

**DOLNY
ŚLĄSK**

—
**Zarząd Województwa
Dolnośląskiego**
Wrocław, kwiecień 2023 r.

RAPORT

o stanie Województwa
Dolnośląskiego za 2022 rok

2022

I. WPROWADZENIE.....	4
Cel i zakres opracowania.....	5
System zarządzania rozwojem województwa.....	8
II. WYZWANIA ROZWOJOWE.....	11
Najważniejsze uwarunkowania społeczno-gospodarcze.....	12
Realizacja założeń Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030.....	28
III. DZIAŁALNOŚĆ ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO - REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII WOJEWÓDZKICH.....	31
Rolnictwo i ochrona środowiska.....	32
Transport.....	43
Ochrona zdrowia.....	54
Wsparcie rozwoju regionalnego.....	72
Integracja społeczna.....	114
Kultura.....	137
Edukacja i nauka.....	146
Kultura fizyczna i turystyka.....	158
IV. REALIZACJA UCHWAŁ SEJMIKU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO.....	165
V. REALIZACJA PROGRAMÓW Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW Z UE.....	167
VI. REALIZACJA BUDŻETU OBYWATELSKIEGO.....	177
ZAŁĄCZNIKI.....	179

Szanowni Państwo

Ubiegły rok był kontynuacją dynamicznego tempa rozwoju regionu. Pomimo wcześniejszego, trudnego i pełnego wyzwań okresu pandemii koronawirusa, samorząd województwa realizował wiele inwestycji o charakterze regionalnym. Dodatkowa, samorządowa pomoc dla dolnośląskiej gospodarki – warty około miliarda złotych Dolnośląski Pakiet Gospodarczy – skierowany do dolnośląskich przedsiębiorców pozwolił im nie tylko przetrwać ten trudny czas, ale w wielu przypadkach wręcz rozwinąć dotychczasową działalność. Podejmowane przez zarząd województwa decyzje i inwestycje, wynikające z przyjętej strategii rozwoju regionu, odpowiadają na potrzeby mieszkańców Dolnego Śląska. Część z nich uzyskała także gwarancje dofinansowania rządowego, co pokazuje dobrą współpracę regionalnego samorządu z administracją rządową.

Znalazły się wśród nich obwodnice miast, m.in.: Bolesławca, Dzierżoniowa, Obornik Śląskich czy Boguszcza Gorc. Oddane do użytkowania zostały także dwa kolejne etapy Wschodniej Obwodnicy Wrocławia. Nie zwalniają tempa również inwestycje kolejowe – dzięki kontynuacji autorskiego planu rewitalizowania i przywracania ruchu pasażerskiego na nieczynnych liniach kolejowych pociągi wróciły do Chocianowa i Świdnicy, a prace rewitalizacyjne trwają na trasach do Mysłakowic i Karpacza oraz między Gryfowem Śląskim, Mirskiem i Świeradowem-Zdrój. Pociągi samorządowego, regionalnego przewoźnika, Kolei Dolnośląskich pojawiły się także na popularnej „Nadodrzance”, trasie łączącej Wrocław z Głogowem, podnosząc znacznie poziom usług oferowanych wcześniej na tej linii przez Polregio.

Nie zabrakło również ważnych decyzji w obszarze zdrowia, jak budowa Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Lubinie, czy największej w historii regionu inwestycji – budowy Nowego Szpitala Onkologicznego we Wrocławiu. Samorząd województwa mocno wspiera też przedsiębiorców umożliwiając im poprzez projekt „Going Global - Dolnośląska Dyplomacja Gospodarcza” udział w zagranicznych misjach gospodarczych, dzięki którym zyskują oni szansę rozwijania swojej działalności na światowych rynkach.

Rok 2022 został silnie naznaczony tragedią wojenną wynikającą z rosyjskiej agresji na niepodległą Ukrainę. Również w tej sytuacji samorząd województwa zgromadził wszelkie dostępne siły, aby okazać swoje wsparcie i pomoc. Z budżetu województwa na pomoc Ukrainie przekazano w sumie ok 4,5 miliona złotych, kolejnych ponad 105 milionów złotych pochodziło ze środków europejskich, a decyzją Sejmiku Województwa Dolnośląskiego na rok 2023 zarezerwowano w regionalnym budżecie na ten cel 23 miliony złotych. Wśród wielu form wsparcia jakiego Samorządu Województwa Dolnośląskiego udzielił Ukrainie znalazły się kursujące do Przemysłu pociągi humanitarne Kolei Dolnośląskich, które zapewniły transport na Dolny Śląsk uciekającym przed wojną uchodźców z Ukrainy. To również darmowe przejazdy pociągami KD dla wszystkich obywateli Ukrainy, przekazanie dla ukraińskich szpitali w pełni wyposażonych karetek pogotowia oraz utworzenie Międzynarodowego HUBu pomocy humanitarnej koordynującego przekazywanie wsparcia rzeczowego dla Ukrainy od regionów partnerskich Dolnego Śląska.

Rok 2022 przyniósł również najważniejszą decyzję dotyczącą unijnego wsparcia na najbliższe lata. Dzięki skutecznym negocjacjom Zarządu Województwa Dolnośląskiego, nasze województwo otrzyma w latach 2022-2027 rekordowe wsparcie w ramach Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska. To 11 miliardów złotych, które zostaną wykorzystane na zrównoważony rozwój całego regionu. Zarząd Województwa odniósł ogromny sukces negocjacyjny i pomnożył niemal dwukrotnie wyjściowe środki przeznaczone dla nas w ramach FEDŚ. Z wyjściowej kwoty 870 mln euro pochodzącej z Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego ostatecznie otrzymamy 1 miliard 735 mln euro. Jednocześnie uzyskaliśmy drugą (po Śląsku) co do wielkości kwotę wsparcia dla regionu węglowego - 581 mln euro. Fundusz Sprawiedliwej Transformacji, bo tak nazywa się nowy unijny instrument, w ramach którego będą dostępne te pieniądze, będzie miał za zadanie wesprzeć rozwój subregionu wąlbzyskiego.

Fundusze unijne umożliwią Samorządowi Województwa Dolnośląskiego realizację wielu potrzebnych Dolnoślązakom inwestycji. Znajdą się wśród nich z pewnością te w kapitał ludzki, które w ramach polityki spójności uważane są za jedną z najważniejszych polityk europejskich. To jednak nie wszystko, podobnie jak do tej pory, będziemy nadal wspierać inwestycje podnoszące jakość życia, czyli te z zakresu ochrony środowiska i klimatu oraz inwestycje w infrastrukturę.

Zarząd Województwa Dolnośląskiego

Część I

WPROWADZENIE

**DOLNY
ŚLĄSK**

Część I - Wprowadzenie

CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Raport o stanie województwa dolnośląskiego 2022 to piąta edycja opracowania, u podstaw którego leży ustawy obowiązek nałożony na Zarząd Województwa na mocy artykułu 34a ustęp 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa.

Według przepisów ustawy, Zarząd Województwa każdego roku, do 31 maja, ma obowiązek przedstawić przed Sejmikiem Województwa „podsumowanie działalności zarządu województwa w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał sejmiku województwa i budżetu obywatelskiego”¹. Radni Sejmiku, przyjmując podczas głosowania *Raport o stanie województwa*, udzielają Zarządowi Województwa wotum zaufania. Przedmiotowy *Raport* skupia się na zrelacjonowaniu działalności Zarządu Województwa Dolnośląskiego w kontekście realizacji polityk, programów i strategii. Aspekt finansowy zawarty jest w *Sprawozdaniu z realizacji budżetu województwa*², które także przedkładane jest Sejmikowi Województwa. Od jego przyjęcia przez Radnych Sejmiku zależy udzielenie Zarządowi Województwa Dolnośląskiego absolutorium.

Ustawa o samorządzie województwa określa również zakres prowadzonej przez samorząd polityki rozwoju, wachlarz zadań o charakterze wojewódzkim, a także zakres innych zadań nałożonych na Zarząd Województwa. W niniejszym *Raporcie* zostały uwzględnione zarówno działania wynikające bezpośrednio z ustawowego zakresu obowiązków nałożonych na Zarząd Województwa, za które ten jest przede wszystkim oceniany, jak również opis innych działań i aktywności mających znaczący wpływ na rozwój regionu.

Struktura dokumentu została ustalona mocą uchwały Nr XVI/393/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie zmiany uchwały Nr VI/101/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych wymogów dotyczących opracowania *Raportu o stanie województwa dolnośląskiego*.

Zgodnie z przepisami Uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, dokument obligatoryjnie zawiera:

- I. Wprowadzenie;
- II. Wyzwania rozwojowe województwa dolnośląskiego;
- III. Informacje o realizacji polityk, programów i strategii wojewódzkich;
- IV. Informacje o realizacji programów z udziałem środków Unii Europejskiej;
- V. Informacje o realizacji budżetu obywatelskiego;
- VI. Informacje o realizacji uchwał Sejmiku Województwa Dolnośląskiego.

W części pierwszej, będącej wprowadzeniem do *Raportu*, pokrótce przedstawione zostały podstawy prawne opracowywania dokumentu, struktura dokumentu, a także system zarządzania rozwojem regionu. W części kolejnej, przy wykorzystaniu danych statystycznych publikowanych m.in. przez Główny Urząd Statystyczny, zaprezentowane zostały najważniejsze wyzwania rozwojowe województwa dolnośląskiego. Dla zapewnienia ich najlepszej oceny wykorzystano zestaw najaktualniejszych dostępnych danych. W części tej zaprezentowano również macierz najważniejszych wskaźników wynikających bezpośrednio z systemu monitoringu *Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030*.

W kolejnych częściach opracowania, zawarte zostały informacje pozyskane od jednostek merytorycznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego oraz innych jednostek działających w ramach struktur samorządu województwa (Załącznik A). Informacje te dotyczą realizacji polityk, programów i strategii wojewódzkich, realizacji programów z udziałem środków Unii Europejskiej, realizacji budżetu obywatelskiego oraz uchwał Sejmiku Województwa Dolnośląskiego.

Część *Raportu o stanie województwa dolnośląskiego 2021*, odnosząca się do informacji o realizacji polityk, programów oraz Strategii wojewódzkich, oparta została o przepisy *Planu Wykonawczego Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030*³ i zaproponowany w nim podział dokumentów wykonawczych na dziedziny oraz przypisanych im koordynatorów.

Opracowanie uzupełnione zostało zestawem załączników, do których należą:

¹ Art. 34a ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa.

² *Sprawozdanie z realizacji budżetu województwa* jest sporządzanym co roku, samodzielnym dokumentem, który ze względu na swój charakter można traktować jako komplementarny względem *Raportu o stanie województwa dolnośląskiego*. *Sprawozdanie z realizacji budżetu województwa* sporządzane jest na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz art. 267 ust. 1 pkt 1, ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

³ Uchwała nr 5620/VI/22 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 11 lipca 2022 r. w sprawie zmiany uchwały nr 6146/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego dnia 31 października 2018 r. w sprawie przyjęcia Planu wykonawczego Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030.

- Załącznik A - wykaz jednostek podległych samorządowi województwa (struktura organizacyjna Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, wykaz jednostek organizacyjnych samorządu województwa, wojewódzkich osób prawnych, spółek i innych jednostek będących jednostkami samorządu województwa);
- Załącznik B - podział środków RPO WD 2014-2020 na poszczególne Działania w ramach 10 osi priorytetowych programu;
- Załącznik C - wykaz uchwał Sejmiku Województwa Dolnośląskiego podjętych w 2022.

Część I - Wprowadzenie

SYSTEM ZARZĄDZANIA ROZWOJEM WOJEWÓDZTWA

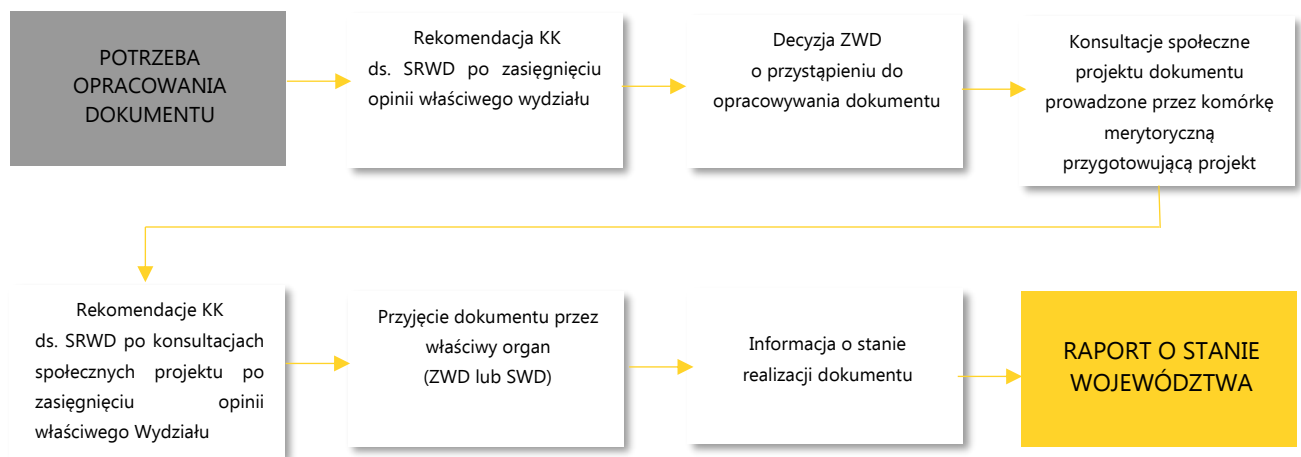

Najważniejszymi dokumentami określającymi politykę rozwoju Dolnego Śląska i wyzwania stojące przed regionem są: *Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030* (SRWD 2030) oraz *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego*. Są one również nadrzędne względem wszystkich pozostałych dokumentów strategicznych, programowych, planistycznych czy finansowych przygotowywanych na poziomie regionalnym.

Docelowy katalog programów rozwoju, polityk i strategii oraz ich zakres tematyczny określa **Plan wykonawczy Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030**, uchwalony przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego. *Plan Wykonawczy SRWD 2030* porządkuje działania prowadzące do skutecznej realizacji celów *SRWD 2030*, efektywnego wydatkowania środków krajowych i europejskich oraz ułatwienia monitoringu osiągniętych postępów. W *Planie Wykonawczym SRWD 2030* oprócz katalogu dokumentów wykonawczych wskazani zostali koordynatorzy dziedzin tematycznych, a także jednostki bezpośrednio odpowiedzialne za przygotowanie, realizację oraz monitoring konkretnych programów, polityk czy strategii.

Dla skutecznego uporządkowania działań prowadzących do osiągnięcia celów *Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030* opracowana została procedura koordynacji procesu planowania strategicznego opisana w *Planie Wykonawczym SRWD 2030*; (rysunek 1).

Rysunek 1. Schemat koordynacji procesu planowania strategicznego wg Planu Wykonawczego Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030.

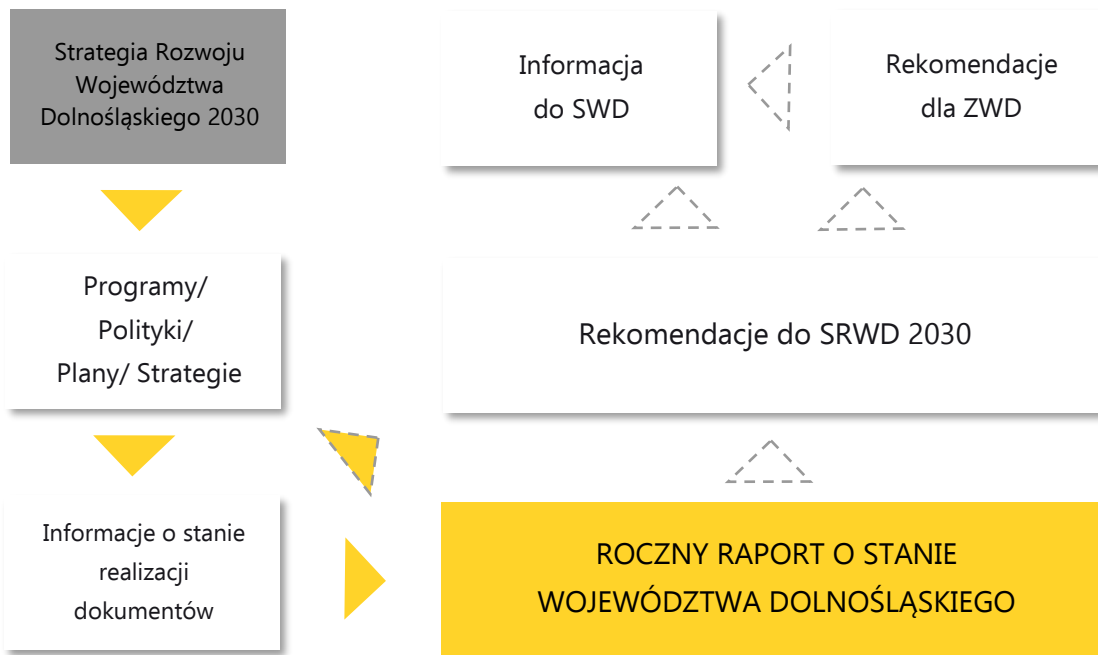
(**KK ds. SRWD** – Komitet Koordynujący ds. Strategii Rozwoju Regionalnego 2030; **ZWD** – Zarząd Województwa Dolnośląskiego; **SWD** – Sejmik Województwa Dolnośląskiego)

Monitorowanie oraz ewaluacja realizacji działań wynikających z poszczególnych dokumentów wykonawczych odbywać się będzie **corocznie**. Komórki merytoryczne odpowiedzialne za dokument mają obowiązek przekazać sprawozdanie z realizacji zapisów danego dokumentu do końca marca⁴ do jednostki odpowiedzialnej za przygotowywanie *Raportu o stanie województwa*.

Otrzymane z komórek merytorycznych informacje o stanie realizacji poszczególnych dokumentów wykonawczych stanowią merytoryczną podstawę do opracowania niniejszego **raportu o stanie województwa**. Wnioski ze sprawozdania z realizacji Strategii i raportu rocznego o stanie województwa są podstawą rekomendacji w sprawie realizacji Strategii lub jej aktualizacji; (rysunek 2).

⁴ W przypadku braku dostępnych danych z realizacji działań poszczególnych dokumentów wykonawczych według stanu na koniec roku, którego dotyczy raport, brane będą pod uwagę ostatnie dostępne dane.

Rysunek 2. Schemat zarządzania Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego.

Podmiotem odpowiedzialnym za proces wdrażania *SRWD 2030* jest Zarząd Województwa Dolnośląskiego. Zadanie to jest realizowane przez jednostkę pomocniczą - Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego (UMWD), wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne oraz spółki prawa handlowego z udziałem samorządu województwa. W procesie wdrażania *SRWD 2030*, Zarząd Województwa Dolnośląskiego jest również wspierany przez inne podmioty z wiodącą rolą Regionalnego Forum Terytorialnego jako głównego gremium opiniodawczo-doradczego i zarazem zaplecza eksperckiego.

Koncepcja systemu monitorowania i ewaluacji *Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego 2030* jest zgodna z wnioskami i zaleceniami wynikającymi z dokumentów strategicznych i programowych szczebla krajowego oraz europejskiego. Podstawowymi instrumentami monitoringu, służącymi realizacji efektywnej sprawozdawczości są **raporty monitoringowe**. Oprócz corocznych Raportów o stanie województwa, w systemie monitoringu SRWD 2030 przewidziano również dwa raporty opracowywane w cyklu trzyletnim: *Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego i rozwoju społeczno-gospodarczym województwa dolnośląskiego*⁵ oraz *Raport z realizacji strategii rozwoju województwa dolnośląskiego 2030*⁶.

⁵ Najnowszy *Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego i rozwoju społeczno-gospodarczym województwa dolnośląskiego* przyjęto uchwałą Nr 4517/VI/21 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 8 listopada 2021 roku.

⁶ Najnowszy *Raport z realizacji Strategii Województwa Dolnośląskiego 2030* ukończono i przekazano 10 czerwca 2022 r. Zarządowi Województwa Dolnośląskiego.

Część II
WYZWANIA ROZWOJOWE

**DOLNY
ŚLĄSK**

Część II - Wyzwania rozwojowe

NAJWAŻNIEJSZE UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO-GOSPODARCZE

Zaprezentowany w niniejszym rozdziale zakres tematyczny danych statystycznych bezpośrednio powiązany jest z zakresem ujętym w diagnozie prospektywnej będącej częścią *Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030* (SRWD 2030). Takie podejście pozwala na ciągłe monitorowanie zachodzących zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej w regionie względem roku wyjściowego dla SRWD 2030, tj., 2016. Co więcej, dla zapewnienia porównywalności danych (jednolitej metodologii pozyskiwania i obliczania), dane wykorzystywane przy sporządzaniu niniejszego rozdziału pochodzą z tych samych źródeł, które były wykorzystywane podczas prac nad diagnozą prospektywną SRWD 2030. Głównym źródłem informacji są dane udostępniane przez GUS za pomocą Banku Danych Lokalnych, portalu STRATEG oraz tematycznych opracowań statystycznych.

Należy podkreślić, iż celem tego rozdziału nie jest diagnozowanie bieżącej (w 2022 roku) sytuacji społeczno-gospodarczej w regionie. Roczne przesunięcie danych względem roku raportowania (dane statystyczne za 2021 rok, a podsumowanie działań Zarządu za 2022 rok) pozwala na zaprezentowanie tła społeczno-gospodarczego, na jakim przyszło w 2022 roku działać Zarządowi Województwa Dolnośląskiego. Ponadto, przedstawienie pełnego zakresu danych statystycznych ze wskazanych wcześniej źródeł dla 2022 w terminie opracowywania *Raportu* (I kwartał 2023 roku) jest niemożliwe ze względu na ich ograniczoną dostępność.

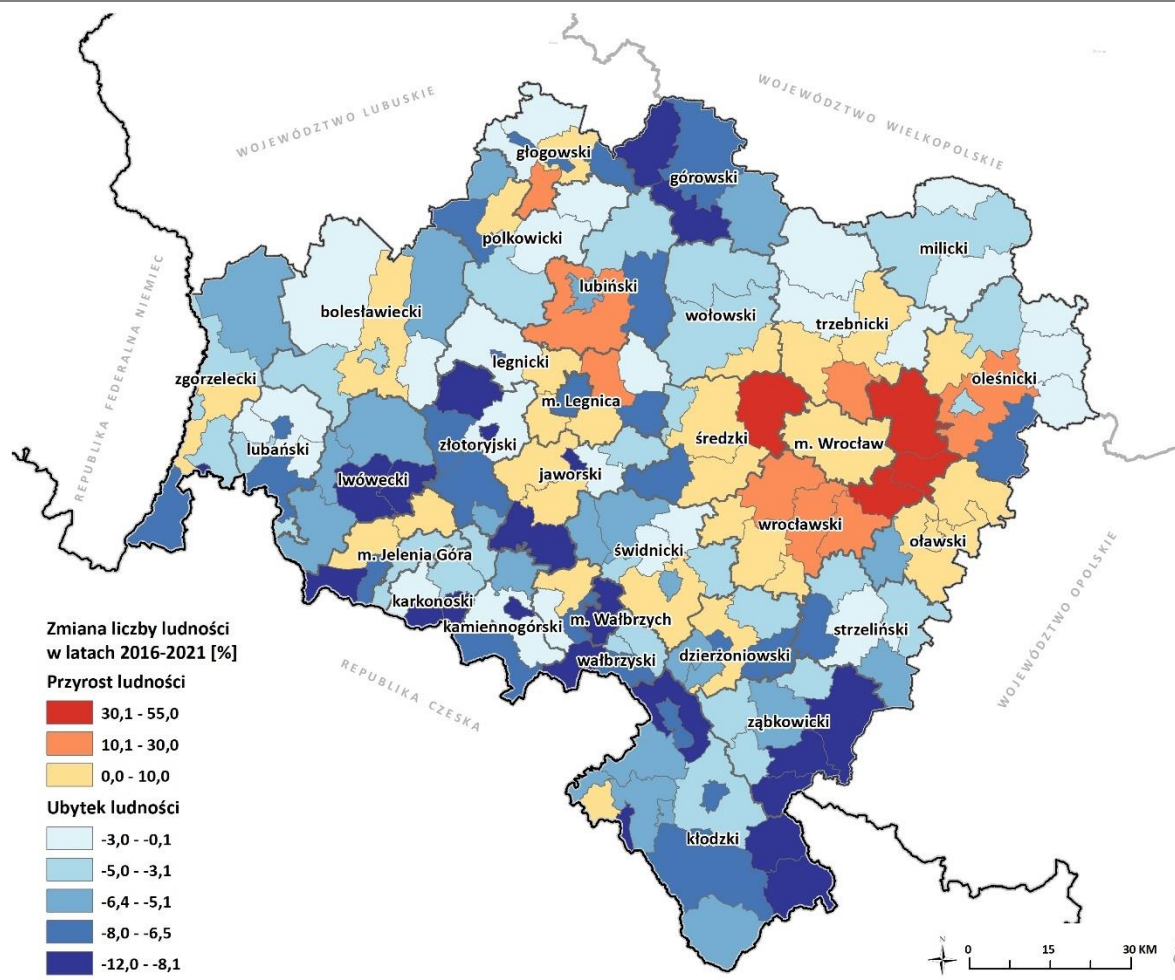
DEMOGRAFIA

Województwo dolnośląskie zamieszkiwało w 2021 roku 2 mln 897,7 tys. osób, co stanowiło 7,6% ludności Polski, klasyfikując region na 5. miejscu w kraju pod względem zaludnienia. Nieco ponad połowę mieszkańców stanowiły kobiety (51,9% ludności województwa). Gęstość zaludnienia na Dolnym Śląsku wynosiła 145 osób na 1 km² i była wyższa od średniej dla Polski (121), klasyfikując województwo na 4. miejscu w Polsce. Wskaźnik urbanizacji kształtował się na poziomie 67,8% (w Polsce 59,7%) i plasował region na 3. miejscu w kraju za województwami: śląskim i zachodniopomorskim.

Na Dolnym Śląsku w latach 2016-2021 nastąpił spadek liczby mieszkańców – łącznie przez okres 5 lat ubyło 6,0 tys. osób, co stanowiło 0,2% ogółu populacji (w Polsce spadek wynosił 1,4%). Wprawdzie zaobserwowane w województwie procesy demograficzne są zbieżne z przekształceniami ludnościowymi zachodzącymi w większości polskich regionów (aż w 12 z nich zarejestrowano spadek liczby ludności), ale należy zaznaczyć, że w regionach o zbliżonej do województwa dolnośląskiego strukturze funkcjonalno-przestrzennej (z wyraźnie wykształconym obszarem metropolitalnym) zaznaczył się wzrost liczby mieszkańców m.in. w: mazowieckim (o 2,7%), pomorskim (1,9%), małopolskim (1,4%) i wielkopolskim (0,5%). Fakt ten świadczy o utrwaleniu się niekorzystnej trajektorii zmian demograficznych zachodzących na Dolnym Śląsku.

W przestrzeni województwa dolnośląskiego znaczny wzrost liczby ludności notowany jest w gminach należących do obszarów funkcjonalnych ośrodków miejskich – zwłaszcza Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (gminy położone w powiatach: oleśnickim, trzebnickim, średzkim i wrocławskim) oraz Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego (gminy zlokalizowane w powiatach: głogowskim, legnickim, polkowickim i lubińskim), a także w gminach stref podmiejskich Bolesławca i Jeleniej Góry. Zjawisko to wskazuje na trwający intensywny proces suburbanizacji wokół najistotniejszych ośrodków miejskich w regionie. Natomiast problem depopulacji występuje wciąż w południowej części Dolnego Śląska (obszary górskie i podgórskie) oraz w części obszaru położonego na północy regionu (powiaty: górowski i wołowski; (mapa 1).

Mapa 1. Zmiana liczby ludności [2016-2021]

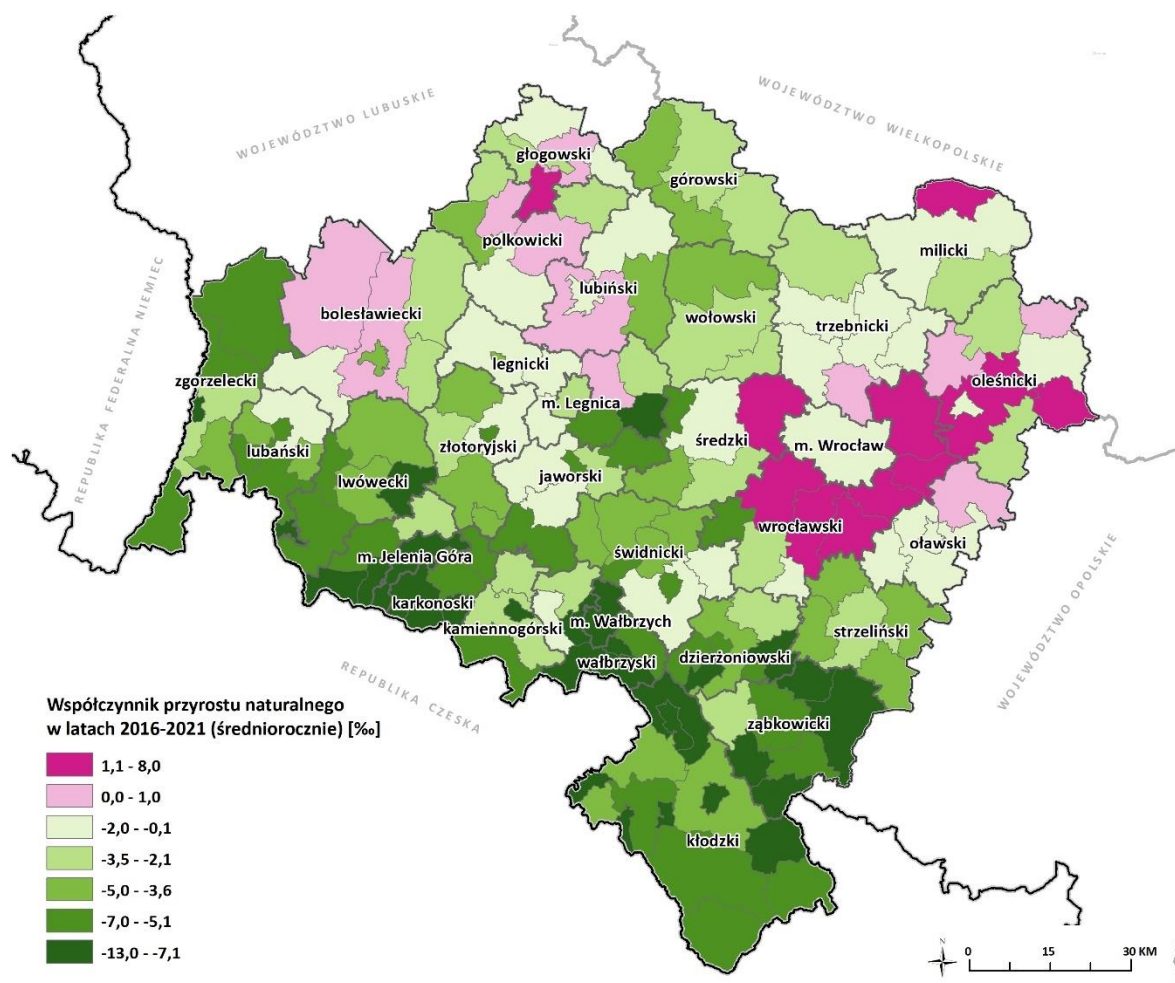
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

W województwie dolnośląskim w 2021 roku ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 17,3% ogółu mieszkańców (w Polsce 18,4%) i była to jedna z najniższych wartości spośród polskich regionów, klasyfikująca województwo na 13. miejscu w kraju. Ludność w wieku produkcyjnym stanowiła 59,2% populacji – 8. miejsce w kraju (59,1%), a ludność w wieku poprodukcyjnym obejmowała aż 23,5% mieszkańców, 5. miejsce w kraju (22,5%). Należy dodać, że trendy zmian liczby ludności według grup wieku zaobserwowane na Dolnym Śląsku w latach 2016-2021 były niekorzystne – liczba ludności w wieku poprodukcyjnym zwiększyła się aż o 10,7%, populacja mieszkańców w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 4,8%, natomiast grupa ludność w wieku przedprodukcyjnym wzrosła zaledwie o 2,9%. Można zatem stwierdzić, że w regionie wciąż zachodzi proces intensywnego starzenia się społeczeństwa.

O pogarszającej się sytuacji ludnościowej województwa dolnośląskiego świadczy także ujemny przyrost naturalny. W latach 2016-2021 współczynnik przyrostu naturalnego w ujęciu średniorocznym kształtował się na poziomie $-2,9\text{‰}$ (w Polsce $-1,9\text{‰}$), co klasyfikowało region dopiero na 10. miejscu w kraju. Ponadto w badanym okresie zarysowały się silne dysproporcje pod względem analizowanego zjawiska w układzie miasto-wieś. Na obszarach miejskich średnioroczny przyrost naturalny był zdecydowanie niższy (wynosił $-3,6\text{‰}$) niż na obszarach wiejskich ($-1,5\text{‰}$); (wykres 1).

W układzie wewnątrzregionalnym niekorzystna sytuacja demograficzna w zakresie przyrostu naturalnego zaznaczyła się w szczególności w gminach usytuowanych w południowej części województwa (zwłaszcza w gminach podregionu jeleniogórskiego i podregionu wałbrzyskiego), natomiast korzystna sytuacja wystąpiła w gminach położonych wokół ośrodków miejskich: Wrocławia, Oleśnicy, Lubina, Polkowic i Bolesławca; (mapa 2).

Mapa 2. Przyrost naturalny w gminach województwa dolnośląskiego [2016-2021].

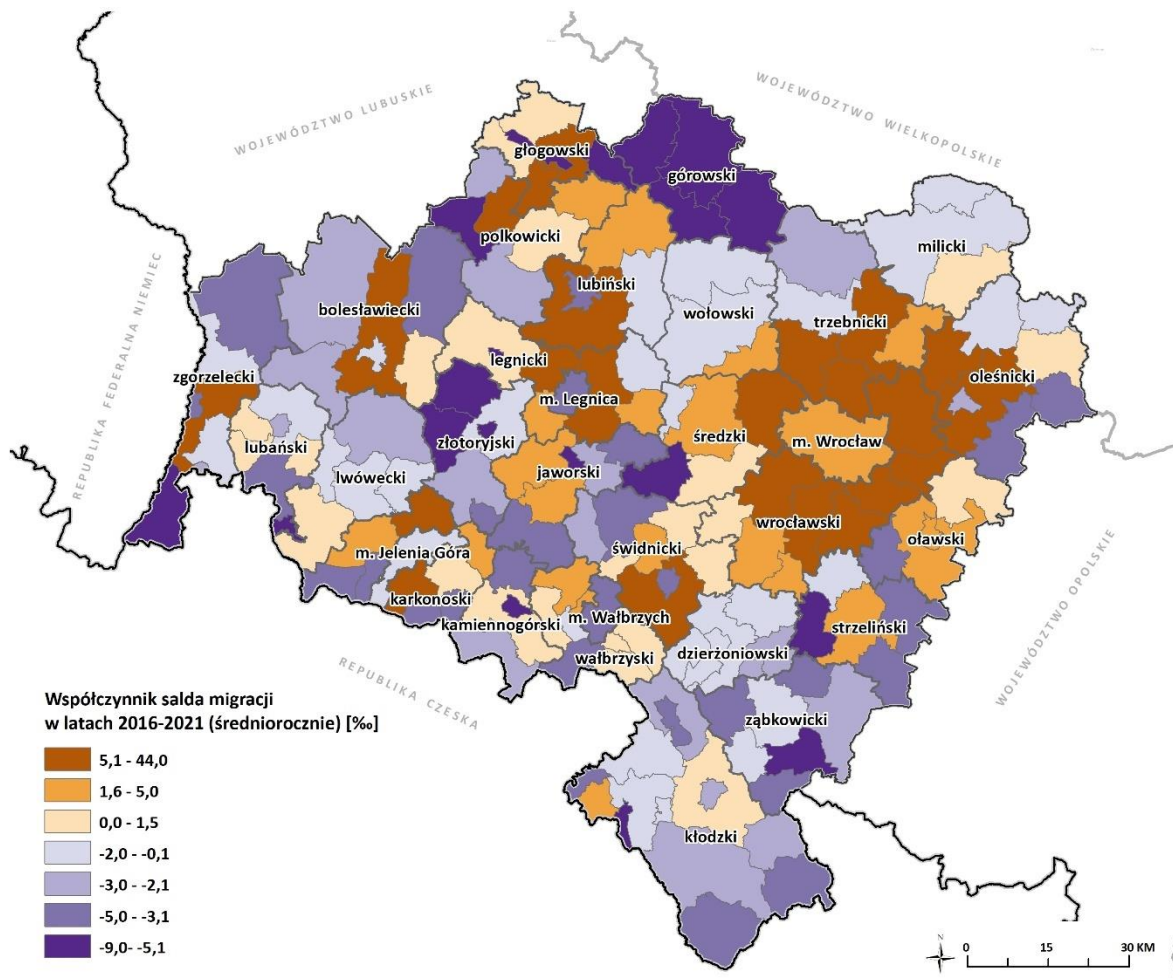

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Dolny Śląsk cechował się korzystnym kierunkiem zmian w zakresie salda migracji. W latach 2016-2021 współczynnik salda migracji w ujęciu średniorocznym wynosił 1,3‰, plasując region na 4. miejscu w Polsce (za województwami: mazowieckim, pomorskim i małopolskim). Podobnie jak w przypadku przyrostu naturalnego, także pod względem salda migracji zaznaczyło się wyraźne zróżnicowanie przestrzenne pomiędzy poszczególnymi typami obszarów. Mianowicie, obszary wiejskie w latach 2016-2021 cechowały się dodatnim saldem migracji (wskaźnik w ujęciu średniorocznym wynosił 6,2‰), natomiast obszary miejskie zanotowały ujemne saldo migracji (-1,0‰); (mapa 3).

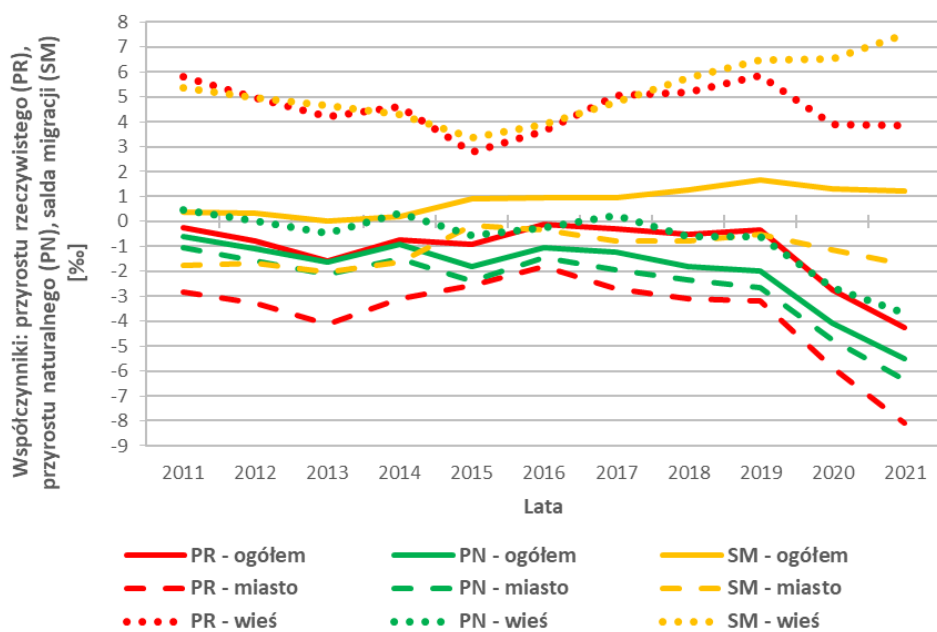
W przestrzeni Dolnego Śląska wyraźnie uwidacznia się tendencja związana z napływem ludności do gmin tworzących bezpośrednie strefy podmiejskie – w szczególności wokół miasta Wrocławia, ale także w otoczeniu innych istotnych ośrodków miejskich tj. Legnicy, Lubina, Głogowa, Bolesławca, Świdnicy i Jeleniej Góry, co potwierdza postępujący proces suburbanizacji o względnie dużej intensywności. Natomiast ubytek liczby ludności na skutek migracji zaznaczył się zwłaszcza w południowo-wschodniej części regionu (pasmo strzelińsko-kłodzko), północno-wschodniej części (powiaty: górowski, wołowski i milicki) oraz w środkowo-zachodniej części województwa (strefy przejściowe poza bezpośrednim oddziaływaniem miast występujące w powiatach: bolesławieckim, jaworskim, lwóweckim, lubańskim, złotoryjskim i zgorzeleckim).

Mapa 3. Migracje w gminach województwa dolnośląskiego [2016-2021]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Wykres 1. Przyrost rzeczywisty ludności w województwie dolnośląskim [2011-2021]

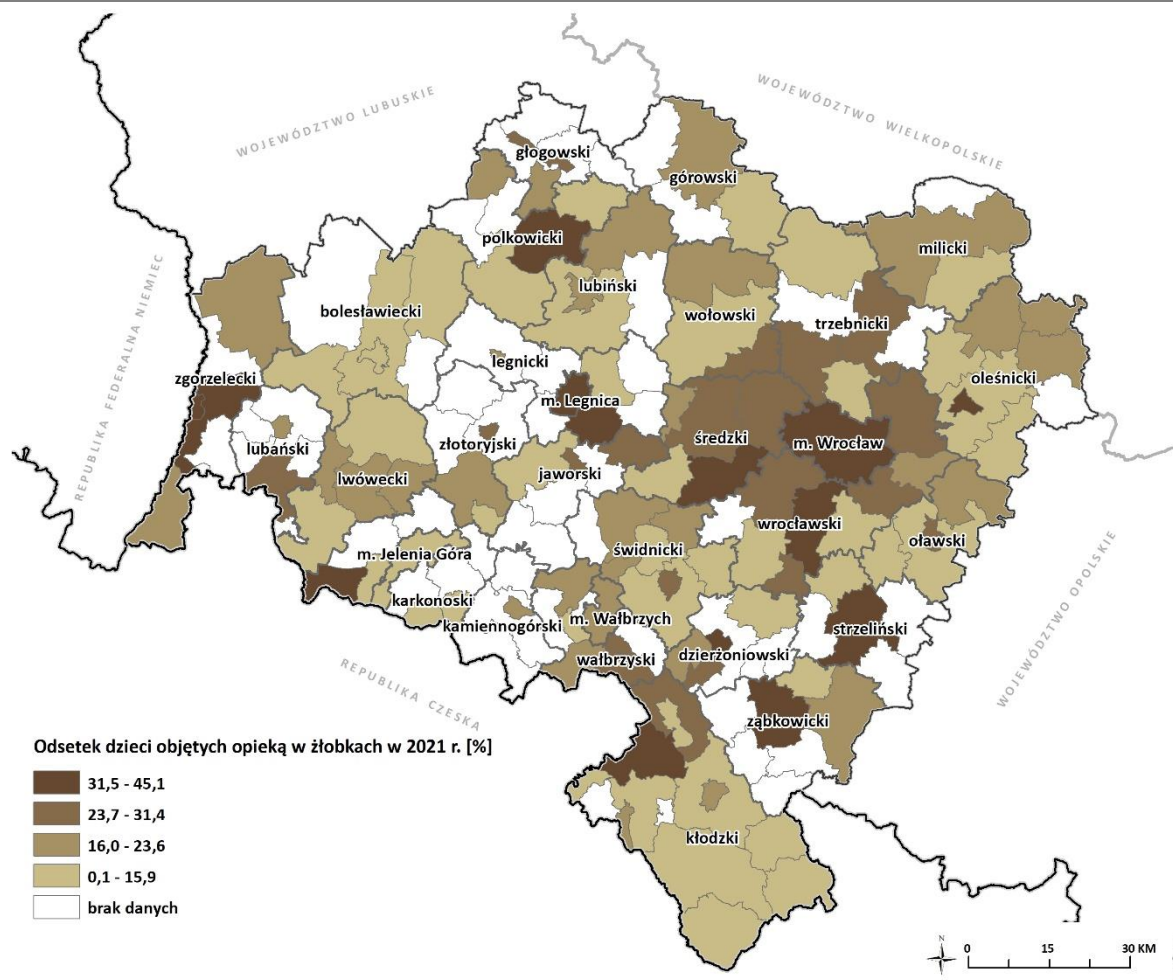

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

KAPITAŁ LUDZKI I INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Opieka nad dziećmi do lat 3. Na Dolnym Śląsku w 2021 roku opieką w żłobkach objętych było ponad 23% dzieci do lat 3, co stanowiło najwyższą wartość badanego wskaźnika wśród polskich województw. Był on również wyższy od średniej dla kraju, która wynosiła 15,5%. Co istotne, w latach 2016-2021 aż w 45 gminach regionu, w których dotąd nie działały żłobki lub kluby dziecięce powstały nowe placówki, a w 107 gminach zanotowano wzrost odsetka dzieci objętych opieką w żłobkach. Łącznie w województwie dolnośląskim żłobki funkcjonowały w ponad 65% gmin; (mapa 4).

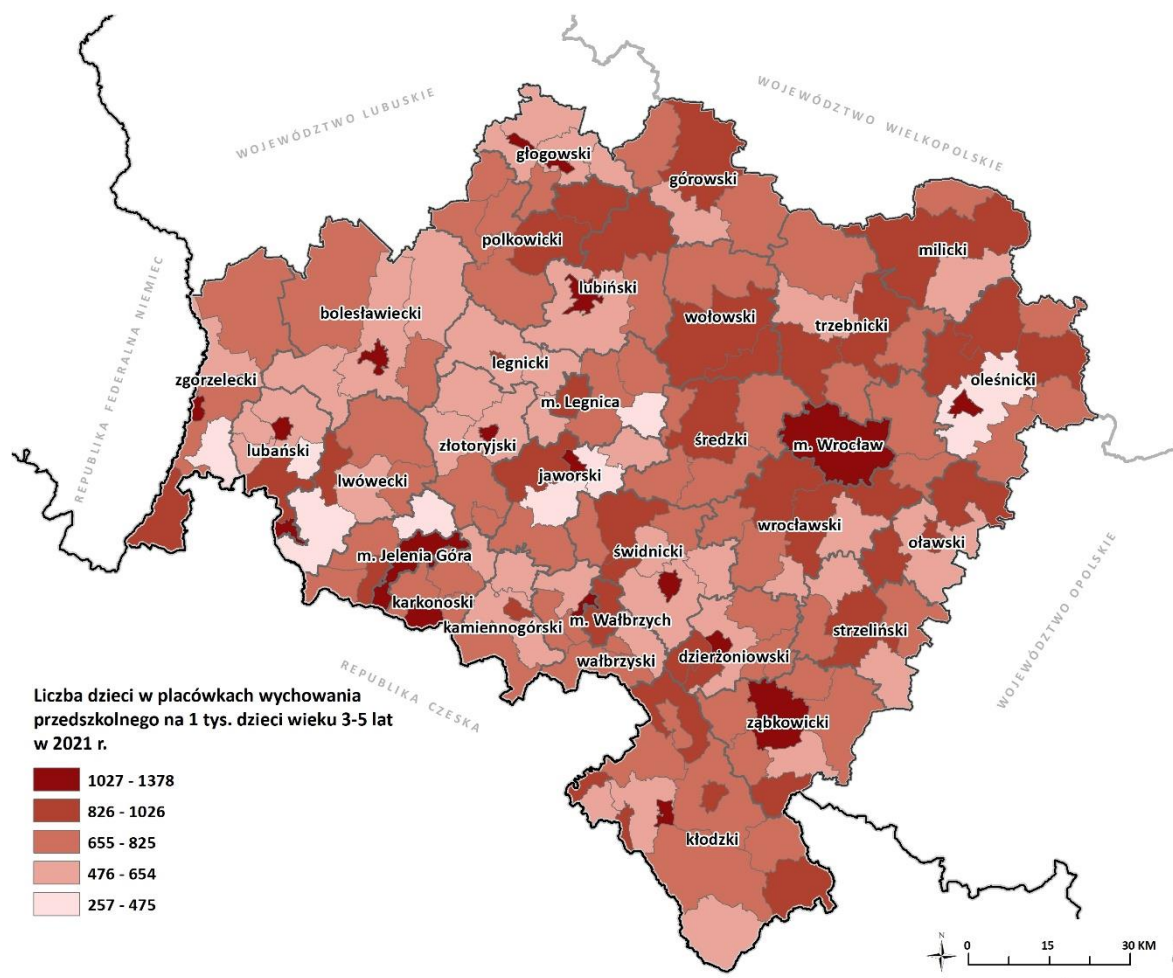
Mapa 4. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w gminach województwa dolnośląskiego [2021].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Edukacja i wychowanie przedszkolne. W województwie dolnośląskim w 2021 roku na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat przypadło 892 dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Względem 2016 roku zaobserwowano w regionie wzrost analizowanego zjawiska o prawie 9%. Należy także podkreślić, że wartość miernika dla regionu była wyższa od średniej dla kraju, która wynosiła 883 dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat. Najwyższe wartości wskaźnika notowano w gminach miejskich, a także w gminach położonych w otoczeniu większych miast (od 1000 dzieci do maksymalnie 1378 dzieci). Gminy wiejskie lub gminy położone peryferyjnie względem większych aglomeracji miejskich notowały zazwyczaj znacznie niższe wartości wskaźnika (257-500 dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat); (mapa 5).

Mapa 5. Liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat w gminach województwa dolnośląskiego [2021].

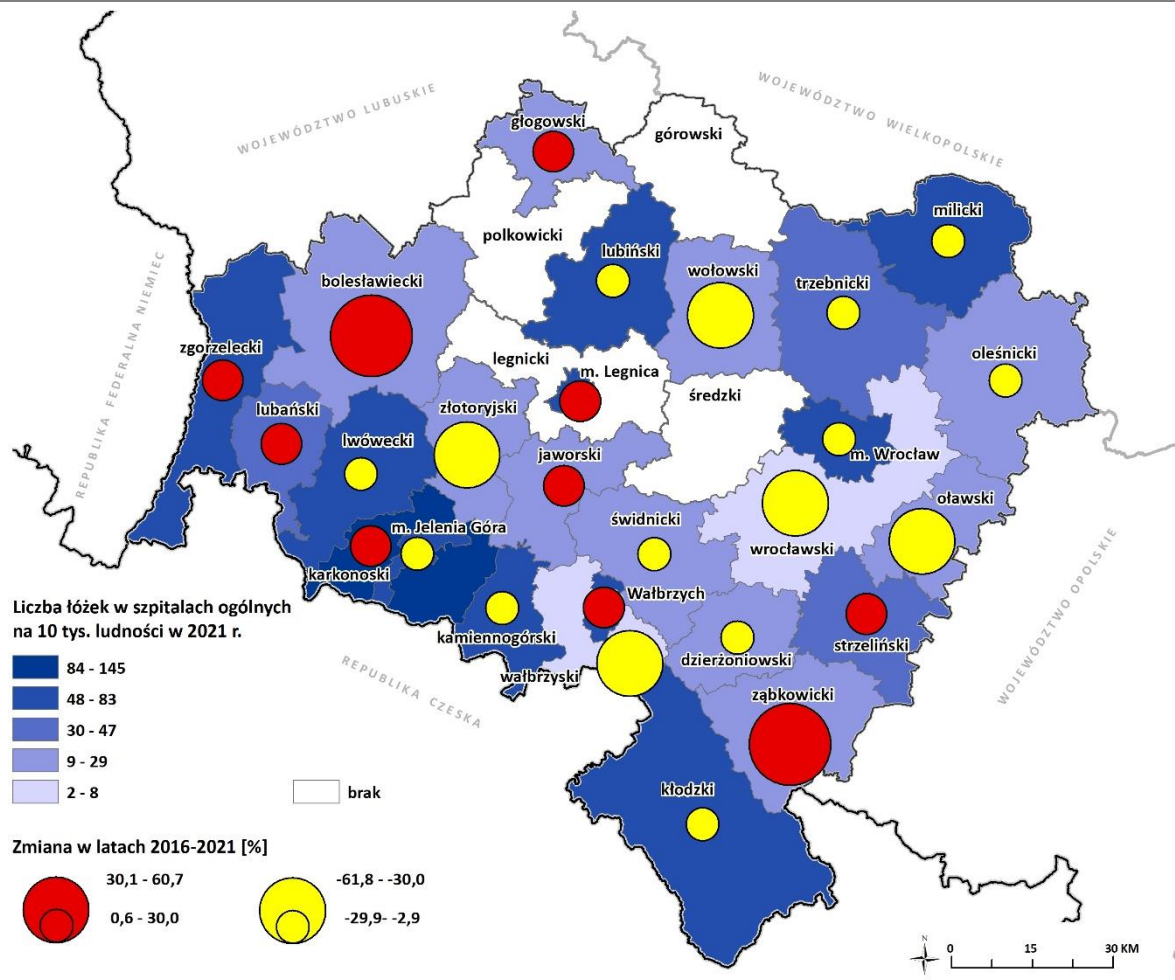

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Na Dolnym Śląsku w 2021 roku zdawalność egzaminu maturalnego wynosiła 74,8% (w Polsce 78,2) i była znacznie niższa od poziomu osiągniętego w 2016 roku (77%). Analizując zmiany wartości wskaźnika w latach 2016-2021 należy zaznaczyć, że największy spadek miernika odnotowano w 2020 roku (72,3%), a najwyższą wartość osiągnął w 2019 roku (78,7%). Spadek poziomu zdawalności egzaminu maturalnego w 2020 roku należy powiązać w negatywnym wpływie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na życie społeczne i gospodarcze Polski, w tym na edukację. Niekorzystną tendencją w badanym okresie jest wciąż utrzymujący się niższy poziom zdawalności egzaminu maturalnego w województwie dolnośląskim od rejestrowanej średniej zdawalności w Polsce.

Ochrona zdrowia. W województwie dolnośląskim w 2021 roku w szpitalach ogólnych dysponowano ponad 46 łóżkami w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców. Wartość miernika w regionie uległa spadkowi względem roku 2016, kiedy to wynosiła 51 łóżek (spadek o 9,8%; trend ogólnopolski, spadek średniej krajowej o 8,5%). W badanym okresie (2016-2021) w układzie powiatowym również zanotowano wahania pod względem liczby dostępnych łóżek w szpitalach ogólnych na 10 tys. mieszkańców. W 9 powiatach zaobserwowano przyrost liczby łóżek w szpitalach ogólnych w stosunku do liczby mieszkańców (maksymalnie o ponad 60% w powiecie ząbkowickim), w 17 powiatach zaznaczył się spadek wartości miernika (od -0,6% do -61,8%), a w 2 powiatach nastąpiła likwidacja szpitali (górowski i średzki). Brak szpitali odnotowano także w 2 innych powiatach (legnicki i polkowicki); (mapa 6).

Mapa 6. Liczba łóżek w szpitalach na 10 tys. mieszkańców w powiatach województwa dolnośląskiego [2016-2021].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Marginalizacja i wykluczenie społeczne. Na Dolnym Śląsku rzeczywista liczba osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej w 2021 roku wynosiła 57 953 osób. W stosunku do 2016 roku liczba takich osób zmalała o ponad 38%. Należy jednak podkreślić, że tożsamy trend uwidocznił się na poziomie krajowym – średnio w Polsce nastąpił spadek rzeczywistej liczby osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej o ponad 39%.

W województwie dolnośląskim w 2021 roku, udział ludności zagrożonej ubóstwem po transferach społecznych wynosił 9,9% i była to najniższa wartość spośród wszystkich województw. Wartość wskaźnika względem roku poprzedniego zmalała o 0,4 punktu procentowego. Na poziomie kraju średnia wartość odsetka osób zagrożonych ubóstwem w 2021 roku była wyższa od regionalnej i wyniosła 14,8% (bez zmiany względem roku poprzedniego).

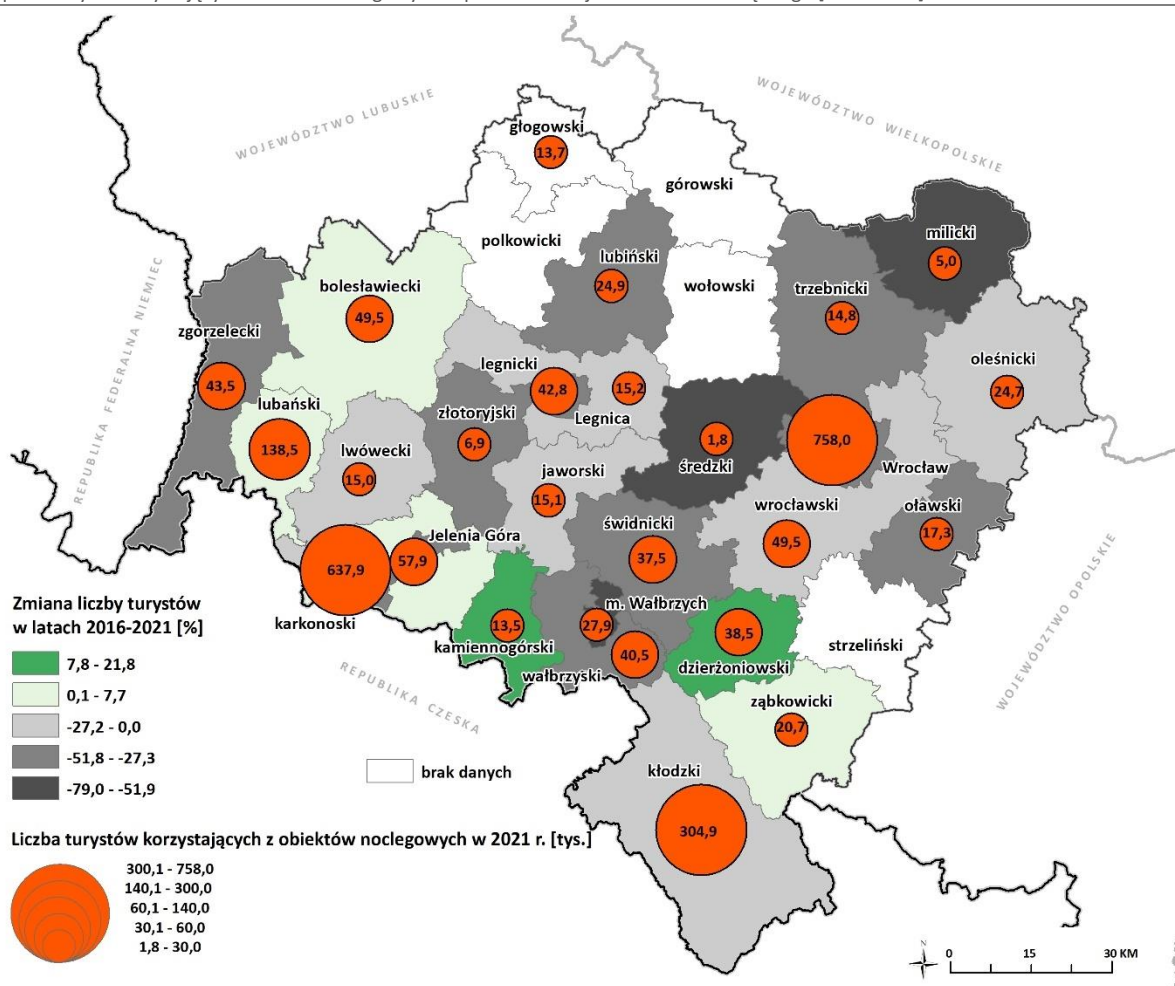
Na Dolnym Śląsku wartość wskaźnika zatrudnienia osób z niepełnosprawnością w wieku 16-64 lat w 2021 wahała się od 29,2% (I kwartał) do 39,9% (IV kwartał). W kraju wartość ta wynosiła od 27,1% (I kwartał) do 30,2% (III kwartał). W analizowanym okresie (2016-2021) w województwie dolnośląskim wskaźnik przybierał skrajne wartości od 19,1% (I kwartał 2018 r.) do 40,9% (III kwartał 2020 r.). Ogólny trend, jaki zaznaczył się w latach 2016-2021, można uznać za wzrostowy.

W regionie w 2021 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy pozostawały 5022 osoby z niepełnosprawnością, co stanowiło 8,6% ogólnej liczby bezrobotnych na Dolnym Śląsku. W układzie wewnątrzregionalnym najwięcej bezrobotnych z niepełnosprawnościami było zarejestrowanych we Wrocławiu (618 osoby), powiecie kłodzkim (406 osoby), Legnicy (271 osób), świdnickim (265 osób) oraz powiecie oleśnickim (259 osób), najmniej natomiast w powiatach: wołowskim (65 osób), kamiennogórskim (75 osób), lwóweckim (84 osób), milickim (88 osób) i wrocławskim (97 osób). Wśród zarejestrowanych w urzędzie pracy osób z niepełnosprawnością, w 2021 roku 633 osoby posiadały prawo do zasiłku, co stanowiło prawie 40% osób mniej niż w 2016 roku. W 2021 roku na 1000 zarejestrowanych w urzędach pracy osób z niepełnosprawnościami, przypadły 83 oferty pracy. W 2016 roku było takich ofert 67. W Polsce w latach 2016-2021 zanotowano spadek liczby ofert dla osób z niepełnosprawnościami o ok. 16%.

TURYSTYKA

Na Dolnym Śląsku w 2021 roku największy ruch turystyczny koncentrował się we Wrocławiu oraz w powiatach górskich (w Sudetach), zaliczonych do obszarów o najwyższym stopniu rozwoju funkcji turystycznej w Polsce. W badanym okresie z bazy noclegowej województwa skorzystało ponad 2,4 mln turystów, co stanowiło ponad 11% liczby krajowych turystów. Analiza zjawiska w latach 2016-2020 wskazuje na spadek liczby osób odwiedzających Dolny Śląsk o 21,1%. W 2021 roku wzrost liczby turystów względem 2016 roku odnotowano w powiatach: kamiennogórskim (21,7%), dzierzoniowskim (17,8%), lubańskim (7,7%), bolesławieckim (6,8%), karkonoskim (3,1%) oraz ząbkowickim (0,9%). Największy spadek liczby turystów wystąpił w powiecie średzkim (78,9%), mieście Wałbrzychu (54,1%), powiecie milickim (51,8%) i mieście Legnica (42,7)⁷; (mapa 7).

Mapa 7. Turyści korzystający z obiektów noclegowych w powiatach województwa dolnośląskiego [2016-2021]⁸.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

⁷ Dane objęte tajemnicą statystyczną dla powiatów: górskiego, polkowickiego, głogowskiego, wołowskiego i strzebińskiego.

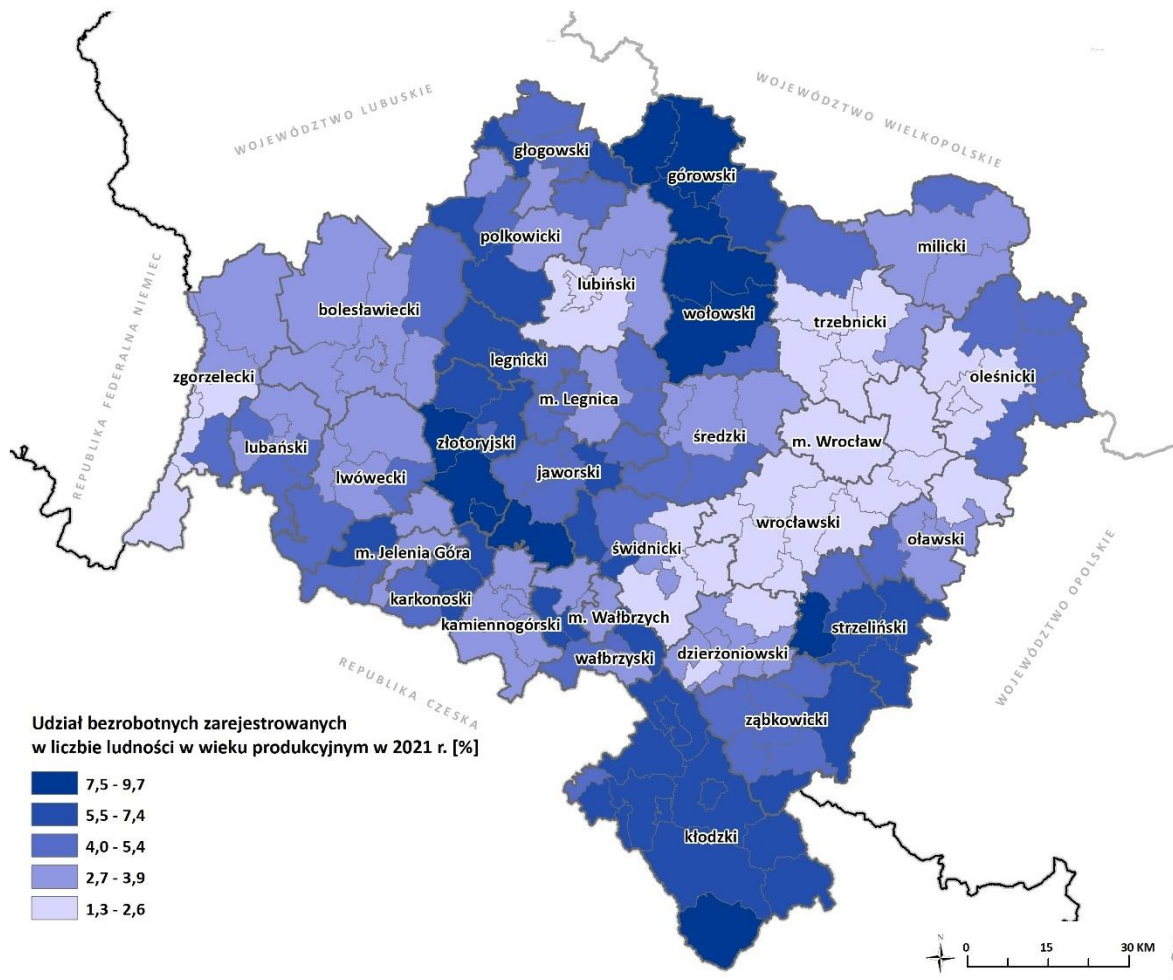
PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

W 2021 roku w województwie dolnośląskim wygenerowano 8,4% produktu krajowego brutto ogółem (221 041 mln zł). Dolny Śląsk zajął pod tym względem 4. miejsce, po województwach: mazowieckim, śląskim i wielkopolskim. Dynamika PKB ogółem w porównaniu do roku poprzedniego wyniosła 113%. Natomiast w przeliczeniu na 1 mieszkańca, z wartością 76,1 tys. zł, tj. 110,3% średniej krajowej, region uplasował się na 2. miejscu w kraju. Zgodnie z najaktualniejszymi dostępnymi danymi dla podregionów, w 2020 roku, największy udział w generowaniu PKB w regionie miały podregiony: miasta Wrocław (34,6%), wrocławski (20,2%), legnicko-głogowski (17,8%) oraz wałbrzyski (14,0%) i jeleniogórski (13,4%). Pod względem wygenerowanej wartości podregiony te ułożyły się odpowiednio na miejscu 3, 11, 17, 32 i 37 z 73 w kraju. W latach 2016-2020 wszystkie dolnośląskie podregiony charakteryzowały się wzrostem PKB per capita: miasto Wrocław (25,0%), wrocławski (24,7%), legnicko-głogowski (21,1%), wałbrzyski (20,7%), jeleniogórski (24,4%), co jednak było wzrostem niższym niż przeciętnie w kraju (26,3%).

RYNEK PRACY

W województwie dolnośląskim udział zarejestrowanych bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2021 roku wyniósł 3,4% (średnio w Polsce było to 4,0%). Od 2016 roku wartość badanego wskaźnika obniżyła się o 1,4 p.p. Wartości poniżej średniej dla województwa w 2021 r. wystąpiły w 57 gminach Dolnego Śląska; (mapa 8). Niskie wartości przyjęły gminy powiatów wrocławskiego, trzebnickiego oraz oleśnickiego jak i sam Wrocław (1,9%), m.in.: Długołęka (1,3%), Kąty Wrocławskie (1,3%), Kobierzyce (1,4%), Siechnice (1,4%), Czernica (1,5%), Wisznia Mała (1,6%), Jordanów Śląski (1,6%), Żórawina (1,7%), Oborniki Śląskie (2,0%). Niskimi wartościami odznaczyła się również gmina wiejska i miejska Lubin (odpowiednia 1,6% i 2,2%), gmina Żarów (2,1%) oraz gmina wiejska Świdnica (2,6%). Najwyższe wartości wskaźnik przyjął w gminach: Bolków (9,7%), Jemielno (9,6%), Świerzawa (9,2%), Wińsko (9,1%), Międzyzlesie (8,75), Wojcieszów (8,7%), Pielgrzymka (8,2%) oraz Wołów (8,1%).

Mapa 8. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminach Dolnego Śląska [2021].

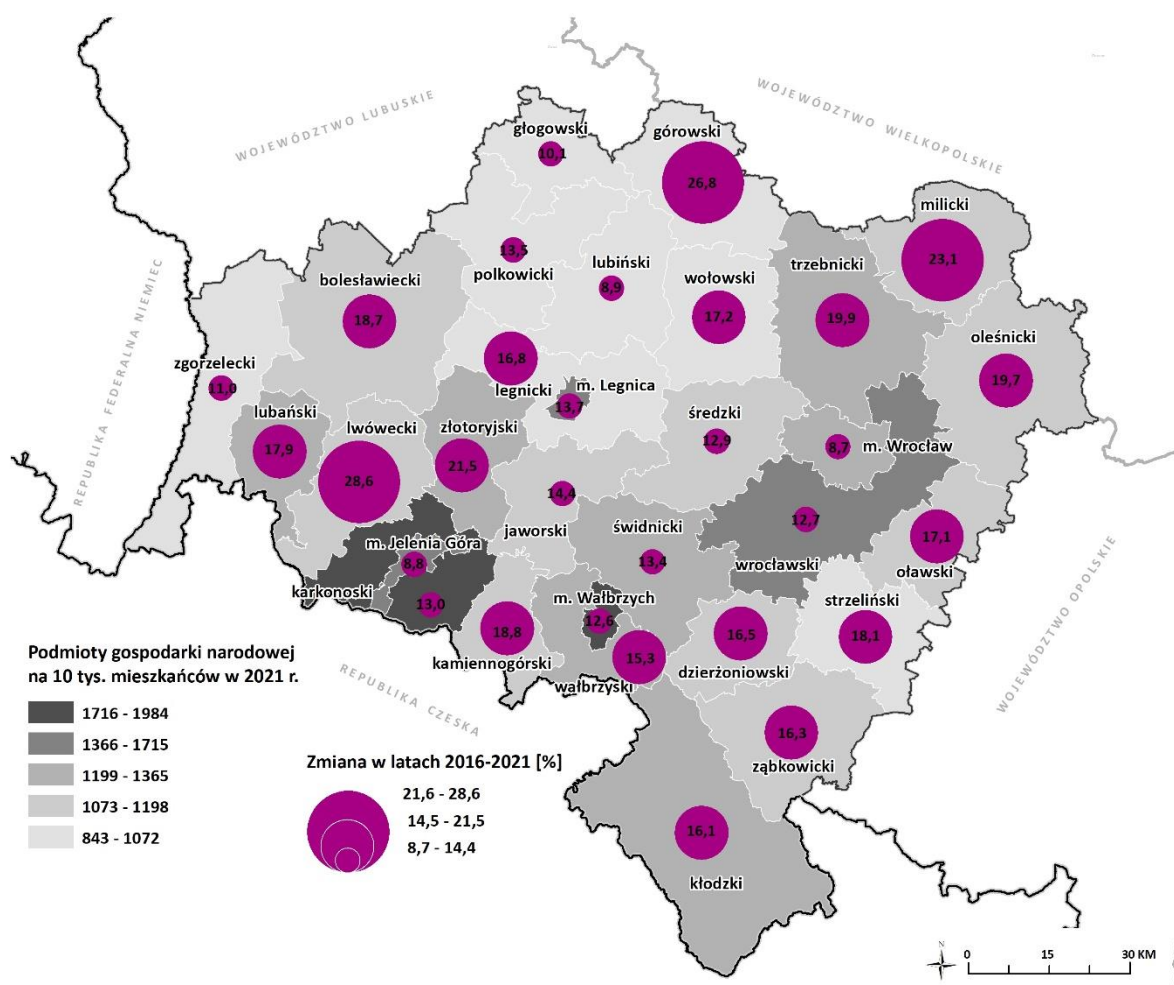

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I INNOWACYJNOŚĆ

Na Dolnym Śląsku w 2021 roku do rejestru REGON wpisanych było 410,9 tys. podmiotów gospodarczych ogółem, tj. 8,5% przedsiębiorstw w kraju, a ich liczba w latach 2016-2021 zwiększyła się o 13,7%. W układzie lokalnym najczęściej podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców prowadziło działalność w mieście Wrocław i powiecie karkonoskim, zdominowanym przez turystykę i działalności jej towarzyszące. We wszystkich powiatach w latach 2016-2021 zaznaczył się wzrost liczby podmiotów gospodarczych w odniesieniu do liczby mieszkańców, najwyższy w powiatach lwóweckim i górowskim, a najniższy w miastach Wrocław i Jelenia Góra; (mapa 9).

Mapa 9. Podmioty gospodarcze w powiatach województwa dolnośląskiego [2016-2021].

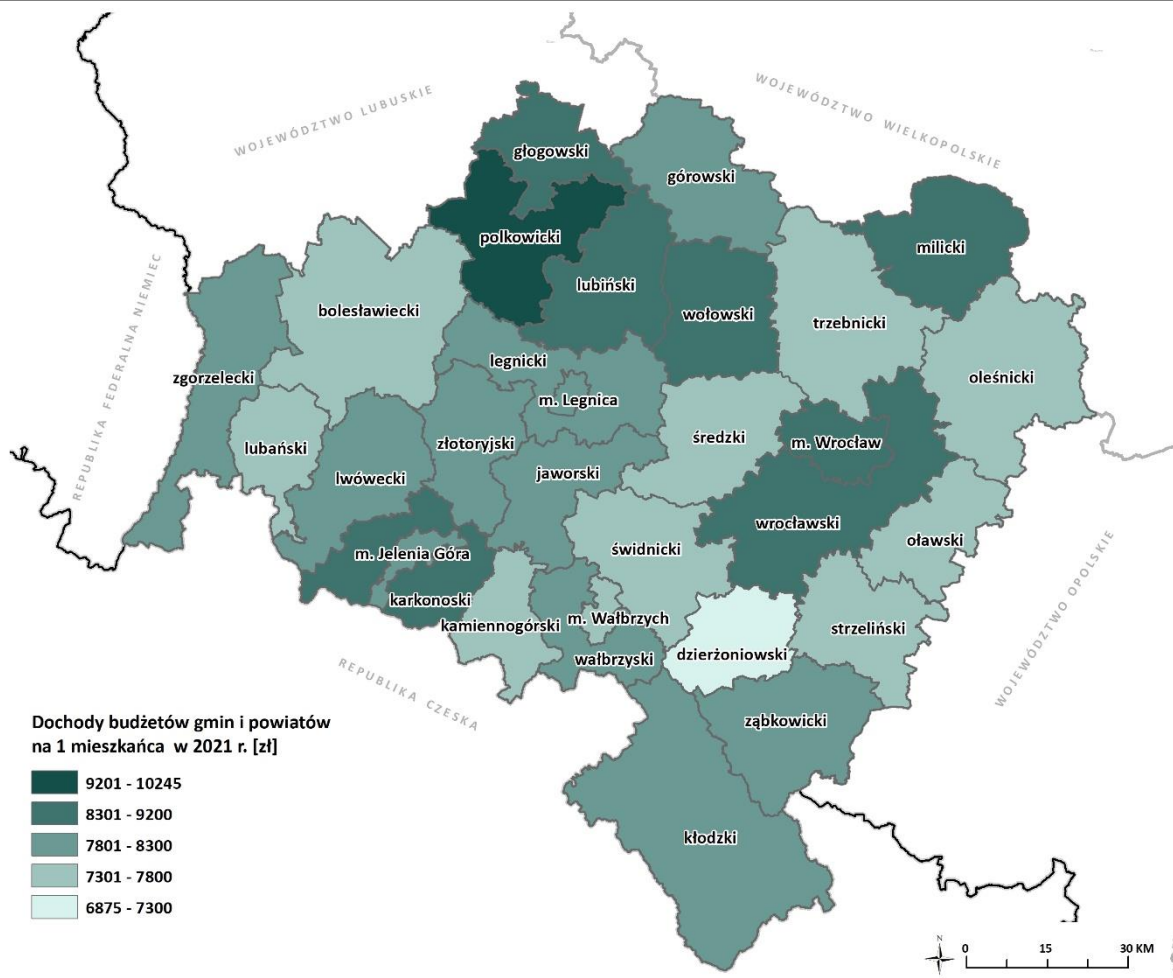
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

W województwie dolnośląskim udział nakładów inwestycyjnych w nakładach ogółem ponoszonych na działalność B+R w 2021 roku wyniósł 12,6% (Polska 15,6%), co klasyfikowało region dopiero na 14. miejscu w kraju. Dodatkowo w latach 2016-2021 nastąpił spadek wartości analizowanego wskaźnika o 4 p.p. (Polska -3,1 p.p.). Średni udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw na Dolnym Śląsku w 2021 roku wyniósł 22,7% (Polska 20,9%), co uplasowało region na 5. miejscu w kraju, za województwami: mazowieckim (24,7%), pomorskim (23,7%), podlaskim (23,1%) i podkarpackim (22,9%). Warto zaznaczyć, że w regionie w stosunku do 2016 roku nastąpił wzrost wskaźnika o 9,3 p.p. (Polska 4,8 p.p.). Średni udział przedsiębiorstw, które poniosły nakłady na działalność innowacyjną z sektora usług wyniósł w województwie dolnośląskim 16,5% (Polska 13,6%), a przedsiębiorstw przemysłowych 17,7% (Polska 18,2%).

FINANSE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

W województwie dolnośląskim średnio dochody budżetów gmin i powiatów ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2021 roku wyniosły blisko 8266 zł (w Polsce 8193 zł). W regionie w latach 2016-2021 odnotowano wzrost dochodów o ponad 57%. W układzie wewnątrzregionalnym najwyższymi wartościami wskaźnika wyróżniały się: powiat polkowicki (10 246 zł), m. Wrocław (9185 zł) oraz lubiński (8750 zł). Natomiast najniższą wartością dochodów budżetów samorządów gmin i powiatu cechowały się jednostki: powiat dzierzoniowski (6875 zł), oleśnicki (7370 zł), bolesławiecki (7376 zł), oławski (7505 zł) oraz strzeliński (7567 zł); (mapa 10).

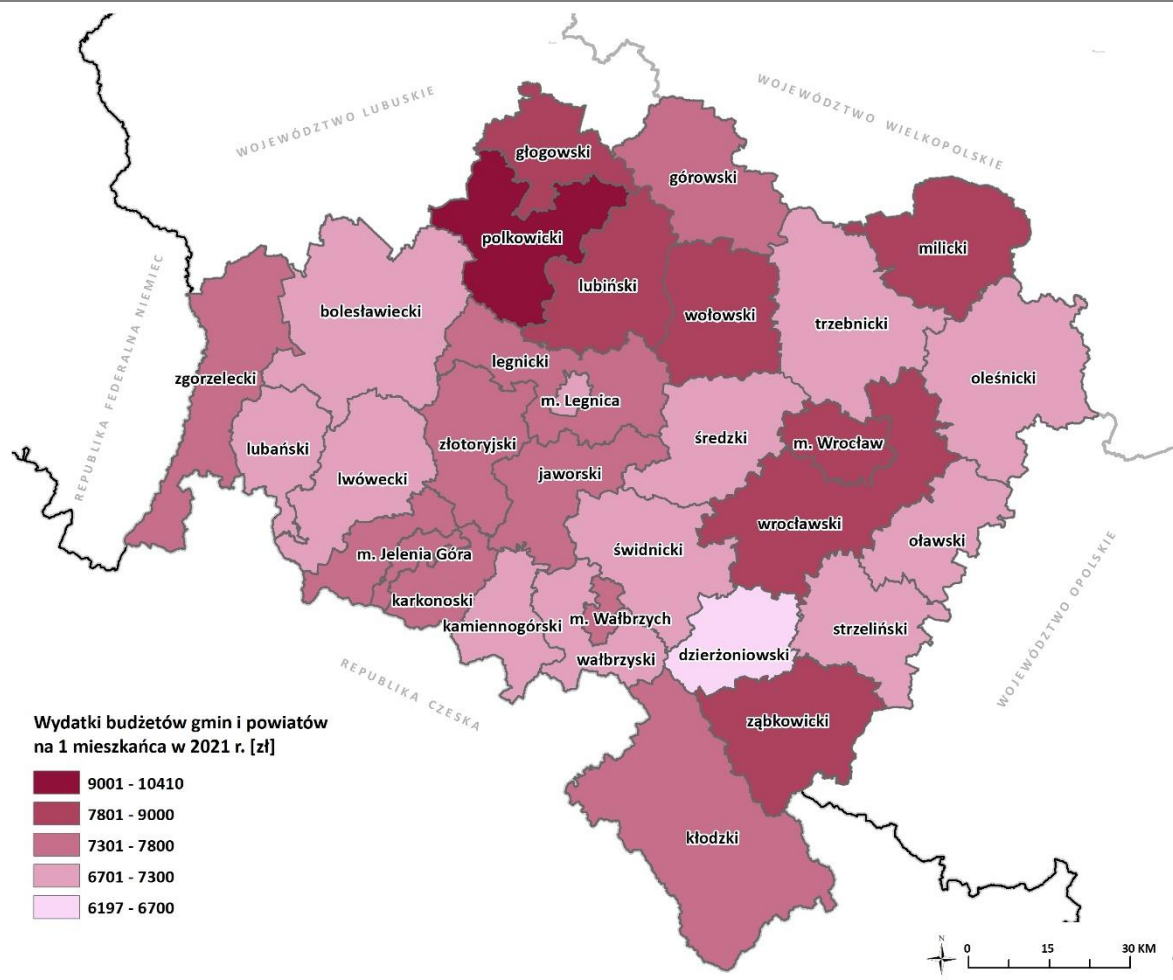
Mapa 10. Dochody budżetów gmin i powiatów ogółem w województwie dolnośląskim [2021].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

W województwie dolnośląskim średnio wydatki budżetów gmin i powiatów ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2021 roku wyniosły 7808 zł (w Polsce 7786 zł). W regionie w latach 2016-2021 odnotowano wzrost wydatków o ponad 52%. W układzie wewnątrzregionalnym najwyższymi wartościami wskaźnika wyróżniały się powiaty usytuowane w Legnicko-Głogowskim Obszarze Funkcjonalnym (powiat polkowicki – 10 410 zł, lubiński (8913 zł) i glogowski – 8233 zł) oraz m. Wrocław (8913 zł). Najniższe wartości analizowanych wydatków wystąpiły w powiatach: dzierzoniowskim (6197 zł), lwóweckim (6886 zł), trzebnickim (6979 zł) oraz bolesławieckim (6993 zł); (mapa 11).

Mapa 11. Wydatki budżetów gmin i powiatów ogółem w województwie dolnośląskim [2021].

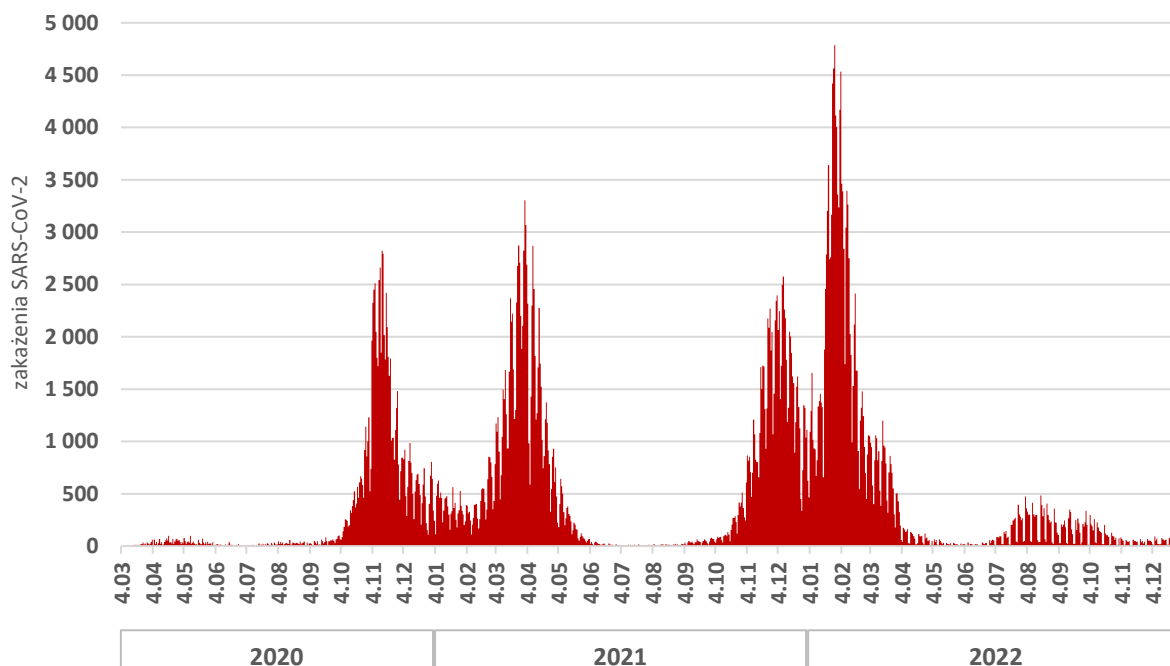
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

MONITORING SYTUACJI EPIDEMICZNEJ

Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu od marca 2020 r. prowadzi stały monitoring sytuacji epidemicznej w województwie dolnośląskim związanej z rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę układu oddechowego COVID-19. Raportowanie opiera się o dane statystyczne publikowane przez Ministerstwo Zdrowia w dwóch układach przestrzennych: regionalnym i powiatowym. W I kwartale 2023 roku ukazał się również przygotowany w Instytucie Rozwoju Terytorialnego raport pt. „Pandemia COVID-19 i jej wpływ na wybrane zjawiska demograficzne i społeczno-gospodarcze w województwie dolnośląskim”.

W okresie od 6 marca 2020 r. do 31 grudnia 2022 r. w województwie dolnośląskim zanotowano 478 686 przypadków zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2. W tym samym okresie czasu według statystyk Ministerstwa Zdrowia na COVID-19 oraz COVID-19 współwystępujący z innymi chorobami zmarło 7576 osób w regionie. Biorąc pod uwagę rozkład czasowy nowych zakażeń w województwie dolnośląskim, podobnie jak w Polsce, można wyróżnić 6 okresów wzrostów zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2; (wykres 2). Problematiczne jest wydzielenie I fali na wiosnę 2020 roku, kiedy to notowane wartości zakażeń SARS-CoV-2 i zgonów powiązanych z COVID-19 utrzymywały się na wielokrotnie niższym poziomie w porównaniu do fal od II do V. Tym samym przez część specjalistów nie jest ona wydzielana jako osobna fala zakażeń SARS-CoV-2.

Wykres 2. Liczba dziennych zakażeń SARS-CoV-2 w województwie dolnośląskim w okresie od 6.03.2020 r. do 31.12.2022 r.

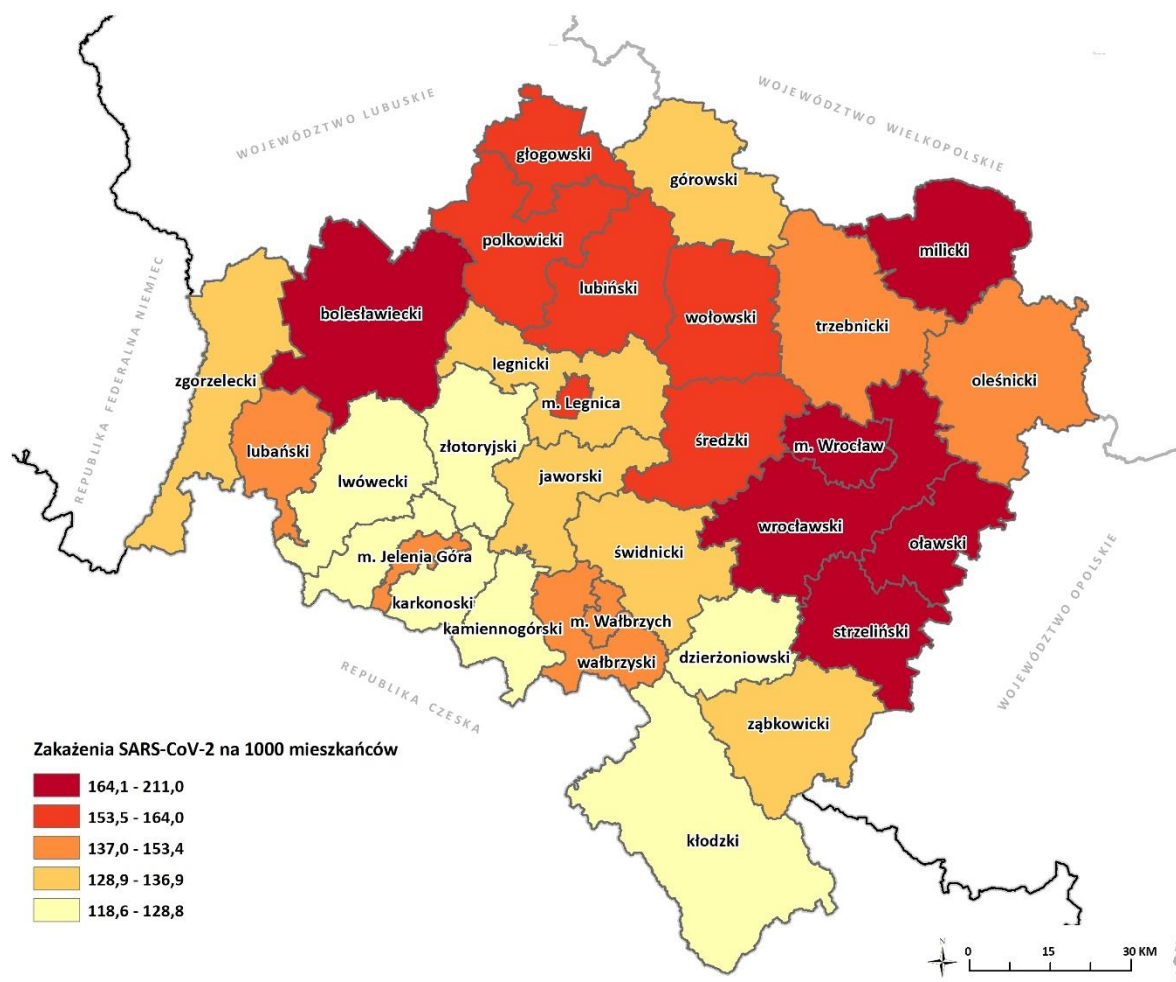

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Zdrowia.

Podczas wspomnianego pierwszego okresu wzrostu zakażeń ich największą liczbę obserwowano w kwietniu oraz maju. W przypadku następnych fal COVID-19 szczyty zakażeń SARS-CoV-2 występowały w województwie dolnośląskim w następujących miesiącach: II fala - listopad 2020 roku, III fala - marzec/kwiecień 2021 roku, IV fala - listopad/grudzień 2021 roku, V fala - styczeń/luty 2022 roku. Najwyższa liczba zakażeń koronawirusem została odnotowana podczas trwania V fali COVID-19, co było związane z początkiem rozprzestrzeniania się wariantu *Omikron*, który charakteryzował się większą zakaźnością od wcześniej powszechnie występujących wariantów. Podobnie jak w przypadku I fali COVID-19 w pewnym stopniu podobny problem występuje przy wydzieleniu VI wzrostu liczby zakażeń SARS-CoV-2. Charakteryzował się on wyraźnie niższymi wartościami dziennych zakażeń w porównaniu do fal od II do V oraz wyraźnym wypłaszczeniem. W jego przypadku podwyższone wartości zakażeń notowano od lipca do października 2022 roku ze szczytowymi wartościami występującymi w sierpniu. Poza pomniejszymi różnicami można przyjąć, że przebiegi krzywych liczby zakażeń SARS-CoV-2 dla województwa dolnośląskiego i Polski były w dużej mierze zbieżne ze sobą.

W ujęciu powiatowym najwyższą wartością bezwzględną zakażeń SARS-CoV-2 w przedziale czasowym od 6 marca 2020 r. do 31 grudnia 2022 r. charakteryzował się Wrocław (142 301 zakażeń) zdecydowanie wyróżniając się na tle pozostałych jednostek. Dla drugiego pod tym względem powiatu wrocławskiego odnotowano wartość o ponad 100 000 zakażeń niższą – 35 333. Najmniejsza liczba zakażeń w ujęciu bezwzględnym wystąpiła w powiecie górowskim (4 404) i kamiennogórskim (4 891) nie przekraczając 5 000 zakażeń. Biorąc pod uwagę wartości w ujęciu względnym przedstawiające liczbę zakażeń SARS-CoV-2 na 1000 mieszkańców można dostrzec pewne przestrzenne prawidłowości w kształtowaniu się tego zjawiska w województwie dolnośląskim. Najwyższe wartości wspomnianego wskaźnika wystąpiły we Wrocławiu (211,0 zakażeń/1000 mieszkańców) oraz powiatach: wrocławskim (197,5), milickim (181,9), strzelińskim (177,1), oławskim (176,0) i bolesławieckim (173,4); (mapa 12). Tylko w wymienionych powyżej jednostkach odnotowano wartości wskaźnika wyższe od średniej wojewódzkiej, która wyniosła 165,2 zakażeń/1000 mieszkańców. Najniższe wartości analizowany wskaźnik przyjął natomiast w powiatach: kamiennogórskim (118,6 zakażeń/1000 mieszkańców), lwóweckim (127,7), karkonoskim (128,1), kłodzkim (128,5), złotoryjskim (128,5) oraz dzierzoniowskim (128,8). Na podstawie powyższego opisu można stwierdzić, że najwyższymi wartościami liczby zakażeń SARS-CoV-2 na 1000 mieszkańców charakteryzował się w głównej mierze Wrocław oraz obszar w jego pobliżu posiadający silne powiązania społeczno-gospodarcze z nim. Zgrupowanie powiatów o wysokich wartościach wystąpiło także w pasie od powiatu bolesławieckiego na zachodzie po powiat wołowski na wschodzie. Najniższymi wartościami liczby zakażeń na 1000 mieszkańców cechowały się kolei powiaty położone w południowej części regionu.

Mapa 12. Potwierdzone przypadki zakażeń SARS-CoV-2 na 1000 mieszkańców w powiatach województwa dolnośląskiego od 6.03.2020 r. do 31.12.2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Zdrowia.

Część II - Wyzwania rozwojowe

MONITORING REALIZACJI SRWD 2030

Na potrzeby monitoringu Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 (SRWD 2030) stworzona została macierz wskaźników ilościowych, odnoszących się do rezultatów realizacji każdego z celów strategicznych SRWD 2030. Macierz wskaźników monitorujących realizację SRWD 2030 stanowi zatem doskonałe uzupełnienie dla wskazania najważniejszych wyzwań rozwojowych stojących przed regionem. Należy jednak zaznaczyć, że ze względu na stosunkowo krótki okres obowiązywania Strategii (od 2018 roku) wnioskowanie w zakresie uwidaczniających się tendencji badanych zjawisk ma charakter uproszczony (tabela 1).

W ramach realizacji celu 1 „Efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu” większość wskaźników monitorujących cechuje się wzrostem wartości. Szczególnie korzystna sytuacja uwidacznia się pod względem wartości produktu krajowego brutto per capita (wskaźnik 1.1.), liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON (wskaźnik 1.3.), poziomu nakładów na działalność badawczo-rozwojową (wskaźnik 1.4) oraz udziału przedsiębiorstw współpracujących w zakresie działalności innowacyjnej (1.6).

W odniesieniu do realizacji celu 2 „Poprawa jakości i dostępności usług publicznych” prawie wszystkie wskaźniki monitorujące charakteryzują się korzystnym kierunkiem zmian wartości. Szczególnie dobra sytuacja zaznacza się w obszarze opieki nad dziećmi w żłobkach i przedszkolach (wskaźnik 2.2. i 2.4.), w którym to mierniki osiągnęły wartości docelowe nie tylko dla 2020 roku, ale także dla 2030 roku. Niepokojącym zjawiskiem w ramach analizowanego celu są wahania wartości liczby zgonów niemowląt (wskaźnik 2.6.), który w 2021 roku zanotował znaczny wzrost wartości.

Analizując realizację celu 3 „Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego”, należy stwierdzić, że prawie wszystkie wskaźniki monitorujące wyróżniają się korzystnym trendem zmian wartości. Wyraźne zmiany *in plus* obserwuje się w zakresie aktywności obywatelskiej (wskaźnik 3.1.), odsetka osób w wieku 25-64 lata uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu (wskaźnik 3.2.), liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych (wskaźnik 3.6.), a także w zakresie aktywizacji ludności w wieku 25-64 lata na rynku pracy (wskaźnik 3.7.). W każdym z wymienionych obszarów wartości wskaźników monitorujących osiągnęły stan docelowy przewidziany dla 2020 roku. Negatywną tendencją charakteryzuje się wskaźnik zdawalności matur (wskaźnik 3.5.), który nadal jest niższy od średniej dla kraju, a ponadto pozostaje niższy od zakładanych wartości dla 2020 i 2030 roku.

W ramach realizacji celu 4 „Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego” większość wskaźników wykazuje pozytywny trend zmian. Korzystna sytuacja występuje m.in. w przypadku wolumenu odpadów komunalnych zebranych selektywnie (wskaźnik 4.5), czy wzrostu udziału energii z odnawialnych źródeł (wskaźnik 4.2.). Korzystnym zjawiskiem, jest również spadek udziału gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji w powierzchni ogółem (wskaźnik 4.1.). W większości przypadków wartości wskaźników osiągnęły zakładane wartości dla 2020 roku.

Odnosząc się do realizacji celu 5 „Wzmocnienie przestrzennej spójności regionu” należy podkreślić, że niemal wszystkie wskaźniki monitorujące cechuje korzystna tendencja zmian ich wartości. W szczególności pozytywne zmiany uwidaczniają się pod względem długości dróg ekspresowych i autostrad (wskaźnik 5.1.), spadku liczby wypadków drogowych (wskaźnik 5.5.), czy liczby miast obsługiwanych regionalnym transportem kolejowym (wskaźnik 5.7.). Ze względu na przedłużającą się sytuację pandemiczną część wskaźników nadal zanotowała wyraźnie niższe wartości względem lat poprzednich, co można zaobserwować w przypadku liczby pasażerów korzystających z transportu kolejowego (wskaźnik 5.3.) oraz pasażerów w transporcie lotniczym (wskaźnik 5.4.).

Tabela 1. Macierz wskaźników monitorujących realizację SRWD 2030.

Lp.	Cel strategiczny	Nr wskaźnika	Nazwa wskaźnika [jednostka]	Źródło	Tendencja 2010-2016	Tendencja 2016-2021 (a)	Wartości wskaźników w latach			
							2016	2021	2020*	2030*
1.	EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE GOSPODARCZEGO POTENCJAŁU REGIONU	1.1.	Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca [zł]	GUS	▲	▲	53 754	76 186 (b)	59 000	75 000
		1.2.	Relacja skrajnych wartości (liczona jako iloraz maksymalnej i minimalnej wartości) PKB brutto na 1 mieszkańca [zł] w podregionach	GUS	▲	▲	2,23	-	2,15	2,05
		1.3.	Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności	GUS	▲	▲	1 244	1 418	1 325	1 500
		1.4.	Nakłady na B+R w relacji do PKB oraz nakłady przedsiębiorstw na B+R w relacji do PKB	GUS	▲	▲	0,69 0,46	1,39 0,84	1,10 0,70	2,00 1,80
		1.5.	Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przedsiębiorstwach przemysłowych na eksport w przychodach netto ze sprzedaży ogółem [%]	GUS	▲	▼	11,05	4,4	12,40	16,00
		1.6.	Udział przedsiębiorstw przemysłowych/usługowych współpracujących w zakresie działalności innowacyjnej w % ogółu przedsiębiorstw [%]	GUS	▼	▲	6,2 3,3	6,3 3,9	6,4 4,1	7,0 6,0

Lp.	Cel strategiczny	Nr wskaźnika	Nazwa wskaźnika [jednostka]	Źródło	Tendencja 2010-2016	Tendencja 2016-2021 (a)	Wartości wskaźników w latach				
							2016	2021	2020*	2030*	
2.	POPRAWA JAKOŚCI DOSTĘPNOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH	2.1.	Budynki mieszkalne podłączone do kanalizacji w % ogółu budynków mieszkalnych [%]	GUS	▲	▲	59,2	61,2	63,5	73,0	
		2.2.	Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach [%]	GUS	▲	▲	12,5	23,2	16,5	20,0	
		2.3.	Liczba miejsc w placówkach stacjonarnej pomocy społecznej [szt.]	GUS	▲	▲	8 223	9 266	8 700	9 800	
		2.4.	Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym [%]	GUS	▲	▲	81,9	89,2	84,0	89,0	
		2.5.	Odsetek przedsiębiorstw sektora niefinansowego wykorzystujących Internet w kontaktach z administracją publiczną [%]	GUS	▲	▲	95,5	-	97,0	99,0	
		2.6.	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	GUS	▼	▲	3,8	4,5	3,6	3,3	
		2.7.	Liczba uczestników imprez masowych ogółem (artystyczno-rozrywkowych, sportowych i interdyscyplinarnych) [tys. os.]	GUS	▼	▼	2 176	1 340,2	2 220	2 300	
3.	WZMOCNIENIE REGIONALNEGO KAPITAŁU LUDZKIEGO I SPOŁECZNEGO	3.1.	Frekwencja w wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego (I tura) [%]	GUS	-	▲	44,8 (c)	-	47,0	51,0	
		3.2.	Osoby w wieku 25-64 lata uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu [%]	GUS	▼	▲	4,3	8,5	4,8	5,5	
		3.3.	Wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym [%]	GUS	▼	▼	10,5	-	10,0	9,0	
		3.4.	Liczba kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka na 10 tys. mieszkańców [os.]	GUS	▼	▼	43,5	30,9	42,0	39,0	
		3.5.	Zdawalność egzaminów maturalnych [%]	GUS	▼	▼	77,0	74,8	78,5	82,0	
		3.6.	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców	GUS	▲	▲	40,4	44	42,5	46,0	
		3.7.	Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata wg BAEL [%]	GUS	▲	▲	71	77,6	71	73	
		3.8.	Liczba widzów i słuchaczy teatrów i instytucji muzycznych na 1000 mieszkańców (wg miejsca prezentacji)	GUS	▲	▼	716	149	725	750	
4.	ODPOWIEDZIALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW I OCHRONA WALORÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	4.1.	Udział gruntów zdeastrowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji w powierzchni ogółem [%]	GUS	▲	▼	0,40	0,32	0,35	0,20	
		4.2.	Udział energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej ogółem [%]	GUS	▲	▲	6,5	8,7	9,5	22,0	
		4.3.	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych SO ₂ / NO _x [kg na 1 mieszkańca]	GUS	▼	▲	6,9 3,8	3,5 4,2	6,0 3,5	4,8 2,9	
		4.4.	Klasa stref dla pyłów zawieszonych PM 10 (wartość średniodobowa):	- aglomeracja wrocławska	WIOŚ	▼	▲	C	A	B	A
				- miasto Legnica		▼	•	C	C	B	A
				- miasto Wałbrzych		▼	•	A	A	A	A
				- strefa dolnośląska		▼	•	C	C	B	A
		4.5.	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ilości odpadów komunalnych ogółem [%]	GUS	▲	▲	21,3	35,9	24,5	35,0	
4.6.	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem [%]	GUS	▲	•	18,6	18,6	18,6	18,8			
4.7.	Odpady wytworzone w ciągu roku (nagromadzone z wyłączeniem odpadów komunalnych) [tys. ton]	GUS	▲	▼	35 579	35 015	34 000	32 600			
5.	WZMOCNIENIE PRZESTRZENNEJ SPÓJNOŚCI REGIONU	5.1.	Długość dróg ekspresowych i autostrad na 10 tys. ludności [km]	GUS	▲	▲	0,99	1,51	1,05	1,67	
		5.2.	Udział mieszkańców w strefie dostępności do 30 minut od węzłów autostrad i dróg ekspresowych w ogólnej liczbie ludności [%]	IRT	▲	▲	63	80(d)	65	79	
		5.3.	Liczba pasażerów odprawianych w transporcie kolejowym (Koleje Dolnośląskie, Przewozy Regionalne) [mln os.]	UMW D	▲	•	19,8	19,8	-	-	
		5.4.	Ruch pasażerów w portach lotniczych - przyjazdy i wyjazdy [tys. os.]	GUS	▲	▼	2 371	1 409	2 700	4 000	
		5.5.	Wypadki drogowe na 100 tys. ludności [osoba]	GUS	▲	▼	80	59,6	67	50	
		5.6.	Długość czynnych linii kolejowych w województwie	GUS	▲	▲	1 750	1 776	1 850	2 050	
		5.7.	Liczba miast obsługiwanych regionalnym transportem kolejowym	IRT	▲	▲	53	59	57	83	

Oznaczenia: a – w przypadku braku danych dla 2021 roku tendencja dotyczy lat 2016-2019 lub 2016-2020; b – szacunki wstępne; c – dane dla 2014 roku; d – dane uaktualniono w związku z pozyskaniem bazy adresowej powiązanej z bazą danych PESEL (inne niż dotąd wyniki w szacowaniu ludności); * – wartość oczekiwana; kolor szary – tendencja korzystna; kolor czerwony – tendencja niekorzystna.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego oraz danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

Część III
REALIZACJA POLITYK,
PROGRAMÓW I STRATEGII
WOJEWÓDZKICH

**DOLNY
ŚLĄSK**

Część III - Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

ROLNICTWO I OCHRONA ŚRODOWISKA

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: **Departament Obszarów Wiejskich i Zasobów Naturalnych oraz Departament Ochrony Środowiska**

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego

Wydział Instrumentów Środowiskowych

Informacje podane w sprawozdaniu dotyczące realizacji Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska pochodzą z GUS i na czas sporządzania opracowania dostępne były dane wyłącznie z końca roku 2021. Nie jest znana data publikacji kompletnych danych GUS za 2022 rok.

Działania związane z ograniczeniem niskiej emisji realizowane w 2021 roku przez gminy i powiaty wiązały się m.in. z likwidacją konwencjonalnych źródeł ciepła lub wymianą na inne z zastosowaniem paliwa gazowego lub energii elektrycznej w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych, termomodernizacją budynków mieszkalnych, publicznych i usługowych (w tym: wymianą stolarki okiennej, drzwiowej, wymianą pokrycia dachowego, ociepleniem ścian i stropu) oraz opracowaniem programów poprawy efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej.

W stosunku do 2019 oraz 2020 roku, o 3 zmniejszyła się liczba zakładów na terenie województwa szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza, która to zmiana nie wpłynęła jednak na ograniczenie ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych wprowadzanych do powietrza. W porównaniu do roku 2020, w roku 2021 w województwie dolnośląskim odnotowano 46% wzrost wielkości zanieczyszczeń gazowych emitowanych do powietrza (z 10 326 497 do 15 105 772 ton na rok) oraz około 0,4% spadek wielkości zanieczyszczeń gazowych zatrzymanych lub zneutralizowanych w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń. Wielkość zanieczyszczeń pyłowych emitowanych do powietrza w 2021 roku także zwiększyła się w stosunku do roku 2020 (o około 7,5%).

Z dostępnych na stronie GUS danych ujętych w bazie danych lokalnych wynika, że nakłady poniesione w 2021 roku na środki trwałe służące ochronie środowiska związane z ochroną powietrza atmosferycznego i klimatu na terenie Dolnego Śląska, w stosunku do roku 2020 spadły o około 1/4 i wynosiły 241 790,6 tys. zł. Największy udział (67%) stanowiły nakłady poniesione na redukcję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych (162 246 tys. zł). Nakłady na ww. cel były jednak o 1/3 niższe od nakładów poniesionych w 2020 roku (242 157,0 tys. zł.) W 2021 roku w województwie dolnośląskim również wzrosły (w stosunku do roku 2020) nakłady poniesione w związku z zapobieganiem zanieczyszczeniom poprzez wdrażanie nowych technik i technologii spalania paliw wraz z modernizacją kotłowni i ciepłowni. Na ww. cel przeznaczono 37 248,0 tys. zł. Największym wzrostem (o ok. 10%) w stosunku do roku 2020, charakteryzowały się wydatki na redukcję zanieczyszczeń gazowych. Natomiast nakłady poniesione na zapobieganie zanieczyszczeniom w 2021 roku stanowiły prawie 29% całkowitych wydatków na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu.

Programy ochrony powietrza dla województwa dolnośląskiego

Wydział Instrumentów Środowiskowych

Program ochrony powietrza dla stref w województwie dolnośląskim, w których w 2018 roku zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wraz z Planem działań krótkoterminowych, przyjęty uchwałą NR XXI/505/20 z dnia 16 lipca 2020 r. obejmuje działanie „Edukacja ekologiczna (kod działania: DsEdEk)”. Program ochrony powietrza zobowiązał samorzady gminne i powiatowe do realizacji akcji edukacyjnych, mających na celu uświadamianie społeczeństwa i wzbogacanie wiedzy mieszkańców gmin i powiatów woj. dolnośląskiego, np. w jaki sposób poprawić lokalną jakość powietrza, w celu informowanie mieszkańców o przyjęciu uchwał antysmogowych i ich skutkach oraz konieczności przestrzegania zakazów i nakazów zawartych w uchwałach.

Program ochrony powietrza zobowiązał samorzady gminne i powiatowe do przeprowadzenia:

- działań w ogólnopolskich akcjach edukacyjnych: 2 razy w roku,
- akcji edukacyjnej dot. czystości powietrza: 2 razy w roku.

Termin składania sprawozdań z realizacji ww. działania: do 15 lutego za poprzedni rok sprawozdawczy. Na chwilę obecną sprawozdania z ww. działania złożyły: 2 samorzady gminne i 2 samorzady powiatowe. Całkowity koszt realizacji działania wyniósł: 14 165 zł.

Programy ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego

Wydział Instrumentów Środowiskowych

Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego nr III/34/18 z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały na LI/1832/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego” (dla dróg wojewódzkich, dróg na terenie miasta Jelenia góra oraz linii kolejowych) oraz nr XII/288/19 z dnia 24 października 2019 r. w sprawie zmiany uchwały nr LI/1832/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego (dla dróg krajowych).

Program ochrony środowiska przed hałasem dotyczy terenów, wskazanych przez zarządzających drogami i linią kolejową (zaliczonymi do obiektów, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach), na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny. Jego celem jest dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego poprzez wskazanie działań naprawczych, które powinny być wykonane przez zarządców dróg i linii kolejowej.

Za realizację dokumentu wykonawczego odpowiadają:

1. Zarządzający drogami krajowymi – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA),
2. Zarządzający drogami wojewódzkimi – Zarząd Województwa Dolnośląskiego (DSDiK),
3. Zarządzający drogami na terenie miasta Jelenia Góra – Zarząd Miasta Jelenia Góra (MZDiM Jelenia Góra),
4. Zarządzający liniami kolejowymi – PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

Działania naprawcze są finansowane ze środków podmiotów zobowiązanych do ich wykonania.

Celem programu jest zmniejszenie uciążliwości oraz ograniczenie nadmiernego poziomu hałasu drogowego i kolejowego na obszarach poza aglomeracjami województwa dolnośląskiego poprzez m.in. naprawę nawierzchni dróg, ograniczenie prędkości ruchu pojazdów, budowę alternatywnych dróg, wprowadzenie środków trwałego uspokojenia ruchu, budowę ekranów akustycznych. Niektóre działania podejmowane w programie tj. naprawa uszkodzonej nawierzchni dróg oraz szlifowanie szyn wpisują się działanie strategiczne nr 5.1.1. pn.: Modernizacja dróg i linii kolejowych na terenie WD ze szczególnym uwzględnieniem problematyki transportu ciężkiego.

Monitorowanie realizacji działań określonych w programie odbywa się na podstawie raportów z realizacji sporządzanych przez zarządcę obiektów przekazywanych corocznie do Marszałka Województwa Dolnośląskiego w terminie do 31 marca za rok poprzedni.

Termin sprawozdawczy za 2022 rok w tym zakresie przypada na dzień 31 marca 2023 roku

Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego

Wydział Zarządzania Środowiskiem

W 2022 roku Zarząd Województwa Dolnośląskiego przystąpił do sporządzenia Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego, zwanego dalej WPGO, na lata 2023-2028 z perspektywą do 2032 r. Opracowanie to stanowić ma aktualizację Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022, przyjętego przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwałą Nr XLIII/1450/17 z dnia 21 grudnia 2017 r. Wykonawcą opracowania WGPO, wyłonionym w wyniku procedury przetargowej przeprowadzonej w 2022 roku, została LEMITOR Ochrona Środowiska Spółka z o.o. Spółka komandytowa, z siedzibą przy ul. J. Długosza 40 we Wrocławiu. 11 sierpnia 2022 roku zawarto umowę z tą firmą nr DOS-Z/2/2022, z terminem realizacji do 31 października 2023 roku. Wykonawcy powierzono przygotowanie WPGO (wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko), w tym m.in. analizę aktualnego stanu i prognozowanych zmian w dziedzinie gospodarki odpadami na terenie województwa, wytyczenie strategicznych celów i kierunków działań związanych z zapobieganiem powstawaniu odpadów oraz z kształtowaniem systemu gospodarki odpadami. Ponadto WPGO ma wskazać miejsca spełniające warunki magazynowania zatrzymanych transportów odpadów, a także instalacje komunalne funkcjonujące na obszarze województwa i plan zamykania instalacji niespełniających wymagań ochrony środowiska. Integralną część wojewódzkiego planu gospodarki odpadami będzie stanowić plan inwestycyjny, określający niezbędną infrastrukturę dotyczącą odpadów komunalnych wraz z mocami przerobowymi, służącą zapobieganiu powstawania tych odpadów oraz gospodarowaniu nimi. Zgłoszenie planowanych inwestycji odbyło się poprzez udzielenie odpowiedzi na ankietę, której wysyłka do wszystkich dolnośląskich jednostek samorządu terytorialnego nastąpiła w IV kwartale 2022 roku. Skierowano

również do tych podmiotów zapytania ukierunkowane na zdiagnozowanie aktualnej sytuacji w obszarze gospodarki odpadami. Ponadto zwrócono się z wnioskiem do Ministra Klimatu i Środowiska o udostępnienie niezbędnych danych sprawozdawczych z Bazy Danych o Odpadach. Procedura opiniowania i konsultacji społecznych projektu Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2023-2028 z perspektywą do 2032 r, jak również przyjęcie tego strategicznego dokumentu przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, zgodnie z harmonogramem prac, wyznaczone jest na 2023 rok.

Polityka krajobrazowa – audyt krajobrazowy dla województwa dolnośląskiego

Instytut Rozwoju Terytorialnego

1. Kontynuacja prac merytorycznych nad sporządzeniem audytu krajobrazowego dla województwa dolnośląskiego, realizowanego zgodnie z metodyką, określoną w rozporządzeniu w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych. W 2022 roku realizowano:

- kontynuacja prac nad oceną wyznaczonych krajobrazów pod kątem stanu zachowania oraz wykształcenia cech przyrodniczych, kulturowych i syntetycznych;
- kontynuacja prac nad identyfikacją i oceną zagrożeń dla zachowania wartości projektowanych krajobrazów priorytetowych oraz obszarów chronionych;
- rozpoczęcie inwentaryzacji terenowej na obszarze projektowanych krajobrazów priorytetowych w województwie dolnośląskim;
- rozpoczęcie prac nad opracowaniem dokumentacji fotograficznej, zawierającej opis i georeferencję zdjęć wykonanych w trakcie inwentaryzacji terenowej;
- prace nad przygotowaniem eksperckiej metodyki wyznaczania krajobrazów priorytetowych w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 października 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych.

2. Określenie zakresu zlecenia zewnętrznego polegającego na opracowaniu analiz krajobrazowych na obszarze województwa dolnośląskiego, odnoszących się do aspektów kulturowych, kompozycyjnych oraz percepcyjnych krajobrazu oraz przeprowadzenie szacowania wartości zamówienia.

3. Opracowanie dokumentacji przetargowej w związku z zamówieniem polegającym na opracowaniu analiz krajobrazowych na obszarze województwa dolnośląskiego oraz ogłoszenie przetargu.

4. Podpisanie z WFOŚiGW we Wrocławiu umowy o dotację na dofinansowanie sporządzenia audytu krajobrazowego dla województwa dolnośląskiego (kwota dotacji: 529 992,50 zł).

5. Przedłużenie terminu uchwalenia audytu krajobrazowego dla województwa dolnośląskiego o 12 miesięcy w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 października 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych.

6. Udział w spotkaniach i warsztatach dot. audytów krajobrazowych, m.in. w warsztatach z postępów prac nad audytem krajobrazowym, organizowanych przez Generalną Dyрекję Ochrony Środowiska.

Zadanie realizowane w ramach budżetu Instytutu Rozwoju Terytorialnego i dofinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Strategia Energetyczna Dolnego Śląska – kierunki wsparcia sektora energetycznego

Instytut Rozwoju Terytorialnego/ Wydział Rozwoju Gospodarczego

Od początku 2022 roku kontynuowano intensywne prace nad częścią kierunkową „Strategii Energetycznej Dolnego Śląska – kierunkami wsparcia sektora energetycznego” (SEDŚ). Do końca marca 2022 roku przygotowano projekt „Strategii Energetycznej Dolnego Śląska – kierunki wsparcia sektora energetycznego”.

28 marca 2022 roku zwrócono się z prośbą o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko (w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – SOOŚ) dla projektu SEDŚ do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu (RDOŚ) oraz Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (DPWIS). Uzgodnienie stanowiska ww. instytucji zostało wyrażone w pismach DPWIS z 4 kwietnia 2022 roku i RDOŚ z 28 kwietnia 2022 roku.

14 kwietnia 2022 roku odbyło się III spotkanie Zespołu ds. Rozwoju Energetyki Województwa Dolnośląskiego na którym zaprezentowany został projekt SEDŚ oraz przeprowadzona dyskusja nad celami i kierunkami działań

zawartymi w projekcie dokumentu. Do 4 maja 2022 roku członkowie ww. Zespołu mieli możliwość składania uwag do zaprezentowanej wersji dokumentu. Projekt SEDŚ zaprezentowany został również 17 maja 2022 roku na spotkaniu Grupy Roboczej ds. FST, gdzie umożliwiono wniesienie uwag w terminie do 27 maja 2022 roku.

Jednocześnie prace nad wykonaniem prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu SEDŚ, w ramach procedury SOOŚ, zlecone zostały firmie „Pectore-Eco” Sp. z o.o. z Gliwic i rozpoczęły się 30 maja 2022 roku, a ostatecznie zakończyły 30 września 2022 roku.

Po przeanalizowaniu uwag wniesionych przez członków ww. zespołów eksperckich i wprowadzeniu poprawek przygotowano projekt Strategii Energetycznej Dolnego Śląska – kierunków wsparcia sektora energetycznego, który wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, Uchwałą nr 5662/VI/22 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 19 lipca 2022 roku został przyjęty do dalszego procedowania w ramach SOOŚ. Ww. dokumenty zostały wyłożone do publicznego wglądu na okres 60 dni (od 20 lipca do 17 września 2022 roku). Podczas przeprowadzonych konsultacji społecznych wniesiono 117 uwag i wniosków, które poddano rozpatrzeniu (Uchwałą nr 6052/VI/22 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 października 2022 r.).

Pismem z 27 lipca 2022 roku wystąpiono również z prośbą do DPWIS i RDOŚ o wydanie opinii do projektu SE wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Pozytywną opinię DPWIS uzyskano 11 sierpnia 2022 roku. Stanowisko RDOŚ w tej sprawie zostało przekazane w piśmie z 31 sierpnia 2022 roku, z sugestią wprowadzenia zmian, które zostały uwzględnione w ostatecznej wersji dokumentu.

Uchwałą nr 5950/VI/22 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 4 października 2022 r., w sprawie zmiany uchwały 2184/VI/20 ZWD z dnia 9 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do prac nad Strategią Energetyczną Dolnego Śląska – kierunkami wsparcia sektora energetycznego, podjęto decyzję o zmianie harmonogramu opracowania projektu SEDŚ (ze względu na wydłużony czas przeprowadzenia konsultacji społecznych zmieniono termin przyjęcia ostatecznej wersji dokumentu przez ZWD z września 2022 roku na październik 2022 roku).

SEDŚ w ostatecznej wersji został przyjęty 25 października 2022 roku Uchwałą Zarządu Województwa Dolnośląskiego nr 6053/VI/22. Dokument wskazuje kierunki rozwoju energetyki w regionie, uwzględniając aktualne wyzwania wynikające ze zmian klimatu i konieczne do przeprowadzenia działania związane z transformacją energetyczną, zgodnie z kierunkami polityki europejskiej, krajowej oraz regionalnej.

Strategię wraz z wymaganą dokumentacją, czyli pisemnym podsumowaniem przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko udostępniono następnie do publicznej wiadomości (Uchwałą nr 6178/VI/22 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 października 2022 r.). Dokument został opublikowany na stronach urzędowych, BIPie Wydziału Rozwoju Gospodarczego UMWD oraz Instytutu Rozwoju Terytorialnego. 18 listopada 2022 roku przyjęty dokument wraz z podsumowaniem SOOŚ został także przekazany do RDOŚ i DPWIS.

Projekt dokumentu został również przedstawiony na posiedzeniu Komisji Polityki Rozwoju Regionalnego i Gospodarki Sejmiku Województwa Dolnośląskiego 20 września 2022 roku.

Udział w konferencjach (prezentacja SEDŚ):

Konferencja nt. rozwijania inwestycji w energetykę rozproszoną i OZE w gminach oraz klastrach energii w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i zrównoważonego rozwoju Dolnego Śląska, Zklaster w Zgorzelcu, 24 listopada 2022 roku.

Konferencja wodorowa zorganizowana przez Agencję Rozwoju Regionalnego S.A.: „Przyszłość rozpoczyna się dziś”, Zielona Góra 15.12.2022 roku.

3.6.4. Wspieranie działań na rzecz kształtowania postaw proekologicznych.

4.1.1. Działania w zakresie zwalczania źródeł niskiej emisji, szczególnie w uzdrowiskach.

Instytut Rozwoju Terytorialnego

1. Realizacja kampanii informacyjno-edukacyjnej Czyste Zasady - edycja 2022 (kontynuacja działań edukacyjnych Samorządu Województwa Dolnośląskiego realizowana przez Instytut Rozwoju Terytorialnego), w tym:

- a. przeprowadzenie 2 warsztatów szkoleniowych pn. „Kontrola przestrzegania uchwał antysmogowych i poprawa efektywności energetycznej budynków” dla przedstawicieli samorządów gmin, straży miejskich i gminnych, doradców energetycznych i pozostałych zainteresowanych

tematyką antysmogową. Miejsce szkolenia: Legnica, terminy szkoleń: 24 i 25.11.2022, Ilość uczestników: 90 osób;

- b. organizacja akcji edukacyjno-medialnych pn. „Mobilne Płuca” w dwóch miastach: Strzelinie (10.11-28.11.2022) i Wołowie (29.11-12.12.2022). Szacowana liczba odbiorców (zasięg medialny) – ok. 300 000 osób.

Finansowanie zadania - Budżet województwa w kwocie 97 791,33 zł, (w grudniu 2022 r. został złożony do WFOŚiGW wniosek o dofinansowanie zadania w kwocie 58 158,00 zł, obecnie oczekiwanie na decyzję WFOŚiGW).

2.Prowadzenie strony internetowej www.czystezasady.pl oraz strony facebook informujących na bieżąco o działaniach związanych z jakością powietrza i uchwałami antysmogowymi (praca ciągła).

3.Prowadzenie w IRT punktu informacyjnego i udzielanie informacji na temat uchwał antysmogowych drogą telefoniczną oraz e-mailową (praca ciągła).

Finasowanie zadań z punktów 2 i 3 – zadania własne IRT, budżet IRT

4.Współpraca z Biurem Prasowym UMWD w celu publikacji artykułów przybliżających problematykę uchwał antysmogowych w prasie lokalnej (11 artykułów w prasie lokalnej w terminie 5–9 grudnia 2022 r.)

Finansowanie zadania – zadania własne Wydziału Prasowego UMWD, szczegółowe informacje w ww. Wydziale

5.Kontynuacja projektu platformy edukacyjno-informacyjnej związanej z projektem LIFE-MAPPINGAIR/PL we współpracy z Uniwersytetem Wrocławskim - Zakładem Klimatologii i Ochrony Atmosfery. W ramach projektu na dachu budynku IRT zainstalowano i uruchomiono czujnik jakości powietrza, tworzący wraz z innymi urządzeniami we Wrocławiu i okolicach sieć pomiarową do pomiarów stężenia pyłu, w wybranych punktach ozonu oraz dodatkowo temperatury i wilgotności powietrza <https://airquality.uni.wroc.pl/>

Finansowanie zadania – Uniwersytet Wrocławski użyczył bezkosztowo IRT stację pomiarową do bezpłatnego używania na czas realizacji projektu „Czy wiesz czym oddychasz – kampania informacyjno-edukacyjna na rzecz czystszej powietrza” w ramach instrumentu finansowanego UE LIFE oraz dotacji Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Na podstawie Umowy nr LIFE17 GIE/PL/000631 z Komisją Europejską oraz Umowy nr 430/2019/wN50/EE-PO-LF/D z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej a Uniwersytetem Wrocławskim tj. do 31 marca 2023 r. IRT ponosi jedynie koszty związane z zasilaniem urządzenia w energię elektryczną – w ramach środków własnych.

6.Udział w posiedzeniach zespołów roboczych:

- organizacja i udział w posiedzeniu Zespołu roboczego ds. jakości powietrza i efektywności energetycznej w województwie dolnośląskim. (ósmo spotkanie zespołu, w siedzibie IRT we Wrocławiu, w dniu 20.06.2022 r.).
- udział w posiedzeniu Prezydium Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Dolnośląskiego w dniu 06 października 2022 r. w Kudowie Zdroju. Prezentacja IRT: "Uchwała w sprawie wprowadzenia na obszarze uzdrowisk ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw"

Finansowanie udziału przedstawicieli IRT - zadania własne IRT, budżet IRT

7.Udział w konferencjach:

- udział przedstawiciela IRT w charakterze współprowadzącego panel tematyczny (Czas kryzysu klimatycznego i energetycznego) w VII Dolnośląskim Kongresie Obywatelskim w Krzyżowej „Kryzys – Adaptacja – Szansa na zmiany” w dniu 11.10.2022 r.

Finansowanie udziału przedstawiciela IRT - zadania własne IRT, budżet IRT

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie**Postępowania administracyjne**

Wydział Opłat Środowiskowych/ Wydział Instrumentów Środowiskowych/ Wydział Zarządzania Środowiskiem

Wydział Opłat Środowiskowych

- Przeprowadzono 24 postępowania administracyjne w wyniku, których wydano 13 decyzji dotyczących ulg z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska lub opłaty produktowej, a także odraczających terminy płatności opłaty podwyższonej za korzystanie ze środowiska.
- W wyniku przeprowadzonych postępowań administracyjnych wydano 4 decyzje dotyczące opłat za składowanie odpadów.
- W 2022 roku wszczęto 86 postępowań wyjaśniających ws. magazynowania/składowania odpadów w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym (54 zakończone, 34 w trakcie).
- Wszczęto 138 postępowań o wykreślenie z rejestru BDO, w wyniku których wydano 91 decyzji administracyjnych w tym zakresie.

Wydział Instrumentów Środowiskowych

W ramach prowadzonych postępowań administracyjnych w 2022 roku wydano 93 decyzji, postanowień i zezwoleń, w tym wydano 31 decyzji dotyczących pozwoleń zintegrowanych dla instalacji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w tym:

- 3 decyzji dla instalacji do chowu i hodowli drobiu lub świń, dla oczyszczalni ścieków oraz instalacji do produkcji papieru;
- 26 decyzji dla dużych obiektów spalania paliw o mocy powyżej 300 MW (m.in. PGE S.A. - Elektrownia Turów, ZEW Kogeneracja), hutnictwa metali nieżelaznych (m.in. KGHM S.A. – Huta Miedzi Głogów, Huta Miedzi Legnica), zakładów chemicznych (m.in. PCC Rokita S.A., Orion),
- 2 decyzje pozwalające na eksploatację instalacji do spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa dostaw ciepła dla ZEW Kogeneracja S.A. Elektrociepłownia Wrocław i Elektrociepłownia Czechnica.

Wydział Zarządzania Środowiskiem

W ramach prowadzonych postępowań administracyjnych w 2022 roku Marszałek Województwa Dolnośląskiego wykonujący jako organ ochrony środowiska zadania z zakresu gospodarki odpadami wydał 146 decyzji. Przygotowane przez Wydział Zarządzania Środowiskiem ww. rozstrzygnięcia administracyjne obejmowały: pozwolenia zintegrowane z wiodącym komponentem gospodarki odpadami, pozwolenia na wytwarzanie odpadów, zezwolenia na zbieranie i/lub przetwarzanie odpadów, decyzje regulujące prowadzenie składowiska, decyzje określające warunki zamknięcia składowiska, decyzje zatwierdzające programy gospodarowania odpadami wydobywczymi, decyzje potwierdzające spełnienie przez produkt lub substancję kryteria uznania ich za produkt uboczny itp.

Zaświadczenia o pomocy de minimis**Wydział Opłat Środowiskowych**

W roku 2022 wydano 848 zaświadczeń potwierdzających wysokość udzielonej pomocy de minimis z tytułu opłaty produktowej oraz ulg z tytułu opłat środowiskowych.

Rejestr podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami – rejestr BDO**Wydział Opłat Środowiskowych**

Rozpatrzono 4392 wniosków o: wpis do rejestru BDO, aktualizację wpisu w rejestrze BDO, nadanie nowych danych dostępowych do rejestru.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku w systemie BDO zarejestrowanych było 38 057 podmiotów mających adres zamieszkania lub siedzibę na terenie województwa dolnośląskiego.

System kontroli opłat za korzystanie ze środowiska**Wydział Opłat Środowiskowych**

- Zaewidencjonowano 15 369 wpłat tytułem korzystania ze środowiska, opłat produktowych, opłat za publiczne kampanie edukacyjne, opłat recyklingowych za lekkie torby na zakupy, opłat rocznych i rejestrowych za wpis do BDO (łączna suma zaewidencjonowanych wpłat wyniosła 105 272 539,28 zł).

- Wystawiono 24 upomnienia do zaległości dotyczących opłat za korzystanie ze środowiska i opłat produktowych.
 - Wystawiono 558 postanowień o sposobie zarachowania wpłaty wniesionej po terminie.
 - Wystawiono 10 tytułów wykonawczych do właściwych terytorialnie Urzędów skarbowych do zaległości dotyczących opłat za korzystanie ze środowiska i opłat produktowych.
 - Przygotowano 2846 przelewów dotyczących zwrotu kwot nienależnych lub przekięgowujących wpłaty na właściwy rachunek bankowy przypisany dla określonego rodzaju opłaty.
 - W 2022 roku zweryfikowano 5314 wykazów zawierających zbiorcze zestawienie informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz wysokości należnych opłat z tytułu wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz składowania odpadów w 2021 roku.
 - W 2022 roku zweryfikowano 9074 sprawozdań o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami (w tym: za 2021 rok oraz lata zaległe).
- W roku 2022 zaopiniowano i wystawiono przedsiębiorcom 1135 zaświadczeń o stanie uregulowania zobowiązań sprawozdawczych i finansowych z tytułu opłat środowiskowych.

Analizy pozwoleń zintegrowanych

Wydział Instrumentów Środowiskowych

W ramach realizowanych zadań wykonano 8 analiz pozwoleń zintegrowanych.

Ponadto, w związku z zanieczyszczeniem rzeki Odry w miesiącach letnich 2022 roku dodatkowo przeprowadzono analizy 2 pozwoleń zintegrowanych dla instalacji, z których ścieki przemysłowe zrzucają się do wód.

Wizje terenowe z zakresu gospodarki odpadami

Wydział Zarządzania Środowiskiem

W 2022 roku upoważnieni przedstawiciele Marszałka Województwa Dolnośląskiego współuczestniczyli w 5 wizjach lokalnych obejmujących wybrane instalacje z zakresu gospodarki odpadami. Działania te były podejmowane doraźnie, w miarę bieżących potrzeb wynikających z prowadzonych postępowań administracyjnych.

Kontrole

Wydział Instrumentów Środowiskowych/ Wydział Zarządzania Środowiskiem

W 2022 roku upoważnieni przedstawiciele Marszałka Województwa Dolnośląskiego współuczestniczyli:

- w 3 kontrolach prowadzonych przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska zakładów zrzucających ścieki do wód na terenie województwa dolnośląskiego (kontrole w związku z zanieczyszczeniem rzeki Odry w miesiącach letnich),
- w 3 kontrolach prowadzonych przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach prowadzonych postępowań o zmianę lub wydanie pozwoleń zintegrowanych m.in. dla instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów i do produkcji papieru,
- w 22 kontrolach wszczętych na podstawie art. 41a oraz art. 146 ust 5 ustawy *o odpadach*, wspólnie z Dolnośląskim Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska.

W ramach kompetencji wynikających z art. 379 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, Marszałek Województwa Dolnośląskiego wszczął 2 postępowania kontrolne, które objęły wybrane podmioty zarządzające instalacjami komunalnymi (składowisko odpadów w Rudnej Wielkiej oraz instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Zawiszowie), a przedmiotem tych kontroli było sprawdzenie zgodności funkcjonowania ww. instalacji z warunkami pozwolenia zintegrowanego wydanego przez tut. organ

Działania w zakresie zasobów przyrody

Wydział Zasobów Przyrody

Przeprowadzono postępowania administracyjne, w wyniku których wydano:

- 863 decyzji i postanowień w sprawach dotyczących udzielenia zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów z terenów nieruchomości oraz wymierzających administracyjne kary pieniężne za nielegalne usuwanie lub niszczenie zieleni na terenach dolnośląskich miast na prawach powiatu, tj. Wrocławia, Wałbrzycha, Legnicy i Jeleniej Góry,
- 10 decyzji administracyjnych zezwalających na odstępstwa od zakazu płoszenia zwierząt łownych,
- 17 decyzji administracyjnych zezwalających na odstępstwa od zakazu połowu ryb z ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym,
- 1 decyzję administracyjną o zwolnieniu od obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej w obwodach rybackich i o uznaniu zbiorników wodnych za nieprzydatne do prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej,

- 1 uchwałę Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie całkowitego zakazu uprawiania amatorskiego połowu w obwodach rybackich rzeki Odry.

Przeprowadzono 837 wizji terenowych, w tym:

- 779 oględzin drzew lub krzewów,
- 58 wizji w terenie w celu dokonania oględzin związanych z szacowaniem szkód łowieckich.

Przeprowadzono 22 kontrole wykonania decyzji Marszałka Województwa Dolnośląskiego, w tym:

- 5 kontroli wykonania decyzji Marszałka Województwa Dolnośląskiego w zakresie wykonywania decyzji – zezwolenia na odstępstwo od zakazu płoszenia zwierząt łownych,
- 17 kontroli wykonania decyzji Marszałka Województwa Dolnośląskiego w zakresie wykonywania decyzji – zezwoleń na połów ryb.

Postępowanie administracyjne w zakresie Geologii

Wydział Geologii

W ramach realizacji zadań geologicznych, w roku 2022 przeprowadzono szereg postępowań administracyjnych, które zakończyły się wydaniem 148 decyzji administracyjnych dotyczących zatwierdzania projektów robót geologicznych i dokumentacji z zakresu geologii inżynierskiej, geologii złożowej i hydrogeologii. W zakresie wydawanych koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż w roku 2022, wydano 90 decyzji. Zaopiniowano również 7 wniosków koncesyjnych na eksploatację kopalin ze złóż dla których organem administracji geologicznej jest starosta. Przy zatwierdzaniu projektów robót geologicznych oraz dokumentacji geologicznych ponadwojewódzkich inwestycji liniowych dotyczących autostrad, dróg krajowych, obwodnic miast, linii energetycznych, linii kolejowych oraz gazociągów w roku 2022 sprawdzono ponad 8000 otworów geologiczno-inżynierskich. Wpłynęło 2639 wniosków o zaopiniowanie i uzgodnienie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy, decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy. Na wniosek Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, w ramach udzielania informacji o środowisku, sprawdzono ponad 3000 działek pod względem występowania udokumentowanych złóż kopalin. Dokonano także weryfikacji zestawienia ilości wydobytej kopaliny ze złóż i wydano 103 decyzje dla przedsiębiorców w sprawie wysokości należnej opłaty eksploatacyjnej przypadającej na rzecz gmin i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Przeprowadzono egzaminy dla 52 osób w zakresie kwalifikacji do wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi kategorii XIII.

Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich: 7.2.2. Gospodarka wodno-ściekowa

Wydział Obszarów Wiejskich

Operacje realizowane w ramach PROW na lata 2014-2020.

Łączny limit środków 42 467 785 euro w tym:

dotatkowe środki w wysokości 19 871 418 euro z Europejskiego Instrumentu Odbudowy (EIO) oraz środki w wysokości: 22 605 367 euro z EFROW – jest to limit wydzielony z kwoty 59 561 070 euro tj. z limitu współdzielonego z operacjami: Budowa lub modernizacja dróg lokalnych/ Gospodarka wodno-ściekowa/ Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego/ Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne

W 2022 r. w terminie 28.03.2022 r. do 20.05.2022 r. trwał III nabór na działanie w ramach dodatkowych środków otrzymanych przez SW z Europejskiego Instrumentu Odbudowy (EIO) 19 871 418 euro. W odpowiedzi na konkurs wpłynęły 82 wnioski o pomoc na wnioskowaną kwotę dofinansowania 260 083 504 zł. Do końca 2022 trwała weryfikacja wniosków, które znalazły się na liście informującej o kolejności przysługiwania pomocy w ramach naboru.

W 2022 r. trwała realizacja finansowa projektów dofinansowanych w ramach 2 wcześniejszych naborów ze środków EFROW. Na wnioski Beneficjentów rozwiązano 3 umowy o pomoc. Do SW złożono 34 wnioski o płatność na kwotę 25 873 799 zł, a ARiMR zrealizowała 27 płatności na kwotę 20 944 285,73 zł. Zakończono realizację 14 projektów.

W efekcie zakończenia projektów, w 2022 roku wybudowano m.in. 14 km sieci wodociągowych, 22 km sieci kanalizacyjnych. Powstało 167 nowych przydomowych oczyszczalni ścieków, 1 nowe ujęcie wodne. Zmodernizowano 1 stację uzdatniania wody, 2 instalacje do osadów ściekowych.

Inwestycje w środki trwałe: 4.3 Scalanie gruntów

Wydział Obszarów Wiejskich

Działanie realizowane w ramach PROW na lata 2014-2020.

Limit środków: 35 511 957 euro.

W 2022 r. przeprowadzone zostały 2 nabory w terminach 17.02.2022-21.03.2022; 19.09.2022-04.10.2022. W odpowiedzi na konkurs wpłynęło 8 wniosków o pomoc na kwotę dofinansowania 114 948 730,07 zł. W wyniku pozytywnej weryfikacji i w ramach dostępnych środków podpisano 3 umowy o dofinansowanie na kwotę 44 886 103,06 zł.

W 2022 r. trwała realizacja rzeczowa i finansowa zadań dla projektów z wcześniejszych naborów. Do SW wpłynął 1 wniosek o płatność końcową na kwotę pomocy 11 318 266,55 zł dla którego Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Agencja Płatnicza, dalej: ARiMR) dokonała płatności końcowej we wnioskowanej kwocie. W związku z tym zakończono realizację projektu - Scalanie gruntów wsi Prusice, gmina Złotoryja, powiat złotoryjski, na łączną kwotę pomocy 14 505 546,14 zł. Powierzchnia gruntów objęta postępowaniem scaleniowym zrealizowanego projektu to ponad 1497,52 ha.

4.2.3. Prowadzenie działań na rzecz rozwoju systemu obszarów cennych przyrodniczo i efektywnej ochrony wartości krajobrazu

Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych

W roku 2022 przeprowadzono 242 sprawy dotyczące opiniowania gminnych dokumentów planistycznych, a także 198 spraw dotyczących opiniowania projektów inwestycji lub wycinki drzew/krzewów oraz 302 sprawy dotyczące naruszeń przepisów w parkach krajobrazowych. Na obszarze wszystkich 12 parków krajobrazowych wyremontowano, odnowiono i zamontowano szereg nowych obiektów infrastruktury turystyczno-edukacyjnej – m.in. tablic edukacyjno-informacyjnych, drogowskazów, wiat czy ławostołów. Pracownicy DZPK zinwentaryzowali i udokumentowali kartami inwentaryzacyjnymi 680 obserwacji z zakresu występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt, aktualizując prowadzoną bazę danych GPS. Kontynuowano działalność Ośrodka Rehabilitacji Zwierząt Dzikich i Chronionych w Myśliborzu, obejmując opieką łącznie 176 szt. ptaków i ssaków (z 26 gatunków), z których 125 szt. udało się przywrócić środowisku. Przeprowadzono cykliczną Akcję Żaba, angażując uczniów szkół z terenu PK „Dolina Baryczy” w czynną ochronę płazów na trasach wędrówek sezonowych (przeniesiono przez drogi łącznie 4603 płazy). Kontynuowano działania finansowane z PROW na terenie Przemkowskiego PK poprzez zrównoważone gospodarowanie na terenie użytku ekologicznego „Przemkowskie Bagno” (wypas bydła, koni i owiec, koszenie użytków zielonych), a także działania na użytku ekologicznym „Łąki k. Osieka” (wykaszenie łąk z usunięciem zakrzaczeń). W roku 2022 na obszarze gospodarstwa rolnego prowadzonego przez DZPK przebywało w systemie całorocznym 650 koni, 100 sztuk bydła i 35 sztuk owiec. Ponadto kontynuowano opracowywanie planu ochrony Parku Krajobrazowego Doliny Bobru.

Źródło finansowania: Budżet Państwa – kwota 1 795 994,55 zł; Budżet Województwa Dolnośląskiego – kwota 2 835 838,69 zł. Dotacja celowa WFOŚiGW – kwota 25 000,00 zł.

4.1.2. Wspieranie edukacji ekologicznej w oparciu o zasoby lokalne (infrastrukturalne, przyrodnicze i kulturowe)

Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych

W ramach prowadzonej edukacji ekologicznej poprzez sieć ośrodków edukacyjnych zarządzanych i utrzymywanych przez Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych i na terenie samych parków krajobrazowych zorganizowane zostały bezpłatne zajęcia edukacyjne dla 29 958 osób, w zajęciach tych uczestniczyło 949 grup dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Ponadto przeprowadzono w ramach edukacji ekologicznej 14 konkursów o zasięgu regionalnym i wojewódzkim. W całym 2022 roku pracownicy Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych zorganizowali, współorganizowali lub aktywnie uczestniczyli w 20 akcjach edukacyjnych i innych wydarzeniach ekologicznych. Ponadto opracowano i wydano 42 różnych pozycji wydawniczych – w tym przewodnik, broszury, ulotki i kalendarze popularyzujące ochronę przyrody i krajobrazu, a także promujące wartości historyczne i kulturowe parków krajobrazowych Dolnego Śląska. Zamówiono i zrealizowano zakup panoram sferycznych i zdjęć do filmu z drona nt. parków krajobrazowych. Podpisano umowę i zakupiono część materiału na film „Spektakle Dolnośląskiej Przyrody”.

Źródła finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego – kwota 972 180,99 zł; Dotacja celowa WFOŚiGW – kwota 275 000,00 zł.

Działania w dziedzinie Rolnictwo i ochrona środowiska realizowane przez spółki województwa dolnośląskiego

Spółki województwa dolnośląskiego

1.1.1 Działania w zakresie zwalczania źródeł niskiej emisji, szczególnie w uzdrowiskach.

Realizacja projektu „**Ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez modernizację źródeł ciepła na obszarze aglomeracji jeleniogórskiej**” przez KARR S.A. Budżet projektu: 6 129 901,31 zł brutto. Okres realizacji projektu od 01.01.2020 do 31.01.2022.

„Pożyczka na efektywność energetyczną w MŚP”

Projekt realizowany przez WARR na podstawie wygranego postępowania przetargowego i umowy podpisanej w dniu 13.08.2018 r. z Bankiem Gospodarstwa Krajowego na wdrażanie w województwie dolnośląskim Instrumentu Finansowego „Pożyczka na efektywność energetyczną w MŚP” realizowanego w ramach Osi Priorytetowej 3 „Gospodarka Niskoemisyjna”, Działanie 3.2 Efektywność energetyczna w MŚP – wsparcie pozadotacyjne współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WD 2014-2020. W ramach projektu w 2022 roku udzielono 3 pożyczek na łączną kwotę 2 075 176,56 zł.

4.2.3 Prowadzenie działań na rzecz rozwoju systemu obszarów cennych przyrodniczo i efektywnej ochrony wartości krajobrazu

Spółka Stawy Milickie S.A. prowadzi działania na rzecz rozwoju systemu obszarów cennych przyrodniczo i efektywnej ochrony wartości krajobrazu, w tym:

- ✓ utrzymanie obszarów chronionych znajdujących się na terenach należących do Spółki;
- ✓ zarybianie stawów na poziomie niezbędnym do zachowania i ochrony siedlisk i gatunków ekosystemów stawowych;
- ✓ ochrona i odtwarzanie miejsc lęgowych dla ptaków;
- ✓ prowadzenie niezbędnych prac konserwacyjnych cieków wodnych, utrzymanie przejezdności dróg na groblach oraz utrzymanie wód i urządzeń wodnych w należyłym stanie technicznym;
- ✓ utrzymanie i odtwarzanie łąk i pastwisk w celu zachowania siedlisk gatunków chronionych ptaków;
- ✓ utrzymanie, remont i budowa urządzeń turystycznych (konserwacja, naprawa elementów infrastruktury, uzupełnianie infrastruktury turystycznej i prowadzenie bieżących prac porządkowych);
- ✓ edukacja przyrodnicza;
- ✓ utrzymanie retencji wodnej dla całego regionu.

Część III - Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

TRANSPORT

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: **Departament Infrastruktury**

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Dolnośląskiego – „Plan Transportowy”

Wydział Transportu

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje zadania związane z organizacją publicznego transportu zbiorowego na obszarze województwa dolnośląskiego w ramach **Departamentu Infrastruktury**, w oparciu o ustawę z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym oraz o akt prawa miejscowego, jakim jest „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Dolnośląskiego”.

W 2022 r. zrealizowano następujące zadania:

- **DOTACJE**

„Dotowanie i organizowanie kolejowych regionalnych przewozów pasażerskich”: zawarto umowy z przewoźnikami kolejowymi tj. Polregio S.A. oraz Kolejami Dolnośląskimi S.A. w sprawie świadczenia usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, wojewódzkie kolejowe przewozy pasażerskie realizowane w terminie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. W roku sprawozdawczym przekazano tym przewoźnikom środki dotacji w kwocie 213 433 731,10 zł, w tym także za realizację przewozów w 2021 r. (rozliczenie umów i rekompensata za m-c grudzień 2021 r.);

- **PRACA EKSPLOATACYJNA**

W ramach organizacji wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich w 2022 roku zrealizowana została praca eksploatacyjna w wysokości 13 707 930,074 pockm (pociągokilometrów), co oznacza wzrost wykonanej pracy eksploatacyjnej o około 4% względem roku 2021. W okresie tym przewieziono wojewódzkim transportem kolejowym 28 333 026 pasażerów, co oznacza wzrost o około 42,8% względem roku 2021. Znaczący wzrost liczby przewożonych pasażerów wynika wprost ze skutków odbudowy popytu po ograniczeniach w ofercie oraz obostrzeń sanitarnych wprowadzonych podczas pierwszego etapu epidemii roku 2020 oraz skutków w 2021. Sytuacja ta wynikała bezpośrednio ze zmniejszonego zainteresowania podróżnych spowodowanego zamknięciem placówek oświatowych oraz przejścia wielu przedsiębiorstw na pracę zdalną.

- **OFERTA PRZEWOZOWA**

W rozkładzie jazdy pociągów 2021/2022 obowiązującym przez większą część 2022 roku rozbudowie uległa oferta przewozowa wojewódzkich kolejowych połączeń pasażerskich.

Rozbudowana oferta przewozowa w obrębie aglomeracji wrocławskiej funkcjonuje dzięki współpracy nawiązanej pomiędzy wybranymi gminami i powiatami skupionymi wokół aglomeracji wrocławskiej oraz Samorządem Województwa Dolnośląskiego w zakresie współorganizacji i współfinansowania przewozów.

Ponadto w dniu 12.06.2022 r., po 22 latach od zawieszenia, dzięki przeprowadzonej modernizacji odcinka, wznowiono ruch na linii Wrocław Główny – Kobierzyce – Sobótka – Świdnica.

Ponadto dzięki przejęciu na własność samorządu oraz przeprowadzeniu modernizacji 11.12.2022 r., również po 22 latach od zawieszenia, wznowiono ruch na odcinku Chojnów – Rokitki – Chocianów.

Dzięki współpracy z sąsiednimi organizatorami połączeń uruchamiane były połączenia styczne z sąsiednimi województwami (lubuskim, wielkopolskim, opolskim), na liniach:

- Görlitz/Zgorzelec – Węgliniec – Żary/Zielona Góra (województwo lubuskie),
- Wrocław/Legnica – Żary – Forst (Lausitz) (województwo lubuskie),
- Wrocław – Głogów – Zielona Góra (województwo lubuskie),
- Głogów – Wschowa – Leszno (województwo lubuskie),
- Wrocław – Rawicz – Leszno – Poznań (województwo wielkopolskie),
- Wrocław – Oleśnica – Milicz – Krotoszyn (województwo wielkopolskie),
- Wrocław – Oleśnica – Ostrów Wielkopolski (województwo wielkopolskie),
- Wrocław – Oleśnica – Kluczbork (województwo opolskie),
- Wrocław – Jelcz-Laskowice – Opole (województwo opolskie)
- Wrocław – Oława – Opole/Nysa (województwo opolskie),
- Kłodzko – Kamieniec Ząbkowicki – Nysa (województwo opolskie).

Połączenia transgraniczne realizowane były we współpracy z krajami czeskimi (liberecki, hradecki, pardubicki) i Wolnym Państwem Saksonia w RFN.

W ruchu transgranicznym przewozy odbywały się na liniach:

- Szklarska Poręba Górna – Harrachov – Liberec (Kraj Liberecki),
- Sędziszów – Kamienna Góra – Lubawka – Královec/Trutnov (Kraj Kralovehradecki) (weekendowe w sezonie letnim),
- Wrocław/Wałbrzych – Meziměstí/Adršpach (Kraj Kralovehradecki) (weekendowe w sezonie letnim),
- Wrocław – Kłodzko – Międzylesie/Lichkov – Praga (Kraj Pardubicki),
- (Wrocław – Legnica –) Węgliniec – Zgorzelec – Görlitz – Drezno (Wolne Państwo Saksonia),
- Jelenia Góra – Lubań Śląski – Zgorzelec – Görlitz (Wolne Państwo Saksonia).

DOLNOŚLĄSKA SŁUŻBA DRÓG I KOLEI WE WROCŁAWIU (DSDiK)

Wg stanu na dzień 31.12.2022 r. DSDiK zarządziło 2227 km dróg wojewódzkich, 433 szt. mostów, 53 szt. wiaduktów, 5 szt. kładek dla pieszych, 1 szt. estakady, 4 szt. tuneli, 7 szt. przejść podziemnych, 2581 szt. przepustów oraz 24 odcinkami linii kolejowych o łącznej długości blisko 300 kilometrów w tym 45,5 kilometra czynnej i w pełni zrewitalizowanej:

Linie czynne

- Linia kolejowa nr 311 odcinek Szklarska Poręba Górna – Granica Państwa,
- Linia kolejowa nr 326 odcinek Wrocław Zakrzów – Trzebnica,
- Linia kolejowa nr 341 odcinek Bielawa Zachodnia – Dzierżoniów,
- Linia kolejowa nr 303 odcinek Duninów – Chocianów,
- Linia kolejowa nr 316 odcinek Chojnów – Rokitki,

Linie nieczynne

- Linia kolejowa nr 284 odcinek Jerzmanice Zdrój – Lwówek Śląski,
- Linia kolejowa nr 291 odcinek Szczawno Zdrój – Sobięcin,
- Linia kolejowa nr 302 odcinek Strzegom – Marciszów,
- Linia kolejowa nr 308 odcinek Piszczowice – Jelenia Góra,
- Linia kolejowa nr 310 odcinek Kobierzyce – Piława Górna,
- Linia kolejowa nr 312 odcinek Wojcieszów – Nowy Kościół,
- Linia kolejowa nr 317 odcinek Gryfów Śląski – Mirsk,
- Linia kolejowa nr 318 odcinek Srebrna Góra – Bielawa Zachodnia,
- Linia kolejowa nr 319 odcinek Kondratowice – Łagiewniki,
- Linia kolejowa nr 320 odcinek Ciepłowody – Ciepłowody,
- Linia kolejowa nr 323 odcinek Nowa Wieś Grodziska – Nowa Wieś,
- Linia kolejowa nr 327 odcinek Ścinawka Średnia – Radków,
- Linia kolejowa nr 327 odcinek Wolibórz – Nowa Ruda Słupiec,
- Linia kolejowa nr 331 odcinek Roztoka – Roztoka,
- Linia kolejowa nr 335 odcinek Henryków – Ciepłowody,
- Linia kolejowa nr 336 odcinek Mirsk – Świeradów-Zdrój,
- Linia kolejowa nr 340 odcinek Mysłakowice – Karpacz,
- Linia kolejowa nr 345 odcinek Kamienna Góra – Piszczowice,
- Linia kolejowa nr 372 odcinek Bojanowo – Góra Śląska.

Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu w roku 2022 realizowała 22 zadania współfinansowane ze środków Unii Europejskiej (16 zadań drogowych i 6 kolejowych). 6 zadań drogowych i 4 zadania kolejowe realizowane były w ramach: Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020 (RPO), natomiast 10 zadań drogowych i 2 zadania kolejowe rozpoczęto przy założeniu dofinansowania w ramach Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska 2021-2027 (FEDS).

Na ich realizację wydatkowano środki w wysokości 145 105 692,44 zł, z czego 102 126 378,23 zł stanowiły środki unijne (w tym: 90 904 198,33 zł RPO, 11 222 179,90 zł FEDS (wyprzedzające finansowanie ze środków BWD)), 10 070 125,37 zł ze środków Budżetu Państwa, 4 506 645,09 zł pomoc finansowa, 25 446 933,75 zł ze środków BWD oraz środki niewygasające z upływem roku 2022 w kwocie 2 955 610 zł.

RPO 2014-2020Roboty budowlane:

- Budowa drogi wojewódzkiej od drogi wojewódzkiej nr 455 do drogi krajowej nr 98,
- Realizacja projektu Trasa Sudecka - budowa obwodnicy Dzierżoniowa w ciągu drogi wojewódzkiej nr 382 (od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 384 ul. Batalionów Chłopskich do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 383 ul. Jana Kilińskiego) - etap II,
- Modernizacja ul. Dobroszyckiej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 340 od ul. Wojska Polskiego do węzła Dąbrowa drogi S8,
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 341 na odcinku Dzierżoniów - Bielawa Zachodnia,
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 316 na odcinku Chojnów – Rokitki,
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 317 i 336 na odcinku Gryfów Śląski – Mirsk – Świeradów, Etap I Gryfów Śląski – Mirsk,
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 317 i 336 na odcinku Gryfów Śląski – Mirsk – Świeradów, Etap II - Mirsk – Świeradów Zdrój.

Wykup gruntów, inne:

- Budowa drogi wojewódzkiej nr 451 - wschodniej obwodnicy Oleśnicy,
- Realizacja projektu Trasa Sudecka - przebudowa drogi wojewódzkiej nr 379 od ronda ul. Uczniowskiej w m. Stary Julianów do ronda ul. Wałbrzyska w m. Świdnica.

FEDS 2021-2027Roboty budowlane:

- Realizacja projektu Trasa Sudecka - budowa obwodnicy Dzierżoniowa w ciągu drogi wojewódzkiej nr 382 (od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 382 w Piławie Górnej do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 384 ul. Batalionów Chłopskich w Dzierżoniowie) - etap III (zawarta umowa na zoptymalizuj – wybuduj, w roku 2022 nie rozpoczęto robót budowlanych),
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 303 Duninów – Chocianów.

Wykup gruntów:

- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 323 pomiędzy drogami S5 i S3 wraz z obwodnicą Góry.

Dokumentacja:

- Budowa drogi wojewódzkiej od węzła A4 Bielany Wrocławskie (ul. Karkonoska) do drogi wojewódzkiej nr 395 (rondo Żerniki Wrocławskie) i do granicy Wrocławia (ul. Buforowa) – od skrzyżowania z ul. Grota-Roweckiego do węzła A4 Bielany Wrocławskie (ul. Karkonoska),
- Budowa obejścia m. Złotoryi – etapami,
- Przebudowa odcinków dróg wojewódzkich w ramach modernizacji systemu dróg na terenie województwa Dolnośląskiego - DW 346 Środa Śląska (DK94) - Kąty Wrocławskie (A-4),
- Przebudowa odcinków dróg wojewódzkich w ramach modernizacji systemu dróg na terenie województwa Dolnośląskiego - DW 346 Kąty Wrocławskie (A-4) – Wierzbice (DK8),
- Przebudowa odcinków dróg wojewódzkich w ramach modernizacji systemu dróg na terenie województwa Dolnośląskiego - DW 346 Wierzbice (DK8) – Stary Śleszów (DW395),
- Przebudowa odcinków dróg wojewódzkich w ramach modernizacji systemu dróg na terenie województwa Dolnośląskiego - DW 346 Stary Śleszów (DW 395) – Godzikowice (DK 94),
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 324 na odcinku Niechlów - Załęcze (do granicy województwa - węzeł Rawicz S5),
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 340 na odcinku Ścinawa – Oleśnica,
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 318 na odcinku Srebrna Góra - Bielawa Zachodnia.

W roku 2022 w zakresie robót budowlanych zakończono w ramach 3 zadań: Budowa drogi wojewódzkiej od drogi wojewódzkiej nr 455 do drogi krajowej nr 98, Poprawa dostępności transportowej dróg wojewódzkich nr 343, nr 342, nr 340 w miejscowości Oborniki Śląskie oraz Modernizacja ul. Dobroszyckiej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 340 od ul. Wojska Polskiego do węzła Dąbrowa drogi S8. Ponadto zakończono jedno zadanie kolejowe: Rewitalizacja linii kolejowej nr 341 na odcinku Dzierżoniów - Bielawa Zachodnia. Łącznie:

- wybudowano 10,4 km dróg,
- przebudowano 3,77 km dróg,
- wybudowano 7,28 km chodników,
- wybudowano ciąg pieszo-rowerowy o dł. 9,13 km,

- wybudowano 6 skrzyżowań: w tym 2 skrzyżowania typu rondo oraz jedno dwupoziomowe,
- wybudowano 7 obiektów inżynierskich nad: linią kolejową nr 392, linią kolejową nr 143, drogą gminną – ul. Wierzbowa, rzeką Widawa, rzeką Topór, Kanałem Granicznym oraz dawną drogą krajową DK98,
- wykonano 2 zatoki autobusowe,
- przebudowano/zmodernizowano 5,14 km linii kolejowych,
- wykonano 2 szt. osobowych przystanków kolejowych.

W ramach zadań finansowanych ze środków BWD w roku 2022 w zakresie robót budowlanych zakończono i oddano do użytku drogi w ramach 2 zadań: Budowa obwodnicy Piechowic w ciągu drogi wojewódzkiej nr 366 i Budowa drogi wojewódzkiej od skrzyżowania z ul. Grota-Roweckiego do drogi wojewódzkiej nr 395 (do ronda Żerniki Wrocławskie) i do granicy Wrocławia (ul. Buforowa). Łącznie:

- wybudowano 4,577 km dróg,
- wybudowano 0,613 km chodników,
- wybudowano ciąg pieszo-rowerowy o dł. 3,347 km,
- wybudowano 5 skrzyżowań typu rondo.

Ponadto trwa realizacja w cyklu wieloletnim 4 zadań obejmujących roboty budowlane (2 drogowe i 2 kolejowe), 5 zadań obejmujących tylko prace projektowe, dla 4 zadań trwa przetarg na wyłonienie wykonawcy robót budowlanych (3 drogowe i 1 kolejowe). W roku 2022 wydatkowano 85 327 890,90 zł w tym 1 033 611,49 zł BP, 800 000,00 zł dofinansowanie podmiotów prywatnych, 12 701 640,16 zł RFIL/ Polski Ład, 2 054 548,95 zł pomocy finansowej i 68 738 090,30 zł BWD (w tym środki niewygasające z upływem roku 2022 w kwocie 1 284 826,00 zł).

Roboty budowlane:

- Budowa obwodnicy Krzczyna Wielkiego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 335,
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 395 w m. Henryków - etap II,
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 308 na odcinku Jelenia Góra – Mysłakowice,
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 310 Kobierzyce – Piława Górna na odcinku Łagiewniki Dzierżoniowskie - Piława Górna.

Procedura przetargowa na wybór wykonawcy robót budowlanych:

- Budowa obwodnicy m. Boguszów Gorce,
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 345 odcinkami wraz z obejściem miejscowości Chełm,
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 382 od m. Świdnica do m. Paczków odcinkami,
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 310 Kobierzyce - Piława Górna na odcinku Łagiewniki Dzierżoniowskie - Piława Górna II etap.

Dokumentacja:

- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 297 na odcinku Lwówek Śląski – Pasiecznik,
- Budowa mostu w m. Oława na rzekach Odra i Oława jako połączenie dróg lokalnych: wojewódzkich nr 396 i 455, powiatowej 1570D oraz gminnej ul. Malinowa,
- Budowa II etapu obwodnicy Bolesławca,
- Budowa linii kolejowej Lubin - Polkowice - Głogów wraz z rozbudową linii kolejowej nr 289 na odcinku Legnica - Lubin - Rudna Gwizdanów,
- Budowa fragmentu obwodnicy miasta Kąty Wrocławskie.

W ramach zadania Budowa lub przebudowa infrastruktury drogowej na sieci dróg wojewódzkich Dolnego Śląska w zakresie: chodników, odwodnienia drogi, zatok autobusowych, skrzyżowań dróg, sygnalizacji świetlnej, murów oporowych, małych obiektów mostowych oraz przebudowa i budowa krótkich odcinków dróg wojewódzkich wybudowano 0,386 km dróg o pow. 3096,00 m², 0,100 km chodników o pow. 840,00 m², przebudowano 0,100 km chodników o pow. 181,6 m², wypłacono odszkodowania za grunty w ramach 2 zadań oraz opracowano dokumentację dla 3 zadań. W roku 2022 wydatkowano 5 126 834,53 zł w tym 1 187 016,34 zł pomocy finansowej i 3 939 818,19 zł BWD.

Roboty budowlane:

- nr 448 w m. Goszcz - korekta łuku, nr 347 w zakresie budowy chodnika w Pietrzykowicach.

Dokumentacja:

- nr 455 w zakresie budowy chodnika w m. Gajków, etap II, III, IV; nr 381 z ulicą Bolesława Chrobrego – w Jedlinie Zdrój, nr 376 w m. Szczawno-Zdrój.

Wykup gruntów

- DW nr 455 w zakresie budowy chodnika w m. Gajków; nieruchomości. w m. Strzelin i Żerniki Wrocławskie, Kłoda Górowska.

W ramach zadania: Poprawa stanu infrastruktury drogowej poprzez przebudowę i remonty obiektów inżynierskich przebudowano i wyremontowano 5 obiektów mostowych o łącznej długości 0,205 km i łącznej powierzchni 1377,14 m², oraz 0,330 km chodników o łącznej powierzchni 541,66 m², opracowano dokumentację projektową dla 8 obiektów mostowych. W roku 2022 wydatkowano 14 301 077,09 zł w tym 120 256,98 zł dofinansowanie podmiotów prywatnych, 178 686 dotacja z BP, 4 615 000 zł BP – inne źródła i 9 366 244,11 zł BWD (w tym środki niewygasające w roku 2022 w kwocie 2 434 484 zł).

Remonty:

- dokumentacja projektowa: nr 296 w km 67+222 w m. Węgliń, nr 364 km 0+850 w m. Gryfów Śląski,
- roboty budowlane nr 328 nad potokiem Drażnica w m. Jerzmanice Zdrój, nr 297 km 64+430 w m. Dąbrowa Bolesławiecka, nr 396 km 0+610 w m. Bierutów, 367 Pisarzowice.

Przebudowy:

- dokumentacja projektowa: nr 381 w km 13+831 w m. Głuszycza, nr 357 km 11+547 w pobliżu m. Włosień, nr 382 w km 56+790 w m. Kamieniec Żąbkowicki, nr 365 w km 17,979 w m. Stara Kraśnica, nr 358 w km od 17+450 do 17+510 w m. Świecie, nr 338 km 35+ 383 k. m. Lubiąż,
- roboty budowlane: nr 383 km 5+892 w m. Walim, nr 358 w km 3+716 w m. Platerówka.

W ramach zadania: Poprawa stanu infrastruktury drogowej poprzez przebudowę i remonty dróg w obszarze Dolnego Śląska przebudowano i wyremontowano 26 dróg o łącznej długości 34,041 km i łącznej powierzchni 245 656,47 m², oraz 4,760 km chodników o łącznej powierzchni 10 549,22 m², opracowano dokumentację projektową dla 2 zadań drogowych oraz wypłacono odszkodowania za grunty w ramach 4 zadań. W roku 2022 wydatkowano 97 463 965,94 zł w tym 426 511,62 zł dofinansowanie podmiotów prywatnych, 20 646 925 zł BP – inne źródła, 4 070 230,42 zł pomocy finansowej i 72 320 298,90 zł BWD (w tym środki niewygasające w roku 2022 w kwocie 17 776 656 zł).

Remonty:

- nr 362 Romnów -Skałka odcinek w km 8+228-9+405, nr 382 na odcinku Złotoryja - Rokitnica w km 32+900 do km 34+480, nr 369 na odc. Przełęcz Kowarska - Rozdroże Kowarskie km 0+000-1+800, nr 331 na odc. Pieszkowice – granica powiatu polkowickiego, nr 334 w m. Konary, w km 28+000 - 28-760, nr 367 Kowary ul. Kamiennogórska od km 15+180 do km 16+730, nr 381 na odc. Gorzuchów - Bierkowice w km 47+480 - 49+180, nr 369 na odc. Rozdroże Kowarskie - Jarkowice km 1+800 - 4+800 km 0+000 - 1+800, nr 392 Żelazno – Trzebieszowice na odc. od km 9+000 do km 10+350, nr 455 Czernica – Łęg na odc. od km 9+400 do km 10+000 i od km 11+050 do km 11+700, nr 328 w m. Przemków w km 20+774 - 21+374, nr 292 z droga powiatową 1238D oraz odc. nawierzchni jezdni w km 80+400 - 80+430 w m. Dłużyce i w km 82+370 - 82+340 w m. Zaborów, nr 358 na odc. m. Szklarska Poręba km 46+160 - 47+100, nr 347 Sadków-Pietrzykowice km 7+520 - 9+715, nr 352 odc. km: 3+350 - 4+100; 5+650 - 6+700; 8+700 - 8+900, nr 323 skrzyżowanie ul. Starogórskiej z ul. Armii Polskiej w m. Góra, nr 369 odcinkami

Przebudowy:

- dokumentacja projektowa: budowa obejścia "Zakrętu Śmierci" w m. Szklarska Poręba, nr 367 w m. Boguszków - Gorce na odc. od ul. Krakowskiej do granicy administracyjnej miasta Wałbrzych,
- roboty budowlane: nr 353 w m. Pieńsk na ul. Bolesławieckiej od km 0+000 do km 1+580, nr 352 – odcinkami, nr 324 na odc. Góra - Kłoda Górowska od km 24+800 do km 25+800, nr 390 - ul. Sudecka i Plac Tadeusza Kościuszki w Złotym Stoku, nr 328 ul. Bolesława Chrobrego w m. Wojcieszów od km 100+065 do km 100+665, nr 395 ul. Wolności w Strzelinie, nr 367 w m. Leszczyniec - wykonanie chodników, nr 364 na odc. Pielgrzymka - Jerzmanice Zdrój od km 35+100 do km 36+800, nr 396 i 455 w m. Oława,
- wykup gruntów: nr 384 wraz z chodnikiem w m. Wolibórz – etap II, budowa obejścia "Zakrętu Śmierci" w m. Szklarska Poręba, nr 392, od km 13+400 do km ok. 14+250 w m. Łądek Zdrój, nr 338 w m. Wołów - ul. Kościuszki, Leśna, Wojska Polskiego, Chopina, Piłsudskiego, Poznańska, Ludowa i Wiejska od km 13+997 do km 18+785

W ramach zadania: Program Infrastruktury Drogowej przebudowano i wyremontowano 6,253 km chodników o pow. 12 230,56 m², 1,144 km ścieżek rowerowych o pow. 2707,00 m² i 1,146 km dróg o pow. 3448 m². Ponadto opracowano dokumentację projektową dla 4 zadań i sygnalizację świetlną.

W roku 2022 wydatkowano 8 416 241,02 zł w tym 68 675,52,00 zł pomocy finansowej i 8 347 565,50 zł BWD (w tym środki niewygasające w roku 2022 w kwocie 224 312,00 zł).

Dodatkowo pozyskano 7 975 679,65 zł pomocy rzeczowej.

- Budowa chodnika: nr 292 w m. Dobrzejowice, nr 323 w m. Małuszów, nr 323 – Góra-Stara Góra, nr 340 na odc. od Nowosiedlic do granicy z gminą Oleśnica, nr 340 na odcinku od Nowosiedlic do granicy z miastem Oleśnica, nr 382 w m. Kluczowa, nr 385 w Ziębicach ul. Wałowa, nr 388 w Polanicy – Zdroju, nr 395 w m. Nowojowice, nr 448 w m. Wojciechowo – Zawada, nr 364 ul. Grunwaldzka w Złotorzy,
- Przebudowa skrzyżowania: nr 331 w Polkowicach ul. Kopalniana,
- Budowa ścieżki rowerowej: nr 449 w m. Syców,
- Dokumentacja na budowę chodnika: nr 323 Góra – Stara Góra– odcinek od ul. Jodłowej do km 23+850, nr 331 w m. Parchów, nr 341 w gminie Brzeg Dolny; nr 381 gmina Głuszycza,
- Budowa sygnalizacji świetlnej: nr 393 w m. Kościelnik.

Ponadto jednostki samorządu terytorialnego w zastępstwie inwestorskim realizowały zadania finansowane w 100% ze środków własnych przekazując 1 529 963,04 zł pomocy rzeczowej.

W ramach zadań bieżących letniego i zimowego utrzymania dróg, kolei, obiektów inżynierskich oraz działalności DSDiK finansowanych ze środków BWD w ramach pozostałych wydatków w Dziedzinie Transport (łącznie na drogi i linie kolejowe) wydatkowano 108 844 598,72 zł (w tym środki niewygasające w roku 2022 w kwocie 1 823 417,00 zł i 2 999 068,40 zł z BP - dotacja z Funduszu Kolejowego).

Do najważniejszych prac bieżącego letniego i zimowego utrzymania dróg i obiektów inżynierskich w 2022 r. należy zaliczyć: bieżące utrzymanie dróg, bieżące utrzymanie mostów, bezpieczeństwo ruchu drogowego, dokumentacje geodezyjne i ekspertyzy techniczne, zimowe utrzymanie dróg oraz inne wydatki realizowane w całości z budżetu Województwa Dolnośląskiego a związane z zakupem materiałów i wyposażenia przeznaczonego bezpośrednio na potrzeby utrzymania dróg, zakup masy na zimno, znaków, materiałów do zimowego utrzymania dróg (piasek, sól), części do sprzętu zimowego utrzymania dróg, drobne sprzęty i urządzenia, zakup paliwa wykorzystywanego do sprzętu na potrzeby utrzymania dróg, energii do sygnalizacji świetlnej, konserwacje, naprawy maszyn i środków transportu, remonty i konserwacje sprzętu do bieżącego utrzymania dróg.

Do najważniejszych prac bieżącego letniego i zimowego utrzymania kolei w 2022 r. należy zaliczyć:

- Program Wieloletni pn. „Wsparcie zadań zarządców infrastruktury kolejowej, w tym w zakresie utrzymania i remontów, do 2023 roku”: ze środków Funduszu Kolejowego otrzymanych w ramach Programu Wieloletniego zostały częściowo sfinansowane koszty bieżącego utrzymania infrastruktury na linii kolejowej nr 311 Szklarska Poręba Górna – Granica Państwa; opłaty stałe związane ze zużyciem energii elektrycznej niezbędnej do oświetlenia przejazdów kolejowo-drogowych i przystanków osobowych, w ciągu linii kolejowej nr 311, koszty diagnostyki infrastruktury na linii kolejowej nr 311, koszty przeglądów okresowych infrastruktury kolejowej oraz budynków na linii kolejowej nr: 303, 308, 311, 317, 336, 340, 345, 372. Koszty prowadzenia ruchu kolejowego po linii kolejowej nr 311 od stacji Szklarska Poręba Górna do granicy Państwa od km 29,844 do km 43,138. Odtworzenie rowów bocznych oraz wykonanie odwodnienia oraz drenażu liniowego w ciągu linii kolejowej nr 311. Wymiana wadliwych szyn wraz z likwidacją styków na obiektach inżynierskich, konserwacja obiektów inżynierskich, uzupełnienie brakującej podsypki tłuczniowej na linii kolejowej nr 311. Remont instalacji elektrycznej w budynku przy Placu Dworcowym 1/1a w Mirsku, zabezpieczenie przed dalszą degradacją dachu budynku oraz remont dachu budynku w Krobicy związanych z linią kolejową nr 317. Remont przepustów na linii nr 372 Bojanowo - Góra Śląska. Wymiana okien w budynku Dworca w Zaborowicach - Zaborowice 45 na linii kolejowej nr 372. Szczegółowy przegląd wraz z zaleceniami remontowymi obiektów mostowych na linii kolejowej nr 340 relacji Mysłakowice – Karpacz;
- Bieżące utrzymanie i konserwacja infrastruktury, opłaty stałe związane ze zużyciem energii elektrycznej niezbędnej do oświetlenia przejazdów kolejowo-drogowych i przystanków osobowych, prowadzenie ruchu kolejowego, zakup elementów eksploatacyjnych urządzeń SSP oraz narzędzi i artykułów niezbędnych do utrzymania linii kolejowej nr 326, awaryjne zabezpieczenie dachu magazynu w Siedlcu Trzebnickim, usługa usunięcia usterki systemu SSP typu SPA-2 w km 1,282, przeprowadzenie prac

naprawczych mostu stalowego w km 1,750, uzupełnienie brakującej podsypki tłuczniowej wzdłuż linii kolejowej nr 326, wymiana szyn na linii kolejowej, wykonanie drenażu, wykonanie odwodnienia liniowego, odtworzenie rowu bocznego wraz z konserwacją przepustu, wymiana nawierzchni na przejazdach kolejowych, wymiana systemu podtrzymania zasilania na przystankach wzdłuż linii kolejowej nr 326;

- Bieżące utrzymanie i konserwacja infrastruktury, opłaty stałe związane ze zużyciem energii elektrycznej niezbędnej do oświetlenia przejazdów kolejowo-drogowych i przystanków osobowych, prowadzenie ruchu kolejowego, zakup elementów eksploatacyjnych urządzeń SSP oraz narzędzi i artykułów niezbędnych do utrzymania linii kolejowej nr 341, mechaniczna regulacja położenia toru w planie i profilu z uzupełnieniem i oprofilowaniem podsypki tłuczniowej, korekta osi przejazdu wzdłuż linii kolejowej nr 341;
- Obsługa notarialna w zakresie przejmowania nowych linii kolejowych na rzecz Województwa Dolnośląskiego od PKP PLK S.A. – przejęcie odcinka linii kolejowej nr 302 Strzegom – Marciszów oraz odcinka linii kolejowej nr 331 Roztoka – Roztoka;
- Usługa inwentaryzacji wraz z zaleceniami remontowymi linii kolejowej nr 318 relacji Srebrna Góra - Bielawa Zachodnia od km 12,380 do km 28,295.

Dolnośląska Polityka Rowerowa

Instytut Rozwoju Terytorialnego

Dolnośląska Polityka Rowerowa stanowi jeden z dokumentów wykonawczych SRWD 2030. Jego wdrażanie ma charakter ciągły.

W ramach prac wdrożeniowych w roku 2022 IRT koncentrowało się głównie na:

1. Sfinalizowaniu prac nad Koncepcją transportu zeroemisyjnego (**Uwarunkowania i wytyczne kierunkowe dla kształtowania transportu zeroemisyjnego w województwie dolnośląskim – mobilność rowerowa w codziennych dojazdach Dolnoślązaków** - Uchwała nr 5437/VI/22 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 1 czerwca 2022 r.).
2. Przygotowaniu jako Partner Wiodący, 2 raportu z trwałości projektu: „Koncepcja rozwoju transgranicznej turystyki rowerowej na pograniczu polsko–czeskim”, zrealizowanego w ramach Interreg PL – CZ.
3. Wdrażaniu „Standardów projektowych i wykonawczych dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego” (w tym: udział w radach technicznych dotyczących projektów drogowych - 10, opiniowanie projektów budowlanych i stałej organizacji ruchu, ZRID – w sumie 137 opinii) – współpraca z Wydziałem Transportu UMWD i DSDiK.
4. Udziale w pracach zespołu ds. mobilności rowerowej przy Konwencji Marszałków (5 spotkań).
5. Współpracy z UMWD w zakresie konstruowania WFDS 2021-2027 w zakresie inwestycji rowerowych.
6. Udział w konferencjach o tematyce rowerowej (12.05.2022 Hradec Kralove, 17.06.2022 Ljubljana – Velo City, 15.09.2022 Tarnowskie Góry, 25.10.2022 Warszawa – Polish Bicycle Summit).

Wdrażanie Dolnośląskiej Polityki Rowerowej w roku 2022 przez Departament Infrastruktury (Dział Infrastruktury Rowerowej)

5.1.10. Rozwój sieci dróg rowerowych

- Inwentaryzacja infrastruktury pod kątem realizacji zamierzenia inwestycyjnego – budowa dróg rowerowych pn. Dolnośląska Cyklostrada zgodnie z Koncepcją Sieci Głównych Tras Rowerowych Dolnego Śląska wraz z wprowadzeniem danych do zasobów Geoportalu Dolny Śląsk;
- Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie przygotowań do realizacji przedsięwzięcia, w tym opracowanie możliwych modyfikacji/wariantów tras;
- Przygotowanie projektów uchwał w sprawie przejęcia linii kolejowych, przygotowanie wniosków do PKP w sprawie przejęcia linii kolejowych do celów komunikacji rowerowej;
- Współpraca w ramach departamentu w zakresie przygotowania projektu współpracy z GDDKiA przy realizacji zadania: budowa drogi rowerowej przy DK 36 Ścinawa – Lubin;
- Przygotowanie wariantów map Dolnośląskiej Cyklostrady wraz z Wydziałem Geodezji i Kartografii UMWD;
- Współpraca z PPW Wody Polskie;
- Udziały w konferencjach branżowych, konsultacjach i seminariach on-line:
 - a. Kongres Rowerowy w Tarnowskich Górach,
 - b. Zmiany w zasadach projektowania dróg publicznych,

- c. Realizacja dróg na podstawie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (ZRID),
- d. Bezpieczeństwo w ruchu rowerowym (webinar),
- e. Spotkania konsultacyjne dot. rozbudowy dróg organizowane przez GDDKiA.

5.3.2. Rozwój współpracy transgranicznej

Udział w spotkaniach dotyczących rozwoju sieci dróg rowerowych na pograniczu polski-czeskim, uzgodnienie zakresu współpracy przy realizowaniu projektów finansowanych z Funduszy Transgranicznych: 4 spotkania: Pardubice, Wałbrzych, Hronov, Lubawka

Udział w warsztatach wieńczących „Cyclists welcome in V4” - Miejsca Przyjazne Rowerzystom w Krajach Grupy Wyszehradzkiej

Plan rozwoju infrastruktury transportowej w województwie dolnośląskim

Instytut Rozwoju Terytorialnego

Plan rozwoju infrastruktury transportowej w województwie dolnośląskim z perspektywą do 2030 stanowi jeden z dokumentów wykonawczych SRWD oraz jest spełnieniem warunku podstawowego w ramach środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2021-2027, a także wypełnieniem obowiązku ustawowego nałożonego na Zarząd Województwa Dolnośląskiego zgodnie z art. 20 pkt 1 Ustawy o drogach publicznych.

Prace nad dokumentem w 2022 r.:

- opublikowano wyniki trzeciego etapu prac. Przygotowano analizę i diagnozę stanu infrastruktury transportowej w regionie – kolejowej, drogowej i rowerowej. Rozdział 1 zawiera informacje o stanie kolei – systemu transportu predestynowanego do pełnienia wiodącej roli w województwie ze względu na masowość przewozów oraz znikomy wpływ na środowisko naturalne. Rozdział 2 przedstawia przegląd infrastruktury drogowej, która powinna pełnić rolę uzupełniającą – umożliwić transport pasażerski i towarowy przede wszystkim w relacjach, które nie są obsługiwane przez kolej. Trzeci rozdział omawia przyszłą sieć powiązań rowerowych w regionie, ujmowanych zarówno w odniesieniu do dojazdów codziennych, jak i połączeń turystycznych. W przypadku diagnozy każdego z trzech systemów, omówienie sytuacji dokonywane było w trzynastu podrozdziałach, kolejno zawierających: omówienie kształtu sieci, charakterystykę sieci wojewódzkiej, parametry konstrukcyjne i obecny stan techniczny sieci, analizę bezpieczeństwa ruchu, analizę dostępności danego rodzaju transportu, zmiany w natężeniu ruchu w latach 2015-2020, analizę ruchu osobowego (obciążenie ruchem, transport publiczny, miejsca obsługi podróżnych), analizę ruchu towarowego (obciążenie ruchem, punkty dostępu do sieci) oraz dostosowania systemu do paliw ekologicznych;
- opracowano projekt Planu rozwoju infrastruktury transportowej w województwie dolnośląskim z perspektywą do 2030. Na podstawie zgłoszonych potrzeb transportowych określono cele szczegółowe, które dot. poprawy: wewnętrznej dostępności regionu i walki z wykluczeniem transportowym na poziomie międzypowiatowym, powiązań transgranicznych i międzyregionalnych regionu, obsługi transportowej miejskich obszarów funkcjonalnych oraz dostępności celów turystycznych o randze regionalnej. Odrębną uwagę poświęcono zagadnieniom przemieszczeń pieszych i rowerowych;
- wykonano prognozę oddziaływania na środowisko dla projektu Planu rozwoju infrastruktury transportowej w województwie dolnośląskim z perspektywą do 2030 w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ). Wyłożenie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do publicznego wglądu stanowić będzie najważniejszy element uspołecznienia procesu sporządzania dokumentu. Prognozę zlecono Głównemu Instytutowi Górnictwa z Katowic i sfinansowano z budżetu IRT.

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

Infrastruktura kolejowa w polsko-niemieckim obszarze powiązań

Instytut Rozwoju Terytorialnego

Publikacja „Infrastruktura kolejowa w polsko-niemieckim obszarze powiązań” przygotowana została przez członków grupy roboczej działającej w ramach Komitetu ds. Gospodarki Przestrzennej Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej (KGP). Prace koordynował przewodniczący tej grupy, dyrektor IRT. Publikacja składa się z map prezentujących istniejącą infrastrukturę kolejową oraz przewozy

transgraniczne realizowane na istniejących liniach kolejowych, planowane zamierzenia inwestycyjne wraz z ich wykazem a także wizję 2030+, która przedstawia stan po wykonaniu inwestycji zaplanowanych do realizacji do roku 2030 oraz w kolejnych latach.

Przekazanie publikacji nastąpiło na 21. posiedzeniu KGP, które odbyło się w dniach 19-20 września 2022 r. w Poczdamie. Dane prezentowane na mapach dostępne są także za pośrednictwem geoportalu (<https://kooperacja-bez-granic.pl/rail>).

Działania w dziedzinie Transport realizowane przez spółki województwa dolnośląskiego

Spółki województwa dolnośląskiego

2.3.6 Podejmowanie działań służących poprawie jakości usług publicznego transportu zbiorowego.

Rozbudowa zaplecza technicznego do obsługi i serwisowania taboru Kolei Dolnośląskich

Spółka Koleje Dolnośląskie S.A. realizuje inwestycję w ramach projektu RPO WD pn. „Podniesienie standardów obsługi klientów Spółki Koleje Dolnośląskie S.A. poprzez rozbudowę zaplecza technicznego do obsługi i serwisowania taboru”. Kwota dofinansowania dla projektu wyniesie 48 128 256,79 zł. Postępowanie przetargowe na realizację prac budowlanych, w ramach generalnego wykonawstwa, zostało wszczęte w dniu 07.05.2021 r. Dnia 13.01.2022 r. została podpisana umowa z firmą ALSTAL Grupa Budowlana Sp. Z o.o. sp.k., zgodnie z którą w lutym 2022 r. Spółka rozpoczęła realizację prac budowlanych w ramach „Rozbudowy zaplecza technicznego do obsługi i serwisowania taborów Spółki KOLEJE DOLNOŚLĄSKIE S.A.”. Celem inwestycji jest umożliwienie Spółce Koleje Dolnośląskie S.A. realizacji przeglądów i serwisowanie taboru w zakresie przeglądów P3 i P4, co wpłynie na znaczne ograniczenie kosztów dokonywanych przeglądów. Zakończenie inwestycji planowane jest w 2023 roku.

5.1.6 Zakup nowoczesnego taboru na potrzeby regionalnego systemu transportu publicznego.

Aglomeracyjna Kolej Dolnośląska – zakup taboru kolejowego do obsługi ruchu pasażerskiego we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym” w ramach działania 5.2: Rozwój transportu kolejowego w Polsce poza TEN-T, oś priorytetowa V: Rozwój transportu kolejowego w Polsce Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Spółka Koleje Dolnośląskie S.A. w 2022 r. zakończyła rzeczową realizację *Umowy pod nazwą „Agglomeracyjna Kolej Dolnośląska – zakup taboru kolejowego do obsługi ruchu pasażerskiego we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym” w ramach działania 5.2: Rozwój transportu kolejowego w Polsce poza TEN-T, oś priorytetowa V: Rozwój transportu kolejowego w Polsce Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* podpisaną 9 kwietnia 2018 roku. W ramach ww. projektu zakupiono i włączono do eksploatacji łącznie jedenaście nowoczesnych pojazdów:

- 5 nowych pięciocłonowych elektrycznych zespołów trakcyjnych Elf2 firmy Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz S.A. (48WEc),
- 6 nowych trójczłonowych pojazdów z napędem dwusystemowym elektryczno- spalinowym Impuls2 firmy NEWAG S.A. oznaczonych typem 36WEh.

Koszty inwestycji wyniosły ponad 314 mln zł brutto, w tym koszty kwalifikowalne w wysokości 170 mln zł oraz dofinansowanie na poziomie 108,9 mln zł.

Tabor kolejowy zakupiony w ramach projektu będzie obsługiwał połączenia przebiegające przez następujące linie:

- 1) 292 Jelcz-Laskowice – Wrocław Główny – Jelcz Laskowice,
- 2) 285 Trzebnica – Wrocław Główny – Kobierzyce – Sobótka Zachodnia — Świdnica Miasto.

W trakcie 2022 roku odebrano kolejne trzy trójczłonowe pojazdy z napędem dwusystemowym elektryczno-spalinowym Impuls2 oraz pięć nowych pięciocłonowych elektrycznych zespołów trakcyjnych Elf2. Wszystkie pojazdy są włączone do ruchu i realizują przejazdy zgodnie z założeniami projektu.

Konkurs dla gmin „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2022 roku

Wydział Obszarów Wiejskich

W ramach konkursu „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2022 roku dofinansowano 3 projekty w ramach dziedziny transport. Konkurs był finansowany ze środków Budżetu Województwa Dolnośląskiego.

W ramach konkursu wykonano:

- budowę parkingu – 1,
- budowę barier drogowych przy drodze gminnej – 1,
- budowę oświetlenia drogowego przy drodze gminnej – 1.

Łączne środki przekazane na ten cel – 103 312 zł, w tym na:

- subregion wałbrzyski – 79 262 zł,
- subregion wrocławski – 24 050 zł.

Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich: 7.2.1. Budowa lub modernizacja dróg lokalnych

Wydział Obszarów Wiejskich

Operacje realizowane w ramach PROW na lata 2014-2020.

Łączny limit środków 28 828 182,61 euro w tym: środki: w I naborze 12 363 838 euro, środki dodatkowe otrzymane w 2022 r. w II naborze 16 464 344,51 euro.

Limit wydzielony zostały z kwoty 59 561 070 euro tj. limitu współdzielonego z operacjami: Budowa lub modernizacja dróg lokalnych/ Gospodarka wodno-ściekowa/ Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego/ Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne.

W 2022 r. w terminie 10.10.2022 r. do 30.11. 2022 r. trwał drugi nabór, w którym złożono 53 wnioski o dofinansowanie projektów na kwotę pomocy 98 828 705,71 zł. Do końca 2022 r trwała weryfikacja złożonych wniosków.

Część III - Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

OCHRONA ZDROWIA

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: **Departament Zdrowia**

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Dolnośląski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024

Wydział Zdrowia

Zadanie: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień

Źródło finansowania: BWD - CEL

Wykonanie wydatków: 977 771,57 zł.

a) Kontynuowano świadczenie usług w powołanym **Dolnośląskim Centrum Diagnostyki i Terapii FAS**. Centrum ma za zadanie zaspokoić potrzeby dolnośląskich rodzin i instytucji z terenu województwa dolnośląskiego, zajmujących się dziećmi narażonymi na prenatalną ekspozycję na alkohol. Tegoroczne działania Centrum koncentrowały się wokół diagnozy dzieci, które mogą mieć różne trudności rozwojowe: upośledzenie uczenia się, często mimo prawidłowego rozwoju intelektualnego, opóźnienie rozwoju mowy, zaburzenia w komunikacji językowej, zaburzenia myślenia przyczynowo – skutkowego, nadpobudliwość. Diagnoza postawiona w pierwszych latach życia zwiększa szansę na wprowadzenie skutecznej terapii i efektywnego systemu wsparcia umożliwiającego samodzielne funkcjonowanie w dorosłym życiu. Rzetelne rozpoznanie FASD musi być przeprowadzone w sposób interdyscyplinarny z uwzględnieniem zaburzeń współistniejących, dlatego wymaga zaangażowania wielu specjalistów: psychologa, pediatry, psychiatry, neurologopedy. Specjaliści po przeprowadzeniu pełnego procesu diagnostycznego wystawiają kompleksową opinię diagnostyczną wraz z zaleceniami do dalszej pracy.

Dolnośląskie Centrum Diagnostyki i Terapii FAS jest jedynym na terenie Województwa Dolnośląskiego miejscem świadczącym bezpłatne usługi z zakresu diagnostyki FAS.

W trakcie obowiązywania umowy wykonano 85 diagnoz (FAS-32 diagnozy, neurobehawioralne zaburzenia zależne od alkoholu (ND-PAE) - 12 diagnoz, ryzyko FASD-31 diagnoz, brak cech FASD 10 diagnoz). W 2022 roku w Centrum pracowały dwa zespoły diagnostyczne. Jeden z nich odbył specjalistyczne szkolenie z zakresu diagnostyki i terapii FASD prowadzone przez krajowych ekspertów w tej dziedzinie – Pana prof. Roberta Śmigła oraz Panią Iwonę Palicką.

b) Zlecono do realizacji **programy ponad standardową ofertę** dla pacjentów podmiotów leczniczych wykonujących działalność w zakresie leczenia odwykowego oraz ich rodzin w tym m.in. Program Terapii Dorosłych Dzieci Alkoholików, Zjazdy Absolwentów, Nawrót w Uzależnieniu, Sesje Rodzinne, Trening Asertywności, Programy Rozwoju Osobistego, Treningi Umiejętności Społecznych. Programy realizowano w Dolnośląskim Centrum Leczenia Uzależnień (z oferty programów ponad standardową ofertę skorzystało łącznie 463 osoby), Dolnośląskim Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o. (z oferty programów skorzystało 1087 osób), Wojewódzkim Szpitalu Dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu (z oferty programów skorzystało 39 osób), Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Lubiążu (z oferty programów skorzystało 102 pacjentów).

c) Zlecono do realizacji **programy superwizji grupowych** dla personelu następujących podmiotów leczniczych wykonujących działalność w zakresie leczenia odwykowego: Dolnośląskie Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze (zrealizowano 192 h spotkań superwizji pracowników lecznictwa odwykowego Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Dziennego Oddziału Terapii Uzależnień, Całodobowego Oddziału Podwójnej Diagnostyki, Całodobowego Oddziału Terapii Uzależnień – łącznie 6 zespołów), Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o., zrealizowano 192 h spotkań superwizji pracowników lecznictwa odwykowego, w tym 80h superwizji indywidualnych. Sesje odbywały się dla pracowników Całodobowego Oddziału Lecznictwa Odwykowego, Dziennego Oddziału Terapii Uzależnień, Poradni Leczenia Uzależnień, Poradni Terapii Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych. Wojewódzki Szpital Dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu (odbyły się cztery sesje superwizji pracowników lecznictwa odwykowego), Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Złotorzy (przeprowadzono sześć sesji superwizji grupowej dla 10 pracowników Oddziału Leczenia Uzależnień w Legnicy). Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Lubiążu (przeprowadzono 10 sesji superwizji grupowej dla pracowników Oddziału II Odwykowego o Wzmocnionym Zabezpieczeniu dla Młodzieży).

d) Dofinansowano **program uzyskiwania kwalifikacji zawodowych** dla pracownika podmiotu leczniczego wykonującego działalność w zakresie leczenia odwykowego – III etap uzyskiwania kwalifikacji zawodowych - udział wzięła 1 osoba, pracownik Dolnośląskiego Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze.

e) Utrzymano **ofertę doradcą** w trzech z pięciu dostępnych na terenie województwa dolnośląskiego **Punktach Konsultacyjno-Diagnostycznych HIV/AIDS**. Dotacja pozwoliła na zwiększenie ilości wykonywanych badań testowych, przyczyniła się ponadto do zwiększenia świadomości dotyczącej profilaktyki HIV/AIDS. Zadanie realizowane przez Gminę Jelenia Góra – wykonano 306 testów, Specjalistyczny Szpital im. dra Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu – wykonano 125 testów, Wielospecjalistyczny Szpital SP ZOZ w Zgorzelcu – wykonano 28 testów.

f) Zakupiono testy na obecność narkotyków w ślinie i moczu dla Dolnośląskiego Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o. o.

g) Utrzymano **ofertę programu leczenia substytucyjnego** na terenie województwa dolnośląskiego. Program pozwolił na zwiększenie dostępności usługi terapii indywidualnej, grupowej oraz interwencji środowiskowej dla osób objętych programem leczenia substytucyjnego, ich rodzin oraz osób oczekujących na terapię. Z programu skorzystały 343 osoby, w tym również obywatele Ukrainy, Białorusi, Gruzji. Odbyło się 1422 spotkań indywidualnych. Do programu leczenia substytucyjnego przyjęto 63 nowe osoby w 2022 roku. Program realizowano w Ośrodku Profilaktyczno-Lecznicznym Chorób Zakaźnych i Terapii Uzależnień W CZ SP ZOZ.

h) Zorganizowano **konferencję szkoleniową** dla przedstawicieli samorządów lokalnych z terenu województwa dolnośląskiego zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień pn. „Skuteczny samorząd - integracja i rozwój”. Uczestniczyło w niej 70 osób. Wiodącymi tematami spotkania była integracja działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom na poziomie lokalnym oraz zwiększenie efektywności działań profilaktycznych realizowanych w samorządach.

i) Wspierano **rozwój placówek lecznictwa odwykowego**, zakupiono sprzęt, wyposażenie oraz dokonano modernizacji istniejących i nowopowstałych placówek prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i współuzależnionych.

Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2021-2027

Wydział Zdrowia

1. Zlecono realizację programu *UPRIGHT - powszechny profilaktyczny program globalnej interwencji na rzecz odporności, wdrażany dla poprawy i promocji zdrowia psychicznego wśród nastolatków*. Celem ogólnym programu jest promowanie dobrostanu psychicznego i zapobieganie przyszłym zaburzeniom psychicznym i emocjonalnym poprzez zwiększenie odporności psychicznej u dzieci w wieku 12-14 lat. Program objął swoim zasięgiem 11 gmin województwa dolnośląskiego, w tym 27 szkół podstawowych, ok. 250 nauczycieli oraz ok. 500 rodziców. Realizatorzy: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. J. Gromkowskiego we Wrocławiu, Dolnośląskie Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze. Łączna kwota poniesionych wydatków: 55 920,39 zł. BWD

Dokonano aktualizacji Informatora o dostępnych formach opieki zdrowotnej oraz aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Podjęto starania o poszerzenie listy realizatorów programu pilotażowego w Centrów Zdrowia Psychicznego (CZP) w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Dolnośląskie. W wyniku podejmowania działań zmierzających do zmian w strukturze tych podmiotów wnioski do biura pilotażu złożyły w 2022 r. Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Złotorzy i Specjalistyczny Szpital im. dra Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu oraz w Dolnośląskim Centrum Zdrowia Psychicznego Sp. z o. o. powiększony zakres działania o dzielnicę Krzyki. Program pilotażowy W CZP realizowany jest obecnie w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu oraz Dolnośląskim Centrum Zdrowia Psychicznego Sp. z o.o. (dla Wrocław Psie Pole). CZP tworzy się by umożliwić uzyskanie szybkiej, bezpłatnej i skutecznej pomocy psychiatrycznej i psychologicznej zarówno w formie ambulatoryjnej jak i środowiskowej, jednocześnie minimalizując konieczność poszukiwania pomocy psychiatrycznej w ramach stacjonarnych oddziałów szpitalnych. Nie poniesiono wydatków.

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

Zadanie: Polityka zdrowotna i promocja zdrowia

Wydział Zdrowia

Wykonanie wydatków 57 126,00 BWD

- **wsparto realizację zadania pn. „Bieg Ultra Wrocław 2”**. Zadanie polegało na organizacji zawodów biegowych dedykowanych mieszkańcom Dolnego Śląska. Bieg trwał 12 godzin, przy czym to uczestnicy

indywidualnie decydowali, kiedy rozpoczną i zakończą bieg oraz jaki dystans pokonają. Bieg skierowany był do wszystkich chętnych w wieku od 13 roku życia bez górnej granicy wiekowej. Działania promocyjno-informacyjne prowadzone w mediach społecznościowych pozwoliły dotrzeć do 10 000 odbiorców. Z kolei udział w biegu wzięło ponad 200 osób. Wydarzenie miało na celu zachęcenie uczestników do regularnej aktywności fizycznej jako elementu profilaktyki chorób nowotworowych. Ponadto działania informacyjne miały zachęcić odbiorców i uczestników do badań profilaktycznych. Wydarzenie było organizowane we współpracy z Dolnośląskim Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii we Wrocławiu pod patronatem Polskiego Towarzystwa Onkologicznego. Realizator – Stowarzyszenie Kilometry Pomocy, Kwota wydatku 10 000,00 zł. BWD

- wsparto realizację zadania pn. „Promocja zdrowego spędzania czasu w kontakcie z naturą dla dzieci w wieku przedszkolnym”. Zadanie polegało na realizacji cyklu 10 warsztatów dla dzieci w wieku przedszkolnym na temat zdrowego spędzania czasu – ruch na świeżym powietrzu, kontakt z naturą, w tym ze zwierzętami (elementy hipoterapeutyki i animaloterapeutyki), zdrowe odżywianie. Z warsztatów skorzystało 133 dzieci z dolnośląskich przedszkoli. Realizator - Stowarzyszenie św. Celestyna. Kwota wydatku 10 000,00 zł. BWD

- wsparto realizację zadania pn. „Spot wideo „gwiazdy dla zdrowia” Kampania promocyjna Złoty Wąs 2022.” Spot był częścią kampanii mającej na celu zwrócenie uwagi na zaniedbany temat męskiej profilaktyki nowotworowej. Kampania adresowana była do mężczyzn – mieszkańców Dolnego Śląska. Zrealizowali oni badania i konsultacje w dolnośląskich przychodniach w powiecie legnickim, złotoryjskim, dzierzoniowskim, wrocławskim, wałbrzyskim i karkonoskim. Spot emitowany był serwisach Youtube oraz Facebook. Osiągnięty zasięg to ponad 100 tys. użytkowników i ponad 150 tys. wyświetleń. Realizator – Fundacja Forum Mężczyzn. Kwota wydatku 10 000,00 zł. BWD

- zorganizowano konferencję pn. „Kierunki rozwoju systemu ochrony zdrowia – wyzwania dla Dyrektorów Departamentów i Wydziałów Zdrowia Urzędów Marszałkowskich” w terminie 2-3.06.2022 r. we Wrocławiu. W ramach realizacji zadania ogłoszono postępowanie na platformie zakupowej, na podstawie którego wyłoniono wykonawcę – Mariusz Filipczyk Consulting. Przedmiotem umowy zawartej z Wykonawcą było zapewnienie kompleksowej usługi hotelarsko – gastronomicznej w zakresie: zakwaterowania, wyżywienia i udostępnienia sali konferencyjnej zamkniętej dla osób postronnych wraz z niezbędnym sprzętem na potrzeby konferencji. W programie konferencji znalazły się następujące tematy: Medycyna robotyczna w praktyce, Pilotaż onkologiczny i Krajowa Sieć Onkologiczna, Jakość w opiece zdrowotnej i podwyżki płac oraz Organizacja staży podyplomowych i kształcenia kadr medycznych. Liczba uczestników 40 osób. Kwota wydatku 27 126,00 zł. BWD

Zadanie: Zwiększenie zgłaszalności na badania w zakresie chorób kardiologicznych – „Serce kobiety”.

Wydział Zdrowia

Kontynuowano realizację kampanii społecznej „Serce kobiety”. Kampania miała na celu zmniejszenie umieralności kobiet na choroby serca i naczyń, poprawa dobrostanu kobiet w wieku menopauzalnym i po okresie menopauzy oraz zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu na Dolnym Śląsku poprzez zwiększenie skuteczności prewencji chorób krążenia dzięki wzrostowi świadomości społecznej. Dotacja dotyczyła produkcji i emisji radiowego spotu informacyjnego oraz przeprowadzenia kampanii informacyjnej głównie w Internecie.

Realizator Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. T. Marciniaka – Centrum Medycyny Ratunkowej. Kwota wydatku 100 000,00 zł. BWD

Zadanie: Zwiększenie zgłaszalności na badania w zakresie chorób nowotworowych

Wydział Zdrowia

Wsparto realizację zadania pn. „Promocja zachowań prozdrowotnych w zakresie profilaktyki nowotworów dolnego odcinka przewodu pokarmowego”. Projekt miał charakter edukacyjny, nastawiony był na zwiększenie zgłaszalności do badań kolonoskopowych w ramach programu przesiewowego. Zakładał zakup, realizację i przekazanie nieodpłatnych testów na krew utajoną osobom w wieku 40-65 lat jako nieinwazyjnego narzędzia mogącego wskazać niepokojące zmiany w obrębie jelita a tym samym przekonać osobę do wykonania badania kolonoskopowego. Działania związane z programem miały na celu zachęcenie do korzystania z możliwości programów przesiewowych a także dbania o zdrowie swoje i ich bliskich.

Realizator – Dolnośląskie Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii we Wrocławiu. Kwota wydatku 100 000,00 zł. BWD

Wsparto realizację zadania pn. „Kampania społeczna w zakresie profilaktyki nowotworów szyjki macicy, piersi oraz dolnego odcinka przewodu pokarmowego w 2022 r.” Celem zadania było promowanie postaw prozdrowotnych w grupie mieszkańców Dolnego Śląska w zakresie większej zgłaszalności kobiet i mężczyzn na badania profilaktyczne, pozwalające na wcześniejsze wykrycie nowotworów piersi, szyjki macicy oraz dolnego odcinka przewodu pokarmowego. Główny przedmiot zadania stanowiła kampania informacyjna w Internecie,

między innymi w mediach społecznościowych oraz na tzw. Landing page projektu, a także w radio, telewizji i prasie regionalnej.

Realizator - Dolnośląskie Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii. Kwota wydatku 260 000,00 zł. BWD

Zadanie: Działania promocyjno-edukacyjne w zakresie ginekologii i położnictwa

Wydział Zdrowia

Wsparto realizację zadania pn. „Promocja zdrowia prokreacyjnego wśród mieszkańców Województwa Dolnośląskiego”. Celem realizacji zadania była promocja prozdrowotnych postaw mieszkank Wrocławia i Dolnego Śląska. W ramach zadania zaplanowano przeprowadzenie szkoleń personelu medycznego w zakresie poprawy opieki oraz usprawnienia komunikacji z pacjentką i jej rodziną, opracowanie strategii marketingowej oraz publikacja serii postów w mediach społecznościowych oraz publikację artykułów w lokalnej prasie.

Realizator – Szpital Specjalistyczny im. Falkiewicza we Wrocławiu. Kwota wydatku 90 000,00 zł. BWD

Zadanie: Program polityki zdrowotnej w zakresie wczesnego wykrywania nowotworów szyjki macicy dla mieszanek Województwa Dolnośląskiego

Wydział Zdrowia

Zlecono opracowanie programu polityki zdrowotnej w zakresie wczesnego wykrywania nowotworów szyjki macicy dla mieszanek Województwa Dolnośląskiego. W ramach realizacji zadania ogłoszono postępowanie na platformie zakupowej, na podstawie którego wyłoniono wykonawcę - Konsorcjum: Michalina Krzyżak, Katarzyna Cwalina, Magda Grugoruk. Program został opracowany zgodnie ze wzorem określonym w *Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 22 grudnia 2017 roku w sprawie wzoru programu polityki zdrowotnej, wzoru raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej oraz sposobu sporządzenia projektu programu polityki zdrowotnej i raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej.* Kwota wydatku - 19 000,00 zł. BWD3

Zadanie: Program polityki zdrowotnej w zakresie zachowania płodności u pacjentów leczonych onkologicznie na terenie Województwa Dolnośląskiego

Wydział Zdrowia

Zlecono opracowanie programu polityki zdrowotnej w zakresie zachowania płodności u pacjentów leczonych onkologicznie na terenie Województwa Dolnośląskiego. W ramach realizacji zadania ogłoszono postępowanie na platformie zakupowej, na podstawie którego wyłoniono wykonawcę – Instytut Naturalnego Planowania Rodziny Według Metody Prof. Dr J. Rotzera. Program został opracowany zgodnie ze wzorem określonym w *Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 22 grudnia 2017 roku w sprawie wzoru programu polityki zdrowotnej, wzoru raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej oraz sposobu sporządzenia projektu programu polityki zdrowotnej i raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej.* Kwota wydatku - 10 000,00 zł. BWD

Zadanie: Program polityki zdrowotnej w zakresie wczesnego wykrywania wad rozwojowych u noworodków i niemowląt – poprawa opieki perinatalnej na terenie Województwa Dolnośląskiego

Wydział Zdrowia

Zlecono opracowanie programu polityki zdrowotnej w zakresie wczesnego wykrywania wad rozwojowych u noworodków i niemowląt – poprawa opieki perinatalnej na terenie Województwa Dolnośląskiego. W ramach realizacji zadania ogłoszono postępowanie na platformie zakupowej, na podstawie którego wyłoniono wykonawcę – Gabinet Lekarski Robert Śmigiel. Program został opracowany zgodnie ze wzorem określonym w *Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 22 grudnia 2017 roku w sprawie wzoru programu polityki zdrowotnej, wzoru raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej oraz sposobu sporządzenia projektu programu polityki zdrowotnej i raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej.* Kwota wydatku - 18 000,00 zł. BWD

Zadanie: Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki zaburzeń psychicznych, w tym depresji oraz zapobiegania samobójstwom dla dzieci i młodzieży na terenie Województwa Dolnośląskiego

Wydział Zdrowia

Zlecono opracowanie programu polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki zaburzeń psychicznych, w tym depresji oraz zapobiegania samobójstwom dla dzieci i młodzieży na terenie Województwa Dolnośląskiego. W ramach realizacji zadania ogłoszono postępowanie na platformie zakupowej, na podstawie którego wyłoniono wykonawcę – Medicinental Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Monika Szewczuk – Bogusławska. Program został opracowany zgodnie ze wzorem określonym w *Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 22 grudnia 2017 roku w sprawie wzoru programu polityki zdrowotnej, wzoru raportu końcowego*

z realizacji programu polityki zdrowotnej oraz sposobu sporządzenia projektu programu polityki zdrowotnej i raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej. Kwota wydatku – 18 450,00 zł. BWD

Zadanie: Profilaktyka uzależnień behawioralnych

Wydział Zdrowia

Zrealizowano realizację kampanii społecznej w zakresie profilaktyki uzależnień behawioralnych.

W ramach realizacji zadania ogłoszono postępowanie na platformie zakupowej, na podstawie którego wyłoniono wykonawcę Polska Press. Ambasadorkami kampanii, z którymi zawarto umowy w oparciu o regulacje dla zamówień publicznych o wartości poniżej kwoty 130 000 zł określonej w rt. 2 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych* były Pani Aleksandra Piotrowska i Pani Magdalena Rowicka.

Celem głównym kampanii było zapobieganie problemowi uzależnień behawioralnych w grupie dzieci i młodzieży poprzez dotarcie do ich rodziców i opiekunów z materiałami edukacyjno-informacyjnymi, za pośrednictwem: radia, prasy, Internetu. Kampania miała charakter profilaktyczny, jej celem było promowanie idei świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa w kontekście życia dzieci w świecie cyfrowym. Program był nastawiony na wsparcie informacyjne i edukacyjne rodziców i opiekunów. Emisja kampanii 15.09.2022-30.11.2022 r. Kwota wydatku 121 937,50 BWD

Działanie 8.7 Aktywne i zdrowe starzenie się

Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy (realizuje Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy)

W Działaniu 8.7 realizacja celu głównego: Poprawa dostępu do programów zdrowotnych dotyczących chorób negatywnie wpływających na rynek pracy, dedykowanych osobom aktywnym zawodowo oraz wydłużenie aktywności zawodowej na rynku pracy osób powyżej 50 roku życia monitorowana jest poprzez niżej wymienione wskaźniki produktu:

- Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki E-S - wartość docelowa dla Działania wynosi 27 504 osoby. Wartość osiągnięta do końca grudnia 2022 r. wynosi 81 008 osób, tj. 294,53 %;
- Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców - wartość docelowa dla Działania wynosi 2 sztuki. Wartość osiągnięta do końca grudnia 2022 r. wynosi 2, tj. 100,00%;

oraz wskaźniki rezultatu bezpośredniego:

- Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne – 40%.

W 2022 r. nie ogłaszano ani nie rozstrzygano żadnego konkursu. Kontynuowano realizację projektów na podstawie umów podpisanych w latach ubiegłych.

W 2022 r. poniesiono wydatki w łącznej wysokości 2 561 318,82 zł, w tym:

- ze środków europejskich 2 291 816,04 zł,
- z dotacji celowej budżetu państwa 269 502,78 zł.

Projekt REGIONS4PERMED

Wydział Zdrowia

Zadanie polega na koordynowaniu polityki regionalnej z programami innowacyjnymi w zakresie szybkiego i dogłębnego wdrażania spersonalizowanego zdrowia, inicjuje i wdraża programy UE w sektorze me-zdrowia, w tym dla osób starszych. Projekt skupia się na wykorzystaniu danych medycznych zarejestrowanych w systemach ochrony zdrowia (HIS) i w systemach powiązanych oraz na zbudowaniu na ich podstawie BigData. Projekt jest realizowany w 5 europejskich regionach o zróżnicowanym dochodzie tj. Polska - Województwo Dolnośląskie, Hiszpania - Galicja, Włochy - Lombardia i Toskania, Niemcy - Saksonia.

W ramach projektu w 2022 r. zrealizowane zostały spotkania techniczne oraz warsztaty w konwencji on-line z częstotliwością średnio raz w miesiącu. Terminy tych spotkań, z uwagi na zakres międzyregionalny, podlegały częstym zmianom. Zwieńczeniem prac było opracowanie i publikacja raportu pt. "Key Area 3: Personalising Health Industry: Interregional Coordination for a fast and deep uptake of Personalised Health" („Międzyregionalna koordynacja na rzecz szybkiego i głębokiego przyjęcia spersonalizowanego zdrowia”) oraz publikacja zaproszenia do składania wniosków na Nagrodę Regions4PerMed za najlepsze praktyki. Przedmiotowe opracowanie stanowi podsumowanie działań zrealizowanych w ramach technicznych spotkań i warsztatów. Przedmiotowy raport wskazuje potencjał i możliwości koordynacji polityk regionalnych i programów innowacyjnych w zakresie medycyny spersonalizowanej i spersonalizowanego zdrowia. Potwierdzono, że w przyszłości spersonalizowane metody predykcyjne i zapobiegawcze znacząco poprawią ogólny dobrostan i jakość życia. Spersonalizowana medycyna i opieka zdrowotna będą w pełni zintegrowane z rzeczywistymi warunkami życia pacjentów i obywateli. Nagroda BP ma na celu podkreślenie i zwiększenie widoczności europejskich graczy (z uniwersytetów, przemysłu i społeczeństwa obywatelskiego), którzy wnoszą największy wkład w tę dziedzinę, a tym samym mogą służyć jako

wzór dla interesariuszy, którzy zamierzają rozwijać się w tej dziedzinie. Nagroda Best Practice Award of Regions4PerMed, przyznana w ramach międzynarodowego, recenzowanego procesu, zostanie przyznana podczas specjalnej ceremonii podczas Konferencji Końcowej projektu, która zostanie zorganizowana przez ACIS w Brukseli w dniach 21-22 marca 2023 r. Wybrane najlepsze praktyki będą podkreślać tematy i modele o znaczeniu regionalnym, należące do pięciu różnych kategorii reprezentowanych przez pięć kluczowych obszarów tematycznych (KA) Regions4PerMed.

W dniach 21-26.06.2022 r. odbyły się III. Warsztaty ICPeMed „Medycyna spersonalizowana: jak zapewnić wdrożenie oparte na wartościach”. W ramach ww. warsztatów zrealizowano wykłady programowe, stanowiące przegląd ekonomii zdrowia, potrzeb, czasu oraz możliwych ograniczeń i możliwości. Zaprezentowano wdrożenia medycyny spersonalizowanej przez konsorcjantów Projektu. Omówiono kluczowe zagadnienia związane z wdrożeniem medycyny spersonalizowanej, zaprezentowano zalecenia pozwalające właściwie ukierunkować wprowadzenie podejść medycyny spersonalizowanej w różnych systemach opieki zdrowotnej ze szczególnym uwzględnieniem efektów w perspektywie czasowej. Podjęto próbę oceny, w jakim stopniu i zakresie obserwowana rosnąca dostępność interoperacyjnych danych dotyczących zdrowia pozyskiwanych z wielu źródeł będzie wpływać na ocenę i wycenę podejść medycyny spersonalizowanej dla systemu opieki zdrowotnej i społeczeństwa – podejście do zdrowia bardziej ogólne.

W dniach 24-26.06.2022 r. zorganizowana została Konferencja w Sienie, w której poruszone zostały: aspekty etyczne, zaufanie publiczne, ekonomiczna wartość medycyny spersonalizowanej jak również różnorodność, integracja i medycyna spersonalizowana w aspekcie płci. Zwieńczeniem tych prac było opracowanie i publikacja raportu pt. „Tackling ethical, economical, legal, and social aspects of Personalised Medicine Conference”.

Dodatkowo w dniach 22-24. 09.2022 r. odbyła się wizyta studyjna, która pozwoliła na wymianę doświadczeń i informacji w zakresie realizacji projektu pomiędzy członkami konsorcjum a przedstawicielami Fraunhofer IZI, instytucji akademickiej - Universität Leipzig, Faculty of Medicine Innovation Center Computer Assisted Surgery (ICCAS). Umożliwiła ona poznanie prowadzonych i opracowywanych przez Instytucje Terapii Komórkowej i Immunologii im. Fraunhofera rozwiązań na styku medycyny, nauk przyrodniczych i inżynierii.

Projekt REGIONS4PERMED realizowany jest w ramach Programu Horyzont 2020. W 2022 r. na realizację zadania wydatkowano kwotę 36 073,80 zł, w tym 33 624,36 zł wynagrodzenia (źródło finansowania środki europejskie w ramach programu Horyzont 2020).

Zadanie: Pomoc obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi w zakresie ochrony zdrowia

Wydział Zdrowia

Udzielono 3 dotacji podmiotowych na realizację zadania związanego z zapewnieniem pomocy obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa oraz obywatelom Ukrainy posiadającym Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie ochrony zdrowia, w tym na:

- zorganizowanie i prowadzenie punktu pomocy medycznej dla obywateli Ukrainy, w tym wyposażenie punktu pomocy medycznej w sprzęt medyczny, wyroby medyczne, produkty lecznicze, środki ochrony osobistej, środki do dezynfekcji, koszty utylizacji odpadów medycznych, koszty osobowe i inne uzasadnione koszty – łącznie w okresie kwiecień – sierpień przyjęto 2033 pacjentów, z czego 34 przekazano ZRM;
- sfinansowanie usług związanych z obsługą prawną, tłumaczeniem przysięgłym dokumentacji przedkładanej do Ministerstwa Zdrowia w związku z procedurą zatrudniania w podmiotach leczniczych, dla których organem założycielskim jest Samorząd Województwa Dolnośląskiego, uchodźców wykonujących zawody medyczne - liczba obsłużonych osób wyniosła 256 osób.

W 2022 r. na zadanie wydatkowano 585 449,50 zł (źródło finansowania BWD).

Zadania w zakresie medycyny pracy

Wydział Zdrowia

Udzielono 2 dotacji podmiotowych. łącznie w 2022 r. wydatkowano 12 027 070,00 zł (źródło finansowania BWD), w tym:

1. na działalność Dolnośląskiego Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy we Wrocławiu wydatkowano 9 754 070,00 zł

Obowiązek finansowania z budżetu województwa działalności Dolnośląskiego Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy we Wrocławiu, określonej w art. 17 pkt 1-8, 11-12 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r., wynika z przepisów art. 21 ust. 1 pkt 4 i 6 ww. ustawy.

2. na zakup usług zdrowotnych w zakresie medycyny pracy wydatkowano 2 273 000,00 zł

Realizacja zadania polegała na:

- wykonywaniu badań lekarskich zakończonych wydaniem orzeczenia stwierdzającego istnienie lub brak przeciwwskazań zdrowotnych kandydatów do szkół ponadpodstawowych, wyższych, na kwalifikacyjne kursy zawodowe, uczniów tych szkół i studentów, słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz uczestnikom studiów doktoranckich, którzy w trakcie praktycznej nauki zawodu, studiów są narażeni na działanie czynników szkodliwych, uciążliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia. Dolnośląski Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy we Wrocławiu na podstawie zawartych umów z 39 jednostkami medycyny pracy sfinansował badania kandydatów, uczniów i studentów, zakończone wydaniem orzeczeń w ilości 21 568 na kwotę 2 273 000,00 zł;
- oraz prowadzeniu działalności konsultacyjnej, diagnostycznej i orzeczniczej w trybie orzeczniczym II stopnia w stosunku do osób zamieszkałych na obszarze Województwa Dolnośląskiego. Świadczenia zdrowotne realizował na podstawie umowy zawartej z DWOMP we Wrocławiu - Instytut Medycyny Pracy w Łodzi. Świadczeniami objętych zostało łącznie 49 osób, z tego badanych w trybie ambulatoryjnym 9 osób, hospitalizowanych 40 osób.

Staża podyplomowe lekarzy i lekarzy dentyków**Wydział Zdrowia**

Marszałek Województwa Dolnośląskiego realizuje zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, określone w art. 15i ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry, tj. organizacja, finansowanie oraz zapewnienie warunków odbywania stażu podyplomowego przez lekarzy i lekarzy dentyków na obszarze województwa dolnośląskiego, zgodnie z art. 15i ust. 2 tej ustawy. Wartość umowy zawartej z Ministrem Zdrowia w 2022 r. wynosiła 59 443 017,07 zł, z czego wydatkowano 58 228 802,75 zł (źródło finansowania dotacja z budżetu państwa).

Marszałek województwa zawarł umowy, na podstawie których przekazuje środki finansowe, zapewniające odbycie stażu osobom mającym stałe zamieszkanie na obszarze województwa:

1. podmiotom uprawnionym, które zawarły z lekarzem lub lekarzem dentyką umowę na odbycie stażu. Umowy obejmują: wynagrodzenia stażystów oraz składki (na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych), ryczałt (obejmujący wynagrodzenia koordynatorów, koszty czynności administracyjnych oraz inne koszty wynikające z realizacji przez stażystę programu stażu), w przypadku podmiotu zatrudniającego lekarza dentykę stażystę - również dofinansowanie kosztów materiałowych związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w ramach realizacji programu przez tego stażystę. W 2022 r. na podstawie zawartych umów staż podyplomowy odbywało 1153 lekarzy i lekarzy dentyków;
2. podmiotom prowadzącym szkolenia, które obejmują koszty prowadzenia szkoleń w ramach stażu cząstkowego, z zakresu transfuzjologii klinicznej oraz z zakresu profilaktyki zakażeń HIV, diagnostyki i leczenia AIDS, medycyny ratunkowej, ratownictwa medycznego, orzecznictwa lekarskiego, bioetyki i prawa medycznego, dla stażystów zatrudnionych na obszarze województwa;
3. Dolnośląskiej Izbie Lekarskiej. Umowa obejmuje pokrycie kosztów czynności administracyjnych za każdego członka izby skierowanego do odbycia stażu podyplomowego w 2022 r., niezbędnych do realizacji przez okręgową radę lekarską zadań określonych w rozporządzeniu.

Nowy Szpital Wojewódzki Spółka z o. o. – Budowa nowego szpitala**Wydział Nadzoru Właścicielskiego (Dział Nadzoru Korporacyjnego)**

W ramach zadania następuje cykliczne obejmowanie przez Województwo Dolnośląskie udziałów spółki Nowy Szpital Wojewódzki sp. z o.o. Przedsięwzięcie obejmuje także koszty związane z budową nowego szpitala wojewódzkiego przed powstaniem Spółki w kwocie 813 796,55 zł - koszty wypisu i wyrysu map i akt notarialny - 1047,35 zł.

W 2022 r. Spółka przeznaczyła pozyskane środki na obsługę zadłużenia związanego z finansowaniem budowy szpitala - nowej siedziby Szpitala im. Marciniaka we Wrocławiu.

W 2022 r. na zadanie wydatkowano 11 603 000,00 zł (źródło finansowania BWD).

Zwiększenie udziałów Województwa Dolnośląskiego w kapitale zakładowym i dopłaty w spółkach prowadzących działalność w zakresie ochrony zdrowia**Wydział Nadzoru Właścicielskiego (Dział Nadzoru Korporacyjnego)**

Celem zadania jest cykliczne obejmowanie przez Województwo Dolnośląskie udziałów spółek Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o., Dolnośląskie Centrum Rehabilitacji i Ortopedii sp. z o.o. oraz akcji spółki Dolnośląskie Centrum Medyczne DOLMED S.A. W 2022 r. Województwo Dolnośląskie objęło udziały w spółce Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o. o wartości 5 084 000,00 zł, udziały w spółce Dolnośląskie

Centrum Rehabilitacji i Ortopedii sp. z o.o. o wartości 4 590 000,00 zł oraz akcje spółki Dolnośląskie Centrum Medyczne DOLMED S.A. o wartości 2 500 000,00 zł.

W marcu 2022 roku Województwo Dolnośląskie dokapitalizowało spółkę DCM DOLMED S.A. kwotą 2 500 000,00 zł, za które Spółka zrealizowała proces zakupów specjalistycznego wyposażenia i środków medycznych niezbędnych

do wyposażenia szpitali w warunkach wojennych oraz ich transport bezpośrednio do szpitali w Ukrainie, a także koordynowała wsparcie udzielone przez prywatnych przedsiębiorców.

Spółka Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o. pozyskane z dokapitalizowania środki przeznaczyła na zapewnienie utrzymania bieżącej płynności oraz zapewnienie ciągłości i podnoszenia jakości udzielania świadczeń zdrowotnych w zakresie psychiatrii.

Spółka Dolnośląskie Centrum Rehabilitacji sp. z o.o. pozyskane z dokapitalizowania środki przeznaczyła na remont i termomodernizację dachu Pawilonu 1B w budynku należącym do spółki położonym w Kamiennej Górze przy ul. J. Korczaka 1A oraz sfinansowanie prac remontowo-budowlanych mających na celu:

- 1) izolację i odwodnienie ścian fundamentowych Pawilonu 2B;
- 2) remont i termomodernizację dachu budynku 1E;
- 3) przebudowę placu wjazdowego do szpitala oraz budowę miejsc postojowych w rejonie Pawilonu rehabilitacyjnego 2A.

W 2022 r. na zadanie wydatkowano 12 174 000,00 zł (źródło finansowania BWD).

Zwiększenie udziałów Województwa Dolnośląskiego w spółkach prowadzących działalność w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego

Wydział Nadzoru Właścicielskiego (Dział Nadzoru Korporacyjnego)

Celem zadania jest cykliczne podnoszenie kapitału zakładowego przez Województwo Dolnośląskie w spółce „Uzdrowisko Szczawno-Jedlina S.A.”, Uzdrowisko Łądek-Długopole S.A. oraz Sanatoria Dolnośląskie sp. z o.o. W 2022 r. objęto akcje spółki „Uzdrowisko Szczawno-Jedlina S.A.” o wartości 5 528 000,00 zł, akcje spółki Uzdrowisko Łądek-Długopole S.A. o wartości 8 800 000,00 zł oraz udziały spółki Sanatoria Dolnośląskie sp. z o.o. o wartości 3 600 000,00 zł, łącznie w 2022 roku wydatkowano kwotę 17 928 000 zł (źródło finansowania BWD).

Spółka Uzdrowisko Łądek-Długopole S.A. pozyskane z dokapitalizowania środki przeznaczyła na termomodernizację Szpitala Uzdrowiskowego "Jubilat" wraz z modernizacją bazy hotelowej i dostosowaniem do wymogów przepisów ppoż oraz modernizacją balkonów. Jest to kontynuacja realizacji przedsięwzięcia rozpoczętego w 2019 roku, którego szacunkowy, całkowity koszt ma wynieść około 15 000 000,00 zł.

Spółka Uzdrowisko Szczawno-Jedlina S.A. pozyskane z dokapitalizowania środki przeznaczyła na kompleksową modernizację Sanatorium Uzdrowiskowego "Pionier" w Szczawnie-Zdroju poprzez dostosowanie do obowiązujących wymogów i przepisów. Planowanym efektem przeprowadzonej modernizacji jest poprawa estetyki obiektu, zmniejszenie zużycia energii oraz zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego.

Spółka Sanatoria Dolnośląskie sp. z o.o. z pozyskanych z dokapitalizowania środków przeznaczyła na projekt i budowę pawilonu ZPL w Sanatorium Uzdrowiskowym "Azalia" w Szczawnie-Zdroju oraz na zakup używanego tomografu komputerowego dla Specjalistycznego Szpitala Chorób Płuc w Rościszowie.

Budowa Nowego Szpitala Onkologicznego we Wrocławiu

Wydział Nadzoru Finansowego i Restrukturyzacji

Budowa Nowego Szpitala Onkologicznego we Wrocławiu – priorytetowa inwestycja, uzasadniona wysoką dynamiką wzrostu liczby osób chorujących na nowotwory, choroby nowotworowe stanowią drugą co do wielkości przyczynę zgonów mieszkańców Dolnego Śląska, przy jednoczesnym wyczerpaniu się możliwości modernizacji infrastruktury obiektowej podmiotów leczniczych udzielających świadczeń w zakresie zwalczania nowotworów: Dolnośląskiego Centrum Onkologii we Wrocławiu (DCO), Dolnośląskiego Centrum Chorób Płuc we Wrocławiu (DCChP) oraz Dolnośląskiego Centrum Transplantacji Komórkowych z Krajowym Bankiem Dawców Szpiku (DCTK).

W roku 2022 w ramach realizacji zadania wykonano m.in.:

- aktualizację Planu Medycznego – ograniczenie liczby sal operacyjnych i łóżek, celem optymalizacji procesu inwestycyjnego oraz poprawy efektywności wykorzystania (unikanie dublowania) zasobów;
- przeprowadzono prace koncepcyjno – projektowe oraz prace przygotowawcze na terenie budowy:
 - opracowano dokumenty: Plan funkcjonalno – użytkowy, Koncepcję Wielobranżową wraz z koncepcją architektoniczną,
 - złożono wnioski o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na potrzeby realizacji inwestycji [Wydział Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miasta Wrocławia],
 - poczyniono ustalenia i uzyskano warunki dot. przyłączenia mediów, przebudowy dróg, przebiegu linii wysokiego napięcia,
 - wykonano prace archeologiczne oraz saperskie;

- podpisano umowę na usługi Inżyniera Kontraktu – wybór firmy Miastoprojekt Wrocław;
- w dniu 12 kwietnia dokonano otwarcia ofert, w trakcie którego ustalono, że w ramach dialogu konkurencyjnego na budowę Nowego Szpitala Onkologicznego wpłynęła jedna oferta, złożona przez konsorcjum w składzie: PORR S.A. z siedzibą w Warszawie (Lider), Mosty Łódź S.A. z siedzibą w Łodzi oraz PORR BAU GmbH z siedzibą w Wiedniu. Cena realizacji inwestycji określona została na kwotę 1 420 830 855,21 zł (słownie: jeden miliard czterysta dwadzieścia milionów osiemset trzydzieści tysięcy osiemset pięćdziesiąt pięć złotych i dwadzieścia jeden groszy) i stanowiło 195% kwoty przeznaczonej przez Zamawiającego na sfinansowanie zamówienia;
- konsekwencją powyższego była konieczność unieważnienia postępowania na wyłonienie Generalnego Wykonawcy budowy Nowego Szpitala Onkologicznego w trybie dialogu konkurencyjnego i ogłoszenie postępowanie na wyłonienie Generalnego Wykonawcy w trybie przetargu nieograniczonego ze zmienionymi warunkami uczestnictwa oraz skorygowaną Umową, celem zwiększenia dostępności potencjalnych wykonawców i tym samym ograniczenia kosztów realizacji inwestycji. W toku postępowania przetargowego Zamawiający przyjął i rozpatrzył ogółem ponad 750 zapytań od potencjalnych Wykonawców, udzielił odpowiedzi na wszystkie, dokonując stosownych aktualizacji opisu PFU i załączników oraz korygując Umowę;
- w grudniu 2022 r. Rada Ministrów dokonała zmiany uchwały w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Budowa Nowego Szpitala Onkologicznego we Wrocławiu”, w trzech, zasadniczych obszarach:
 - zwiększenie całkowitej wartości zadania do kwoty **1 337 775 720,00 zł**,
 - prolongata terminu realizacji do 31 grudnia 2027 r.,
 - zwiększenie finansowania z budżetu państwa do kwoty 550 000 000 zł.

Wsparcie działalności inwestycyjnej i bieżącej podmiotów leczniczych

Wydział Nadzoru Finansowego i Restrukturyzacji

Wsparcie działalności inwestycyjnej i bieżącej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej dla których Samorząd Województwa Dolnośląskiego pełni funkcję podmiotu tworzącego oraz innych podmiotów leczniczych.

Działanie obejmujące dotacje udzielone m.in. na finansowanie bądź współfinansowanie inwestycji jednorocznych, wieloletnich, nowych i odtworzeniowych, innych wydatków na zakupy aparatury i sprzętu medycznego oraz wyposażenia, modernizację, dostosowanie jednostek do obowiązujących norm, standardów i przepisów prawa, a także finansowanie, bądź współfinansowanie wydatków bieżących, w tym remonty, celem umożliwienia prawidłowego i ciągłego prowadzenia działalności leczniczej.

Wybrane, najważniejsze przykłady:

- Modernizacja i dostosowanie budynku do obowiązujących norm i standardów w Szpitalu Specjalistycznym im. A. Falkiewicza we Wrocławiu;
- Remont sal chorych Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Specjalistycznego Szpitala im. Dra Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu;
- Modernizacja i dostosowanie budynków Dolnośląskiego Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze do obowiązujących norm i standardów;
- Dostawa i montaż centrali wentylacyjnej z agregatem wody lodowej dla sal oddziału AiIT Specjalistycznego Szpitala im. dra Alfreda Sokołowskiego;
- Modernizacja i dostosowanie budynku Centrum Szpitalnego Kotliny Jeleniogórskiej w Jeleniej Górze do obowiązujących norm i standardów;
- Modernizację i dostosowanie budynków Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Legnicy do obowiązujących norm i standardów;
- Poprawa bazy leczniczej w Specjalistycznym Szpitalu Ginekologiczno-Położniczym im. E. Biernackiego w Wałbrzychu;
- Poprawa bazy leczniczej w Specjalistycznym Szpitalu im. dra A. Sokołowskiego w Wałbrzychu;
- Poprawa bazy leczniczej w Dolnośląskim Szpitalu Specjalistycznym im. T. Marciniaka - Centrum Medycyny Ratunkowej;
- Poprawa bazy leczniczej w Szpitalu Specjalistycznym im. A. Falkiewicza we Wrocławiu;
- Poprawa bazy leczniczej w Wojewódzkim Centrum Szpitalnym Kotliny Jeleniogórskiej;
- Poprawa bazy leczniczej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Legnicy;
- Poprawa bazy leczniczej w Stowarzyszeniu Św. Celestyna w Mikoszowie;
- Zakup nowoczesnego sprzętu medycznego w celu podniesienia jakości usług medycznych świadczonych przez Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu;

- Modernizacja stacjonarnej opieki pulmonologicznej w Dolnośląskim Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii;
- Modernizacja i dostosowanie budynków Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu do obowiązujących norm i standardów;
- Koszty połączenia Dolnośląskiego Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy z Obwodem Lecznictwa Kolejowego – remont i modernizacja budynku przychodni we Wrocławiu;
- Rozbudowa istniejącej infrastruktury informatycznej oraz wdrożenie e-usług w Dolnośląskim Wojewódzkim Ośrodku Medycyny Pracy DWOMP i Partnerów;
- Fundusz COVID-19 RFIL-1 Dostosowanie budynku Zakładu Opiekuńczo Leczniczego w Bolkowie do przepisów PPOŻ, Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej;
- Fundusz COVID-19 RFIL-2 Modernizacja obiektów szpitalnych Wojewódzkiego Szpitala Rehabilitacyjnego w Janowicach Wielkich;
- Fundusz COVID-19 RFIL-3 Remont budynku pałacowego w Dolnośląskim Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze (dawniej. Zakładzie Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze);
- Fundusz COVID-19 RFIL-4 Utworzenie Pracowni Leku Cytostatycznego w Wojewódzkim Centrum Szpitalnym Kotliny Jeleniogórskiej;
- Fundusz COVID-19 RFIL-5 Przebudowa z rozbudową Laboratorium i Pracowni Immunologii Transfuzjologicznej z Bankiem Krwi w Specjalistycznym Szpitalu Ginekologiczno-Położniczym im. E. Biernackiego w Wałbrzychu;
- Fundusz COVID-19 RFIL-7 Opieka okołoporodowa i ginekologiczna w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Legnicy.

Ogółem, w formie dotacji na realizację powyższych zadań przekazano środki w wysokości blisko 36 mln zł, których źródłem był budżet Województwa i budżet państwa (w tym Fundusz COVID-19 Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych).

Wsparcie działalności bieżącej podmiotów leczniczych dla których Samorząd Województwa Dolnośląskiego pełni funkcję podmiotu tworzącego.

W związku z problemami płynnościowymi podmiotów leczniczych, związanymi z niedostosowaniem wielkości kontraktu z płatnikiem publicznym do rzeczywistych kosztów udzielania świadczeń leczniczych zachodzi konieczność bieżącego wspierania ich środkami z budżetu Województwa Dolnośląskiego.

Wsparcie udzielane jest w formie pożyczek – w roku 2022 udzielono ich na łączną kwotę ponad 43 mln zł.

Podmioty lecznicze znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji finansowo – ekonomicznej kierują wnioski do Zarządu Województwa o ich umorzenie. W roku 2022 Zarząd postanowił o umorzeniu pożyczek na łączną kwotę sięgającą blisko 28 mln zł.

Działanie 8.7 RPO WD

Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

Celem szczegółowym **Działania 8.7 Aktywne i zdrowe starzenie się** jest poprawa dostępu do programów zdrowotnych dotyczących chorób negatywnie wpływających na rynek pracy, dedykowanych osobom w wieku aktywności zawodowej oraz wydłużenie aktywności zawodowej na rynku pracy osób powyżej 50 roku życia.

W roku 2022 trwała realizacja 5 projektów – 4 z dziedziny zapobiegania i wczesnego wykrywania cukrzycy typu 2 oraz 1 w zakresie profilaktyki chorób odkleszczowych.

W roku 2022 nie podpisywano nowych umów.

W ramach Działania 8.7 w roku 2022 kontynuowano realizację 5 umów na łączną kwotę 13 533 875,90 PLN dla projektów w ramach 2 Programów Zdrowotnych:

1. „Regionalny Program Zdrowotny Województwa Dolnośląskiego w zakresie profilaktyki chorób odkleszczowych” – 1 projekt, którego realizacja trwa od 01.09.2020 r. do 30.09.2023 r. Kwota tego projektu wynosi 3 533 140,40 PLN.
2. „Regionalny Program Zdrowotny zapobiegania i wczesnego wykrywania cukrzycy typu 2 wśród mieszkańców Województwa Dolnośląskiego” – 4 projekty, których realizacja rozpoczęła się w 2021 roku i potrwa do 2023 roku. Kwota tych projektów wynosi łącznie 10 000 735,50 PLN.

We wszystkich 16 projektach realizowanych dotąd w ramach Działania 8.7 (dot. profilaktyki raka piersi, raka szyjki macicy, raka jelita grubego, chorób odkleszczowych oraz cukrzycy typu 2) do końca 2022 roku 81 008 osób

zostało objętych programem zdrowotnym dzięki EFS a 34 152 osoby dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne.

Projekt Poprawa dostępności i podniesienie jakości świadczeń zdrowotnych na rzecz ograniczenia zachorowalności mieszkańców regionu w związku z pojawieniem się COVID-19 (nr RPDS.06.02.00-02-0001/20)

Wydział Zdrowia

Głównym celem projektu było zwiększenie możliwości diagnostycznych, ratowniczych i medycznych na terenie województwa dolnośląskiego w związku z epidemią spowodowaną koronawirusem SARS-CoV-2 oraz stworzenie odpowiedniej bazy sprzętowej przeznaczonej do wykorzystanych w czasie przyszłych zdarzeń epidemiologicznych w zakresie chorób zakaźnych jak i zakresie normalnego funkcjonowania podmiotów leczniczych po pandemii.

Projekt był realizowany od dnia 01.02.2020 r. do dnia 30.06.2022 r. i obejmował zakup i wyposażenie karetok pogotowia ratunkowego, zakup niezbędnej aparatury medycznej, laboratoryjnej i diagnostycznej oraz materiałów medycznych, środków ochrony indywidualnej, urządzeń do dezynfekcji, środków do dezynfekcji, środków farmaceutycznych, przeprowadzenie niezbędnych prac remontowo - budowlanych oraz działania informacyjno-promocyjne.

W związku z realizacją projektu w 2022 r. zakupiono przede wszystkim środki ochrony osobistej, a także w ramach aparatury medycznej diagnostycznej i laboratoryjnej: 1 defibrylator, 19 lamp UV, 2 mobilne urządzenia do biodekontaminacji oraz 2 aparaty do znieczulenia z parownikiem. Od początku realizacji projektu zakupiono:

- aparaturę medyczną diagnostyczną i laboratoryjną, w tym m. in.: 22 aparaty USG, 130 łóżka, 89 ssaków elektrycznych, 80 kardiomonitorów, 5 wirówek laboratoryjnych, 2 zamrażarki laboratoryjne, 24 wideolaryngoskopy, 63 defibrylatory, 9 krzesła kardiologiczne, 13 nosze elektryczne, 309 pomp infuzyjnych, 74 respiratory, 39 urządzeń do kompresji klatki piersiowej, 202 worki AMBU, 32 stacje dokujące do pomp infuzyjnych, 6 aparatów do oznaczania koronawirusa, 2 automatyczne systemy do izolacji kwasów nukleinowych, 4 komory laminarne, 152 lampy UV, 34 aparaty do EKG, 7 aparatów do pomiaru parametrów krytycznych, 225 pulsoksymetrów, 112 wózków transportowych, 5 aparatów do znieczulenia z parownikiem, 5 aparatów RTG, 7 bronchoskopów, 1 centrala monitorująca funkcje życiowe, 5 torów wizyjnych z wideobronchoskopami do diagnostyki endoskopowej płuc, 7 diatermii chirurgicznych i 47 koncentratorów tlenu, 2 mobilne urządzenia do biodekontaminacji;

- 8 karetok pogotowia ratunkowego,
- 860 urządzeń do dezynfekcji / dekontaminacji / zamgławiania / dozowników,
- a także środki do dezynfekcji oraz środki ochrony osobistej.

Promocja outdoorowa objęła ekspozycję plakatów na 50 billboardach oraz 50 citylightach w miastach Dolnego Śląska: Wrocław, Legnica, Jelenia Góra, Wałbrzych. Powstał spot telewizyjny, który był emitowany w stacjach telewizyjnych na terenie województwa oraz spot wyemitowany w regionalnych rozgłośniach radiowych na terenie województwa dolnośląskiego. Zostały opracowane i opublikowane artykuły w prasie (w sumie 50 publikacji). Zostało wykonanych 25 sztuk tablic pamiątkowych informujących o dofinansowaniu unijnym projektu, które zostały przekazane wszystkim partnerom projektu.

Projekt o nr RPDS.06.02.00-02-0001/20 realizowany był w ramach Działania 6.2 „Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną” w Osi Priorytetowej nr 6 Infrastruktura spójności społecznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Całkowita wartość projektu (przed ostatecznym rozliczeniem) wynosi 91 700 000,00 zł, w 100,00 % finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

W 2022 r. Partnerom projektu zostały przekazane transze zaliczki w łącznej wysokości 2 192 451,75 zł (ze środków RPO WD 2014-2020 – EFRR). Projekt jest w trakcie rozliczenia.

Projekt Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu spowodowanemu przez Covid-19 - 3

Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy (realizuje Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy oraz Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej)

Projekt realizowany był w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, Oś priorytetowa: 9 Włączenie społeczne, Działanie: 9.3 Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych w okresie od 20.03.2020 r. do 31.12.2022 r.

Do projektu przystąpiło 17 szpitali powiatowych: Zespół Opieki Zdrowotnej w Bolesławcu, Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Bogatyni, Bystrzyckie Centrum Zdrowia Sp. z o.o., NZOZ Szpital Powiatowy w Dzierżoniowie Sp. z o.o., Głogowski Szpital Powiatowy Sp. z o.o., Powiatowe Centrum Zdrowia w Kamiennie Górze, „Zespół Opieki Zdrowotnej” w Kłodzku, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Łużyckie Centrum Medycznym w Lubaniu Sp. z o.o., Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o. z siedzibą w Lwówku Śląskim, Milickie Centrum Medyczne Sp. z o.o., Powiatowy Zespół Szpitali w Oleśnicy, Zespół Opieki Zdrowotnej w Oławie, Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Świdnicy, Szpital im. św. Jadwigi Śląskiej w Trzebnicy,

Powiatowe Centrum Medyczne w Wołowie Sp. z o.o., Wielospecjalistyczny Szpital Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Zgorzelcu, Szpital Powiatowy im. A. Wolańczyka Sp. z o.o. z siedzibą w Złotoryi.

W 2022 r. szpitale realizowały zamówienia i podejmowały działania zmierzające do rozliczenia projektu. Środki zostały wykorzystane do przeciwdziałania skutkom epidemii COVID-19 na zakup środków ochrony osobistej i środków do dezynfekcji. W ramach projektu zakupiono: półmaski filtrujące (Maski FFP2, Maski FFP3), maski chirurgiczne, rękawiczki jednorazowe, fartuch chirurgiczny, fartuchy barierowe, gogle ochronne, okulary ochronne, ochraniacze na buty, kombinezony ochronne, czepki ochronne, przyłbice oraz płyny, substancje, środki do dezynfekcji.

W 2022 r. szpitale wydatkowały kwotę 6 655 114,06 zł (dotacje przekazywał DWUP-Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy). Na koszty pośrednie projektu DOPS-Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej wydatkowano 145 988,21 zł - koszty pośrednie projektu (ze środków RPO WD 2014-2020). Projekt jest w trakcie rozliczenia.

Realizacja działań związanych z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom pandemii COVID-19

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej

„Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu spowodowanemu przez Covid-19 - 2”

Finansowanie: RPO WD 2014–2020,

Oś priorytetowa: 9 Włączenie społeczne

Działanie: 9.3 Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych

Okres realizacji projektu: od: 2020-03-20 do: 2022-12-31

Kwota projektu: 4 170 005,80 zł, po zwiększeniu kwota wynosi 6 579 863,22 zł

W 2022 roku szpitale partnerzy kontynuowali zakupy wyposażenia i produktów niezbędnych do walki z COVID-19. Kupiony asortyment w 2022 roku wpisywał się katalog zawarty w sekcji uzasadnienie wydatków wniosku o dofinansowanie i dotyczył kategorii: środki ochrony osobistej.

„Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu spowodowanemu przez Covid-19 – 3 ”

Finansowanie: RPO WD 2014–2020,

Oś priorytetowa: 9 Włączenie społeczne

Działanie: 9.3 Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych

Okres realizacji projektu: od: 2021-05-01 do: 2022-12-31

Kwota projektu: 7 116 965,32 zł

Projekt był odpowiedzią na zdiagnozowaną w 17 Szpitalach publicznych, potrzebę zapewnienia jak najszybszej i kompleksowej pomocy osobom, które znalazły się w najtrudniejszej sytuacji w związku z wystąpieniem COVID-19, na terenie Dolnego Śląska w okresie od: 2021-05-01 do: 2022-12-31.

SZPITALY POWIATOWE/GMINNE – Partnerzy projektu

1. Zespół Opieki Zdrowotnej w Bolesławcu.
2. Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Bogatyni.
3. Bystrzyckie Centrum Zdrowia Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Bystrzycy Kłodzkiej.
4. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Powiatowy w Dzierżoniowie Spółka z o.o.
5. Głogowski Szpital Powiatowy Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Głogowie.
6. Powiatowe Centrum Zdrowia w Kamiennej Górze Sp. z o.o. NZOZ Szpital Powiatowy.
7. Zespół Opieki Zdrowotnej w Kłodzku.
8. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Łużyckie Centrum Medyczne w Lubaniu Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.
9. Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Lwówku Śląskim.
10. Milickie Centrum Medyczne Sp. z o.o. w Miliczu.
11. Powiatowy Zespół Szpitali w Oleśnicy.
12. Zespół Opieki Zdrowotnej w Oławie.
13. Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Świdnicy.
14. Szpital im. św. Jadwigi Śląskiej w Trzebnicy.
15. Powiatowe Centrum Medyczne w Wołowie Sp. z o.o.
16. Wielospecjalistyczny Szpital - Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Zgorzelcu.
17. Szpital Powiatowy im. A. Wolańczyka Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Złotoryi.

W 2022 roku szpitale partnerzy kontynuowali zakupy wyposażenia i produktów niezbędnych do walki z COVID-19. Kupiony asortyment w 2022 roku wpisywał się katalog zawarty w sekcji uzasadnienie wydatków wniosku o dofinansowanie i dotyczył kategorii: środki ochrony osobistej.

Działania w dziedzinie Ochrona zdrowia realizowane przez spółki województwa dolnośląskiego

Spółki województwa dolnośląskiego

2.3.3 Podejmowanie działań dla poprawy dostępności i podniesienia jakości świadczeń zdrowotnych oraz na rzecz ograniczenia zachorowalności mieszkańców regionu.

Projekty realizowane przez spółkę DCRiO sp. z o.o.

W 2022 roku Spółka oprócz prowadzenia podstawowej działalności realizowała następujące zadania:

1. Poprawa dostępności i podniesienie jakości świadczeń zdrowotnych na rzecz ograniczenia zachorowalności mieszkańców regionu w związku z pojawieniem się COVID-19 w ramach RPO WD 2014-2020. W czerwcu 2022 r. Spółka złożyła końcowy wniosek o płatność. Dofinansowanie w projekcie wynosiło 100% wydatków kwalifikowanych. Łączna wartość przyznanego dofinansowania wyniosła zgodnie z umową: 2 117 211,28 zł.
2. „Modernizacja systemu zbierania i retencjonowania wód opadowych w zlewni Dolnośląskiego Centrum Rehabilitacji Sp. z o.o. w Kamiennej Górze” w ramach RPO WD 2014-2020 14 grudnia 2020 r. Spółka zawarła umowę o dofinansowanie projektu. Całkowita wartość projektu wyniosła 6 314 356,57 zł, a dofinansowanie 5 309 408,88 zł. W 2022 r. zrefundowano koszty poniesione przez Spółkę i zatwierdzono końcowy wniosek o płatność.
3. „Ograniczanie negatywnych skutków choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2 poprzez wsparcie podmiotów leczniczych w przeciwdziałaniu rozprzestrzeniania się wirusa SARSCoV-2”. Dofinansowanie w projekcie wynosiło 100% wydatków kwalifikowanych. Łączna wartość przyznanego dofinansowania wyniosła zgodnie z umową: 228 575,92 zł z czego Spółka w 2022 r. wydatkowała 102 178,82 zł.
4. Spółka otrzymała dofinansowanie ze środków Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na podstawie umowy w sprawie udzielenia finansowania inwestycji z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na realizację zadania pn. „Ambulans sanitarny”. Wartość przyznanego dofinansowania wynosiła 371 651,76 zł i stanowiła 100% nakładów finansowych. Zadanie zrealizowano.
5. Spółka otrzymała dofinansowanie ze środków Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na podstawie umowy w sprawie udzielenia finansowania inwestycji z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na realizację zadania pn. „Zakup dwóch agregatów prądotwórczych wraz z przebudową rozdzielnic elektrycznej”. Wartość przyznanego dofinansowania wynosiła 403 927,00 zł i stanowiła 100% nakładów finansowych.
6. Spółka otrzymała darowiznę w wysokości 250 000,00 zł z Fundacji KGHM Polska Miedź na zakup specjalistycznego sprzętu rehabilitacyjnego (zmotoryzowane szyny ruchowe CPM, system wirtualnej rzeczywistości) oraz sprzętu na Blok Operacyjny (sterylizator plazmowy) w Dolnośląskim Centrum Rehabilitacji i Ortopedii Sp. z o.o. w Kamiennej Górze. Darowizna stanowi 100% wartości nakładów finansowych poniesionych w 2022 r.
7. Spółka otrzymała darowiznę w wysokości 300 000,00 zł z Fundacji KGHM Polska Miedź na zakup wieży artroskopowej dla Dolnośląskiego Centrum Rehabilitacji i Ortopedii Sp. z o.o. w Kamiennej Górze. Darowizna stanowi 60% wartości nakładów finansowych poniesionych w 2022 r. Wartość całkowita 499 995,94 zł.
8. Spółka poprawiła jakość transportu sanitarnego w wyniku otrzymania darowizny z Pogotowia Ratunkowego we Wrocławiu w postaci ambulansu z wyposażeniem. Wartość darowizny 55 800,00 zł.
9. Dostawa i montaż instalacji schładzania pomieszczeń sal kinezyterapii. Wartość inwestycji: 84 870,00 zł.
10. Remont i termomodernizacja dachu Pawilonu 1B. W 2022 roku zakończono realizację inwestycji. Całkowita wartość zadania 1 956 004,87 zł, w tym dokapitalizowanie przez Województwo Dolnośląskie w wysokości 1 940 000,00 zł.
11. Zakup samochodu do przewozu żywności dla pacjentów. Wartość zadania 119 086,14 zł.
12. Spółka skorzystała ze środków na podniesienie poziomu bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych dla świadczeniodawców. Spółka podpisała 28.09.2022 r. umowę z NFZ we Wrocławiu o finansowanie ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. W efekcie realizacji zadania zakupiony został kompletny sprzęt oraz oprogramowanie, rozwiązania wdrożono w szpitalu i przeszkolono pracowników. Obecnie Spółka oczekuje na refundację poniesionych nakładów. Całkowita wartość projektu wynosi 494 332,40 zł, z tego wartość dofinansowania to 400 000,00 zł.

Projekty realizowane przez Nowy Szpital Wojewódzki sp. z o.o.

W 2022 roku spółka NSzW oprócz prowadzenia podstawowej działalności, realizowała następujące zadania:

- 1. Modernizacja instalacji gazów medycznych**, by przystosować ją do warunków zwiększonego rozbioru tlenu potrzebnego pacjentom wymagającym tlenoterapii przede wszystkim chorujących na COVID-19. Przebudowa ta polegała na zwiększeniu przepustowości instalacji poprzez usunięcie jej „wąskich gardeł”, połączeniu całości instalacji w „pętlę” oraz budowie dodatkowego, awaryjnego ujęcia tlenu w postaci tzw. „wiązek”. Spółka NSzW zawarła umowę ze Szpitalem im. T. Marciniaka na pełnienie funkcji Inwestora Zastępczego podczas prowadzonej inwestycji. Zadanie było finansowane z dotacji celowej uzyskanej przez Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. T. Marciniaka Centrum Medycyny Ratunkowej z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, na podstawie umowy zawartej z Wojewodą Dolnośląskim.
- 2. Przebudowa Oddziału Chirurgii Dziecięcej**, by utworzyć w nim wymagany przepisami odcinek anestezjologii i intensywnej terapii dla dzieci. Spółka zawarła umowę ze Szpitalem im. T. Marciniaka na pełnienie funkcji Inwestora Zastępczego. Została także zawarta umowa z wykonawcą na wykonanie prac. Zadanie zostało sfinansowane za pomocą dotacji celowej uzyskanej przez Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. T. Marciniaka Centrum Medycyny Ratunkowej z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.
- 3. Wdrożenie nowego systemu parkingowego na przyszpitalnym parkingu.** Spółka przeprowadziła w 2022 r. postępowanie przetargowe polegające na dostawie, montażu oraz wdrożeniu nowego systemu parkingowego. System, który funkcjonował do tej pory, wdrożony w 2016 roku, był przestarzały, niezwykle zawodny i generował liczne sytuacje awaryjne. Nowy system funkcjonuje od października 2022 r., bez zarzutu. Jest nowoczesny, wyposażony w wiele niedostępnych wcześniej funkcjonalności oraz dużo bardziej intuicyjny i przyjazny dla użytkowników.
- 4. Przebudowa lądowiska dla helikopterów.** Spółka NSzW przygotowuje się do przebudowy lądowiska dla helikopterów, którą wymuszają zmiany w przepisach prawa. Aby dostosować lądowisko do nowych regulacji i móc kontynuować obsługę helikopterów Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, należy m.in.: zmienić lokalizację tzw. opaski bezpieczeństwa brukowanej kostką betonową wokół płyty lądowiska, dokonać zmian w obrębie rozmieszczenia lamp nawigacyjnych i zmiany lokalizacji urządzenia nawigacyjnego HAPI. Wykonana została „Koncepcja przebudowy lądowiska dla śmigłowców ratunkowych w celu dostosowania do obowiązujących przepisów”. Trwają procedury zmierzające do wyłonienia projektanta przebudowy lądowiska. Ze względu na obowiązujące uregulowania formalne, ani spółka NSzW, ani Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. T. Marciniaka nie może ubiegać się o dofinansowanie na modernizację lądowiska z grantów celowych zarządzanych przez Ministerstwo Zdrowia, zatem koszt inwestycji w całości obciąża budżet spółki NSzW. W dniu 20 września 2022 r. lądowisko przeszło coroczną kontrolę Lotniczego Pogotowia Ratunkowego pod kątem spełniania wymogów bezpieczeństwa oraz regulacji prawnych. Po kontroli lądowisko zostało bez uwag dopuszczone do operacji lotniczych, zarówno dziennych jak i nocnych.
- 5. Wymiana oświetlenia parkingu na oświetlenie LED oraz montaż instalacji fotowoltaicznej.** W związku z rosnącymi kosztami energii elektrycznej Zarząd spółki podjął decyzję o konieczności szybszej niż wcześniej zakładano wymianie oświetlenia parkingu na oświetlenie ledowe. Zakończono również montaż instalacji fotowoltaicznej w celu redukcji kosztów energii elektrycznej szpitala. Obie powyższe inwestycje są początkiem planowanych przez spółkę działań w celu zmniejszenia kosztów energii elektrycznej generowanej przez obiekt. Dalsze konieczne do przeprowadzenia działania zostaną zidentyfikowane na podstawie audytu energetycznego.
- 6. Województwo Dolnośląskie cyklicznie obejmuje udziały spółki Nowy Szpital Wojewódzki sp. z o. o. – w 2022 r. Województwo Dolnośląskie dokapitalizowało Spółkę kwotą w wysokości 11 603 000,00 zł. Spółka przeznaczyła pozyskane środki na obsługę zadłużenia związanego z finansowaniem budowy szpitala - nowej siedziby Szpitala im. Marciniaka we Wrocławiu.**

Projekty realizowane przez DCZP sp. z o.o.

Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o. w 2022 r. rozliczyło i zakończyło projekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi Priorytetowej nr 6 „Infrastruktura spójności społecznej” Działanie 6.2 „Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną” RPO WD 2014-2020 pn. „**Poprawa dostępności i podniesienie jakości świadczeń zdrowotnych na rzecz ograniczenia zachorowalności mieszkańców regionu w związku z pojawieniem się COVID-19**”. Wartość projektu wyniosła 1 467 080,48 zł.

W lutym 2022 r. została zawarta umowa z NFZ i Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego Sp z o.o. rozpoczęło, jako pierwsza jednostka we Wrocławiu, realizację programu pilotażowego w zakresie organizacji Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzielnicy Psie Pole. W trakcie 11 miesięcy działania Centrum udzieliło świadczeń 3354 pacjentom, którzy stanowili 4% populacji obszaru. Dostępność oraz zakres działalności w ramach CZP zdecydowanie góruje nad podstawową opieką psychiatryczną. Jako lider wdrażanej reformy psychiatrii Spółka

złożyła do Ministerstwa Zdrowia wnioski o rozszerzenie obszaru działania Centrum o kolejne lokalizacje. Decyzja legislacyjna w wyżej wymienionym zakresie będzie ogłoszona w I kwartale roku 2023.

We wrześniu 2022 r. DCZP Sp. z o.o. rozpoczęła starania o uzyskanie statusu WHO Collaboration Center monitorującego proces reformy psychiatrii. Proces ten rozpoczął się 30.09.2022 r. konferencją „Centra Zdrowia Psychicznego – rewolucja czy ewolucja w systemie”, której Spółka była organizatorem. Konferencja objęta została patronatem zarówno Ministerstwa Zdrowia, jak i Narodowego Funduszu Zdrowia. W spotkaniu uczestniczyli m.in. przedstawiciele WHO Europe, ONZ oraz Ministerstwo Zdrowia Republiki Czeskiej.

W październiku 2022 r. zakończono prace projektowe dot. wykonania robót budowlanych związanych z zagospodarowaniem terenu w ramach projektu „Stworzenie stref terapeutycznych oraz wypoczynkowych dla Pacjentów Dolnośląskiego Centrum Zdrowia Psychicznego Sp. z o.o. oraz wydzielonej strefy rekreacji dla okolicznych mieszkańców” i złożono pełną dokumentację do Wydziału Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Wrocławia.

Projekty realizowane przez Sanatoria Dolnośląskie sp. z o.o.

1. Realizacja projektu Utworzenie Dziennego Domu Opieki Medycznej w Sokołowsku. Łączna wartość przyznanego dofinansowania wyniosła zgodnie z umową: 3 421 409,85 zł, w tym wkład UE 2 908 198,37 zł, budżet państwa 341 557,48 zł i wkład własny 171 654,00 zł. W 2022 r. Spółka wydatkowała na bieżącą działalność w projekcie kwotę 1 087 262,07 zł, w tym wkład własny 106 705,25 zł, na zakup wyposażenia rehabilitacyjnego kwotę 10 500,00 zł oraz na roboty budowlane w obiekcie „Odrodzenie” kwotę 286 145,60 zł. Wartość inwestycji zakończonej obiektem „Odrodzenie” w Sokołowsku 619 448,65 zł.

2. Modernizacja obiektu „Górnik” w Sokołowsku - dostosowanie obiektu do wykonywania działalności opiekuńczo-leczniczej. W 2022 r. sporządzona została dokumentacja projektowo-budowlana o wartości 114 390,00 zł oraz przygotowana została dokumentacja przetargowa.

3. Zakup tomografu komputerowego dla Specjalistycznego Szpitala Chorób Płuc w Rościszowie. Wartość inwestycji zakończonej wyniosła 2 937 542,76 zł, wartość usługi serwisowej urządzenia 626 062,50 zł. Inwestycja zrealizowana ze środków dokapitalizowania Spółki z Budżetu Województwa w wysokości 600 000,00 zł.

4. Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w Specjalistycznym Szpitalu Chorób Płuc w Rościszowie zgodnie z umową zawartą z Województwem Dolnośląskim w ramach, której Spółka uzyskała w 2022 r. dofinansowanie w wysokości 123 532,58 zł. Wartość inwestycji zakończonej 646 196,37 zł.

5. Wykonanie montażu oraz konserwacja instalacji systemu sygnalizacji pożarowej w Specjalistycznym Szpitalu Chorób Płuc w Rościszowie zgodnie z umową zawartą z Województwem Dolnośląskim w ramach, której Spółka uzyskała w 2022 r. dofinansowanie w wysokości 155 738,42 zł. oraz zgodnie z umową dotyczącą dofinansowania zadania w ramach programu Ochrona Zabytków ze środków finansowych MKiDN pochodzących z Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków w ramach, której Spółka uzyskała w 2022 r. dofinansowanie w wysokości 90 000,00 zł. Wartość inwestycji zakończonej 372 188,00 zł.

6. Remont elewacji wschodniej wraz z wymianą stolarki okiennej w Specjalistycznym Szpitalu Chorób Płuc w Rościszowie zgodnie z umową nr 00491/22/NFOZ/DOZ-bd z dnia 01.09.2022 r. dotyczącej dofinansowania zadania w ramach programu Ochrona Zabytków ze środków finansowych MKiDN pochodzących z Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków w ramach, której Spółka uzyskała w 2022 r. dofinansowanie w wysokości 265 000,00 zł. Wartość inwestycji zakończonej 608 943,48 zł.

7. Modernizacja instalacji wodno-kanalizacyjnej w Specjalistycznym Szpitalu Chorób Płuc w Rościszowie. W 2022 r. zakończono Etap I obejmujący roboty budowlane o wartości 356 889,50 zł.

8. Modernizacja Sanatorium Uzdrowskiego „Zimowit” w Dusznikach Zdroju – etap I wykonanie drenażu opaskowego w Pawilonie II, wartość wykonanych robót budowlanych w 2022 r. 633 485,51 zł.

9. Przebudowa instalacji hydrantowej w Sanatorium Uzdrowskim „Azalia” w Szczawnie Zdroju. Wartość inwestycji zakończonej 109 196,57 zł.

10. Modernizacja kotłowni w Sanatorium Uzdrowskim „Azalia” w Szczawnie Zdroju Wartość inwestycji zakończonej 139 376,52 zł.

11. Inwestycja podniesienia poziomu bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych. Zgodnie z umową o finansowanie ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 podniesienia bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych świadczeniodawców zawartej z NFZ - Dolnośląskim Oddziałem Wojewódzkim we Wrocławiu Spółka uzyskała dofinansowanie w wysokości 400 000,00 zł. Wartość inwestycji zakończonej 405 543,30 zł.

Projekty realizowane przez DCM DOLMED S.A.**„Pomoc humanitarna na Ukrainie”**

W 2022 r. Województwo Dolnośląskie dokapitalizowało spółkę DCM DOLMED S.A. łączną kwotą w wysokości 2 500 000,00 zł w celu udzielenia pomocy humanitarnej szpitalom w Ukrainie. Spółka zorganizowała zakupy specjalistycznego wyposażenia i środków medycznych niezbędnych do wyposażenia szpitali w warunkach wojennych oraz ich transport bezpośrednio do szpitali w Ukrainie, a także koordynowała wsparcie udzielone przez prywatnych przedsiębiorców. Przy realizacji przedsięwzięcia wykorzystano doświadczenia grupy zakupowej prowadzonej przez Spółkę dla jednostek medycznych zależnych od Województwa Dolnośląskiego.

DOLMED.TECH – Forum Dolnośląskie

Na mocy porozumienia z dnia 20 października 2022 r. DCM Dolmed S.A. z Dolnośląskim Parkiem Innowacji i Nauki S.A. zorganizowali I edycję konferencji Dolmed.Tech Forum Dolnośląskie. I edycja konferencji Dolmed.Tech w dniach 1-2 grudnia 2022 r. odbyła się w Dolnośląskim Centrum Sportu Polana Jakuszycka i skupiła interesariuszy branży technologii medycznych dla ochrony zdrowia. Celem tego wydarzenia było przedstawienie aktualnych trendów i priorytetów rozwojowych z obszaru technologii medycznych oraz prezentacja możliwości w sektorze technologii medycznych i innowacji w zdrowiu, a także promowanie innowacyjnych rozwiązań na rynku cyfrowej ochrony zdrowia.

Ideą konferencji było stworzenie platformy do dialogu dla nauki, micro oraz MŚP oraz placówek leczniczych związanych z obszarem ochrony zdrowia oraz umożliwienie budowania sieci kontaktów do tworzenia współpracy dla podmiotów leczniczych, administracji rządowej, przedsiębiorców z obszaru medycyny i ochrony zdrowia, organizacji działających na rzecz pacjentów, seniorów i osób z niepełnosprawnościami oraz wszystkich zainteresowanych tematyką rozwoju innowacji w obszarze ochrony zdrowia.

Dolmed.tech skupiło blisko 150 uczestników, w tym przedstawiciele 40 placówek medycznych, z czego znaczną część stanowiły placówki Samorządu Województwa Dolnośląskiego. Merytoryczny wkład w konferencję wnieśli paneliści instytucji państwowych oraz przedstawiciele organizacji dolnośląskich, uczelni państwowych oraz firm i start'upów.

Budowa nowej przychodni DCM DOLMED S.A. w Miękinii

Dolnośląskie Centrum Medyczne DOLMED spółka akcyjna, realizująca świadczenia z zakresu ochrony zdrowia na terenie Gminy Miękinia na rzecz jej mieszkańców, w celu poprawy dostępności i podniesienia jakości realizowanych świadczeń zdrowotnych, w dniu 15.06.2022 r. rozpoczęła prace mające na celu zaprojektowanie i zbudowanie nowoczesnej przychodni podstawowej opieki zdrowotnej z funkcjonalnym rozkładem gabinetów lekarskich, diagnostyczno-zabiegowych, pielęgniarskich i położniczych. Dotychczasowy budynek przychodni z uwagi na wymogi stawiane służbie zdrowia kwalifikowany jest do generalnego remontu. Zakres prac, jakim musiałby być objęty wiązałby się z wyłączeniem na kilka miesięcy całego obiektu z użytkowania, a tym samym wstrzymania udzielenia świadczeń medycznych w tym miejscu. Nowa inwestycja wpisuje się w wymagania i wytyczne stawiane przez Ministerstwo Zdrowia, NFZ i Ustawy o dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Planowana inwestycja ma powstać na działce budowlanej nr 77/10 i 77/11 w Miękinii. Opracowana dokumentacja zagospodarowania działki i projekt architektoniczno-budowlany uzyskały wymagane opinie, aprobaty i uzgodnienia, a z dniem 15.12.2022 r. – uzyskano decyzję o pozwoleniu na budowę.

„Ograniczanie negatywnych skutków choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2 poprzez wsparcie podmiotów leczniczych w przeciwdziałaniu rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2”.

Projekt realizowany jest w ramach RPO WD na lata 2014–2020, Oś priorytetowa: 9 Włączenie społeczne, Działanie: 9.3 Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych, Typ projektu 9.3.C – realizacja projektów z zakresu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii koronawirusa.

Uchwałą Nr 3628/VI/21 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 kwietnia 2021 roku, Dolnośląskie Centrum Medyczne DOLMED S.A. zostało wskazane jako podmiot, który będzie wnioskodawcą w naborze nadzwyczajnym w ramach działania 9.3 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. W dniu 27.05.2021 r. DCM DOLMED S.A. zawarło z dwunastoma szpitalami oraz podmiotami leczniczymi porozumienie na rzecz wspólnej realizacji Projektu. W następstwie porozumienia, w dniu 22.06.2021 r. została zawarta Umowa Partnerska.

Po pozytywnej ocenie formalno-merytorycznej wniosku o dofinansowanie, w dniu 29.06.2021 r. została zawarta Umowa o dofinansowanie projektu. Całkowita wartość Projektu wyniosła 8 702 393,28 zł, w tym:

- dofinansowanie ze środków europejskich 7 397 034,28 zł,
- dotację celową z budżetu państwa 870 239,33 zł,
- wkład własny 435 119,67 zł.

Wsparcie w Projekcie polegało na doposażeniu stanowisk pracy u Partnerów Projektu w środki ochrony indywidualnej i sprzęt niezbędny do walki z epidemią.

„Rozwój działalności w zakresie kształcenia kadr medycznych”

Dolnośląskie Centrum Medyczne DOLMED spółka akcyjna nawiązało współpracę z Politechniką Wrocławską w zakresie kształcenia studentów nowotworzonych przez uczelnię kierunków medycznych. Uzyskało również wpis na listę podmiotów uprawnionych do prowadzenia staży cząstkowych z medycyny rodzinnej. Działania mają na celu wykorzystanie merytorycznego potencjału placówki jako wkładu w kształcenie nowej kadry medycznej Dolnego Śląska.

4.2.4 Wzmocnienie potencjału uzdrowiskowego i turystycznego, w tym rozwój nowych gałęzi turystyki. Projekty realizowane przez Uzdrowisko Łądek-Długopole S.A.

W 2022 roku Spółka otrzymała dotację z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w kwocie: 300 000,00 zł. brutto, która została przeznaczona na wykonanie kolejnego etapu zadania pn.: **„Remont elewacji wschodniej, północnej oraz wszystkich części nad dachem płaskim ZPL Wojciech”**. łączny koszt zamknął się kwotą 405 702,08 złotych brutto.

Ponadto w 2022 roku Spółka zrealizowała na kwotę: 380.971,39 brutto kolejny etap zadania inwestycyjnego obejmującego **„Termomodernizację Szpitala Uzdrowiskowego „Jubilat” w Łądku – Zdroju**, w ramach którego wykonana została, i w październiku 2022 r. zatwierdzona, dokumentacja projektowa. Na przełomie października i listopada 2022 r., nastąpiła także wymiana części stolarki okiennej, a realizacja głównych prac budowlanych (rozbiórka i posadowienie nowych balkonów oraz montaż systemu sygnalizacji pożarowej) rozpocznie się w 2023 roku.

Realizując zadanie w zakresie **cyberbezpieczeństwa sektora uzdrowiskowego** Spółka w roku 2022 dokonała zakupu inwestycyjnego serwera na kwotę: 86 044,76 zł brutto.

Spółka realizuje również projekt polegający na **Przebudowie pomieszczeń na salę jadalnianą w Sanatorium „Ondraszek” w Długopolu – Zdroju**. Spółka otrzymała dofinansowanie na realizację tego zadania z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środków przekazanych przez Województwo Dolnośląskie, w kwocie: 57 138,60 zł. W 2022 roku nastąpiło częściowe rozliczenie zadania (do kwoty: 75 669,60 zł brutto).

Projekty realizowane przez Uzdrowisko Szczawno-Jedlina S.A.

Zadania inwestycyjne Spółki w roku 2022 obejmowały następujące prace:

Nakłady na środki trwałe w budowie w tym:

- 1) Odbudowa wraz z przebudową stropów i klatki schodowej budynku Teresa II kontynuacja na kwotę 1 252 512,61 zł – budynku zniszczonego w skutek pożaru w 2018 roku (prace zakończone) – uzyskano dofinansowanie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości 491 443,62 zł;
- 2) Kontynuacja remontu i modernizacji Domu Zdrojowego w Szczawnie-Zdroju (remont stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana pokrycia dachowego, remont tarasów i elewacji, na kwotę 819 048,63 zł (zakończono tarasy); - uzyskano dofinansowanie Województwa Dolnośląskiego w wysokości 300 000,00 zł;
- 3) Remont i modernizacja elewacji i dachu budynku „Anka” na kwotę 271 397,77 zł (zakończono dach) - uzyskano dofinansowanie Województwa Dolnośląskiego w wysokości 137 822,00 zł;
- 4) Przebudowa pomieszczeń Hali Spacerowej na toalety ogólnodostępne na kwotę 133 109,76 zł;
- 5) Dokumentacja -remont elewacji, dachu Sanatorium „Cis” na kwotę 42 832,81 zł;
- 6) Odbudowa Zakładu Przyrodoleczniczego w Szczawnie - Zdroju na kwotę 3 276 574,90 zł;
- 7) Przebudowa w zakresie dostosowania do przepisów ppoż. budynku Sanatorium „Cis” na kwotę 375 149,49 zł;
- 8) Przebudowa w zakresie dostosowania do przepisów ppoż. budynku Sanatorium „Młynarz” na kwotę 700 550,63 zł;
- 9) Kompleksowa modernizacja budynku Sanatorium „Pionier” na kwotę 3 825 094,70 zł;
- 10) Modernizacja infrastruktury sieci LAN na kwotę 61 806,37 zł;

Spółka poniosła nakłady na zakup istotnych środków trwałych, w tym na podniesienie poziomu bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych na kwotę 403 705,25 zł. – podpisana umowa z NFZ na dofinansowanie w wysokości 325 203,00 zł

Część III - Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

WSPARCIE ROZWOJU REGIONALNEGO

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: **Departament Gospodarki**

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Dolny Śląsk. Zielona Dolina Żywności i Zdrowia

Wydział Rozwoju Regionalnego

I. Opracowywanie i realizacja projektów zgodnych z założeniami programu DOLNY ŚLĄSK ZIELONA DOLINA ŻYWNOSCI I ZDROWIA

W 2022 roku prowadzono prace w ramach n/w projektów:

1. „Innowacyjne metody chowu bydła w celu uzyskania najlepszej jakości dolnośląskiej wołowiny”

Spółka była liderem projektu „Wołowina z Zielonej Doliny” – wniosek zgłoszony w miesiącu grudniu 2018 r. otrzymał dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich i na mocy podpisanej Umowy z dnia 29 listopada 2019 r. Grupa Operacyjna przystąpiła do jego realizacji. W 2022 r. realizowano trzeci ostatni etap projektu (III). Operacja była realizowana w ramach działania 16 „Współpraca” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 i jest współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Wysokość pomocy: 2 219 354 zł

Źródła finansowania operacji:

- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFROW): 1 412 174,95 zł
- Krajowe środki publiczne: 807 179,05 zł

W 2022 r. projekt został rozliczony i zakończony.

2. „Innowacyjne technologie upraw warzyw w zamkniętym cyklu wody”

Spółka jest liderem operacji, którą realizuje wraz z Grupą Operacyjną pn. "Innowatorzy Upraw", złożoną z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Dolnośląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego i Politechniki Wrocławskiej. Wniosek o przyznanie pomocy został złożony w marcu 2020 r., zaś informacja o przyznaniu pomocy została potwierdzona w październiku 2020 r. Operacja realizowana jest w ramach działania 16 „Współpraca” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 i jest współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. W 2022 r. zrealizowano II i III etap operacji z czterech zaplanowanych w ramach projektu.

Wysokość pomocy: 1 316 602 zł

Źródła finansowania operacji:

- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFROW): 837 753,85 zł
- Krajowe środki publiczne: 478 848,15 zł

3. „Innowacyjne metody chowu i hodowli owiec w świetle zmieniających się warunków klimatycznych Dolnego Śląska”

Spółka jest liderem operacji, która jest realizowana wraz z Grupą Operacyjną „Owce z Zielonej Doliny”, w skład której wchodzi Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego i dolnośląscy hodowcy owiec. Wniosek o przyznanie pomocy został złożony w marcu 2020 r., zaś informacja o przyznaniu pomocy została potwierdzona w październiku 2020 r. Operacja realizowana jest w ramach działania 16 „Współpraca” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 i jest współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W 2022 r. zrealizowano etap nr II oraz rozpoczęto etap nr III operacji z trzech zaplanowanych etapów projektu.

Wartość całkowita operacji: 2 098 317 zł, z czego wysokość pomocy wynosi: 1 812 237 zł.

Źródła finansowania operacji:

- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFROW): 1 153 126,40 zł
- Krajowe środki publiczne: 659 110,60 zł

W ramach operacji w okresie sprawozdawczym przeprowadzono w trybie hybrydowym jedną konferencję pn.: „Innowacyjne metody chowu i hodowli owiec w świetle zmieniających się warunków klimatycznych Dolnego Śląska – grupa operacyjna: Owce w Zielonej Dolinie” (18.03.2022 r., Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu).

4. „IQSell: Innowacje organizacyjne dla rozwoju krótkich łańcuchów dostaw żywności”

Spółka jest liderem operacji, która jest realizowana wraz z Grupą Operacyjną „Innowacje dla Lokalnych Rynków Rolnych”, w skład której wchodzi Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu, Polska Fundacja Innowacji, Małopolska Izba Rolnicza w Krakowie, Iso-Tech sp. z o.o., Stowarzyszenie Producentów Koszyka Lisieckiego oraz 15 osób fizycznych. Wniosek o przyznanie pomocy został złożony w marcu 2020 r., zaś informacja o przyznaniu pomocy została potwierdzona w lutym 2021 r. Operacja realizowana jest w ramach działania 16 „Współpraca” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 i jest współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W 2022 r. zrealizowano dwa z czterech zaplanowanych etapów projektu.

Wartość całkowita operacji: 2 007 113 zł, z czego wysokość pomocy wynosi: 1 839 854,06 zł.

Źródła finansowania operacji:

- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFROW): 1 170 699,10 zł
- Krajowe środki publiczne: 669 154,90 zł

W ramach operacji w okresie sprawozdawczym przeprowadzono w trybie hybrydowym jedną konferencję pn.: „Wspólne działania na rzecz zwiększenia sprzedaży bezpośredniej jako element dywersyfikacji dochodów rolnika”. Konferencja odbyła się w dniu 4 kwietnia 2022 r. w formule hybrydowej:

- stacjonarnej: w siedzibie Małopolskiej Izby Rolniczej w Krakowie (os. Krakowiaków 45a/15),
- zdalnej (online): za pośrednictwem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość (Komunikator do wideokonferencji Zoom).

5. „Dobre, bo z Dolnego Śląska”

Dolnośląska Zielona Dolina Sp. z o.o. jest liderem Grupy Operacyjnej pn.: „Zielona Dolina – jakość z Dolnego Śląska” składającej się z 17 podmiotów, z których 16 to wytwórcy producenci, rolnicy z Dolnego Śląska.

Celem operacji realizowanej jest: podjęcie i rozwój współpracy oraz zbiorowe działanie małych gospodarstw rolnych, a także niewielkich przedsiębiorstw skupionych w ramach grupy operacyjnej poprzez utworzenie i rozwijanie kompleksowego Centrum Produktu Lokalnego i Edukacji (CPLiE) – prowadzącego do zacieśnienia relacji geograficznych i społecznych między konsumentami a producentami i podmiotami zajmującymi się przetwórstwem na Dolnym Śląsku.

Realizacja niniejszej operacji polega na uruchomieniu Centrum Produktu Lokalnego i Edukacji opartego na modelu krótkiego łańcucha dostaw w postaci rozwiązania kompleksowego (łączącego różne formy sprzedaży i aktywności).

Niniejsza operacja jest zbieżna z kluczowymi zagadnieniami Programu Rozwoju „Dolny Śląsk. Zielona Dolina Żywności i Zdrowia” tj.: uczynienia Dolnego Śląska liderem w zakresie produkcji żywności nowej generacji, w tym żywności funkcjonalnej o znaczeniu profilaktycznym wobec chorób cywilizacyjnych oraz żywności tradycyjnej, ekologicznej, a także zagadnieniem dotyczącym edukacji we wszystkich segmentach wiekowych popularyzujących zachowania prozdrowotne (m.in. dotyczące żywienia), podkreślające walory rodzimych surowców i produktów naturalnego pochodzenia z uwzględnieniem efektów prozdrowotnych.

Umowa na realizację operacji została podpisana w lutym 2022 r., zaś sam wniosek został przedłożony do ARiMR w kwietniu 2021 r.

Operacja realizowana jest w ramach działania 16 „Współpraca” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 i jest współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Wartość przyznanej pomocy wynosi: 280 000 zł.

Źródła finansowania operacji:

- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFROW): 178 164 zł
- Krajowe środki publiczne: 101 836 zł

W grudniu 2022 Spółka jako Lider operacji otworzyła w Hali Targowej Punkt sprzedaży produktu lokalnego. W planach jest również uruchomienie platformy sprzedażowej.

6. „Znaczenie współpracy w branży rolno-spożywczej w ramach krótkich łańcuchów dostaw (K&D)”

Dolnośląska Zielona Dolina Sp. z o.o. była liderem projektu realizowanego w partnerstwie z:

- Lokalna Grupa Działania na rzecz zrównoważonego rozwoju Gmin Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Siechnice, Żórawina, Domaniów – Lider A4,
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gromnik,
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Łęgów Odrzańskich”,
- Fundacja Wspierania Serowarstwa Farmerskiego – Na Serio.

Operacja realizowana była w okresie od 02.05 do 31.10.2022 r.

Niniejszy projekt zrodził się z potrzeby kształcenia dolnośląskich przedsiębiorców, w tym przede wszystkim wytwórców żywności w zakresie komunikacji, dystrybucji oraz sprzedaży w obszarze krótkich łańcuchów dostaw. Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom, które wzmacniają regionalną branżę rolno-spożywczą, a także pragnąc wzmocnienia rozpoznawalności dolnośląskich producentów wśród potencjalnych konsumentów w zakresie potwierdzonej jakości spożywanej żywności w ramach projektu zaplanowano cztery rodzaje działań:

- przeprowadzenie procesu certyfikacji (audytów) i przyznanie Znak Zielona Dolina Żywności i Zdrowia kolejnym regionalnym produktom spełniającym wymogi Regulaminu Znak Zielona Dolina Żywności i Zdrowia
- przeprowadzenie konferencji branżowej „Budowanie synergii dla rozwoju biznesu w branży rolno-spożywczej” z 2 blokami tematycznymi (w wykładach wzięło udział 45 uczestników):
 1. „Jak uniknąć pewnej porażki prac do rozwoju swojego biznesu? Jak poznać symptomy nieuchronnej katastrofy?”
 2. „Kiedy warto się angażować we współpracę, a kiedy się jej wystrzegać? Wskazówki, ostrzeżenia i przykłady z branży?”
- przeprowadzenie dedykowanych warsztatów: „Projektowanie rozwiązań sprzedażowych on-line i off-line” (w warsztacie wzięło udział 30 uczestników);
- przygotowanie filmu promocyjno-informacyjnego, którego celem było: zaprezentowanie idei systemu krótkich łańcuchów dostaw oraz korzyści, jakie płyną z nawiązywania współpracy w branży rolno-spożywczej, na efektywnych przykładach oraz przedstawienie wysoko jakościowych produktów certyfikowanych w ramach krótkich łańcuchów dostaw.

Celami projektu były:

- zwiększenie zainteresowania stron we wdrażaniu inicjatyw na rzecz rozwoju obszarów wiejskich;
- zainteresowanie producentów rolnych i przetwórców żywności zgromadzonych wokół Lokalnych Grup Działania działaniami realizowanymi w ramach Operacji (certyfikacja, konferencja, warsztaty);
- dążenie do wzajemnej wymiany wiedzy i doświadczeń między zainteresowanymi współpracującymi podmiotami i osobami zainteresowanymi ideą współpracy i tworzenia łańcucha dostaw od miejsca wytworzenia produktów do konsumenta
- informowanie społeczeństwa i potencjalnych beneficjentów o polityce rozwoju obszarów wiejskich i wsparciu finansowym poprzez przeprowadzenie konferencji branżowej, warsztatów oraz procesu certyfikacji.

Efektom zrealizowanej operacji były:

- aktywizacja sieci lokalnych rolników i przetwórców wokół celów i zadań związanych z dostosowaniem do wymagań programu certyfikacji „Zielona Dolina Żywności i Zdrowia”;
- transfer wiedzy o najnowszych trendach dotyczących budowania wzrostu sprzedaży i komunikacji z rynkiem. Transfer ten może przyczynić się do poprawy konkurencyjności i rentowności w gospodarstwach wiejskich przy jednoczesnym poszanowaniu zasad zrównoważonego rozwoju;
- transfer wiedzy z zakresu tworzenia i rozwoju krótkich łańcuchów dostaw (KŁD);
- zwiększenie zaangażowania wśród interesariuszy zrównoważonego rozwoju we wdrażaniu innowacyjnych działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich;
- zaprezentowanie idei systemu krótkich łańcuchów dostaw oraz korzyści, jakie płyną z nawiązywania współpracy w branży rolno-spożywczej, na efektywnych przykładach,
- przedstawienie wysoko jakościowych produktów certyfikowanych w ramach krótkich łańcuchów dostaw;
- przekazanie informacji o realizacji projektu, finansowanego w ramach Planu Działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.
- wymiana wiedzy pomiędzy wszystkimi podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju.

Operacja współfinansowana była ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Całkowita wartość projektu wyniosła: 47 410 zł, w tym wartość przyznanej pomocy: 37 300 zł.

II. Organizacja certyfikacji produktów rolno-spożywczych, finalizowanej uzyskaniem prawa do znaku towarowego Zielona Dolina

Spółka kontynuowała działania związane z realizacją procesu certyfikacji zgodnie z Regulaminem przyznawania prawa do używania znaku „Zielona Dolina Żywności i Zdrowia”. W ramach przeprowadzonej operacji związanej

z procesem przyznawania Znak poddano ocenie przez Kapitułę Znak a następnie przeprowadzono audyt i przyznano na podstawie rekomendacji certyfikaty następującym produktom:

1. Honorata Majda Kozie Sery – produkt: Ser kozi „Koziołek” z czosnkiem kolorowym
2. Honorata Majda Kozie Sery – produkt: Ser kozi Solankowy
3. Manufaktura Dobry Orzech Klaudia Tomczak – produkt: Pasta z orzechów makadamia z dodatkiem nasion chia
4. Manufaktura Dobry Orzech Klaudia Tomczak – produkt: Pasta z orzechów włoskich z miodem i cynamonem
5. Indywidualne Gospodarstwo Rolne Michał Starak („Dyńowy zakątek”) – produkt: Ketchup z dyni
6. Gospodarstwo Rolne Agnieszka Trojnar (Wrotniewska) – produkt: Wołowina z bydlą rasy Charolaise wytwarzana innowacyjną metodą chowu bydła mięsnego
7. Gospodarstwo Rolne Mariola Borowska – produkt: Wołowina z bydlą rasy Limousine wytwarzana innowacyjną metodą chowu bydła mięsnego
8. Gospodarstwo Rolne Paweł Marcinkiewicz – produkt: Wołowina z bydlą rasy Limousine wytwarzana innowacyjną metodą chowu bydła mięsnego.

Operacja związana z przyznaniem Znak „Zielona Dolina Żywności i Zdrowia” finansowana była ze środków pozyskanych w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach wspomnianego wcześniej projektu: „Znaczenie współpracy w branży rolno-spożywczej w ramach krótkich łańcuchów dostaw (KŁD)”.

III. Działania promocyjne:

W okresie sprawozdawczym wszystkie działania podejmowane przez Spółkę były promowane i rozpowszechniane za pomocą prowadzonych:

- kanałów internetowych w SOCIAL MEDIA na platformach:
 1. FACEBOOK: <https://www.facebook.com/dzddozedo> (dane za 2022 r.: 34 – ilość postów, 6280 – całkowity zasięg dotarcia, 268 – średni zasięg dotarcia/post);
 2. LINKEDIN: <https://www.linkedin.com/company/dolno%C5%9B%C4%85ska-zielona-dolina-dozedo-sp-z-o-o/?viewAsMember=true> (dane za 2022 r.: 65 – ilość postów, 6934 – całkowity zasięg dotarcia, 278 – średni zasięg dotarcia/post);
 3. TWITTER: <https://twitter.com/DOZEDO3> (dane za 2022 r.: 18 – ilość postów, 1994 – całkowity zasięg dotarcia, 103 – średni zasięg dotarcia/post);

Strony internetowej: <http://www.zielonadolina.biz/> (dane za 2022 r.: 11 232 – liczba wejść na stronę, 3858 – liczba użytkowników).

Dolnośląska Strategia Innowacji 2030

Wydział Rozwoju Gospodarczego

W ramach działań na rzecz wdrażania Dolnośląskiej Strategii Innowacji 2030 (DSI 2030) i zarządzania regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami (RIS), Wydział pozyskuje środki zewnętrzne, czego efektem jest realizacja projektów współfinansowanych przez Unię Europejską. Działania projektowe mają wpływ zarówno na realizację poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych Strategii, jak i wpływają na rozwój inteligentnych specjalizacji Dolnego Śląska.

W roku 2022 Wydział realizował działania na rzecz wdrażania DSI 2030 w następujących projektach:

1. Rozwój inteligentnych specjalizacji Dolnego Śląska poprzez skoordynowane działania animacyjne w zakresie procesu przedsiębiorczego odkrywania

Projekt ten ma na celu rozbudowę dotychczas istniejącej oferty samorządu województwa w ramach wsparcia współpracy w obszarze tzw. poczwórnej helisy, zintensyfikowania i skupienia działań w ramach zidentyfikowanych inteligentnych specjalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy międzynarodowej, a w szczególności transgranicznej. Jego celem jest wypracowanie i wdrożenie nowych, innowacyjnych instrumentów wsparcia współpracy pomiędzy uczelniami/jednostkami naukowymi, społeczeństwem obywatelskim, przedsiębiorcami i samorządem terytorialnym.

Działania podjęte w 2022 r.:

- Koordynowanie działalności Grupy Ekspertów ds. Dolnośląskiej Strategii Innowacji 2030, (powołanej przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego Uchwałą nr 4314/VI/21 ZWD z dnia 21 września 2021 r.) oraz Grupy Roboczej ds. Inteligentnych Specjalizacji (powołanej Uchwałą Zarządu Województwa Dolnośląskiego nr 3798/VI/21 ZWD z dnia 1 czerwca 2021 r.). Uczestnikami obu opiniodawczo-doradczych ciał dla Zarządu Województwa w zakresie prowadzenia polityki innowacyjnej, są wysocy rangą przedstawiciele dolnośląskich: jednostek naukowych, przedsiębiorstw, samorządów lokalnych i instytucji otoczenia biznesu.

W ramach projektu, zaangażowano Wykonawcę - eksperta zewnętrznego, który we współpracy z Wydziałem Rozwoju Gospodarczego wypracował koncepcję, scenariusze i metodologię pracy z Grupami oraz moderował spotkania. W 2022 r. w ramach tego działania zorganizowano 2 spotkania Grupy Ekspertów ds. DSI 2030 oraz 3 spotkania Grupy Roboczej ds. Inteligentnych Specjalizacji. Spotkania te poświęcone były rozważaniom i dyskusjom (Grupy Ekspertów) nad wskazaniem potencjału badawczo-rozwojowego Dolnego Śląska wspierającego realizację zidentyfikowanych na spotkaniach Grupy Roboczej ds. Inteligentnych Specjalizacji, inicjatyw dla każdej z inteligentnych specjalizacji. Wypracowane koncepcje stanowiąc będą punkt wyjścia do budowania agend badawczych, konsorcjów i partnerstw wokół wypracowanych obszarów, które następnie będą mogły otrzymać finansowanie w ramach Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska 2021-2027 (FEDŚ 2021-2027).

- Przeprowadzono badanie dotyczące analizy identyfikacji i oceny usług proinnowacyjnych na Dolnym Śląsku. Celem badania było zdobycie wiedzy na potrzeby wdrażania „Dolnośląskiej Strategii Innowacji 2030” (DSI2030) i realizacji procesu przedsiębiorczego odkrywania, w zakresie identyfikacji i analizy usług proinnowacyjnych świadczonych na terenie Dolnego Śląska wraz z ich oceną jakościową oraz oceną korelacji zapotrzebowania przedsiębiorstw w tym zakresie, z rzeczywistą ofertą usług dostępną na rynku dolnośląskim. Sformułowane zostały dla Zarządu Województwa wnioski i rekomendacje wynikające z przeprowadzonych analiz.
- Opracowano projekt graficzny oraz przeprowadzono prace nad wdrożeniem i uruchomieniem nowej witryny internetowej poświęconej innowacjom pod domeną innowacje.dolnyslask.pl.
- Zrealizowano przedsięwzięcie edukacyjne w postaci przygotowania tzw. misji programistycznej promującej tematykę opisaną w dolnośląskich specjalizacjach horyzontalnych zdefiniowanych w Dolnośląskiej Strategii Innowacji do 2030 r. oraz przeprowadzono konferencję podsumowującą to zadanie.

Źródło finansowania: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i budżet województwa dolnośląskiego (85% - EFRR, 15% - budżet województwa dolnośląskiego). Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Kwota poniesionych wydatków: 384 739,65 zł.

2. Działania w ramach realizacji przez Wydział Rozwoju Gospodarczego, Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 w 2022 r. dotyczyły przeprowadzenia Badania łańcuchów wartości w kontekście rozwoju innowacyjności na Dolnym Śląsku. Badanie dotyczyło analizy łańcuchów wartości i oceny związków między poszczególnymi gałęziami gospodarki regionalnej, a także zdiagnozowanie źródeł i zależności rozwojowych w odniesieniu do Inteligentnych Specjalizacji Dolnego Śląska. Głównym celem badania była ocena pozycji RIS w globalnych oraz krajowych łańcuchach wartości. Rezultatem badania było określenie wspólnych obszarów tworzenia wartości pomiędzy poszczególnymi RIS oraz tzw. nisz rozwojowych. Pozwoli to w przyszłości jeszcze lepiej realizować działania samorządu województwa w zakresie wsparcia firm działających w ramach RIS.

Źródło finansowania: 85% EFS, 15% BWD

Program: Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Europejski Fundusz Społeczny.

Kwota poniesionych wydatków: 153 000 zł.

3. TRAILS +

Efektom realizacji zadań projektu do 31 grudnia 2022 roku było m.in.:

- organizacja 5 warsztatów: w Bolkowie (4-13.04.2022 r.), Kowarach (20-29.04.2022 r.), Kamiennej Górze (5-15.09.2022 r.), w Lubomierzu (3-14.10.2022 r.) i w Bolesławcu (17-27.10.2022 r.), które składały się z zajęć teoretycznych, praktycznych, sieciujących i zajęć dla multiplikatorów,
- współorganizacja wydarzenia transgranicznego typu cross-border w Zittau 12.05.2022 r. (nabór i transport uczniów z Zespołu Szkół Zawodowych im. Św. Barbary w Bogatyni),
- organizacja wydarzenia transgranicznego typu cross-border w Lubomierzu 11.10.2022 r. (uczniowie ze szkoły w Lubomierzu i z Saksonii),
- przygotowanie trzech sprawozdań merytoryczno-finansowych z realizacji zadania,
- prace koordynacyjne dotyczące przygotowania warsztatów w szkołach (spotkania z dyrekcją szkół, rozplanowanie kontenerów itp.).

Źródło finansowania: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i budżet Województwa Dolnośląskiego (85% - EFRR, 15% - BWD). Program Współpracy INTERREG Polska - Saksonia 2014 - 2020.

Kwota poniesionych wydatków: 242 124,45 zł.

4. **CircE - European regions towards circular economy**

Efektom realizacji zadań projektu do 31 grudnia 2022 roku było m.in.:

- przeprowadzenie badania „Analiza skali strat i marnowania żywności dla przedsiębiorstwa (MŚP) w branży cukierniczo-piekarskiej na Dolnym Śląsku (studium przypadku), z uwzględnieniem wpływu pandemii Covid-19 na zmiany w łańcuchu dostaw, produkcję i dystrybucję” wraz ze świadczeniem usługi eksperckiej podczas spotkań organizowanych przez Zamawiającego we Wrocławiu w ramach realizacji projektu „CircE” (organizacja i przeprowadzenie postępowania publicznego na wyłonienie wykonawcy),
- wyłonienie 3 dobrych praktyk na Dolnym Śląsku dotyczących inicjatyw dla rozwiązania problemu marnowania żywności i gospodarki obiegu zamkniętego,
- zorganizowanie spotkania partnerów projektu 13.07.2022 r. we Wrocławiu,
- zorganizowanie spotkania dolnośląskich interesariuszy projektu 28.07.2022 r. we Wrocławiu,
- opracowanie propozycji zmian w zakresie GOZ dotyczących polityki i dokumentów strategicznych,
- złożenie wniosku końcowego, wraz z informacjami wymaganymi do Raportu końcowego.

Źródło finansowania: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i budżet Województwa Dolnośląskiego (85% - EFRR, 15% - BWD). Program Interreg Europa.

Kwota poniesionych wydatków: 151 856,97 zł.

5. **Zrównoważony ekosystem edukacji klimatycznej – Polska, Niemcy, Republika Czeska**

Efektom realizacji zadań do 31 grudnia 2022 roku było m.in.:

- organizacja 29 marca 2022 r. wideokonferencji otwierającej projekt pn. "Zrównoważony ekosystem edukacji klimatycznej – Polska, Niemcy, Republika Czeska". Wydarzenie składało się z części konferencyjnej i warsztatowej, trwało ok. 5h i wzięło w nim udział ok. 200 uczestników,
- przygotowanie, organizacja i udział w serii 5 warsztatów subregionalnych organizowanych na terenie województwa dolnośląskiego pn. „Bezgranicznie dbamy o klimat”. Warsztaty przeprowadzone zostały Metodą Otwartej Przestrzeni - Open Space Technology, co umożliwiło swobodną dyskusję i podejmowanie tematów środowiskowych oraz klimatycznych ważnych dla poszczególnych regionów oraz interesariuszy,
- współorganizacja serii dwudniowych warsztatów dla nauczycieli w całości poświęconych modelowi praktycznej edukacji klimatycznej. Warsztaty „Nowy model edukacji klimatycznej” skierowane były do nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu Dolnego Śląska. Przedmiotem warsztatów była m.in. pogłębiona refleksja nad rolą, jaką edukacja odgrywa w budowaniu świadomości i wiedzy o klimacie oraz jaką rolę odgrywa empatia w budowaniu twórczego i praktycznego zaangażowania w rozwiązywanie problemów środowiskowych. Ponadto przedmiotem warsztatów było zaprojektowanie praktycznych rozwiązań przydatnych w procesie edukacji szkolnej.

Źródło finansowania: budżet Republiki Federalnej Niemiec oraz budżet Województwa Dolnośląskiego (wydatki realizowane w ramach zadania na zasadzie zaliczki: 90 % - Budżet Republiki Federalnej Niemiec, 10% - BWD).

Kwota poniesionych wydatków: 62 347,32 zł.

6. **Bon na innowacje 2022-2023**

Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Celem projektu jest zwiększenie aktywności innowacyjnej oraz wsparcie współpracy dolnośląskich mikro, małych, średnich przedsiębiorstw z jednostkami naukowymi w zakresie dotyczącym prowadzenia prac B+R i wdrożeń, czego efektem będzie poprawa działalności przedsiębiorstwa, dzięki wykorzystaniu wiedzy wywodzącej się ze środowisk naukowych.

W roku 2022 odbyły się 2 nabory wniosków o przyznanie Grantu. W ramach naborów wpłynęło łącznie 105 formularzy zgłoszeniowych, jako pierwszy etap ubiegania się o Grant oraz 84 wniosków o przyznanie Grantu, z czego 42 wnioski zostały ocenione pozytywnie pod względem merytorycznym. Podpisano 35 umów z przedsiębiorstwami na realizację usług B+R, na łączną kwotę 4 252 670,41 zł. W 2022 r. zakończono realizację 1 usługi B+R i przekazano dofinansowanie w postaci Grantu w wysokości 133 450 zł.

W 2022 r. przeprowadzono następujące zadania związane z promocją projektu:

- uczestniczono w licznych spotkaniach i konferencjach, na których przedstawiono założenia projektu oraz zorganizowano warsztaty dla przedsiębiorców z poprawnego wypełniania wniosków o przyznanie bonu,
- przeprowadzono 5-tygodniową kampanię internetową,

- wyprodukowano 2 spoty radiowe informujące o projekcie,
- wyemitowano łącznie 312 spotów radiowych w regionalnej rozgłośni radiowej,
- opublikowano 2 ogłoszenia prasowe w prasie regionalnej,
- przeprowadzono kampanię w mediach społecznościowych (Facebook).

Źródło finansowania: 85 % - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, 15% - budżet województwa dolnośląskiego.

Kwota poniesionych wydatków: 799 056,75 zł.

7. Opracowanie (wraz z dedykowanym Systemem Identyfikacji Wizualnej) i wydruk kolorowej broszury informacyjnej w języku polskim i angielskim o Dolnośląskiej Strategii Innowacji 2030, ze szczególnym uwzględnieniem dolnośląskich inteligentnych specjalizacji.

Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego

Koszt: 13 357,80 zł

8. Promocja oferty gospodarczej regionu na rynkach krajowych i międzynarodowych

Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Efektem realizacji zadań do 31 grudnia 2022 roku było m.in.:

1. Aktualizacja strony internetowej, gdzie zamieszczane były informacje związane z organizacją targów/misji, szczegółowych informacji dot. danych wydarzeń.
2. Prowadzenie stałej korespondencji oraz organizacja spotkań on-line z kierownictwem Zagranicznego Biura Handlowego w Oslo w celu omówienia możliwości i zakresu współpracy przy organizacji misji gospodarczej do Norwegii.
3. W związku z odwołaniem misji gospodarczej do Norwegii (obostrzenia COVID) zorganizowano 2-dniowe webinarium dotyczące możliwości współpracy gospodarczej z Norwegią w obszarze aerospace. W sesji warsztatowej dolnośląskie i norweskie firmy oraz przedstawiciele najważniejszych instytucji miały okazję do wymiany doświadczeń i dyskusji wokół tematów istotnych dla rozwoju tej jednej z najbardziej dynamicznie rozwijających się branż w Europie i na świecie.
4. 09.03.2022 r. odbyła się konferencja podsumowująca projekt pn. „Promocja oferty gospodarczej regionu na rynkach krajowych i międzynarodowych” we Wrocławiu. Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli MŚP i Instytucji Otoczenia Biznesu. Podczas konferencji przedstawiono efekty projektu, w ramach którego zorganizowano trzy wydarzenia targowe: Polagra Food w Poznaniu, Cosmetic Business w Monachium i Space Tech Expo w Bremie. Spotkanie stanowiło także forum do wyrażenia opinii przez przedsiębiorców, którzy wzięli udział w wydarzeniach targowych. Zaproszeni goście mieli również okazję zapoznać się z planami Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu S.A. oraz Dolnośląskiej Agencji Współpracy Gospodarczej Sp. z o.o. dedykowanymi dla MŚP. Przedstawiciele przedsiębiorstw zgodnie wskazali zasadność projektów wspierających proces internacjonalizacji MŚP w kolejnych latach.
5. 27.12.2022 r. Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca zakończyła weryfikację wniosków z wynikiem pozytywnym i tym samym zakończono realizację projektu.

Źródło finansowania: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i budżet Województwa Dolnośląskiego (85% - EFRR, 15% - BWD). Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020

Kwota poniesionych wydatków: 52 888,99 zł.

Program współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku
Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

W 2022 r. w UMWD funkcjonowały 24 zespoły, grupy i rady o charakterze doradczym oraz inicjatywnym złożone z przedstawicieli organizacji pozarządowych lub podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, przedstawicieli administracji publicznej oraz innych podmiotów.

Lp.	Nazwa zespołu, grupy, rady	Ogólna liczba członków	Liczba przedstawicieli Podmiotów Programu	Liczba spotkań, posiedzeń w 2022 r.	Wydział/ Departament obsługujący
1	Regionalne Forum Terytorialne	88	4	1	Wydział Rozwoju Regionalnego, Departament Gospodarki
2	Grupa robocza wspierająca prace nad przygotowaniem regionalnego programu operacyjnego dla województwa dolnośląskiego na lata 2021–2027	116	59	6	Wydział Rozwoju Regionalnego, Departament Gospodarki
3	Grupa robocza ds. terytorializacji województwa dolnośląskiego	53	2	2	Wydział Rozwoju Regionalnego, Departament Gospodarki
4	Dolnośląska Rada Gospodarcza	63	27	0	Wydział Rozwoju Gospodarczego, Departament Gospodarki
5	Grupa ekspertów ds. Dolnośląskiej Strategii Innowacji 2030	24	3	2	Wydział Rozwoju Gospodarczego, Departament Gospodarki
6	Zespół ds. Rozwoju Energetyki Województwa Dolnośląskiego	28	10	1	Wydział Rozwoju Gospodarczego, Departament Gospodarki
7	Grupa Robocza ds. Inteligentnych Specjalizacji	63	7	3	Wydział Rozwoju Gospodarczego, Departament Gospodarki
8	Grupa interesariuszy projektu CircE w temacie marnowania żywności	12	4	1	Wydział Rozwoju Gospodarczego, Departament Gospodarki
9	Grupa Robocza ds. Funduszu Sprawiedliwej Transformacji	80	13	7	Wydział Rozwoju Gospodarczego, Departament Gospodarki
10	Komitet Monitorujący RPO WD 2014–2020	43	18	2	Wydział Zarządzania RPO, Departament Funduszy Europejskich
11	Grupa Robocza ds. przedsiębiorstw i innowacji	18	11	1	Wydział Zarządzania RPO, Departament Funduszy Europejskich
12	Grupa Robocza ds. zrównoważonego rozwoju	15	9	0	Wydział Zarządzania RPO, Departament Funduszy Europejskich
13	Dolnośląska Rada Działalności Pożytku Publicznego	20	10	1	Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy
14	Dolnośląska Społeczna Rada Senioralna	28	10	5	Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy
15	Dolnośląska Kapituła Wspierania Uzdolnień	11	1	2	Wydział Edukacji, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy
16.	Wojewódzki Zespół Koordynacji ds. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 w Województwie Dolnośląskim	40	1	7	Wydział Edukacji, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy
17	Wojewódzka Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych	7	4	5	Dział Wspierania Osób z Niepełnosprawnościami, Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy
18	Dolnośląski Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej	23	10	1	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
19	Grupa robocza ds. reintegracji	10	6	1	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
20	Grupa robocza ds. społecznie odpowiedzialnych zamówień	12	9	0	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
21	Grupa robocza ds. promocji i współpracy z biznesem	10	7	2	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
22	Grupa robocza ds. aktualizacji planu	9	4	0	Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
23	Wojewódzka Rada Rynku Pracy	15	1	4	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
24	Zespół ds. jakości powietrza i efektywności energetycznej	15	2	1	Instytut Rozwoju Terytorialnego

Wskaźniki realizacji „Programu współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku w 2022 roku”:

Lp.	Rodzaj wskaźnika realizacji Programu w 2022 r.	Wielkość wskaźnika
1	Liczba ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych	28
2	Liczba ofert złożonych przez podmioty Programu do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych	845
3	Liczba umów podpisanych z podmiotami Programu w danym roku budżetowym, w trybie konkursowym	364
4	Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu, wg stanu na 31 grudnia w danym roku budżetowym, przekazanych w trybie konkursowym	15 983 420,75
5	Liczba ofert złożonych przez podmioty Programu w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy	329
6	Liczba umów podpisanych z podmiotami Programu w danym roku budżetowym, w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy	121
7	Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu, wg stanu na 31 grudnia w danym roku budżetowym, w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy	847 986,01
8	Liczba wniosków złożonych przez podmioty Programu na podstawie innych przepisów prawa	26
9	Liczba zadań zrealizowanych przez podmioty Programu w danym roku budżetowym na podstawie innych przepisów prawa	17
10	Wysokość środków finansowych wykorzystanych przez podmioty Programu, wg stanu na 31 grudnia w danym roku budżetowym, przekazanych na podstawie innych przepisów prawa	10 737 244,28
11	Liczba inicjatyw realizowanych przez podmioty Programu objętych patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego	120
12	Liczba dokumentów zaopiniowanych przez Dolnośląską Radę Działalności Pożytku Publicznego	3
13	Liczba dokumentów skonsultowanych z podmiotami Programu lub z Dolnośląską Radą Działalności Pożytku Publicznego	9
14	Liczba warsztatów, spotkań, konferencji, wizyt studyjnych, inicjatyw, przedsięwzięć, kampanii medialnych i informacyjnych, projektów i innych działań, w których uczestniczyły podmioty Programu (zorganizowanych wspólnie, przez Urząd lub przez podmioty Programu)	195
15	Liczba wspólnych podmiotów o charakterze opiniodawczo-doradczym	24

Przedsięwzięcie strategiczne 2.2.3.

Dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami: w 2022 r. podpisano 8 umów, kwota realizacji 4 541 884,00 zł (środki PFRON).

Podmiot realizujący: Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

Przedsięwzięcie strategiczne 3.5.2.

a) Udostępnianie usług wspierających dla OzN (m.in. asystentura, przerwa wytchnieniowa) w 2022 r.: podpisanych umów – 10, kwota 2 799 745,00 zł (BWD).

b) Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy w 2022 r.: podpisanych umów – 13, kwota 250 000,00 zł (PFRON).

c) Organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych w 2022r.: podpisanych umów – 24, kwota 514 560,00 zł (PFRON) oraz 4 umowy na kwotę 31 450,00 zł (BWD).

d) Dofinansowanie działania zakładów aktywności zawodowej w 2022 r.: podpisanych umów – 8 ze środków PFRON i 8 umów ze środków BWD, kwota 9 918 000,00 zł ze środków PFRON i 1 063 488,00 zł ze środków BWD (utrzymanie stałego zatrudnienia dla 348 osób z niepełnosprawnościami).

Dofinansowanie kosztów utworzenia zakładów aktywności zawodowej: podpisano jedną umowę. Zakład ma być tworzony w latach 2022 – 2023. W 2022 r. wypłacono dotacje ze środków PFRON w wysokości 1 500 000,00 zł.

e) Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej w 2022 r.: podpisanych umów - 2, kwota 13 550,00 zł (BWD).

f) Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć usprawniających w 2022 r.: podpisanych umów - 10, kwota 235 440, 00 zł (PFRON).

g) Promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego w 2022 r.: 1 podpisana umowa na 10 000,00 zł (BWD).

h) Przeprowadzenie konsultacji w sprawie zadań w planowanym Ogłoszeniu konkursowym dot. zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym wg Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2008 r.

i) Produkcja i emisja programów TV, audycji radiowych – kampania „Nie ma barier. Dolny Śląsk”, której założeniem jest m.in. pokazanie integracji społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami na Dolnym Śląsku m.in. poprzez informowanie o wydarzeniach sportowych, społecznych, kulturalnych, sukcesach zawodowych i społecznych osób niepełnosprawnych. W 2022 roku zlecono produkcję i emisję audycji radiowych pod roboczym tytułem „Pełnosprawni” i audycji telewizyjnych pt. „Nie ma barier. Dolny Śląsk” w ramach 9 umów. Łączna wartość umów w ramach współpracy z mediami wyniosła 99 969,67 zł (BWD).

Podmiot realizujący: Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

Priorytety współpracy zagranicznej Województwa Dolnośląskiego

Wydział Współpracy z Zagranicą

1.2.3. Wsparcie internacjonalizacji przedsiębiorstw.

Wydział Współpracy z Zagranicą zrealizował projekt pn. „Going Global – Dolnośląska Dyplomacja Gospodarcza”, zakładający organizację misji gospodarczych, mających na celu internacjonalizację oraz wsparcie MMŚP.

W ramach projektu wydatkowane środki zostały przeznaczone na misje gospodarcze dolnośląskich przedsiębiorców na targi: DMEA w Berlinie, For Decor and Home w Pradze, Electronica Monachium, GamesCom Kolonia, Tokio Game Show, GITEX w Dubaju, FIME w Miami oraz na misje gospodarcze do Luksemburga, Gruzji, Korei Południowej i wyjazd na Silicon Saxony Day w Dreźnie. Przedsiębiorcy mieli możliwość zaprezentowania swojego profilu działalności, wzięcia udziału w spotkaniach B2B oraz nawiązania kontaktów z przedstawicielami firm i instytucji z Europy i ze świata.

Łączna kwota wydatków w 2022 r.: 3 463 114 zł

Finansowanie: 85% - środki EFRR w ramach RPO WD 2014 – 2020 oraz 15% - środki samorządu Województwa Dolnośląskiego

- Regionalne Biuro Województwa Dolnośląskiego w Brukseli we współpracy z Dolnośląską Agencją Współpracy Gospodarczej przygotowało misję gospodarczą siedmiu dolnośląskich Instytucji Otoczenia Biznesu (IOB) do Brukseli w ramach projektu Promocja Dolnego Śląska w kraju i za granicą w obliczu zmian w gospodarce światowej. Biuro zaproponowało przedstawicielom IOB szereg spotkań, podczas których mieli okazję zapoznać się m.in z charakterystyką Belgii jako destynacji biznesowej, specyfiką rynku belgijskiego, praktycznymi aspektami prowadzenia biznesu w Belgii, różnicami kulturowymi w biznesie pomiędzy Polską a Belgią, a także pomiędzy Flandrią a Walonią, ofertą PAIH dla polskich eksporterów i inwestorów czy perspektywami polskiego eksportu do Belgii. Delegacja wzięła udział w konferencji poświęconej technologiom wodorowym z Polski i Belgii „Go Green – Hydrogen solutions from Poland and Belgium”, współorganizowanej przez Ambasadę RP w Brukseli oraz PAIH. Konferencja skupiła liderów badań, innowacji i sektora prywatnego z Polski i Belgii, a jej celem była dyskusja i wymiana doświadczeń służących rozwojowi przemysłu wodorowego oraz omówienie kolejnych kroków w budowaniu strategicznych partnerstw w zakresie transformacji energetycznej.

- Regionalne Biuro Województwa Dolnośląskiego w Brukseli, we współpracy z Ambasadą RP w Królestwie Belgii, zaangażowało się we współorganizację pierwszej edycji Festiwalu Polskiego Wina w Brukseli, która odbyła się 22 września br. W jej ramach swoje produkty miały okazję zaprezentować dwie winnice należące do Dolnośląskiego Szlaku Piwa i Wina – Niemczańska i Moderna. Wydarzenie skierowane było do przedstawicieli belgijskiej branży winiarskiej, sommelierów i skupiało się na warsztatach nt. aktualnego obrazu polskiego winiarstwa, którym towarzyszyły spotkania B2B. Celem festiwalu była międzynarodowa promocja turystyki kulinarnej opartej na regionalnym dziedzictwie lokalnych produktów.

1.3.6. Tworzenie warunków do współpracy badawczo-rozwojowej o zasięgu międzynarodowym.

Samorząd województwa dolnośląskiego tworzył możliwość rozwoju międzynarodowej współpracy badawczo-rozwojowej poprzez m.in.:

- członkostwo w Europejskiej Sieci Współpracy Regionów na rzecz Badań i Innowacji ERRIN, stanowiącej platformę wymiany wiedzy i doświadczeń oraz budowania partnerstw do realizacji międzynarodowych projektów i inicjatyw;
- współpracę z brukselskim przedstawicielstwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju działającego w ramach Business & Science Poland i udział w wydarzeniach poświęconych problematyce rozwoju europejskiego sektora badań i innowacji;
- współpracę z Biurem Promocji Nauki „PolSCA” Polskiej Akademii Nauk w Brukseli;
- informowanie i wspieranie dolnośląskich uczelni i innych podmiotów w pozyskiwaniu projektów i zaangażowaniu w inicjatywy na poziomie Unii Europejskiej;

- zaangażowanie w prace Komisji Polityki Społecznej, Edukacji, Zatrudnienia, Badań naukowych i Kultury Europejskiego Komitetu Regionów.

5.3.1 Rozwój współpracy międzyregionalnej.

Współpraca międzyregionalna realizowana była poprzez następujące działania:

- w obliczu agresji zbrojnej Federacji Rosyjskiej w Ukrainie, rozpoczętej w dn. 24.02.2022 r., Sejmik Województwa Dolnośląskiego podjął decyzję o rozwiązaniu umowy partnerskiej województwa dolnośląskiego z Obwodem Leningradzkim w Rosji;
- samorząd województwa dolnośląskiego zaangażował się w zbiórkę oraz transport pomocy humanitarnej na Ukrainę w ramach utworzonego Międzynarodowego Hubu Pomocy Humanitarnej. Dzięki inicjatywom samorządu województwa w pomoc walczącej Ukrainie zaangażowali się również partnerzy z Niemiec – Saksonia, Dolna Saksonia i Brandenburgia;
- samorząd województwa pozostawał w bieżącym kontakcie z władzami ukraińskich regionów partnerskich w kontekście sytuacji wojennej oraz dodatkowo podczas sesji Sejmiku Woj. Dolnośląskiego (12.05.2022 r.) zorganizowano połączenie online z Przewodniczącym Rady Obwodowej Dnipro z Ukrainy, który poinformował dolnośląskich radnych nt. bieżącej sytuacji oraz zapotrzebowaniu na pomoc humanitarną;
- wizyta przedstawicieli rządu kraju związkowego Dolna Saksonia. Wśród tematów rozmów znalazły się kryzys uchodźczy wywołany rosyjską agresją w Ukrainie oraz bieżąca współpraca między Dolnym Śląskiem i Dolną Saksonią. W składzie niemieckiej delegacji znaleźli się m.in. Birgit Honé - Dolnosaksońska Minister ds. Federalnych i Europejskich oraz Rozwoju Regionalnego oraz Grant Hendrik Tonne - Dolnosaksoński Minister Kultury i Oświaty wraz z przedstawicielami swoich biur prasowych oraz dziennikarzem Nordwest Zeitung;
- organizacja Forum Gospodarczego we Wrocławiu we współpracy z Krajem Związkowym Brandenburgią. Z okazji forum z wizytą do Wrocławia przyjechał Minister Gospodarki rządu Brandenburgii;
- udział przedstawicieli Adżarii oraz partnerskich regionów z Czech w XXXI Forum Ekonomicznym w Karpaczu;
- wizyta delegacji z Ukrainy na czele z Przewodniczącą Lwowskiej Rady Obwodowej. Podczas wizyty odbyły się spotkania z radnymi województwa dolnośląskiego na temat bieżącej sytuacji na Ukrainie, a ponadto goście ze Lwowa wzięli udział w XIII Świącie Województwa Dolnośląskiego;
- Udział Dolnego Śląska – koordynowany przez Regionalne Biuro Województwa Dolnośląskiego w Brukseli – w konsorcjum regionów (Dolna Saksonia, Północne Niderlandy i Abruzja) w ramach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast i organizacja interaktywnego seminarium eksperckiego poświęconego zielonej transformacji regionów w UE, podczas którego zaprezentowana była Dolnośląska Dolina Wodorowa. Wydarzenie było także okazją do nawiązania kontaktów pod tworzenie przyszłych konsorcjów projektowych z partnerami z Holandii, Niemiec i Włoch w szeroko pojętej tematyce technologii wodorowych.

5.3.2 Rozwój współpracy transgranicznej.

Województwo Dolnośląskie prowadzi współpracę transgraniczną z czterema krajami czeskimi – Libereckim, Kralovohradeckim, Pardubickim i Ołomunieckim oraz niemieckim landem - Saksonią.

W ramach współpracy transgranicznej odbyły się następujące spotkania:

- w ramach współpracy Dolnego Śląska i Kraju Kralovohradeckiego na Politechnice Wrocławskiej odbył się finał Cybertron Dolny Śląsk 2022 (zespołowa grywalizacja sprawdzająca umiejętności informatyczne i zdolności kreatywnego rozwiązywania problemów z zakresu cyberbezpieczeństwa). Wraz z grupą młodzieży do Wrocławia przyjechał Arnošt Štěpánek, Zastępca Hetmana Kraju Kralovohradeckiego odpowiedzialny m.in. za edukację;
- posiedzenie Dolnośląsko – Saksońskiej Grupy Roboczej odpowiedzialnej za kreowanie inicjatyw w ramach współpracy dwustronnej;
- Regionalne Biuro Województwa Dolnośląskiego w Dreźnie wzięło udział w Dniu Otwartym w Dzielnicy Rządowej Saksonii. Mieszkańcy Drezna, obywatele Saksonii i turyści mogli przyjrzeć się bliżej pracy administracji regionalnej, spotkać się z członkami saksońskiego rządu, zwiedzić budynki administracji landu i wziąć udział w festynie obywatelskim;
- w Regionalnym Biurze Województwa Dolnośląskiego w Dreźnie odbył się finał wystawy prac artystycznych Jacka Opały, artysty rzeźbiarza z Dolnego Śląska. Działanie odbyło się w ramach promocji dolnośląskich artystów w Niemczech;
- w Regionalnym Biurze Województwa Dolnośląskiego w Dreźnie odbyło się spotkanie przedstawicieli kultury z Dolnego Śląska i Saksonii. Rozmowy dotyczyły ewentualnego udziału papierni z Saksonii w projekcie, którego celem jest wpis sieci europejskich papierni na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Liderem projektu jest Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju, a ze strony saksońskiej w rozmowie uczestniczyło Muzeum Papiernictwa w Niederzörnitz;

- Regionalne Biuro Województwa Dolnośląskiego w Brukseli wzięło udział w dorocznym Rudawskim Jarmarku Bożonarodzeniowym w Brukseli, organizowanym cyklicznie przez przedstawicielstwo Kraju Związkowego Saksonii we współpracy z Dolnym Śląskiem i partnerem z Republiki Czeskiej – Krajem Libereckim. Celem Jarmarku była promocja współpracy przygranicznych partnerów oraz prezentacja rodzimych twórców zajmujących się rękodziełem artystycznym. Biuro w Brukseli, po konsultacji z Wydziałem Obszarów Wiejskich UMWD, do współpracy przy organizacji Jarmarku zaprosiło producentów ceramiki bolesławieckiej J.K. Rutyna oraz Stawy Milickie. Jarmark został uroczystie zainaugurowany przez przedstawicieli trzech partnerskich regionów. W imieniu Dolnego Śląska głos zabrał Członek Zarządu Województwa Krzysztof Maj. Otwarcie Jarmarku zgromadziło kilkuset gości – posłów do Parlamentu Europejskiego, pracowników instytucji UE, Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE, placówek dyplomatycznych, biur regionalnych, przedstawicieli władz regionu i miasta Brukseli oraz jego mieszkańców.

Strategia komunikacji wizerunkowej województwa dolnośląskiego w kraju i zagranicą na lata 2021-2030

Wydział Promocji Województwa

Działania promocyjne i wizerunkowe realizowane w 2022 r. koncentrowały się przede wszystkim na turystyce rowerowej (kampania pn. #ZnajdźSwojąTrasę), prezentacji Dolnego Śląska jako silnej marki terytorialnej i miejsca pełnego potencjału, upowszechnianiu walorów turystycznych, kulturowych i przyrodniczych regionu:

- organizacja eventów promujących Dolny Śląsk oraz atrakcje turystyczne regionu: „Dolny Śląsk super zima na biegówkach się zaczyna – otwarcie zimowego sezonu na biegówkach” na Polanie Jakuszyckiej oraz „Ochota na Dolny Śląsk” w Warszawie;
- udział w cyklu eventów pn. „Projekt Zima” stacji telewizyjnej TVN organizowanych w czasie ferii zimowych w miejscowościach Dolnego Śląska oraz produkcja felietonów o regionie emitowanych na antenie TVN w ramach projektu;
- emisja spotu promującego turystykę rowerową na Dolnym Śląsku (kampania pn. #ZnajdźSwojąTrasę) na antenie telewizji regionalnych i ogólnopolskich (TVP, TVN, Polsat) oraz w Kolejach Małopolskich;
- współprodukcja audycji pt. „Turystycznie z Polsat News” zawierających materiały dotyczące atrakcji turystycznych województwa dolnośląskiego emitowanych w programie telewizyjnym Polsat News i Polsat; emisja wskazań sponsorskich przy cyklu audycji pt. "Dolny Śląsk: Zaginione skarby" w programie telewizyjnym History;
- opracowanie merytoryczne i graficzne projektu przewodnika po Dolnym Śląsku dla osób ze szczególnymi potrzebami w tym osób z niepełnosprawnościami, seniorów oraz rodzin z małymi dziećmi;
- produkcja i emisja na antenie ECHO 24 cyklu audycji promujących kampanie #GóryBezBrawury oraz #ZnajdźSwojąTrasę;
- działania promujące atrakcje turystyczne Dolnego Śląska w ramach kampanii #GóryBezBrawury na antenach stacji radiowych;
- przeprowadzenie ogólnopolskiej kampanii outdoorowej (billboardy) promującej turystykę rowerową na Dolnym Śląsku oraz ekspozycja reklamy na autobusach komunikacji miejskiej we Wrocławiu;
- akcje i kampanie realizowane w social mediach:
 - #DolnośląskieBożeNarodzenie – Dolnośląski Kalendarz Świąteczny - prezentacja dolnośląskich atrakcji oraz organizacja konkursów,
 - #GóryBezBrawury – propagowanie bezpieczeństwa podczas górskich wędrówek i odkrywania Dolnego Śląska,
 - #ZnajdźSwojąTrasę – promocja turystyki rowerowej,
 - #WakacjeNaDolnymŚląsku – akcja wakacyjna, prezentacja oferty regionu,
 - wakacyjna odsłona akcji #LubimySięWzajemnie – wzajemna publikacja postów na social mediach regionów (oficjalne profile, współpraca urzędów marszałkowskich z całej Polski zainicjowana przez Wydział Promocji),
 - #DolnyŚląskWiosnąRozkwita – prezentacja oferty atrakcji idealnych na wiosnę,
 - #FerieNaDolnymŚląsku - prezentacja atrakcji na wypoczynek zimowy,
 - #KolejNaZabytki - promocja Dolnośląskiego Szlaku Zabytków Techniki,
 - #Kultowe miejsca w dolnośląskich górach - stworzenie mapy miejsc z najciekawszymi obiektami położonymi przy szlakach,
 - Solidarni z Ukrainą – cykl postów dotyczących pomocy dla Ukraińców w danych miastach Dolnego Śląska (w tym artykuły na stronie dolnyślask.travel);
- konferencja prasowa - inauguracja kampanii #ZnajdźSwojąTrasę i #RówniWPasji;
- opracowanie autorskiej rowerowej gry terenowej oraz gry terenowej na Zamku Czocho, premiera obu gier;
- ekspozycja wystawy fotograficznej promującej atrakcje turystyczne na terenie Portu Lotniczego Wrocław, Opery Wrocławskiej, Twardogóry;
- udział w targach, imprezach, wydarzeniach, w tym m.in. w: Międzynarodowych Targach Turystyki i Czasu Wolnego we Wrocławiu, Dniu Polski w Pradze, Dolnośląskim Rajdzie Zabytków Techniki, w otwarciu sezonu turystycznego na Dolnym Śląsku w Starej Kopalni, Twierdzy Legend - Srebrna Góra, Nocy Innowacji w DPiN,

Festiwalu Tradycji Górniczych w Starej Kopalni w Wałbrzych, 27. Festiwalu Górkim w Łądku Zdroju, Festiwalu Winiarze i Przyjaciele Grande Finale, Garmin Iron Triathlon Syców, Święcie Województwa na WTWK Partynice;

- udział filmu promującego turystykę rowerową w konkursie narodowym i międzynarodowym 17th FilmAT Festival;
- stworzenie serii autorskich filmów i artykułów promujących województwo;
- przeprowadzenie promocji województwa podczas eventu pn. „Influencers Live Wrocław” we Wrocławskim Centrum Konferencyjnym oraz przygotowanie i realizacja wyprawy z twórcami Internetowymi po Dolnym Śląsku;
- działania promujące Dolny Śląsk podczas XXXI Forum Ekonomicznego w Karpaczu (tytuł Głównego Partnera konferencji);
- przeprowadzenie działań promujących turystykę rowerową na Dolnym Śląsku oraz atrakcje turystyczne regionu w ramach projektu Gazety Wyborczej pn. "Supermiasta i Superregiony";
- dodruk publikacji promujących atrakcje turystyczne regionu: „Dolnośląskie NAJ – 50 niekoniecznie znanych ciekawostek”, „Tajemniczy dolny Śląsk”, mapa „Zabytki techniki na Dolnym Śląsku”;
- zapewnienie wielkogabarytowych materiałów promocyjnych, artykułów i materiałów obradowanych logotypem Dolnego Śląska, zestawów produktów regionalnych do degustacji podczas wydarzeń, konferencji, eventów, spotkań;
- promocja województwa podczas wydarzeń sportowych, kulturalnych, rozrywkowych i gospodarczych, w tym m.in.: Forum G2 Geopolityka i Gospodarka, Festiwal Góry Literatury, 27 Festiwal Górski im. Andrzeja Zawady Łądek-Zdrój, sezon wyścigów konnych na Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych Partynice, Bike Maraton, Super Bieg "Puchar Sudetów", Maja Włoszczowska MTB Race, Gravel Adventure, Bike Adventure oraz Uphill Race, rozgrywki żużlowe PGE Ekstraligi na Stadionie Olimpijskim we Wrocławiu, ,

Działania finansowane z budżetu województwa dolnośląskiego.

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

Dolnośląski Fundusz Pomocy Rozwojowej

Wydział Rozwoju Regionalnego

W ramach zadań zrealizowane zostały przedsięwzięcia mające na celu osiągnięcie wysokiego i stabilnego tempa wzrostu oraz poziomu rozwoju i poprawy konkurencyjności. Przyznano środki na realizację projektów w szczególności w gminach Dolnego Śląska o niskich dochodach podatkowych. Dotacja celowa była udzielana na realizację przedsięwzięć z zakresu zadań własnych gminy, realizujących cele Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, dotyczących podniesienia poziomu bezpieczeństwa.

W 2022 r. przyznano dotacje 27 gminom i osiągnięto następujące rezultaty:

- Bielawa. Zbudowano parking z 59 miejscami postojowymi, w tym 2 miejsca postojowe dla pojazdów osób niepełnosprawnych, włączono go do drogi publicznej za pośrednictwem zjazdu na ul. Parkowej. Parking wyposażono w urządzenia techniczne służące odwodnieniu i oświetleniu (3 lampy LED). Zbudowano ciąg pieszo o łącznej długości 172 m. Przebudowano na długości 53 m istniejącą ścieżkę rowerową, biegnącą wzdłuż krawędzi ul. Parkowej do ul. Wojska Polskiego, na ścieżkę pieszo – rowerową.
- Bierutów. Dostarczono i zamontowano 56 sztuk drogowych lamp solarnych z oprawą o mocy min. 30W (LED) w następujących miejscowościach: Solniki Wielkie (4 szt.), Wabienice (5 szt.), Gorzesław (4 szt.), Stronia (3 szt.), Jemielna (3 szt.), Strzałkowa (3 szt.), Solniki Małe (3 szt.), Karwiniec (4 szt.), Kruszowice (7 szt.), Zbytowa (4 szt.), Paczków (3 szt.), Kijowice (4 szt.), Sątok (4 szt.), Posadowice (3 szt.), Zawidowice (2 szt.). Lampy zamontowano przy drogach gminnych.
- Boguszów-Gorce. W ramach zadania wykonano przejścia dla pieszych zlokalizowane przy placówkach oświatowych w Boguszowie-Gorcach: ul. Szkolna 3-5 (PSP nr 1) – 2 przejścia; ul. Grunwaldzka (PSP nr 5) – 1 przejście; ul. Kopernika (PSP nr 6) – 1 przejście.
- Bystrzyca Kłodzka. Wybudowano oświetlenie drogowe - 15 punktów świetlnych (oświetlenie LED) na ul. Willowej w miejscowości Bystrzyca Kłodzka.
- Cieszków. W ramach zadania wykonano chodnik jednostronny z kostki betonowej wraz z zjazdami na ul. Polnej w Cieszkowie. Powierzchnia wybudowanego chodnika przy drodze gminnej – 512 m²; powierzchnia wybudowanych zjazdów przy drodze gminnej – 158 m².
- Chojnów (m). Na ulicy Paderewskiego wymieniono 20 kompletów lamp oświetleniowych wraz z linią zasilającą na nowoczesne lampy z oprawami LED oraz dokonano montażu nowej rozdzielnicy zasilanej nową linią kablową. Jednocześnie zostało doświetlonych 5 przejść dla pieszych.

- Gaworzycy. Przebudowano drogę gminną znajdującą się w Gaworzycach przy ulicy Szkolnej o długości: 120 m. Zagospodarowano centrum miejscowości i poprawiono estetykę wsi.
- Gryfów Śląski. Wybudowano sygnalizację przejścia dla pieszych przy ul. Kolejowej i zmodernizowano sygnalizację przejścia dla pieszych przy ul. Uczniowskiej w Gryfowie Śląskim, w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego w tych rejonach miasta, gdzie występuje wiele niekorzystnych zdarzeń drogowych.
- Jaworzyna Śląska. Wybudowano przejście dla pieszych na drodze gminnej nr 111240D w obrębie skrzyżowania ul. Towarowej w Jaworzynie Śląskiej. W ramach zadania m.in. wykonano roboty związane z oświetleniem oraz zamontowano oświetlenie z lampami typu LED - 2 szt. Przebudowano drogę gminną o łącznej długości 236,65 mb obejmującej przebudowę istniejącej jezdni oraz przebudowę zjazdu indywidualnego.
- Kłodzko (w.). W ramach realizacji przedmiotu umowy został wykonany remont obiektów inżynierskich, tj. dwóch obiektów mostowych pieszo-jezdnych nad ciekim wodnym - rzeką Białą Łądecką we wsi Ołdrzychowice Kłodzkie. Długość zmodernizowanych obiektów mostowych - 63,9 m.
- Kowary. W ramach zrealizowanego zadania wykonano 2 bezpieczne, wyniesione przejścia dla pieszych przy ul. Jana Matejki oraz przy ul. Henryka Sienkiewicza, nowy bezpieczny ciąg pieszy przy ul. Jana Matejki, 1 dodatkowe miejsce postojowe dla NSP z wjazdami przy ul. Jana Matejki, doświetlono 1 lampą uliczną typu LED przejście dla pieszych przy ul. Henryka Sienkiewicza.
- Kudowa-Zdrój. Wykonano 8 punktów oświetleniowych na ulicy Poziomkowej oraz 5 punktów na ul. Tkackiej. Prace objęły ułożenie kabla, doprowadzenie zasilania, wykonanie szaf, zabudowę słupów. Zastosowano źródła światła LED i wprowadzono system sterowania oświetleniem.
- Leśna. Przebudowano publiczną drogę gminną nr 109930D w Kościelnikach Średnich o długości 197 mb, która jest łącznikiem pomiędzy drogą 109929D a drogą wojewódzką nr 393. Utworzono również pobocza o szerokości 0,5 m po każdej ze stron.
- Łądek-Zdrój. W ramach zadania wybudowano 15 punktów oświetlenia drogowego o autonomicznym zasilaniu solarnym, przy nieoświetlonych drogach gminnych oraz wewnętrznych na terenie Gminy Łądek-Zdrój - w części miejskiej na ul. Langiewicza oraz na obszarze wiejskim Gminy, na terenie miejscowości Lutynia, Orłowiec i Trzebieszowice. Zamontowano lampy o wysokości ok 6 m wyposażonych w źródło światła LED.
- Lewin Kłodzki. Projekt obejmował przebudowę pasa drogowego na odcinku od skrzyżowania z drogą powiatową do wjazdu na teren Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lewinie Kłodzkim wraz z towarzyszącą infrastrukturą w ciągu ulicy Kościelnej. Przebudowano jezdnię o szerokości 3,5 w granicy istniejącego pasa drogowego. Powierzchnia przebudowanego pasa drogowego - około 220,0 m². Długość przebudowanego pasa drogowego - 65 mb.
- Lubań. Przedsięwzięcie obejmowało budowę oświetlenia drogowego przy drogach wewnętrznych, będących własnością gminy, stanowiących włączenia do dróg wyższej kategorii, tj.: drogi powiatowej nr 2456D w Radostowie Górnym, drogi powiatowej nr 2242D w Jałowcu oraz drogi wojewódzkiej nr 393 w Kościelnikach Dolnych. W ramach zadania wybudowano 10 punktów oświetlenia drogowego z podziałem: 6 słupów oświetleniowych wyposażonych w oprawy oświetlenia zewnętrznego w Jałowcu, 2 słupy oświetleniowe wyposażone w oprawy oświetlenia zewnętrznego w Radostowie Górnym, 2 słupy oświetleniowe wyposażone w oprawy oświetlenia zewnętrznego w Kościelnikach Dolnych.
- Międzyzlesie. W ramach zadania posadowiono słupy oświetlenia drogowego, na fundamencie betonowym prefabrykowanym - 22 szt. (w tym 19 szt. w Domaszkowie i 3 szt. w Różance), zamontowano oprawy oświetleniowe LED na wysięgnikach - 22 szt. (w tym 19 szt. w Domaszkowie i 3 szt. w Różance), podłączono obwody do szafki oświetlenia drogowego w Domaszkowie i istniejącej linii oświetlenia drogowego w Różance. W wyniku realizacji projektu uzyskano oświetlenie drogowe przy 2 drogach gminnych.
- Olszyna. Zamontowano 10 kompletów progów zwalniających wraz z ich pełnym oznakowaniem, zamontowano 6 luster drogowych, 79 znaków drogowych, 44 metry barierki energochłonne oraz 3 latarnie parkowe.
- Pielgrzymka. Została wykonana zatoka autobusowa (60 m²), chodnik z kostki betonowej (220 m²), zatoka postojowa (150 m²) oraz oznakowane przejście dla pieszych wraz z oświetleniem (1 lampa).
- Przemków. W ramach realizacji projektu zakupiono i zamontowano 21 lamp energooszczędnych - ulicznych lamp solarnych o wys. słupa 6 m i mocy 40 W, posiadających akumulatory litowo-jonowe, panel solarny monokrystaliczny, przyjazne dla środowiska. Lampy zamontowano w następujących lokalizacjach: Przemków, ulice: Dworcowa - 2 szt., Szprotawska - 1 szt., Strzelecka/Leśna Góra - 2 szt., Księdza Jana Skiby - 1 szt., Kamienna - 2 szt., Antoniego Sokoła - 1 szt., Głogowska - 1 szt., Rybna - 1 szt., Ogrodowa - 1 szt., Kolejowa - 1 szt.,

Kaczanowska - 1 szt., tj. Szklarki ul. Ceglana - 2 szt., Karpie - 1 szt., Wysoka - 1 szt., Jakubowo Lubińskie - 1 szt., Wilkocin - 2 szt.

- Siekierzyn. Na terenie sołectwa Siekierzyn Górny wybudowano 27 szt. słupów i opraw energooszczędnego oświetlenia typu LED, wykonano linię kablową o długości 755 m. Doświetlono i zlikwidowano miejsce niebezpieczne w ciągu jednej drogi gminnej publicznej.

- Stoszowice. W ramach realizacji zadania wybudowane zostało oświetlenie w miejscowościach Lutomierz i Lutomierz Kolonia składające się z 12 sztuk słupów oświetleniowych wraz z 12 oprawami oświetleniowymi LED oraz wykonana została modernizacja istniejącego oświetlenia w miejscowości Lutomierz obejmująca wymianę 17 sztuk opraw sodowych na oprawy oświetleniowe LED.

- Szczytna. W ramach przebudowy ul. Szpitalnej w Szczytnej wykonano 31 mb chodnika w tym 30 mb w nowej trasie i 1 mb w starej trasie chodnika tj. włączenie do istniejącego chodnika, wybudowano wyniesione przejście dla pieszych – sztuk 1, przebudowano konstrukcję nawierzchni na długości 100 mb.

- Udanin. Rozbudowano oświetlenie uliczne na terenie Gminy Udanin, w sumie 7 szt. lamp hybrydowych: w Lusinie (1 szt.), Sokolnikach (3 szt.), w Pichorowicach (1 szt.), w Pichorowicach (1 szt.) w Sokolnikach (1 szt.).

- Wińsko. Rozbudowano chodnik przy drodze gminnej w Orzeszkowie (100 mb.) wraz z montażem energooszczędnego oświetlenia ulicznego, solarnego LED (5 szt.). Wybudowano przejście dla pieszych poprzez wyniesienie go wraz z aktywnym oznakowaniem na drodze gminnej w Orzeszkowie (1 szt.). Przeprowadzono modernizację miejsc parkingowych na utwardzonym placu (z wydzielonymi miejscami dla osób niepełnosprawnych) w Orzeszkowie (1 szt.). Dostosowano istniejącą zatokę autobusową do nowo wybudowanego chodnika (1 szt.).

- Wołów. Wybudowano trzy wyniesione przejścia dla pieszych w celu poprawy bezpieczeństwa przechodniów przy ulicach: Komuny Paryskiej, Zwycięstwa i Szkolna w Wołowie.

- Złoty Stok. W ramach zadania zamontowano oświetlenie uliczne na ul. H. Sienkiewicza w Złotym Stoku – 27 lamp.

Kwota poniesionych wydatków: 2 965 315,58 zł

Maksymalna wysokość przyznanej dotacji wynosiła 150 000,00 zł.

Źródło finansowania dotacji:

Budżet Województwa Dolnośląskiego – 100%

Realizacja SRWD 2030:

Cel strategiczny: 2. Poprawa jakości i dostępności usług publicznych.

Cel operacyjny: 2.3 Rozwój i doskonalenie usług publicznych.

Przedsięwzięcie strategiczne: 2.3.7 Współpraca jednostek samorządu terytorialnego dla efektywnej realizacji usług publicznych.

Programy rewitalizacji gmin II

Wydział Rozwoju Regionalnego

Umowa z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej na rzecz realizacji projektu pn. „Programy rewitalizacji gmin II” została podpisana w dniu 12.12.2019 r. Aneks nr 1 do umowy termin realizacji zadania i wykorzystania dotacji ustalony został od dnia 1 października 2019 r. do 31 grudnia 2022 r. a następnie Aneks nr 2 do umowy termin realizacji zadania i wykorzystania dotacji ustalony został od dnia 1 października 2019 r. do 15 grudnia 2022 r. Zadanie stanowi kontynuację projektu zrealizowanego w okresie 2015-2017 pn. „Programy rewitalizacji gmin”, którego celem było wsparcie gmin w przygotowaniu programów rewitalizacji, stanowiących podstawę do ubiegania się o dotacje z funduszy UE przy realizacji projektów rewitalizacyjnych.

Cele projektu:

- wzmocnienie zdolności gmin do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych;
- wdrożenie systemu monitorowania rewitalizacji;
- powołanie Zespołu ds. rewitalizacji, który zapewni doradztwo i wsparcie dla gmin w zakresie działań rewitalizacyjnych.

Zadania zrealizowane w 2022 r. w ramach projektu:

- zorganizowanie 8 spotkań edukacyjnych w formie warsztatów (teoretyczno-praktycznych), w ramach dwóch z czterech obowiązkowych modułów szkoleniowych:

moduł I: dostępność w rewitalizacji - 4 spotkania, 50 przeszkolonych pracowników z 29 gmin,

moduł II: zarządzanie procesami rewitalizacji i włączenie społeczne - 4 spotkania, 48 przeszkolonych pracowników z 30 gmin;

- prowadzenie regionalnego serwisu poświęconego rewitalizacji: www.rewitalizacja.dolnyślask.pl. Zamieszczano w nim najważniejsze informacje na temat projektu, organizowanych wydarzeń, bazy wiedzy (artykuły, publikacje, ustawy, linki do stron związanych z rewitalizacją, dostępnością i dziedzictwem kulturowym), informacje nt. SIP i Zespołu ds. rewitalizacji (relacje ze spotkań, wizyt studyjnych, szkoleń), a także pytania i odpowiedzi. W ramach działań promocyjnych na stronie projektu w aktualnościach oraz w bazie wiedzy zamieszczano informacje dot. modelowej rewitalizacji miast, projektów pilotażowych (posty oraz filmy), oferty NID, Krajowego Centrum Wiedzy o Rewitalizacji i rozpowszechniano newsletter o rewitalizacji opracowywany przez MFIPR. W ramach projektu na stronie projektu w zakładce Aktualności opracowano i zamieszczono 66 postów poświęconych procesom rewitalizacji;
- przekazywanie na bieżąco gminom w formie mailowej informacji dot. zbliżających się wydarzeń związanych z rewitalizacją czy o możliwościach współpracy z innymi podmiotami. Utworzono odrębny odnośnik do strony. Link do strony projektu rozpowszechniany był w trakcie naboru na szkoleniach wśród jst z terenu województwa;
- współpraca z Narodowym Instytutem Dziedzictwa w zakresie dziedzictwa kulturowego w rewitalizacji - m.in. umożliwiono przedstawicielowi NID uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez Zespół i promocję projektu „Wzorcowa Rewitalizacja” oraz informowanie o możliwym wsparciu ze strony NID. Zespół ds. rewitalizacji uczestniczył także w wydarzeniach organizowanych przez NID, na bieżąco informowano gminy z terenu Dolnego Śląska o ofercie NID;
- Zorganizowano dwudniową (20-21.06.2022 r.) wizytę studyjną w woj. śląskim (Katowice, Zawiercie, Dąbrowa Górnicza, Czeladź, Bytom) dla przedstawicieli jst z terenu woj. dolnośląskiego. Na wizytę studyjną zarejestrowało się 40 osób. Przedstawiciele gmin zapoznali się z procesami zachodzącymi m.in. w miastach uczestniczących w projekcie pilotażowym i modelowej rewitalizacji miast;
- realizowano na bieżąco wsparcie doradcze, głównie poprzez udzielanie odpowiedzi gminom w formie kontaktu telefonicznego (np. pytania o aktualizację programów rewitalizacji, procedury opracowania gminnych programów rewitalizacji, zamykanie programów, ewaluacja itp.). Przedstawiciele Zespołu brali również udział w spotkaniach stacjonarnych z gminami (m.in. Świdnica, Jawor, Wińsko, Bolesławiec, Wałbrzych, Trzebnica, Bolków). W ramach wsparcia doradczego przeprowadzono konsultacje z 22 gminami;
- analizowano i wnoszono uwagi odnośnie pojawiających się aktualizacji/zmian dokumentów strategicznych, m.in.: Program opieki nad zabytkami Województwa Dolnośląskiego 2021-2024, KPO, zmiany ustawy o rewitalizacji, Umowy Partnerstwa, konsultacje KMP2030, Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Podlaskiego 2030 oraz raport metodologiczny do ewaluacji procesów rewitalizacji w RPO WD 2014-2020;
- pogłębianie wiedzy na temat rozwoju lokalnego, ze szczególnym uwzględnieniem rewitalizacji oraz jej znaczenia dla niwelowania problemów przestrzennych i społecznych. Członkowie Zespołu uczestniczyli w 26 wydarzeniach dot. różnych aspektów prowadzenia procesów rewitalizacji, m.in.: webinarach, spotkaniach on-line, konferencjach, warsztatach, WUF 11. Światowym Forum Miejskim, wizytach studyjnych, spotkaniach w MFIPR i z NID, seminariach, szkoleniach, konsultacjach;
- ocenianie programów rewitalizacji przesłanych do oceny i wpisanie do wykazu pozytywnie zweryfikowanych programów rewitalizacji.

Kwota poniesionych wydatków w 2022 r.: 283 938,08 zł

Ogółem wydatkowano (zadanie zakończone 2022 r.): 439 789,26 zł, w tym dotacja: 395 810,29 zł i wkład własny BWD: 43 978,97 zł.

Źródło finansowania dotacji:

PO Pomoc Techniczna 2015-2020 – 90% kosztów kwalifikowalnych (Fundusz Spójności – 85%, Budżet Państwa – 15%) Budżet Województwa Dolnośląskiego – 10% kosztów kwalifikowalnych.

Realizacja SRWD 2030:

Cel strategiczny: 2. Poprawa jakości i dostępności usług publicznych.

Cel operacyjny: 2.3 Rozwój i doskonalenie usług publicznych.

Przedsięwzięcie strategiczne: 2.3.7 Współpraca jednostek samorządu terytorialnego dla efektywnej realizacji usług publicznych.

Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej / Interreg na Dolnym Śląsku

Wydział Rozwoju Regionalnego

Współpraca transgraniczna – Program Interreg V-A Republika Czeska – Polska

- Udział w pracach Komitetu Monitorującego Program;
- Udział w pracach Euroregionalnego Komitetu Sterującego Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Glacensis;

- Udział ekspertów regionalnych w ramach prac Wspólnego Panelu Ekspertów;
- Udział w przygotowaniu Programu na nową perspektywę finansową 2021-2027 we współpracy ze stroną rządową oraz partnerami zagranicznymi;
- Realizacja rzeczowa i finansowa projektów Pomocy Technicznej;
- Prowadzenie Regionalnego Punktu Kontaktowego w Wałbrzychu (RPK), finansowanego w ramach Projektów Pomocy Technicznej „Wdrażanie Czechy” – usługi doradcze dla dolnośląskich Wnioskodawców i Beneficjentów.

W 2022 r. przeprowadzono następujące działania:

- W ramach bieżącej działalności Regionalnego Punktu Kontaktowego w Wałbrzychu zrealizowano w sumie 270 konsultacji, w tym: 206 telefonicznych, 23 mailowych i 41 spotkań bezpośrednich;
- We współpracy z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim pełniącym funkcję Kontrolera Krajowego zorganizowano 1 szkolenie dla beneficjentów (08.12.2022 r.). W szkoleniu, które odbyło się stacjonarnie wzięło udział 25 uczestników a tematyka dotyczyła przede wszystkim zagadnień problemowych w rozliczaniu projektów, zamówień publicznych i zasady konkurencyjności a także zmian w projektach oraz promocji. W szkoleniu wzięli udział beneficjenci z OP2 i OP4;
- Zorganizowano 4 szkolenia dla potencjalnych beneficjentów Programu, w tym Konferencję regionalną Programu Interreg Czechy – Polska 2021-2027. Dwa szkolenia zorganizowane zostały stacjonarnie przez pracowników RPK w Wałbrzychu. Konferencja regionalna także zorganizowana została stacjonarnie przez pracowników RPK w Wałbrzychu przy współudziale pracowników Wspólnego Sekretariatu w Ołomuńcu. Jedno szkolenie przeprowadzone zostało w Zieleńcu podczas międzynarodowej konferencji pn.: „30 lat współpracy transgranicznej” zorganizowanej przez Stowarzyszenie Gmin Ziemi Kłodzkiej. Tematyka szkoleń dotyczyła głównie wprowadzenia do nowego Programu Interreg Czechy – Polska 2021-2027. W szkoleniach wzięły udział 202 osoby;
- RPK brał również udział w spotkaniach organizowanych przez jednostki zewnętrzne oraz dla zainteresowanych jednostek w siedzibie RPK w Wałbrzychu:
 - Spotkanie informacyjne dla studentów PAUS w Wałbrzychu: Rozwiązania kreatywne w procesie przygotowania i realizacji polsko – czeskich projektów transgranicznych,
 - Spotkanie informacyjne wyjazdowe dla studentów Wałbrzyskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu: Dobre praktyki Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska,
 - Spotkanie informacyjne wyjazdowe (Wrocław) dla studentów Europeistyki, Dyplomacji Europejskiej oraz Zarządzania z Katedry Studiów Europejskich Uniwersytetu Wrocławskiego,
 - Spotkanie informacyjne dla studentów anglojęzycznych Uniwersytetu Wrocławskiego: Ogólne informacje o Programie Interreg V-A Republika Czeska – Polska oraz dobre praktyki,
 - Spotkanie informacyjne (on-line) dla studentów studiów podyplomowych Uniwersytetu Wrocławskiego: Ogólne informacje o Programie oraz dobre praktyki Programu Interreg V-A Republika Czeska.Łącznie w spotkaniach wzięło udział 95 osób;
- Pracownicy RPK w Wałbrzychu uczestniczyli także w Dniu Kariery i Targów pracy, praktyk i staży Państwowej Uczelni Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu. Wydarzenie stanowiło doskonałą okazję do promocji Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, zapoznania z usługami świadczonymi przez Punkt, a także do przedstawienia efektów współpracy transgranicznej.

Pozostałe działania promocyjne w ramach Programu zwiększające świadomość opinii publicznej na temat Programu i możliwości korzystania z efektów zrealizowanych projektów:

- Aktualizacja regionalnej strony internetowej programów EWT/Interreg www.ewt.dolnyslask.pl ze szczególnym uwzględnieniem promocji rezultatów projektów;
- Emisja w radiu regionalnym cyklu 10 audycji promujących Program i jego rezultaty na obszarze Dolnego Śląska;
- Prezentacja wystawy o rezultatach projektów zrealizowanych przez dolnośląskich partnerów (banery 12 sztuk) m.in. podczas Konferencji regionalnej Programu Interreg Czechy – Polska 2021-2027 oraz podczas Wydarzenia Roczno Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, które odbyło się w Pardubicach;
- Emisja spotu promocyjnego o rezultatach projektów zrealizowanych przez dolnośląskich partnerów w Kolejach Dolnośląskich.

Projekty Pomocy Technicznej – „WS Czechy”

Dotyczą delegowania do pracy we Wspólnym Sekretariacie w Ołomuńcu pracowników UMWD. Delegowani pracownicy realizują działania Wspólnego Sekretariatu zgodnie ze Strategią Komunikacji Programu w tym m.in.:

- Informacyjno-promocyjne w ramach Programu;
- Konsultacje, pomoc w nawiązywaniu partnerstw, szkolenia;
- Prowadzenie strony internetowej, profilu w mediach społecznościowych;
- Opracowanie materiałów informacyjno-promocyjnych,
- Współpraca przy działaniach organizowanych przez Podmioty Regionalne;
- Organizacja posiedzeń panelu ekspertów oraz Komitetu Monitorującego.

Źródła finansowania: 85% dofinansowania z EFRR, 10% z budżetu państwa, 5% wkładu własnego

Kwoty poniesionych wydatków w 2022 roku:

- „WS Czechy 2022-2023” – 439 392 zł;
- „Wdrażanie Czechy 2022-2023” – 452 169 zł.

„Jesteśmy z Wami – Razem dla Ukrainy” – projekt dolnośląsko-czeskiej współpracy transgranicznej realizowanej w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska - Polska

Głównym celem zadania jest zwiększenie intensywności współpracy polskich i czeskich instytucji na rzecz bezpośredniego wsparcia uchodźców z Ukrainy, którzy przebywają w polsko-czeskim regionie przygranicznym oraz stworzenie platformy do dyskusji i wypracowania mechanizmów rozwiązywania długofalowych aspektów kryzysu uchodźczego/migracyjnego w przyszłości.

W ramach budżetu Województwa Dolnośląskiego – Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego jako Partnera wiodącego projektu zrealizowane zostaną m. in.:

- Spotkania grup roboczych w czterech obszarach tematycznych - Rynek pracy, Opieka zdrowotna, Edukacja, Aspekty prawno-administracyjne;
- Seminarium podsumowujące;
- Transport dzieci z Polski (dzieci polskie i ukraińskie) na zajęcia integracyjno-adaptacyjne po stronie czeskiej;
- Spotkania zespołu projektowego.

Efektom realizacji projektu będzie polepszenie sytuacji uchodźców z Ukrainy na polsko-czeskim pograniczu poprzez udzielenie im pomocy i wielokierunkowego wsparcia. Zaplanowane działania ułatwią osobom, które były zmuszone do opuszczenia własnej ojczyzny, odnalezienie się w nowym kraju i nowym społeczeństwie. Udzielone wsparcie (doradcze, psychologiczne, prawne, językowe, integracyjne) wpłynie na zmniejszenie negatywnych skutków wojny i utratę poczucia bezpieczeństwa i dotychczasowych warunków życia we własnym kraju. Działania dedykowane ukraińskim dzieciom pozwolą zintegrować się z rówieśnikami z Polski i z Czech oraz ułatwią adaptację w nowym środowisku szkolnym. Projekt przyczyni się również do zmniejszenia coraz częściej pojawiającego się negatywnego postrzegania uchodźców i funkcjonujących stereotypów, które są podobne po polskiej i czeskiej stronie. Wpłynie również korzystnie na poprawę kondycji psychicznej uchodźców i ich poczucie przydatności w społeczeństwie polskim i czeskim. Mechanizmy postępowania w obliczu kryzysów uchodźczych/migracyjnych, wypracowane w wyniku wymiany doświadczeń w grupach roboczych umożliwią sprawniejsze i bardziej efektywne postępowanie na wypadek podobnych sytuacji w przyszłości.

Realizacja projektu rozpoczęła się 1 lipca 2022 r. w partnerstwie Województwa Dolnośląskiego - UMWD z Fundacją Ukraina oraz dwoma partnerami z Czech, tj. Kraju Libereckiego i Kraju Hradeckiego. Rzeczowa realizacja działań projektowych Województwa Dolnośląskiego - UMWD będzie się odbywać w 2023 r. W okresie X-XII 2022 r. prowadzone były działania przygotowawcze, m.in. rekrutacja uczestników do grup roboczych, postępowania przetargowe etc.

Źródła finansowania: 85% współfinansowanie ze środków UE – EFRR, 15% środki BWD.

Kwota poniesionych wydatków w 2022 roku: 54 012 zł.

Współpraca transgraniczna – Program Współpracy INTERREG Polska – Saksonia 2014-2020

- Udział w pracach Komitetu Monitorującego Program;
- Koordynacja oceny zgodności projektów ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego w ramach oceny formalno-administracyjnej;
- Udział w pracach Komisji ds. Skarg;

- Regionalne działania promujące Program na terenie województwa dolnośląskiego poza strategią komunikacji Programu finansowane ze środków budżetu województwa dolnośląskiego (zakres w zależności od dostępności środków), w tym: regionalna strona internetowa Programu, promocja rezultatów projektów z udziałem partnerów z obszaru województwa dolnośląskiego;
- Udział w przygotowaniu Programu na nową perspektywę finansową 2021-2027 we współpracy ze stroną rządową oraz partnerami zagranicznymi.

„TransGredio” – projekt dolnośląsko-saksońskiej współpracy transgranicznej realizowanej w ramach Programu INTERREG Polska – Saksonia 2014-2020

Celem projektu był dalszy rozwój współpracy administracyjnej pomiędzy Saksonią a województwem dolnośląskim w zakresie rozwoju przestrzennego i regionalnego na polsko-saksońskim obszarze przygranicznym, ze szczególnym uwzględnieniem zmian strukturalnych i demograficznych oraz procesów transformacyjnych.

Projekt był realizowany we współpracy Województwa Dolnośląskiego – Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego i Saksońskiego Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Jego wdrażanie zakończyło się 30 września 2022 r.

W 2022 r. zrealizowano następujące działania:

- Organizacja i udział w 2 warsztatach specjalistycznych połączonych z wizytą studyjną:
 - „Gospodarka i innowacje” – Goerlitz,
 - „Dostęp do dóbr i usług publicznych” – Bautzen;
- Organizacja warsztatu specjalistycznego w obszarze tematycznym „Dostępność komunikacyjna” w formule online;
- Przeprowadzenie badania pt. „Analiza dotycząca wpływu zmian strukturalnych w Saksonii na rozwój regionalny i przestrzenny przygranicznego obszaru Dolnego Śląska”;
- Organizacja konferencji podsumowującej projekt.

Źródła finansowania: 85% współfinansowanie ze środków UE – EFRR, 15% środki BWD.

Kwoty poniesionych wydatków w 2022 roku: 253 157 zł.

Współpraca transnarodowa i międzyregionalna – Program Interreg Europa Środkowa, Program Interreg Region Morza Bałtyckiego, Program Interreg Europa 2021-2027

- Udział w pracach Komitetu Konsultacyjnego Programów Współpracy Transnarodowej i Międzyregionalnej, w tym:
 - wkład regionalny do polskiego stanowiska odnośnie oceny i wyboru projektów w ramach prac międzynarodowych Komitetów Monitorujących Programy,
 - udział w przygotowaniu polskiego stanowiska w zakresie dokumentów strategicznych i wdrożeniowych Programów;
- Regionalne działania informacyjno-promocyjne Programów na terenie województwa dolnośląskiego we współpracy z Krajowym Punktem Kontaktowym Programów Transnarodowych i Międzyregionalnych, w tym:
 - regionalna strona internetowa Programu – w 2022 r. 80 newsów,
 - mailing wśród instytucji i organizacji w regionie zainteresowanych współpracą międzynarodową – w 2022 r. 6 newsletterów,
 - promocja rezultatów projektów z udziałem partnerów z obszaru województwa dolnośląskiego,
 - usługi informacyjne dla jednostek zainteresowanych w regionie współpracą transnarodową i międzyregionalną,
 - promocja oferty webinarów dla Wnioskodawców i spotkań networkingowych w celu nawiązywania kontaktów na potrzeby realizacji projektów, organizowanych przez Wspólne Sekretariaty Programów,
 - współpraca z Krajowym Punktem Kontaktowym przy organizacji webinarów informacyjnych Programów dla polskich Partnerów Projektów w celu przygotowania do udziału w naborach – w 2022 r. 7 spotkań online, w których wzięło udział 160 uczestników z Dolnego Śląska,
 - rozpowszechnianie w regionie informacji o naborach projektów – w 2022 r. 4 zakończone nabory,
 - działania wspierające nawiązywanie partnerstw projektowych w regionie zwłaszcza w ramach platform poszukiwania partnerów,

- działania w celu popularyzacji w regionie programów transnarodowych i międzyregionalnych,
- udział w spotkaniach koordynacyjnych z Krajowym Punktem Kontaktowym,
- współpraca z Regionalnymi Punktami Kontaktowymi prowadzonymi przez pozostałe województwa,
- promocja ogólnoeuropejskiej platformy e-learningowej polityk rozwoju regionalnego.

Stan realizacji Programów 2014-2020 na dzień 31.12.2022 r.

Program EWT/ INTERREG	Alokacja środków EFRR (w mln EUR)	Zatwierdzone projekty			
		Ilość		Wartość dofinansowania z EFRR (w mln EUR)*	
		Ogółem	Z udziałem partnerów z obszaru województwa dolnośląskiego, w tym UMWD i jednostek organizacyjnych Województwa Dolnośląskiego	Ogółem	Z udziałem partnerów z obszaru województwa dolnośląskiego, w tym UMWD i jednostek organizacyjnych Województwa Dolnośląskiego
PROGRAM INTERREG V-A REPUBLIKA CZESKA – POLSKA	215,65	200	116	188,06	127,38
PROGRAM WSPÓŁPRACY INTERREG POLSKA – SAKSONIA 2014-2020	65,8	62	55	65,53	60,89

*Zgodnie z zasadami Programów EWT/ INTERREG wartość dofinansowania z EFRR w odniesieniu do całości projektu z oddziaływaniem na wszystkich partnerów zaangażowanych w projekt.

Stan realizacji Programów 2021-2027 na dzień 31.12.2022 r.

Program EWT/ INTERREG	Realizowane projekty			
	Ilość		Wartość dofinansowania z EFRR (w mln EUR)	
	Z udziałem partnerów z obszaru województwa dolnośląskiego	Z udziałem Województwa Dolnośląskiego	Projekty z udziałem partnerów z obszaru województwa dolnośląskiego	Bezpośrednio dla partnerów z obszaru województwa dolnośląskiego
PROGRAM INTERREG EUROPA ŚRODKOWA 2021-2027	5	1	9,5	0,9
PROGRAM INTERREG REGION MORZA BAŁTYCKIEGO 2021-2027	2	2	2,7	0,1
PROGRAM INTERREG EUROPA 2021-2027	1	0	1,2	0,2
RAZEM	8	3	13,4	1,2

Działania ewaluacyjne i programowe dot. RPO WD 2014-2020 oraz FEDS 2021-2027

Wydział Rozwoju Regionalnego

I. Spotkania informacyjne dla potencjalnych beneficjentów

Zadanie dot. organizacji spotkań dla potencjalnych beneficjentów jest aktualizowane i realizowane zgodnie z harmonogramem naborów oraz zgłoszonymi potrzebami. W 2022 roku ze względu na obostrzenia związane z trwającą pandemią oraz brakiem zapotrzebowania na spotkania ze względu na kończące się już nabory w perspektywie 2014-2020 organizacja spotkań stacjonarnych została wstrzymana.

II. Badania ewaluacyjne i analizy

W ramach zadania w 2022 roku zostało zrealizowanych 5 badań ewaluacyjnych tj.:

1. „Wpływ działań rewitalizacyjnych realizowanych w ramach RPO WD 2014-2020 na poprawę sytuacji obszarów zdegradowanych” – celem badania była ocena wpływu działań rewitalizacyjnych realizowanych w ramach RPO WD 2014-2020 na sytuację społeczno-gospodarczą obszarów zdegradowanych. Badanie pozwoliło zweryfikować, czy wdrożone formy wsparcia w zakresie rewitalizacji umożliwiły osiągnięcie celów założonych na poziomie RPO WD oraz czy interwencja była trafna, skuteczna i użyteczna i przyczyniła się do niwelacji zdiagnozowanych problemów natury

społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej, a tym samym do poprawy warunków życia osób zamieszkujących obszary zdegradowane.

Źródła finansowania: 85 % EFS, 15 % BWD

Kwota poniesionych wydatków: 184 500,00

2. **„Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego”** – celem badania była ocena efektów działań w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego w ramach RPO WD 2014-2020, w tym zbadanie wpływu interwencji w zakresie wsparcia kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych w systemie edukacji oraz na jakość kształcenia zawodowego w województwie dolnośląskim.

Źródła finansowania: 85 % EFS, 15 % BWD

Kwota poniesionych wydatków: 165 000,00 zł

3. **„Wpływ inwestycji w zakresie usług społecznych i zdrowotnych na jakość życia, poziom wykluczenia społecznego i ubóstwa w województwie dolnośląskim”** – celem badania była ocena interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie poprawy dostępu do usług społecznych i zdrowotnych oraz jej wpływu na jakość życia oraz poziom wykluczenia społecznego i ubóstwo. Badanie dostarczyło informacji w jaki sposób i w jakim stopniu interwencja RPO WD 2014-2020 w zakresie poprawy dostępności do usług społecznych i zdrowotnych przyczyniła się do zmiany jakości życia osób korzystających z usług finansowych w ramach Programu oraz jaki był wpływ podjętych działań na zmianę poziomu wykluczenia społecznego i ubóstwa.

Źródła finansowania: 85 % EFS, 15 % BWD

Kwota poniesionych wydatków: 166 050,00 zł

4. **„Ocena efektów ekologicznych, społecznych i gospodarczych inwestycji wspartych w ramach osi Środowisko i zasoby RPO WD 2014-2020”** – celem głównym badania była analiza i ocena wpływu inwestycji środowiskowych i kulturowych w trzech wymiarach: ekologicznym, społecznym oraz gospodarczym w województwie dolnośląskim. Badanie pozwoliło ocenić czy podejmowane w ramach osi priorytetowej Środowisko i zasoby interwencje przyczyniły się do realizacji założonych na poziomie RPO WD celów, tj. stworzenia efektywnego systemu gospodarowania odpadami, niwelowania dysproporcji w dostępie mieszkańców do sieci kanalizacyjnej oraz wodociągowej, zwiększenia atrakcyjności województwa zarówno dla jego mieszkańców, jak i turystów, przeciwdziałania czynnikiem i zjawiskom powodującym ubożenie różnorodności biologicznej oraz zwiększenia bezpieczeństwa regionu.

Źródła finansowania: 85 % EFS, 15 % BWD

Kwota poniesionych wydatków: 90 000,00 zł

5. **„Ocena wsparcia RPO WD 2014-2020 w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3 i usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci do lat 6”** – celem badania była ocena efektów działań w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3 oraz usług edukacyjno-wychowawczych dla dzieci do lat 6 w ramach RPO WD 2014-2020. Badanie pozwoliło ocenić wpływ dostępności usług w zakresie opieki nad dzieckiem oraz usług edukacyjno-wychowawczych na poprawę sytuacji rodziców na rynku pracy oraz zweryfikować czy przyjęta logika interwencji, realizowane cele oraz formy wsparcia są trafne, użyteczne i aktualne w stosunku do obecnie istniejącego zapotrzebowania na tego typu usługi.

Źródła finansowania: 85 % EFS, 15 % BWD

Kwota poniesionych wydatków: 100 000,00 zł

Zadanie jest realizowane zgodnie z „Planem ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020” oraz Wytycznymi Ministerstwa Rozwoju w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020.

III. Zmiany RPO WD 2014-2020

W celu poprawy efektywności wykorzystania środków w ramach RPO WD 2014-2020, która przekłada się na zwiększenie kontraktacji i certyfikacji i w efekcie przyczynia się do realizacji zakładanego przez IZ RPO WD Planu Wdrażania Programu oraz ostatecznych celów Programu, jak również w celu niwelowania skutków pandemii koronawirusa COVID-19, Zarząd Województwa Dolnośląskiego w 2022 r. podjął uchwały w sprawie przyjęcia zmian RPO WD 2014-2020. Zmiany Programu przyjęto:

- uchwałą ZWD nr 5091/VI/22 z 28 marca 2022 r.,
- uchwałą ZWD nr 5624/VI/22 z dnia 11 lipca 2022 r.,

- uchwałą ZWD nr 5798/VI/22 z dnia 23 sierpnia 2022 r.,
- uchwałą ZWD nr 5895/VI/22 z 12 września 2022 r.,
- uchwałą ZWD nr 6348/VI/22 z 30 grudnia 2022 r.,

Powyższe zmiany Programu usprawniły jego wdrażanie, a także były odpowiedzią na zmieniającą się rzeczywistość w związku z wybuchem pandemii koronawirusa COVID-19, jak również w zakresie zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych w regionie tam, gdzie było to możliwe (w zakresie realokacji środków finansowych pomiędzy kategoriami interwencji), były odzwierciedleniem potrzeb oraz zainteresowania potencjalnych beneficjentów danymi obszarami wsparcia.

IV. Przygotowania do nowej perspektywy finansowej 2021-2027 oraz nowego regionalnego programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.

W 2022 r. roku prowadzono prace, które miały na celu wypracowanie ostatecznej wersji programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, uwzględniającej zapisy krajowych i europejskich dokumentów strategicznych, efekty negocjacji pakietu legislacyjnego na lata 2021-2027, uzgodnienia dotyczące Wieloletnich Ram Finansowych oraz uwzględniającej wyniki konsultacji społecznych oraz negocjacji z Komisją Europejską.

Zgodnie z przepisami ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekt programu FEDS 2021-2027 podlegał konsultacjom z jednostkami samorządu terytorialnego oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi, a także z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. W celu włączenia szerokiego grona interesariuszy prace nad projektem programu były prowadzone zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) NR 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Przygotowany projekt programu został przyjęty przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego uchwałą nr 4810/VI/22 z dnia 18 stycznia 2022 r. i został poddany konsultacjom społecznym w okresie 24 stycznia – 28 lutego 2022 r. Zorganizowano konferencję otwierającą konsultacje społeczne projektu FEDS 2021-2027. Ponadto w ramach konsultacji odbyły się 4 spotkania tematyczne w formule on-line dotyczące poszczególnych celów polityki. Ponadto w dniu 7 lutego 2022 odbyło się wysłuchanie publiczne projektu programu FEDS 2021-2027, a następnie w dniu 2 marca 2022 r. odbyło się odwrócone wysłuchanie publiczne.

W celu wypełnienia zapisów Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko sporządzono Projekt Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027. Odbyły się dwie tury konsultacji społecznych w/w dokumencie (w dniach od 2 lutego – 28 lutego 2022 r. oraz 5 maja – 26 maja 2022 r.). Ponadto w ramach konsultacji społecznych w dniu 17.02.2022 r. odbyło się spotkanie, na którym przedstawiono założenia oraz wnioski dotyczące strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu FEDS 2021-2027 wraz z załącznikami.

W 2022 roku w ramach działań *Grupy roboczej wspierającej prace nad przygotowaniem regionalnego programu* przeprowadzono szereg spotkań i konsultacji, które pozwoliły na wypracowanie ostatecznej wersji programu. W ramach spotkań warsztatowych dotyczących poszczególnych Celów Polityki wspólnie z partnerami społecznymi, stroną rządową oraz samorządową wypracowano zapisy projektu FEDS uwzględniające m.in. wyniki konsultacji społecznych. Ponadto w ramach prac grupy roboczej jej członkowie byli na bieżąco informowani odnośnie postępu prac nad programem, jak również przedstawiano szczegółowe wyjaśnienia dotyczące przesyłanych zapytań. Odbyło się również spotkanie podsumowujące, które dotyczyło przedstawienia projektu programu FEDS 2021-2027 w wersji przesłanej do Komisji Europejskiej.

Projekt Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 przyjęty przez Zarząd Województwa w dniu 15 marca 2022 r. został przekazany do Komisji Europejskiej. Kolejną wersję projektu programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 wypracowaną podczas negocjacji Zarząd Województwa przyjął w drodze uchwały nr 6070/VI/22 z dnia 27.10.2022 r., która została skierowana do przyjęcia przez Komisję Europejską.

W dniu 28 listopada br., po przeprowadzeniu rozmów z przedstawicielami Komisji Europejskiej i wprowadzeniu technicznych zmian, projekt programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 został przekazany do KE do zatwierdzenia. Projekt programu został wcześniej pozytywnie zaopiniowany przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w zakresie zgodności z Umową Partnerstwa.

W dniu 5.12.2022 r. Komisja Europejska zatwierdziła program „Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” dla regionu Dolnośląskiego w Polsce.

W dniu 27 grudnia 2022 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego podjął Uchwałę nr 6333/VI/22 w sprawie przyjęcia programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 wraz z załącznikiem (TPST subregion wałbrzyski) oraz podsumowaniem.

W ramach dalszych przygotowań do realizacji programu FEDS 2021-2027 bardzo istotne jest przygotowanie m.in. dokumentów strategicznych - Strategii ZIT/ IIT oraz Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej SUMP umożliwiających i warunkujących korzystanie ze wsparcia.

W związku z powyższym w IV kw. 2022 roku odbyły się spotkania oraz konsultacje z przedstawicielami następujących instrumentów terytorialnych:

- ZIT ZOF (Zachodni Obszar Funkcjonalny),
- ZIT LGO (Legnicko-Głogowski Obszar Funkcjonalny),
- ZIT AJ (Jeleniogórski Obszar Funkcjonalny),
- ZIT POF (Południowy Obszar Funkcjonalny),
- ZIT WrOF (Wrocławski Obszar Funkcjonalny),
- ZIT AW (Wałbrzyski Obszar Funkcjonalny),
- IIT (Subregionu Wrocławskiego).

Równolegle przygotowano dokumentację niezbędną do przeprowadzenia identyfikacji projektów w trybie niekonkurencyjnym realizowanych w ramach instrumentów ZIT/IIT.

Ponadto w ramach przygotowania perspektywy finansowej 2021-2027 zostało zrealizowanych 7 analiz:

1. **„Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2021-2027”**

Źródła finansowania: 85 % EFS, 15 % BWD

Kwota poniesionych wydatków: 142 065,00 zł

2. **„Świadczenie eksperckiej usługi doradczej, polegającej na wykonaniu prac koncepcyjnych, analitycznych i redakcyjnych prowadzących do sporządzenia oceny ex – ante dotyczącej instrumentów finansowych wdrażanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego w okresie 2021-2027 wraz z merytorycznym wsparciem doradczym w zakresie instrumentów finansowych na etapie negocjacji programu z Komisją Europejską” – zrealizowano II etapy zadania.**

Źródła finansowania: 85 % EFS, 15 % BWD

Kwota poniesionych wydatków: 308 115,00 zł

3. **Opracowanie metodyki badania naukowego pn. „Kompleksowe badanie, diagnoza i ocena stanu usług społecznych stacjonarnych i środowiskowych w województwie dolnośląskim” w obszarze usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności wraz z opracowaniem narzędzi badawczych.**

Źródła finansowania: 85 % EFS, 15 % BWD

Kwota poniesionych wydatków: 40 000,00 zł

4. **Opracowanie metodyki badania naukowego pn. „Kompleksowe badanie, diagnoza i ocena usług społecznych stacjonarnych i środowiskowych w województwie dolnośląskim” w obszarze usług społecznych dla rodziny, dzieci, w szczególności rodzin w kryzysie oraz dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej, wraz z opracowaniem narzędzi badawczych.**

Źródła finansowania: 85 % EFS, 15 % BWD

Kwota poniesionych wydatków: 30 750,00 zł

5. Opracowanie metodyki badania naukowego pn. **„Kompleksowe badanie, diagnoza i ocena usług społecznych stacjonarnych i środowiskowych w województwie dolnośląskim”** w obszarze usług społecznych dla osób starszych, wraz z opracowaniem narzędzi badawczych.

Źródła finansowania: 85 % EFS, 15 % BWD

Kwota poniesionych wydatków: 30 750,00 zł

6. Opracowanie metodyki badania naukowego pn. **„Kompleksowe badanie, diagnoza i ocena stanu usług społecznych stacjonarnych i środowiskowych w województwie dolnośląskim”** w obszarze usług społecznych dla dorosłych osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów, wraz z opracowaniem narzędzi badawczych.

Źródła finansowania: 85 % EFS, 15 % BWD

Kwota poniesionych wydatków: 39 500,00 zł

7. Opracowanie metodyki badania naukowego pn. **„Kompleksowe badanie, diagnoza i ocena stanu usług społecznych stacjonarnych i środowiskowych w województwie dolnośląskim”** w obszarze usług społecznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wraz z opracowaniem narzędzi badawczych.

Źródła finansowania: 85 % EFS, 15 % BWD

Kwota poniesionych wydatków: 39 500,00 zł

Regionalne Forum Terytorialne

Wydział Rozwoju Regionalnego

W 2022 r. odbyła się jedna konsultacja z członkami Regionalnego Forum Terytorialnego – celem prezentacji założeń oraz wydania opinii dla dokumentu wykonawczego SRWD 2030 – „Programu współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku w 2023 r.”

Zastępca Przewodniczącego Regionalnego Forum Terytorialnego, działając zgodnie z § 5 Regulaminu Pracy Regionalnego Forum Terytorialnego, skorzystał z przewidzianego trybu udzielenia pisemnej akceptacji, bez konieczności zwoływania posiedzenia.

Opiniowanie dokumentów przez RFT było poprzedzone wydaniem opinii przez Komitet Koordynujący ds. SRWD 2030, składający się z przedstawicieli departamentów UMWD oraz jednostek zaangażowanych w proces realizacji polityki regionalnej województwa.

Konferencja „Dolny Śląsk 2020+” wraz z publikacją pokonferencyjną

Wydział Rozwoju Regionalnego

W dniu 12 października 2022 r. w Kudowie-Zdroju, z inicjatywy Wicemarszałka Województwa Dolnośląskiego Grzegorza Macko odbyła się konferencja pn. „Dolny Śląsk 2020+ – szanse rozwojowe regionu”. Wydarzenie zostało objęte honorowym patronatem Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego. Celem konferencji było określenie priorytetów rozwojowych Dolnego Śląska w kontekście wyzwań polityk krajowych i europejskich, w tym transformacji energetycznej. Poruszone zostały na niej m.in. zagadnienia dotyczące zakresu wsparcia planowanego w obszarze efektywności energetycznej, OZE oraz Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027. Podjęto także dyskusję dotyczącą założeń Strategii Energetycznej Dolnego Śląska – kierunków wsparcia sektora energetycznego, bezpieczeństwa energetycznego, działalności klastrów energetycznych, działań Spółki TAURON jako kluczowego podmiotu w branży energetycznej i systemie bezpieczeństwa energetycznego Polski, a także w zakresie możliwości i form finansowania działań w obszarze wsparcia przedsiębiorczości i efektywności energetycznej ze środków krajowych (m.in. Polski Ład) i regionalnych. W trakcie drugiego panelu dyskusyjnego poruszane były m.in. następujące tematy: potencjał i perspektywa wykorzystania geotermii wysokotemperaturowej, wody lecznicze i termalne – szanse, ale i problemy na etapie poszukiwania, dokumentowania i eksploataowania wód podziemnych. Ponadto poruszono następujące tematy: aspekty administracyjno-prawne i środowiskowe wykorzystania geotermii niskotemperaturowej – pompy ciepła, potencjalne możliwości ujęcia wód termalnych dla potrzeb ogrzewania sieciowego miasta na przykładzie gminy Głuszycza, a także: transformacja energetyczna a energetyka węglowa – przyszłość czy już przeszłość w kontekście bezpieczeństwa energetycznego Polski oraz: czy jest możliwa transformacja energetyczna bez surowców skalnych – dolnośląska baza zasobowa kopalin.

Kwota poniesionych wydatków w 2022 roku:

Konferencja „Dolny Śląsk 2020+”: 51 800,00 PLN

Publikacja pokonferencyjna: 4249,35 PL

Inwestycje i działania na rzecz Odrzańskiej Drogi Wodnej**Wydział Rozwoju Regionalnego****Transport wodny śródlądowy**

Przez obszar województwa dolnośląskiego przepływa Odrzańska Droga Wodna o międzynarodowym oznaczeniu E-30, stanowiąca jedyny w Polsce szlak wodny zdalny do uprawiania profesjonalnej żeglugi śródlądowej. Odra z jej równoleżnikowymi kanałowymi powiązaniem z siecią dróg wodnych Europy Zachodniej, pozwala na dostęp do portów, nabrzeży i infrastruktury towarzyszącej, w szczególności do zespołu portów morskich Szczecin - Police - Świnoujście.

Transport wodny śródlądowy odgrywa obecnie niewielką rolę w przewozach towarowych oraz gospodarce regionu. W przewozach osób jego rola ogranicza się do turystyki wodnej, a lokalnie – występuje on jako transport uzupełniający do transportu samochodowego.

W 2022 r. na terenie Dolnego Śląska realizowano m.in. następujące zadania:

- Uczestnictwo przedstawiciela Wydziału w bieżących pracach Zespołu ds. bezpieczeństwa i Rozwoju Żeglugi na Odrzańskiej Drodze Wodnej;
- Uczestnictwo w posiedzeniach Komitetu konsultacyjnego Dorzecza Odry, w tym wystosowanie apelu Komitetu do PGW Wody Polskie dot. sytuacji ekologicznej na rzece Odrze, stałego monitoringu stanu wód na rzece Odrze i jej dorzeczu, a także stałej i otwartej publikacji wyników badań na stronach internetowych i w aplikacjach mobilnych;
- Marszałkowie nadodrzańskich regionów podpisali 22 sierpnia 2022 r., w Cigacicach deklarację współpracy samorządów województw nadodrzańskich, której celem jest stworzenie wspólnego programu ratunkowego dla Odry. Powstał zespół złożony m.in. z naukowców i przedstawicieli Polskiego Związku Wędkarskiego w sprawie przygotowania wspólnego i kompleksowego Programu Odbudowy Ekosystemu Rzeki Odry. Szefem Zespołu został prof. Krzysztof Lejcuś w Uniwersytecie Przyrodniczego we Wrocławiu.

We wrześniu 2022 r. w UMWD został powołany Zespół ds. rzeki Odry z następującym zakresem zadań:

- koordynacja działań wynikających z zawartego Porozumienia w dniu 22 sierpnia 2022 r. w Cigacicach, pomiędzy Marszałkami województw opolskiego, dolnośląskiego, lubuskiego oraz zachodniopomorskiego;
 - współpraca z przedstawicielami administracji rządowej i samorządowej zajmującymi się ekologią, gospodarką wodną, żeglugą oraz ochroną przeciwpowodziową;
 - przygotowywanie opinii i analiz związanych z szeroko pojmowaną kwestią zagospodarowania Odry i dorzecza;
 - współpraca z organizacjami pozarządowymi, ośrodkami akademickimi oraz instytucjami badawczymi w zakresie odbudowy ekosystemów rzeki Odry, ochrony przeciwpowodziowej.
- Pod kierownictwem prof. Krzysztofa Lejcusia z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu powstała propozycja Programu Odbudowy Ekosystemu Rzeki Odry. Założenia Programu Odbudowy Ekosystemu Rzeki Odry to między innymi:
- przygotowanie i wdrożenie wspólnego programu (z uwzględnieniem jego zapisów w dokumentach planistycznych i strategicznych),
 - powołanie międzyregionalnego zespołu eksperckiego, którego celem będzie diagnoza ekosystemów i wyznaczenie kierunków działania w zakresie poprawy stanu środowiska w Odrze,
 - monitoring stanu sytuacji ekologicznej na Odrze (w tym monitoring jakości wody powierzchniowej w ramach uczelni wyższych ze wszystkich czterech województw),
 - wsparcie przy szacowaniu szkód powstałych w wyniku katastrofy ekologicznej na Odrze,
 - analiza ustawy Prawo Wodne pod kątem funkcjonowania współpracy samorządów, Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej oraz innych służb państwowych.
- Promocja żeglugi na rzece Odrze m.in. poprzez uczestnictwo w obchodach Dni Marynarzy Rzecznych;
 - Bieżące śledzenie postępów modernizacji Odrzańskiej Drogi Wodnej i dostępności/ udostępnianiu obiektów hydrotechnicznych dla żeglugi i turystyki wodnej. Współpracowano z Wodami Polskimi - Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w tym zakresie.

Opinie Zarządu Województwa Dolnośląskiego dotyczące sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województw, o których mowa w art. 10f ust. 2 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

Wydział Rozwoju Regionalnego

W 2022 r. Departament Gospodarki wraz z Instytutem Rozwoju Terytorialnego przygotował i przekazał do JST 30 opinii Zarządu Województwa Dolnośląskiego dotyczących sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województw, o których mowa w art. 10f ust. 2 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Zespół Ekspertki ds. Europejskiej i Krajowej Polityki Strukturalnej

Wydział Rozwoju Regionalnego

Jest to gremium opiniodawczo-doradcze działające przy Konwencie Marszałków i Związku Województw RP, składające się z przedstawicieli wszystkich Urzędów Marszałkowskich w Polsce, natomiast jako goście i eksperci są także zapraszani m.in. przedstawiciele strony rządowej i Komisji Europejskiej. Zespół odpowiada za opiniowanie dokumentów strategicznych i operacyjnych związanych z realizacją polityki rozwoju regionalnego i rozwoju kraju na szczeblu krajowym i unijnym, a także dokumentów związanych z realizacją polityki spójności Unii Europejskiej (rozporządzenia, wytyczne, analizy, inne dokumenty operacyjno-wdrożeniowe). Ponadto Zespół zajmuje się przygotowaniem i opiniowaniem stanowisk Konwentu Marszałków oraz stanowisk Związku Województw.

W 2022 r. odbyły się 2 spotkania Zespołu Ekspertki ds. Europejskiej i Krajowej Polityki Strukturalnej (ZEEiKPS):

Podczas spotkań omawiano następujące tematy:

- negocjacje dot. perspektywy finansowej Polityki Spójności 2021-2027 w wymiarze regionalnym;
- Koncepcja Rozwoju Kraju 2050;
- Integracja planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego;
- perspektywa rozwoju obszarów wiejskich oraz zagadnień związanych z Polityką Spójności 2021-2027;
- wymiar terytorialny w aktualizowanej Strategii Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030;
- Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej (WPR).

Ponadto, ZEEiKPS przygotował projekty Stanowisk Konwentu Marszałków m.in.: w sprawie realizacji instrumentów terytorialnych w perspektywie finansowej 2021-2027 oraz wydłużenia okresu rozliczenia wydatków programów operacyjnych perspektywy finansowej 2014-2020.

Grupa Robocza ds. terytorializacji województwa dolnośląskiego

Wydział Rozwoju Regionalnego

Grupa robocza ds. terytorializacji województwa dolnośląskiego jako ciało opiniodawczo-doradcze Zarządu Województwa Dolnośląskiego została powołana Uchwałą Zarządu Województwa Dolnośląskiego nr 4398/VI/21 z dnia 11 października 2021 r. – w celu sprawnego i przejrzystego przeprowadzenia procedury podziału województwa dolnośląskiego na dwie jednostki statystyczne według klasyfikacji NUTS 2.

Analiza danych dla całego województwa, dla poszczególnych podregionów i powiatów pozwoliła określić dwa warianty podziału województwa:

WARIANT I:

- NUTS wrocławski: podregion legnicko-głogowski, wrocławski i Miasto Wrocław;
- NUTS dolnośląski: podregion jeleniogórski i wałbrzyski.

WARIANT II:

- NUTS wrocławski: podregion wrocławski i Miasto Wrocław;
- NUTS dolnośląski: podregion wałbrzyski, jeleniogórski i legnicko-głogowski.

W ramach kolejnych spotkań grupy prowadzono dyskusję na temat możliwych wariantów podziału województwa dolnośląskiego na dwie jednostki statystyczne wg klasyfikacji NUTS 2, w tym 2 grudnia 2021 r. przyjęto uchwałę w sprawie decyzji o podziale województwa dolnośląskiego na dwie jednostki statystyczne wg klasyfikacji NUTS 2 (bez wskazywania możliwych wariantów podziału). W 2022 r. przeprowadzono dwa spotkania (online) 13 stycznia i 22 czerwca 2022:

I. 13 stycznia 2022 r. członkowie grupy roboczej podjęli uchwałę w sprawie rekomendacji wyboru wariantu podziału województwa dolnośląskiego na dwie jednostki statystyczne wg klasyfikacji NUTS 2.

Za Wariantem II głosowało 22 członków. Od głosowania wstrzymało się 13 członków. 5 osób odmówiło udziału w głosowaniu. Wobec powyższego rekomendacja grupy w zakresie podziału województwa dolnośląskiego, przyjęta uchwałą, dotyczyła **Wariantu II, tj:**

NUTS wrocławski: podregion wrocławski i Miasto Wrocław,

NUTS dolnośląski: podregion jeleniogórski, wałbrzyski i legnicko-głogowski.

14 stycznia 2022 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego, przyjmując rekomendację Grupy, podjął uchwałę w sprawie wyboru wariantu podziału województwa dolnośląskiego na dwie jednostki statystyczne wg klasyfikacji NUTS – zgodnie z Wariantem II – na NUTS wrocławski: podregion wrocławski i Miasto Wrocław oraz NUTS dolnośląski: podregion jeleniogórski, wałbrzyski i legnicko-głogowski. W ślad za uchwałą w dniu 14 stycznia 2022 r. do MFiPR wysłany został wniosek w sprawie zmiany klasyfikacji NUTS – podziału statystycznego województwa dolnośląskiego na dwie jednostki NUTS 2 i podjęcie niezbędnych działań w kierunku jego przeprowadzenia. 21 stycznia 2022 r. UMWD przekazał pismem niezbędne uzupełnienia uzasadnienia dla proponowanego podziału o wszystkie wymagane przez Eurostat informacje. Przedstawiono pełną argumentację wynikającą z uwarunkowań społeczno-gospodarczych, uzasadniającą propozycję podziału oraz biorąc pod uwagę sygnalizowaną konieczność zmian w zakresie nazewnictwa jednostek statystycznych, zaproponowano **nowe nazwy** dla obu regionów poziomu NUTS-2:

metropolitalny wrocławski (obejmujący dwa podregiony poziomu NUTS-3: miasto Wrocław – PL514 i wrocławski – PL518);

dolnośląski regionalny (obejmujący trzy podregiony poziomu NUTS-3: jeleniogórski – PL515, legnicko-głogowski – PL516 i wałbrzyski – PL517).

Zgodnie z pismem Dyrektora Generalnej Eurostatu – Pani Mariany Kotzevy, z dnia 3 kwietnia 2022 r., **polski wniosek ws. zmian w klasyfikacji NUTS dla województwa dolnośląskiego w ramach rundy rewizji NUTS 2024 został odrzucony** z uwagi na brak zgodności z zasadami określonymi w art. 3 i 5 Rozporządzenia (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady ws. NUTS⁹, tj.:

- proponowany podział województwa dolnośląskiego nie odpowiada krajowemu podziałowi administracyjnemu (istniejące krajowe poziomy administracyjne należy odwzorować jeden do jednego na poziomie NUTS a podział administracyjny Polski na województwa jest odpowiednikiem dla poziomu NUTS 2, zgodnie z załącznikiem II do Rozporządzenia);
- przewidywana zmiana (nieadministracyjnego) poziomu NUTS 1 obejmowałaby utworzenie regionu NUTS 1 równego województwu dolnośląskiemu o całkowitej liczbie ludności poniżej 3 mln mieszkańców (dla poziomu NUTS 1 progi te wynoszą od 3 mln do 7 mln mieszkańców).

II. 22 czerwca 2022 r. – odbyło się podsumowanie i zawieszenie prac grupy roboczej.

Fundusz Sprawiedliwej Transformacji

Wydział Rozwoju Gospodarczego

30 czerwca 2021 r. Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanowiony został Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST). KE wskazała również regiony europejskie, które po opracowaniu Terytorialnych Planów Sprawiedliwej Transformacji (TPST), będą mogły uzyskać wsparcie finansowe na rzecz łagodzenia społecznych i gospodarczych skutków odejścia od gospodarki opartej na paliwach kopalnych. Na Dolnym Śląsku obszarem wskazanym do w/w wsparcia został subregion wałbrzyski. Zarząd Województwa w oparciu o analizę powiązań gospodarczych oraz analizę sytuacji społeczno-gospodarczej wskazał również powiat kamiennogórski oraz powiat zgorzelecki, jako te które powinny zostać objęte finansowym wsparciem FST. Rok 2022 poświęcony był kontynuowaniu prac nad tworzeniem TPST dla wskazanych obszarów Dolnego Śląska. Podczas siedmiu posiedzeń Grupy Roboczej ds. FST, zrzeszającej 80 podmiotów (JST, uczelnie, instytuty badawcze, IOB, przedsiębiorcy, związki zawodowe, NGO, radni sejmiku Województwa Dolnośląskiego) wypracowanych zostało 10 wersji TSPT dla subregionu wałbrzyskiego, a ostateczna wersja została zaakceptowana przez KE w grudniu 2022 r. i stanowi podstawę do wydatkowania środków z FEDŚ 2021-2027. Jednocześnie Komisja Europejska odrzuciła propozycję objęcia wsparciem FST powiatu kamiennogórskiego

⁹ Rozporządzenie (WE) Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 roku w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS).

oraz powiatu zgorzeleckiego. Dla ukierunkowania wsparcia ze środków FST od 24.01.2022 do 28.02.2022 r. trwał nabór na listę projektów niekonkurencyjnych. Lista stanowi załącznik do TPST. Od listopada do grudnia 2022 r. trwały intensywne negocjacje z KE nad ostatecznym kształtem i zakresem wsparcia środkami FST w Programie FEDŚ 2021-2027.

Równolegle do działań prowadzonych w regionie przedstawiciele Departamentu Gospodarki byli zaangażowani do współpracy z Ministerstwami Funduszy i Polityki Regionalnej, Klimatu i Środowiska, Finansów i Aktywów Państwowych, posłami, senatorami, europosłami, radnymi Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, spółkami Skarbu Państwa i lokalnymi interesariuszami w celu wyjaśnienia wątpliwości dotyczących wdrażania Funduszu. Brali również udział w posiedzeniach sejmowej Podkomisji stałej do spraw Sprawiedliwej Transformacji oraz sesjach Sejmiku Województwa Dolnośląskiego poświęconych FST.

Kontynuowana była współpraca (finansowana przez KE) z Jaspers w zakresie planowanych projektów energetycznych i Bankiem Światowym w zakresie przygotowania terytorialnych planów i współpracy z lokalnymi interesariuszami.

Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego

Koszt: w ramach etatów pracowników

ERRIN

Wydział Rozwoju Gospodarczego

Sieć ERRIN, z siedzibą w Brukseli, powstała w 2001 roku i jest dynamicznie rozwijającą się organizacją, zrzeszającą ponad 120 podmiotów, w tym ponad 110 regionów europejskich. Jej działalność skupia się na ułatwianiu wymiany wiedzy i doświadczenia oraz służy nawiązywaniu wspólnych działań i partnerstw projektowych w celu wzmocnienia potencjału badawczego i innowacyjnego swoich członków. Poprzez angażowanie się w dyskusje z instytucjami europejskimi, sieć ERRIN stara się również wywierać wpływ na poszczególne polityki unijne w celu ich lepszego dostosowania do potrzeb regionalnych. Regularne spotkania członków sieci w ramach tematycznych grup roboczych oraz kluczowych z punktu widzenia ich interesów wydarzeniach (zarówno w Brukseli, jak i regionach partnerskich) służą głównie wymianie dobrych praktyk, organizacji wspólnych wydarzeń oraz budowaniu partnerstw międzynarodowych na rzecz inicjatyw projektowych. W ramach Europejskiej Sieci Współpracy Regionów w zakresie Badań i Innowacji funkcjonuje obecnie 15 grup tematycznych. Województwo Dolnośląskie uczestniczy aktywnie w pracach grupy Smart Specialisation. W związku z pandemią Covid – 19 niemożliwe było uczestnictwo w wydarzeniach ERRIN na miejscu, szczególnie tych organizowanych w I połowie roku, ale przedstawiciele Wydziału aktywnie uczestniczyli w organizowanych przez sieć webinarium wpisujących się tematycznie w dolnośląskie inteligentne specjalizacje. Spotkania te były również promowane wśród uczestników Dolnośląskiego Systemu Innowacji.

Działanie nie ma odrębnego budżetu w Wydziale. Realizowane jest bezkosztowo, w ramach wynagrodzeń pracowników oraz budżetu delegacyjnego.

Realizacja zadań publicznych z zakresu działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości z dziedziny efektywności energetycznej regionu

Wydział Rozwoju Gospodarczego

W ramach ogłoszonych dwóch otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych z zakresu działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości z dziedziny efektywności energetycznej regionu zrealizowane zostały 3 zadania publiczne na łączną kwotę dotacji **100 000 zł**:

1. „Konferencja nt. rozwijania inwestycji w energetykę rozproszoną i OZE w gminach oraz klastrach energii w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i zrównoważonego Rozwoju Dolnego Śląska” - konferencja połączona z wizytą studyjną w Zgorzeleckim Kłastrze Energii odbyła się 24 listopada 2022 r. w Zgorzelcu.

Zadanie zrealizowane przez Fundację Dolnośląski Instytut Studiów Energetycznych we Wrocławiu - kwota dotacji – **30 000 zł**.

Kolejne dwa zadania dotyczyły transformacji energetycznej regionów, dla których przygotowano zostały Terytorialne Plany Sprawiedliwej Transformacji (TPST), czyli powiatu zgorzeleckiego oraz subregionu wąbrzeskiego i powiatu kamiennogórskiego:

2. „Porozmawiamy o przyszłości” – zadanie realizowane w obrębie powiatu zgorzeleckiego. W ramach zadania przygotowano i opublikowano dwa materiały filmowe z udziałem mieszkańców Bogatyni (reportaż i debatę TV) na temat transformacji energetycznej regionu.

Zadanie zrealizowane przez Stowarzyszenie Media Lokalne w Bogatyni - kwota dotacji – **22 500 zł.**

3. „EnergiaOdNowa” – zadanie zrealizowane w obrębie subregionu wałbrzyskiego i powiatu kamiennogórskiego. W ramach zadania przez 10 tygodni (IX-XII 2022) przygotowano i opublikowano 11 materiałów (w formie druku, publikacji na portalach i wideo) dotyczących różnych aspektów transformacji energetycznej. Następnie 6 grudnia 2022 r. zorganizowano debatę oxfordzką pt. „Jak będzie wyglądał nasz świat w 2050 r.” z udziałem uczniów z dwóch szkół średnich z Wałbrzycha i Szczawna Zdroju.

Zadanie zrealizowane przez Fundację Wałbrzych 2000 – kwota dotacji – **47 500 zł.**

Całkowity koszt: 100 000, 00 zł

Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego

Dostawa opracowania treści oraz elementów graficznych do Informatora Gospodarczego Województwa Dolnośląskiego.

Wydział Rozwoju Gospodarczego

Zlecono przygotowanie treści merytorycznej, jak i opracowanie graficzne do informatora gospodarczego. Zakres merytoryczny publikacji objął m.in.: położenie geograficzne, ludność, przemysł, rynek pracy, szkolnictwo, Dolnośląskie Inteligentne Specjalizacje, handel zagraniczny, innowacyjność regionu itp. Przygotowane treści oraz zdjęcia, zostaną wykorzystane do wersji publikacyjnej Informatora Gospodarczego Województwa Dolnośląskiego planowanej do wydania w 2023 r.

Koszt: 54 120, 00 zł

Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego

Usługa doradztwa specjalistycznego dot. badania łańcuchów wartości

Wydział Rozwoju Gospodarczego

Zlecono usługę wsparcia merytorycznego zewnętrznego eksperta w związku z realizacją badania pn. „Badanie łańcuchów wartości w kontekście rozwoju innowacyjności na Dolnym Śląsku” realizowanego w ramach Pomocy Technicznej ze środków UE. Realizując to zlecenie, ekspert sprawdził raport metodologiczny oraz końcowy, przygotowane na potrzeby badania. Dodatkowo służył Zamawiającemu bieżącą pomocą w podejmowaniu kierunkowych decyzji w zakresie kwestii związanych z metodologią i procedurą badawczą. Wsparcie zewnętrznego eksperta pozwoliło na zapewnienie wysokiej jakości merytorycznej ww. analizy, w tym skonkretyzowania kierunków badawczych oraz rekomendacji dla Zarządu Województwa.

Całkowity koszt (wyplacony w trzech transzach): 9400,00 zł.

Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego

Wydarzenia wspierające rozwój gospodarczy organizowane/ współorganizowane przez Wydział

Wydział Rozwoju Gospodarczego

Kongres Firm Rodzinnych

Współorganizowano V edycję Kongresu, która odbyła się 7 czerwca 2022 r. we Wrocławskim Centrum Kongresowym Hali Stulecia pod hasłem „Odnowa od nowa”. Kongres stanowił platformę dla przedsiębiorców rodzinnych województwa dolnośląskiego, dzięki której mogli podzielić się swoimi doświadczeniami, nawiązać nowe kontakty, czerpać inspiracje do rozwoju firm oraz korzystać z wiedzy specjalistów, reprezentujących instytucje dostarczające rozwiązania dla biznesu rodzinnego. Organizatorem wiodącym wydarzenia była Wyższa Szkoła Bankowa. Wydarzenie zostało objęte patronatem honorowym przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego Cezarego Przybylskiego. Kongres Firm Rodzinnych jest wspólnym dziełem środowiska biznesowego, samorządowego i akademickiego na Dolnym Śląsku.

Koszt: 19 680,00 zł (wynajem sali konferencyjnej)

Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego

Spotkania biznesowe**Wydział Rozwoju Gospodarczego****Spotkania biznesowe**

W 2022 r. przeprowadzono cykl spotkań w formie śniadań biznesowych z udziałem przedstawicieli sektora przedsiębiorstw reprezentujących regionalne środowiska MŚP z Dolnego Śląska. Spotkania odbyły się w 9 powiatach: wałbrzyskim, ząbkowickim, świdnickim, kłodzkim, głogowskim, legnickim, lubińskim, jeleniogórskim oraz bolesławieckim. Celem tych spotkań było poznanie problemów środowiska biznesowego, przekazanie informacji o stanie dolnośląskiej gospodarki oraz zapoznanie z ofertą instytucji finansowych i otoczenia biznesu działających na Dolnym Śląsku. Przedsiębiorcom zaprezentowano główne założenia Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska na lata 2021-2027, w ramach których kilkaset milionów euro zostanie przeznaczone na rozwój przedsiębiorstw i innowacji w województwie dolnośląskim.

Całkowity koszt: 75 600,00

Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego

Konkurs "Dolnośląski Gryf - Nagroda Gospodarcza"**Wydział Rozwoju Gospodarczego****Konkurs "Dolnośląski Gryf - Nagroda Gospodarcza", Edycja XIX 2022 r.**

Współorganizowano XIX edycję konkursu. Sfinansowano oprawę artystyczną, w formule spektaklu Gala Światowych Musicali, w trakcie uroczystego wręczenia nagród "Dolnośląski Gryf - Nagroda Gospodarcza". Konkurs przeznaczony jest dla przedsiębiorstw i jednostek samorządu terytorialnego z Dolnego Śląska. Podczas Wielkiej Gali, która odbyła się 24 października 2022 r. w Teatrze Muzycznym Capitol we Wrocławiu, wręczono statuetki Laureatom konkursu. Nagroda Gospodarcza-Dolnośląski Gryf promuje i nagradza najważniejsze osiągnięcia gospodarcze regionu. Kapituła w składzie której jest Marszałek Województwa Dolnośląskiego Cezary Przybylski, przyznała nagrody w 8 kategoriach:

1. Dolnośląski Produkt Roku,
2. Najlepsza współpraca biznesu i nauki,
3. Nowatorski pomysł na Biznes,
4. Skuteczna transformacja biznesowa,
5. Angażujący pracodawca,
6. Firma świadoma ekologicznie,
7. Biznesowy liderem roku,
8. Nagroda za najlepszą współpracę w niesieniu pomocy.

Konkurs od 2010 roku współorganizowany jest przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Głównym organizatorem jest Zachodnia Izba Gospodarcza – Pracodawcy i Przedsiębiorcy.

Koszt: 60 000,00 zł

Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego

Spotkania ze środowiskami biznesowymi, społeczeństwem obywatelskim i samorządami**Wydział Rozwoju Gospodarczego**

W 2022 r. zorganizowano sześć spotkań o charakterze gospodarczym ze środowiskami biznesowymi, społeczeństwem obywatelskim i samorządami, podczas których zapewniono obsługę cateringową i gastronomiczną na łączną kwotę **16 083,48 zł** (realizacja dwuletniej umowy, której przedmiotem jest zapewnienie usług cateringowych i gastronomicznych – obiadów, kolacji i przerw kawowych na potrzeby spotkań o charakterze gospodarczym organizowanych przez Wydział Rozwoju Gospodarczego na terenie Dolnego Śląska).

Całkowity koszt: 16 083,48 zł

Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego

Przygotowywanie opinii dla Zarządu Województwa w zakresie planowania energetycznego**Wydział Rozwoju Gospodarczego**

W 2022 roku Zarząd Województwa Dolnośląskiego wydał 15 opinii pozytywnych dla wnioskujących gmin.

Działanie nie ma odrębnego budżetu w Wydziale.

Realizowane jest bezkosztowo, w ramach wynagrodzeń pracowników.

Działania informacyjno-promocyjne**Wydział Komunikacji Społecznej**

W 2022 roku realizowane były standardowe działania informacyjno-promocyjne, polegające na przekazywaniu opinii publicznej informacji dotyczących bieżących wydarzeń, pracy oraz zadań samorządu województwa. Zorganizowano i zrealizowano w sumie 85 konferencji prasowych w tym konferencji online, nagrań na potrzeby poszczególnych dolnośląskich stacji telewizyjnych i stacji radiowych oraz związanych z wydarzeniami, w których uczestniczył Zarząd Województwa Dolnośląskiego, 30 filmowych materiałów informacyjno-promocyjnych. Ponadto przygotowanych zostało ponad 220 informacji prasowych, które cyklicznie publikowane były na łamach dzienników oraz tygodników lokalnych i ogólnopolskich oraz na regionalnych portalach informacyjnych. Prowadzona była także współpraca z regionalnymi, lokalnymi oraz ogólnopolskimi stacjami radiowymi i telewizyjnymi przy realizacji cyklicznych audycji poświęconych bieżącym wydarzeniom i pracy samorządu województwa oraz jednostek mu podległych. W sumie zrealizowano 264 audycje. Wydział współpracował także z regionalnymi i lokalnymi tygodnikami oraz portalami informacyjnymi, a także z dziennikiem ogólnopolskim, na łamach których opublikował ponad 290 materiałów informacyjno-promocyjnych. Utrzymywany był stały kontakt z przedstawicielami mediów zarówno z regionu, jak i całej Polski. W sumie w 2022 roku wpłynęło ok. 260 indywidualnych pytań od dziennikarzy, na które udzielono analogiczną liczbę odpowiedzi.

Zadania dotyczące informacji i promocji RPO WD 2014-2020**Wydział Komunikacji Społecznej**

W ramach zadań dotyczących informacji i promocji RPO WD 2014-2020 wszystkie podejmowane działania były związane głównie z promocją projektów dofinansowanych z programu regionalnego. Zrealizowana została kampania o szerokim zasięgu, której celem było zwiększenie świadomości mieszkańców Dolnego Śląska na temat korzyści płynących z efektów wdrażania RPO w regionie, a także budowa pozytywnego wizerunku funduszy europejskich i instytucji zaangażowanych w ich wdrażanie oraz upowszechnienie dobrych praktyk. W 2022 r. wyemitowanych zostało łącznie 60 audycji w radiu regionalnym oraz w trzech stacjach lokalnych.

Opublikowano 78 artykułów w prasie regionalnej, lokalnej i internecie. Przygotowano 9 filmów promujących projekty na potrzeby Dni Otwartych Funduszy Europejskich. Spot promocyjny „Najważniejsze” z udziałem beneficjentów był emitowany w serwisie You Tube oraz w dwóch telewizjach internetowych VoD ponad 1,5 mln emisji. Strona internetowa programu www.rpo.dolnyslask.pl w 2022 r. miała prawie 220 tys. odślon. Program był również aktywnie promowany w mediach społecznościowych: opublikowano 217 postów.

Dotacje na konserwację urządzeń melioracji wodnych szczegółowych dla j.s.t.**Wydział Obszarów Wiejskich**

W ramach wsparcia melioracji wodnych ogłoszono nabór wniosków na dofinansowanie bieżącego utrzymania urządzeń melioracji wodnych. Przez bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych rozumie się eksploatację, konserwację oraz remont w celu zachowania funkcji tych urządzeń, w tym: wykaszanie roślin, wygrabianie porostów ze skarp i dna rowów, karczowanie lub wycięcie drzew i krzewów, odmulenie dna rowów, czyszczenie i naprawa budowli na rowach, naprawa skarp rowów, usuwanie tzw. „awarii drenarskich” itp.

Konkurs był finansowany ze środków Budżetu Województwa Dolnośląskiego.

Dofinansowano 54 projekty na łączną kwotę 1 354 002,00 zł, w tym na:

- subregion legnicko-głogowski: 206 445,00 zł,
- subregion jeleniogórski: 311 826,00 zł,
- subregion wałbrzyski: 564 659,00 zł,
- subregion wrocławski: 271 072,00 zł.

Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich: 7.4.2. Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów**Wydział Obszarów Wiejskich**

Operacje realizowane w ramach PROW na lata 2014-2020.

Limit Środków: 2 350 229 euro.

W 2022 r. trwała realizacja finansowa działania.

ARiMR zrealizowała 1 płatność końcową na 559 415 zł dla projektu – Gminy Prusice *Budowa Targowiska w miejscowości Skokowa*.

Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER - 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność:

Wydział Obszarów Wiejskich

Operacje realizowane w ramach PROW na lata 2014-2020.

Limit środków: 54 955 500 euro.

W 2022 r. do SW przekazano 561 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę pomocy ogółem 71 421 524,62 zł. Podpisano 211 nowych umów o przyznanie pomocy na kwotę 25 615 617,46 zł wpłynęło 349 wniosków o płatność na kwotę 29 825 900,12 zł a ARiMR zrealizowała płatności dla 335 zleceń (w tym 41 płatności dla wyprzedzającego finansowania) na kwotę pomocy ogółem 25 517 022,71 zł. 204 projekty zostały zakończone. W rezultacie utworzono m.in. 79 nowych mikroprzedsiębiorstw, a wsparcie rozwojowe otrzymało 44 istniejące przedsiębiorstwa. Utworzone zostało 123 nowe miejsca pracy, wybudowano też m.in. 112 nowych obiektów infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, sportowej a kolejnych 95 obiektów tego typu zostało przebudowanych bądź zmodernizowanych. Wybudowano ponad 7,5 km ścieżek rowerowych oraz powstało prawie 3,5 km nowych szlaków turystycznych. Pracom konserwatorskim lub restauratorskim poddano 4 zabytkowe objekty.

Dolnośląska infrastruktura informacji przestrzennej

Geodeta Województwa – Wydział Geodezji i Kartografii

(Zadanie 5.2.2. Rozwój Dolnośląskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej w zakresie zwiększenia dostępności do zasobów informacyjnych o regionie).

A. Utrzymanie trwałości projektu pn. „Rozbudowa Geoportalu Dolny Śląsk – budowa Dolnośląskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej”

Rok 2022 był kolejnym rokiem utrzymania zakończonego w 2018 roku projektu pn. „Rozbudowa Geoportalu Dolny Śląsk – budowa Dolnośląskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej”, zrealizowanego w ramach RPOWD 2014-2020. W 2022 roku aktualizacji poddane zostały przestrzenne bazy danych zasilające Geoportal Dolny Śląsk oraz powstały nowe opracowania wspomagające zarządzanie województwem, będące efektem realizacji zadań publicznych przez jednostki UMWD m.in.:

- mapa turystyki kulinarnej,
- mapa uzdrowisk dolnośląskich,
- mapa astroturystyki,
- mapa apiturystyki,
- mapa „Magiczny Szlak Ducha Gór”,
- mapa „Kultowe miejsca w dolnośląskich górach”,
- mapa cyklu radiowo-reporterskiego „Dolnośląskie tajemnice”,
- moduł "Ocena potencjału obszarów wiejskich",
- mapa lokalizacji jednostek Ochotniczej i Państwowej Straży Pożarnej na Dolnym Śląsku,
- mapa sieci kolejowej w województwie dolnośląskim,
- zbiorcza mapa turystyki tematycznej, pokazujące obiekty slow, związane z astroturystyką, turystyką kulinarną, szlak zabytków techniki i miejsca oferujące apiterapię,
- moduł "Przystanki autobusowe" wzbogacony o dane dla kolejnych 4. powiatów i zaktualizowany w zakresie dotychczas prezentowanych danych,
- mapa wypadków drogowych zaktualizowana o dane za 2021 rok,

Zorganizowana została po raz VIII ogólnopolska konferencja pn. „Informacja przestrzenna impulsem do rozwoju lokalnego”, skierowana szczególnie do przedstawicieli jednostek administracji publicznej szczebla lokalnego oraz wszystkich zainteresowanych wykorzystaniem systemów informacji przestrzennej do realizacji zadań z zakresu administracji publicznej. W 2022 roku tematem głównym konferencji było wykorzystanie GIS w zarządzaniu przestrzenią na szczeblu lokalnym i regionalnym, w tym do wspomagania procesów decyzyjnych, wykorzystania GIS przy partycypacji społecznej, w podejmowaniu urzędowych decyzji, rozwoju turystyki i jej promocji, oraz w ochronie środowiska.

Dodatkowo w 2022 roku kontynuowane były prace dotyczące przygotowania realizacji projektu pn. „Transformacja cyfrowa administracji publicznej szczebla wojewódzkiego poprzez zwiększenie cyfrowych zasobów informacyjnych oraz e-usług publicznych Geoportalu Dolny Śląsk” w ramach RPO WD 2021-2027.

Założeniem projektu jest zwiększenie potencjału Geoportalu Dolny Śląsk poprzez wzbogacenie go o nowe zasoby informacyjne oraz e-usługi publiczne w zakresie: wojewódzkich danych geologicznych, informacji o środowisku, wydawania zezwoleń dla przewoźników w zakresie publicznego transportu zbiorowego, scalania gruntów w województwie, a także aktualizacji cyfrowej mapy topograficznej. Projekt zakłada także rozbudowę Geoportalu Dolny Śląsk o nowe zasoby bazodanowe i narzędzia, między innymi do prowadzenia procesów

partycypacji społecznej. Realizacja projektu przyczyni się do wypełnienia zapisów ujętych w SRWD 2030, w zakresie zwiększenia dostępności do zasobów informacyjnych o regionie oraz poprawy sprawności obsługi społeczeństwa przez instytucje publiczne, poprzez e-usługi publiczne poziomu 4. W 2022 roku w ramach realizacji ww. projektu zakupiona została aplikacja do naliczania szkód łowieckich oraz baza szlaków turystycznych województwa dolnośląskiego, wraz z dostępem do aplikacji PTTK do zarządzania szlakami.

Wojewódzki zasób geodezyjny i kartograficzny

Geodeta Województwa – Wydział Geodezji i Kartografii

W 2022 r. zaktualizowana została baza danych topograficznych w skali 1:10 000 – BDOT10k dla następujących 13. powiatów: górowskiego, wołowskiego, głogowskiego, polkowickiego, lubińskiego, lubańskiego, złotoryjskiego, średzkiego, zgorzeleckiego, m. Wałbrzych, m. Jelenia Góra, karkonoskiego, dzierzoniowskiego. W ciągu całego roku udostępniany był w postaci cyfrowej i papierowej wojewódzki zasób geodezyjny i kartograficzny, zgodnie z zapisami ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne odpłatnie i nieodpłatnie. Zrealizowanych zostało 226 wniosków, w tym odpłatnych na kwotę 25 251,10 zł.

Ochrona gruntów rolnych w województwie dolnośląskim

Geodeta Województwa – Wydział Geodezji i Kartografii

(Zadanie 4.2.1. Racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych i leśnych)

W 2022 roku w ramach zadania ochrona gruntów rolnych wydatkowano kwotę: 19 097 985,68 zł. Zrealizowano i rozliczono 156 umów dla 26 powiatów, 63 gmin, 1 miasta i 15 jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych (w tym osoby fizyczne). Wydział Geodezji i Kartografii zrealizował dodatkowo 1 zadanie własne.

Z budżetu Województwa Dolnośląskiego została przekazana, w formie dotacji lub pomocy finansowej, kwota 19 017 985,68 zł na realizację prac z zakresu ochrony gruntów rolnych, między innymi:

- drogi dojazdowe do gruntów rolnych – 86 zadań (69,81 km) na łączną kwotę: 17 271 912,34 zł;
- zakup sprzętu pomiarowego i informatycznego oraz oprogramowania - 32 zadania na łączną kwotę: 1 207 035,34 zł;
- usuwanie kamieni na gruntach ornych – 11 zadań (180,40 ha) na łączną kwotę: 54 120,00 zł;
- zbiorniki wodne służące małej retencji wodnej – 4 zadania (4,09 ha pow. lustra wody) na łączną kwotę: 101 864,00 zł;
- użyźnianie gleb o niskiej wartości produkcyjnej – 2 zadania (27,19 ha) na łączną kwotę: 8157,00 zł;
- przeciwdziałanie erozji gleb i ruchom masowym ziemi na gruntach rolnych - 15 zadań (5610 szt. drzew) na łączną kwotę: 301 736 zł;
- pomiary geodezyjne oraz sprawdzanie klasyfikacji gruntów – 6 zadań (42,998 ha) na łączną kwotę: 73 161,00 zł.

Zrealizowano 1 zadanie własne na kwotę: 80 000 zł.

Prace zrealizowane przez Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych we Wrocławiu

Geodeta Województwa – Wydział Geodezji i Kartografii

(Zadanie 1.4.4. Programowanie i realizacja prac urządzeniowo-rolnych, działania na rzecz scalania gruntów rolnych oraz melioracji)

A. PRACE URZĄDZENIOWO-ROLNE

Aktualizacji podlegało 15 planów urządzeniowo-rolnych dla następujących gmin tj.: Radwanice, Grębocice, Dobroszyce, Dzierżonów, Żórawina, Udanin, Pęcław, Domaniów, Janowice Wielkie, Jaworzyna Śląska, Świdnica, Ruja, Kostomłoty, Jordanów Śląski, Żukowice (łączna powierzchnia obszarów objętych opracowaniami to ok. 153 691 ha).

B. PRACE SCALENIOWE

prowadzone na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów:

- a) Opracowywano projekty scaleń gruntów 6 obiektów: Luboradz (gmina Mściwojów), Brunów (gmina Chocianów), Mokrzeszów (gmina Świdnica), Rataje i część wsi Prawików (gmina Wołów), Niedzwiedzice (gmina Chojnów), Snowidza (gmina Mściwojów). Powierzchnia obszarów objętych scaleniem wynosi ok. 6470 ha
- b) Działania w zakresie zagospodarowania poscaleniowego prowadzono w 4 obiektach: Piława Dolna (gmina Dzierżonów), Tomkowice, Granica, Godziszówek (gmina Strzegom), Nidaszów (gmina Mściwojów), Piotrowice Świdnickie i część wsi Pastuchów (gmina Jaworzyna Śląska).
- c) Opracowano założenia do projektu scalenia gruntów obiektów: Snowidza, Targoszyn (gmina Mściwojów) Lubiel (gmina Wąsosz). Powierzchnia obszarów objętych opracowaniami wynosi ok. 3471 ha.
- d) Prowadzono prace związane z przygotowaniem założeń do projektu scalenia wsi: Kwielice (gmina Grębocice), Kłobuczyn (gmina Gaworzycy). Powierzchnia obszarów objętych opracowaniami wynosi ok. 1899 ha.

C. OBSŁUGA DOCHODÓW BUDŻETU WOJEWÓDZTWA

prowadzona w imieniu Marszałka Województwa Dolnośląskiego jako wierzyciela oraz organu egzekucyjnego, o którym mowa art. 22b ust. 4 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, uprawnionego do egzekucji należności za zobowiązania z tytułu wyłączenia z produkcji gruntów rolnych:

Kwota dochodów budżetu województwa, uzyskanych w 2022 r. z tytułu opłat za wyłączenia z produkcji gruntów rolnych, wyniosła 43 785 441 zł, w tym 522 768 zł pozyskano w postępowaniu windykacyjnym oraz 581 380 zł drogą egzekucji administracyjnej.

D. PRACE GEODEZYJNO-KARTOGRAFICZNE ORAZ WYCENY NIERUCHOMOŚCI

realizowane dla zadań leżących w zakresie działania Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego (Wydział Geodezji i Kartografii, Wydział Mienia Wojewódzkiego, Wydział Środowiska) oraz wojewódzkich jednostek organizacyjnych (Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu) na podstawie ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Działanie 8.5 RPO WD

Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

Celem szczegółowym **Działania 8.5 Przystosowanie do zmian zachodzących w gospodarce w ramach działań outplacementowych** jest poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników do zmian zachodzących w gospodarce w ramach działań outplacementowych.

Typ projektów w ramach Działania 8.5 obejmuje wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie poprzez wsparcie typu outplacement obejmujące kompleksowy zestaw działań dostosowanych do indywidualnych potrzeb uczestników projektu, w szczególności:

- doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania jako obowiązkowy element wsparcia;
- poradnictwo psychologiczne;
- pośrednictwo pracy;
- szkolenia, kursy, studia podyplomowe;
- staże, praktyki zawodowe;
- subsydiowanie zatrudnienia;
- dodatek relokacyjny;

wsparcie finansowe na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, w formie zwrotnej lub bezzwrotnej, połączone ze wsparciem doradczo-szkoleniowym.

W roku 2022 nie podpisywano nowych umów.

W ramach Działania 8.5 w roku 2022 kontynuowano realizację 1 projektu o wartości 12 691 223,60 PLN.

We wszystkich 3 projektach realizowanych dotąd w ramach Działania 8.5 osiągnięto m.in. następujące wskaźniki:
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu - 259

Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie - 1490

Podmiot realizujący: Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej Sp. z o.o.

Działanie 8.6 RPO WD

Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

Celem szczegółowym **Działania 8.6 Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw i przedsiębiorców z sektora MMŚP** jest poprawa konkurencyjności przedsiębiorstw i przedsiębiorców sektora MMŚP.

Typ projektów ukierunkowany jest na wzrost konkurencyjności dolnośląskich mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw poprzez usługi realizowane w ramach Bazy Usług Rozwojowych pozwalające na rozwój przedsiębiorstwa i/lub jego pracowników, w szczególności nabycie lub potwierdzenie kwalifikacji, usprawnienie procesów lub obszaru działania przedsiębiorstwa, częściową lub całkowitą zmianę profilu działalności gospodarczej.

W roku 2022 nie podpisywano nowych umów.

W ramach Działania 8.6 w roku 2022 zakończono realizację 1 projektu o wartości 37 939 017,24 PLN.

W 2 projektach realizowanych dotąd w ramach Działania 8.5 osiągnięto m.in. następujące wskaźniki:

Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie - 4029

Liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, które zrealizowały swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie – 3914

Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu – 11 414

Liczba osób pracujących objętych wsparciem w programie (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – 11 680

Liczba osób pracujących (łącznie z pracującymi na własny rachunek) w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie – 1586

Liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie – 3911.

Podmiot realizujący: Agencja Rozwoju Regionalnego ARLEG S.A.

Powołanie Departamentu Rozwoju Aglomeracji

Departament Rozwoju Aglomeracji

Powstanie Departamentu Rozwoju Aglomeracji wynika z konieczności zintensyfikowania współpracy z jst w ramach miejskich aglomeracji Dolnego Śląska a także podmiotami życia społecznego i gospodarczego. Celem jest nie tylko budowa „sieci” relacji, ale również wzmocnienie działań w zakresie m.in. innowacyjności, konkurencyjności, funkcjonowania obszarów metropolitalnych i funkcjonalnych, przemian społeczno-gospodarczych, jakie zachodzą na obszarze województwa. Efektem tych zamierzeń i działań będzie przygotowanie rekomendacji i dokumentów strategicznych dla władz samorządu województwa umożliwiających podnoszenie poziomu usług skierowanych do mieszkańców regionu.

Zakres działań Departamentu:

- 1) kształtowanie regionalnej polityki rozwoju miejskich obszarów funkcjonalnych;
- 2) monitorowanie praktycznej realizacji zasady integralności (zgodności polityki rozwoju miejskich obszarów funkcjonalnych z aktualnymi ustaleniami zasadami określonymi w dokumentach strategicznych kraju Unii Europejskiej);
- 3) ocena rozwojowych programów (strategii) miejskich obszarów funkcjonalnych;
- 4) kształtowanie priorytetów rozwoju miejskich obszarów funkcjonalnych zgodnie z długofalową strategią rozwoju województwa dolnośląskiego;
- 5) podejmowanie działań ukierunkowanych na wzmocnienie potencjałów endogenicznych i zdolności konkurencyjnych miejskich obszarów funkcjonalnych;
- 6) określanie kierunków strategicznych inwestycji rozwojowych na miejskich obszarach funkcjonalnych;
- 7) określanie zakresu podejmowanych działań ukierunkowanych na równomierny i komplementarny rozwój miejskich obszarów funkcjonalnych;
- 8) sporządzanie analiz i opracowań diagnostycznych i prognostycznych w miejskich obszarach funkcjonalnych;
- 9) współpraca z władzami jednostek samorządu terytorialnego współtworzącymi miejskie obszary funkcjonalne;
- 10) sprawowanie w imieniu Zarządu nadzoru nad działalnością Instytutu Rozwoju Terytorialnego.

Istotne działania przyjęte przez Departament Rozwoju Aglomeracji:

- przygotowanie metodologii i koncepcji działań m.in. w obszarze badania opinii publicznej na terenie wybranych gmin i w obszarze wybranych zagadnień wraz z oceną preferencji w zakresie świadczonych usług publicznych wraz z opracowaniem wyników badań w postaci raportów”;

- nawiązanie współpracy instytucjonalnej m.in. z GUS i uczelniami wyższymi w zakresie rozwoju badań dotyczących funkcjonowania i rozwoju miejskich obszarów aglomeracyjnych;

- przygotowanie na 2023 r. założeń w zakresie organizacji i tematyki konferencji naukowych poruszających problematykę oraz omawiających wyzwania obszarów aglomeracyjnych i miejskich obszarów funkcjonalnych;

- opracowanie założeń i harmonogramu oraz przeprowadzenie spotkań z przedstawicielami jst w celu omówienia stanu faktycznego, problemów oraz wyzwań w zakresie świadczenia usług publicznych na terenach aglomeracyjnych;

- podjęcie współpracy z IRT w zakresie aktualizacji badań pn. Diagnoza Społeczna Województwa Dolnośląskiego.

Działania w dziedzinie Wsparcie rozwoju regionalnego realizowane przez spółki województwa dolnośląskiego

Spółki województwa dolnośląskiego

1.1.3 Wzmocnienie roli MŚP, w tym firm rzemieślniczych i rodzinnych w aktywizacji gospodarczej subregionów oraz 1.2.2 Wspieranie przedsiębiorczości, rozwój usług otoczenia biznesu oraz rozwój sieci powiązań gospodarczych, w tym inicjatywy klastrowych.

„Przedsiębiorczość drogą do aktywizacji zawodowej mieszkańców Dolnego Śląska”.

Celem głównym projektu jest aktywizacja zawodowa osób w wieku 18-29 lat poprzez rozpoczęcie prowadzenia przez nich własnej działalności gospodarczej. Całkowity budżet projektu 23 902 818,50 zł, czas realizacji: 01.06.2021-30.06.2023, źródła finansowania: POWER 1.2.1, dofinansowanie z EFS 23 664 265,07 zł i wkłady własne. Projekt realizowany w partnerstwie (DAWG jako lider, KARR, ARLEG, WARR).

„Partnerstwo na rzecz rozwoju dolnośląskich MMŚP i ich pracowników – Edycja II”

Celem głównym projektu był wzrost konkurencyjności dolnośląskich MMŚP poprzez realizację usług szkoleniowych i usługi za pośrednictwem BUR (Baza Usług Rozwojowych). Całkowity budżet projektu 37 939 017,27 zł, czas realizacji: 01.08.2019-30.04.2022, źródła finansowania: RPO WD 8.6 2014-2020, dofinansowanie z EFS 32 248 164,61 zł i wkłady własne. Projekt realizowany w partnerstwie (ARLEG jako lider, DAWG, DPIN, KARR, WARR, AGROREG).

„Aktywizacja dolnośląskiego rynku pracy” – III EDYCJA

Celem głównym projektu jest wsparcie przedsiębiorstw przechodzących procesy restrukturyzacyjne oraz ich pracowników. Wsparciem zostanie objętych co najmniej 400 osób przewidzianych do zwolnienia, zagrożonych zwolnieniem oraz zwolnionych z przyczyn dot. zakładu pracy i osób odchodzących z rolnictwa zamierzających podjąć zatrudnienie poza rolnictwem. Całkowity budżet projektu 12 694 223,60 zł, czas realizacji: 01.05.2021-30.09.2023, źródła finansowania: RPO WD 8.5 2014-2020, dofinansowanie z EFS 12 055 298,60 zł i wkłady własne. Projekt realizowany w partnerstwie (DAWG jako lider, ARLEG, DPIN, KARR, WARR).

„Promocja Dolnego Śląska w kraju i za granicą w obliczu zmian w gospodarce światowej”.

Celem projektu jest promocja Województwa Dolnośląskiego w kraju i za granicą polegająca na prezentacji Dolnego Śląska jako regionu o przyjaznym klimacie dla inwestycji. Całkowity budżet projektu 5 998 535,20 zł, czas realizacji: 01.12.2019-31.05.2023, źródła finansowania: RPO WD 1.4 5 098 754,92 zł i wkład własny DAWG 899 780,28 zł. Projekt realizowany przez DAWG.

„Zdobycie nowych rynków zbytu oraz budowanie rozpoznawalności marki Dolny Śląsk w kraju i za granicą – edycja II”

Celem projektu jest internacjonalizacja dolnośląskich przedsiębiorstw, obsługa i promocja regionu wśród potencjalnych inwestorów. Całkowity budżet projektu 2 236 160,95 zł, czas realizacji: 02.01.2019-31.05.2023, źródła finansowania: RPO WD 1.4 1 900 736,80 zł i wkład własny DAWG w wysokości 15%. Projekt realizowany w partnerstwie (Lider projektu - DAWG sp. z o.o., partner Gmina Miejska Lubin).

„Bony na wsparcie innowacyjności dolnośląskich przedsiębiorstw”

Głównym celem projektu jest zwiększenie aktywności innowacyjnej mikro, małych i średnich przedsiębiorstw oraz stymulacji współpracy z uczelniami wyższymi i innymi jednostkami naukowymi poprzez udzielanie wsparcia w formie grantu/bonu (dla projektów o małej skali) na innowacje przede wszystkim produktowe i procesowe. Całkowity budżet projektu: 6 643 598,61 zł, czas realizacji: 01.02.2022-30.06.2023, źródła finansowania: 85% tj. 5 647 058,82 zł w ramach RPO WD 1.2 2014 -2020. Projekt realizowany w partnerstwie (DAWG, ARLEG).

„Wdrożenie standardów obsługi inwestora w Samorządzie Województwa Dolnośląskiego”

Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w obsłudze inwestorów zagranicznych. Całkowity budżet projektu 1 547 323,84 zł, czas realizacji: 20.09.2019-31.03.2022, źródła finansowania: POWER 2.18 1 392 445,76 zł oraz wkład własny strony trzeciej (wynagrodzenia: kadra kierownicza i pracownicy JST) 154 878,08 zł. Projekt realizowany w partnerstwie (Lider projektu - DAWG sp. z o.o., partner ARAW S.A.)

Rozwój infrastruktury służącej wsparciu MMŚP we Wrocławiu poprzez utworzenie kompleksu nowoczesnych inkubatorów przedsiębiorczości.

Przedmiotem projektu realizowanego przez DAWG jest stworzenie we Wrocławiu kompleksowej infrastruktury służącej inkubacji przedsiębiorstw i wspierających rozwój branż stanowiących inteligentne specjalizacje Dolnego Śląska, wskazanych w Dolnośląskiej Strategii Innowacji 2030. Celem szczegółowym projektu jest uzupełnienie stanu obecnej infrastruktury inkubacyjnej na Dolnym Śląsku, w tym o deficytowe zaplecze biurowe i warsztatowe dostosowane do wymagań i potrzeb przedsiębiorstw działających w obszarze inteligentnych specjalizacji regionu. Inwestycja polega na budowie nowego obiektu - Inkubatora przedsiębiorczości przy ul. Januszowickiej we Wrocławiu na działce stanowiącej własność DAWG. Całkowita wartość projektu: 65 730 746,58 zł, w tym dofinansowanie w ramach RPO WD 2014-2020: 45 442 759,83 zł. Projekt będzie realizowany do 30.06.2023.

„Dotacje dla młodych”

Projekt realizowany przez DPIN w ramach Działania 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy i jest współfinansowany w 95% ze środków POWER na lata 2014-2020. Planowany okres realizacji: 01.04.2021 r.–31.03.2023 r. Planowany budżet projektu – 4 625 771,50 zł. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia 110 osób młodych w wieku 18-29 lat (w tym niepełnosprawnych, z terenów średnich miast/tracących swoje funkcje społeczno-gospodarcze czy należących do NEET), biernych zawodowo (100 osób) oraz bezrobotnych (w tym długotrwale) niezarejestrowanych w PUP (10 osób), z terenu Dolnego Śląska (tu zamieszkują lub uczą się w rozumieniu Kodeksu Cywilnego), dzięki uzyskaniu wsparcia na założenie działalności gospodarczej, w okresie 2021–2023.

„Dotacje na start!”

Projekt realizowany przez DPIN w ramach Działania 8.3 Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy i jest współfinansowany w 95% ze środków RPO WD na lata 2014-2020. Planowany okres realizacji: 01.07.2021 r.–30.06.2023 r. Planowany budżet projektu – 10 904 300,00 zł. Celem projektu jest tworzenie nowych miejsc pracy w okresie 2021-2023 dzięki wsparciu szkoleniowemu i dotacyjnemu na założenie działalności gospodarczej dla 200 os. pow. 30 r. ż. zamieszkujących teren Dolnego Śląska, w tym os. bez pracy (100 os.) i os. pracujących (100 os.). 40 % os. to os. z terenów wiejskich.

„Nowy dom i praca”

Projekt realizowany przez DPIN w ramach Działania 8.2 Wsparcie osób poszukujących pracy i jest współfinansowany w 95% ze środków RPO WD na lata 2014-2020. Planowany okres realizacji: 01.11.2022 r.–31.10.2023 r. Planowany budżet projektu – 4 010 359,66 zł. Celem projektu jest aktywizacja zawodowa pozostających bez zatrudnienia imigrantów od 30 roku życia, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy, tj. osób zdefiniowanych w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Projekty realizowane przez Dolnośląski Fundusz Rozwoju sp. z o.o. wspólnie z innymi spółkami WD będącymi pośrednikami finansowymi.

Zadania realizowane przez Dolnośląski Fundusz Rozwoju sp. z o.o.

Głównym celem działania DFR sp. z o.o. jest realizacja zadań na rzecz Województwa Dolnośląskiego w zakresie wsparcia mikro, małych i średnich przedsiębiorstw za pomocą instrumentów finansowych (pożyczek, poręczeń i wsparć kapitałowych) pochodzących ze środków post-JEREMIE. Środki post-JEREMIE to środki publiczne zwrócone z Instrumentów Inżynierii Finansowej wdrażanych w ramach RPO WD 2007-2013 (Inicjatywa JEREMIE). Zadanie spółka realizuje poprzez wybór pośredników finansowych, którzy udzielają bezpośredniego wsparcia MŚP. Pośrednikami są m.in. spółki z udziałem Województwa Dolnośląskiego.

Produkty finansowe udzielone ze środków DFR sp. z o.o. (post-JEREMIE):

I. Produkty pożyczkowe

1. Pożyczka obrotowa (wydatki bieżące i związane z działalnością produkcyjną): podpisano 7 umów o pośrednictwo finansowe, a stan realizacji przedstawia poniższa tabela:

Pośrednik Finansowy	Liczba zawartych umów z MŚP	Kwota udzielonych pożyczek
ARR AGROREG S.A.	60	4 440 000,00 zł
Polska Fundacja Przedsiębiorczości	49	3 688 700,00 zł
KARR S.A.	28	2 151 564,07 zł

DAWG sp. z o.o.	2	200 000,00 zł
Fundusz Regionu Wałbrzyskiego	120	11 316 113,85 zł
ARR ARLEG S.A.	11	745 800,00 zł
Sudeckie Stowarzyszenie Inicjatyw Gospodarczych	31	2 720 536,14 zł
Razem	301	25 262 714,06 zł

2. Regionalna Pożyczka Hipoteczna: podpisano 6 umów o pośrednictwo finansowe, a stan realizacji przedstawia poniższa tabela:

Pośrednik finansowy	Liczba zawartych umów z MŚP	Kwota udzielonych pożyczek
ARR_ARLEG S.A.	43	18 000 000,00 zł
Polska Fundacja Przedsiębiorczości	77	24 000 000,00 zł
Konsorcjum: ARR ARLEG S.A. i DPIN S.A.	36	23 400 000,00 zł
KARR S.A.	70	23 610 550,00 zł
Fundusz Regionu Wałbrzyskiego	58	30 000 000,00 zł
Konsorcjum: KARR S.A. i DPIN S.A.	37	28 800 000,00 zł
Razem	321	147 810 550,00 zł

3. Duża Regionalna Pożyczka Inwestycyjna: podpisano 5 umów o pośrednictwo finansowe, a stan realizacji przedstawia poniższa tabela:

Pośrednik finansowy	Liczba zawartych umów z MŚP	Kwota udzielonych pożyczek
KARR S.A.	7	4 708 301,00 zł
DAWG sp. z o.o.	15	16 200 000,00 zł
Fundusz Regionu Wałbrzyskiego	25	20 000 000,00 zł
ARR AGROREG S.A.	26	21 998 002,00 zł
DAWG sp. z o.o.	19	21 600 000,00 zł
Razem	92	84 506 303,00 zł

4. Regionalna Pożyczka Obrotowa: podpisano 4 umowy o pośrednictwo finansowe, a stan realizacji przedstawia poniższa tabela:

Pośrednik finansowy	Liczba zawartych umów z MŚP	Kwota udzielonych pożyczek
Agencja Leasingu i Finansów S.A.	55	14 000 000,00 zł
ARR_AGROREG S.A.	73	13 555 000,00 zł
ARR_AGROREG S.A.	66	16 725 000,00 zł
Konsorcjum: KARR S.A. i DPIN S.A.	114	23 400 000,00 zł
Razem	308	67 680 000,00 zł

5. Pakiet Pożyczek 2RPH/2DRPI/2RPO (regionalna pożyczka hipoteczna/ duża regionalna pożyczka inwestycyjna/ regionalna pożyczka obrotowa): podpisano 5 umów o pośrednictwo finansowe, a stan realizacji przedstawia poniższa tabela:

Pośrednik finansowy	Liczba zawartych umów z MŚP	Kwota udzielonych pożyczek
Sudeckie Stowarzyszenie Inicjatyw Gospodarczych	40	16 500 000,00 zł
Polska Fundacja Przedsiębiorczości	93	25 500 000,00 zł
Fundusz Regionu Wałbrzyskiego	82	31 500 000,00 zł
ARR AGROREG S.A.	124	37 500 000,00 zł

WARR S.A.	7	2 724 000,00 zł
Razem	346	113 724 000,00 zł

6. Pożyczka płynnościowa w ramach działań pomocowych dla dolnośląskich przedsiębiorców - łagodzenie negatywnych skutków pandemii COVID-19 dla gospodarki: podpisano 1 umowę o pośrednictwo finansowe, która realizowana jest przez konsorcjum złożone z poniżej wskazanych pośredników finansowych (partnerów):

Pośrednik finansowy (Partner konsorcjum)	Liczba zawartych umów z MŚP	Kwota udzielonych pożyczek
ARR ARLEG S.A.	39	6 682 029,48 zł
DAWG sp. z o.o.	54	12 000 000,00 zł
DPIN S.A.	47	12 000 000,00 zł
KARR S.A.	69	9 469 781,40 zł
WARR S.A.	60	12 000 000,00 zł
Razem	269	52 151 810,88 zł

7. Pożyczka branżowa: w ramach działań pomocowych dla przedsiębiorców działających w branżach, które najbardziej ucierpiały z powodu restrykcji wprowadzanych w związku z COVID-19 m.in. turystycznej, hotelarskiej czy gastronomicznej. Podpisano 2 umowy o pośrednictwo finansowe, które realizowane są przez konsorcja złożone z pośredników finansowych: DPIN S.A., KARR S.A., ARR AGROREG S.A. i Sudeckie Stowarzyszenie Inicjatyw Gospodarczych. Stan realizacji umów przedstawia poniższa tabela:

Umowa	Liczba zawartych umów z MŚP	Kwota udzielonych pożyczek
Pożyczka Branżowa I	25	12 905 380,00 zł
Pożyczka Branżowa II	21	14 929 230,00 zł
Razem	46	27 834 610,00 zł

Podsumowanie instrumentów pożyczkowych:

Pośrednicy Finansowi realizujący umowy o pośrednictwo finansowe zawarte z DFR sp. z o.o., udzielili łącznie 1683 pożyczek na kwotę 518 969 987,94 zł.

W 2022 roku pożyczki dla MŚP udzielane były w ramach trzech produktów finansowych: Pakiet Pożyczek jako kontynuacja projektów RPH, DRPI, RPO z lat poprzednich, Pożyczka Płynnościowa i Pożyczka Branżowa, które były dedykowane przedsiębiorcom dotkniętym negatywnymi skutkami COVID-19.

Ponadto w 2022 roku przygotowano nowy produkt finansowy pn. „Pożyczki na Rozwój”. Umowa o pośrednictwo finansowe podpisana została 7 grudnia 2022 r. i realizowana będzie przez konsorcjum złożone z następujących pośredników finansowych: DAWG sp. z o.o., DPIN S.A., KARR S.A., WARR S.A., ARR Arleg S.A. i ARR Agroreg S.A. Wartość środków przeznaczonych na realizację umowy wynosi 75 000 000,00 zł. Dla przedsiębiorców oferowane będą dwa rodzaje pożyczek: Pożyczka Obrotowa i Pożyczka Inwestycyjna.

II. Linia Finansowa

Linia Finansowa to produkt finansowy o charakterze pożyczkowym, który stanowi uzupełnienie środków własnych Pośrednika Finansowego na zapewnienie wkładu własnego Pośrednika Finansowego do Instrumentu Finansowego Pożyczka Rozwojowa oferowanego MŚP ze środków RPO WD 2014-2020. W ramach pierwszej edycji produktu podpisano 9 umów na łączną wartość 18 894 000,00 zł. z następującymi Pośrednikami Finansowymi: ARR AGROREG S.A., Fundusz Regionu Wałbrzyskiego, Konsorcjum: DAWG sp. z o.o. i WARR S.A., ARR ARLEG S.A., ALIF S.A.

W 2022 roku uruchomiona została druga edycja produktu pn. „Linia Finansowa 2”. Podpisano 3 umowy na łączną wartość 2 235 597,20 zł. z następującymi Pośrednikami Finansowymi: ARR ARLEG S.A., DPIN S.A. (2 umowy).

III. Produkty poręczeniowe

W ramach produktu Regionalne reporeczenie zawarte zostały 2 umowy o pośrednictwo finansowe z Dolnośląskim Funduszem Gospodarczym sp. z o.o., w tym pierwsza umowa wskazana w poniższej tabeli została zakończona w 2021 r. Stan realizacji umów przedstawia poniższa tabela:

Umowa	Ilość reporeczeń udzielonych MŚP	Wartość zobowiązania	Wartość poręczeń	Wartość reporeczeń ze środków DFR sp. z o.o.
Regionalne reporeczenie I_DFG	19	9 646 000,00 zł	6 629 800,00 zł	5 083 340,00 zł
Regionalne reporeczenie II_DFG	1 444	83 451 328,89 zł	70 348 358,89 zł	55 348 499,01 zł
Razem	1 463	93 097 328,89 zł	76 978 158,89 zł	60 431 839,01 zł

Rodzaje zabezpieczanych umów dla MŚP:

Ip.	Rodzaj zobowiązania	Ilość reporeczeń dla MŚP	Wartość zobowiązania	Wartość poręczeń	Wartość reporeczeń ze środków DFR sp. z o.o.	Średnia wartość reporeczenia
1.	kredyt obrotowy	74	27 354 000,00 zł	19 630 330,00 zł	14 944 375,90 zł	201 951,03 zł
2.	pożyczka obrotowa	24	12 394 000,00 zł	6 998 500,00 zł	5 442 800,00 zł	226 783,33 zł
3.	linia kredytowa	27	9 065 000,00 zł	6 065 000,00 zł	4 617 200,00 zł	171 007,41 zł
4.	wadium	1 320	42 795 887,83 zł	42 795 887,83 zł	34 236 710,27 zł	25 936,90 zł
5.	należyte wykonanie umowy	18	1 488 441,06 zł	1 488 441,06 zł	1 190 752,84 zł	66 152,94 zł
	Razem	1 463	93 097 328,89 zł	76 978 158,89 zł	60 431 839,01 zł	-----

Podsumowanie produktów finansowych.

Według stanu na dzień 31.12.2022 r. ze środków DFR sp. z o.o. (środki post-JEREMIE) udzielonych zostało łącznie 3146 pożyczek i reporeczeń na kwotę 579 401 826,95 zł (1683 pożyczek na kwotę 518 969 987,94 zł plus 1463 reporeczeń na kwotę 60 431 839,01 zł). Wartość wsparcia MŚP przy uwzględnieniu środków wypłaconych w ramach transz Linii Finansowej jest odpowiednio wyższa o udział tych środków w Pożyczkach Rozwojowych.

IV. Wdrażanie instrumentów quasi-kapitałowych i kapitałowych.

W 2022 r. DFR Inwestycyjny sp. z o.o. dokonał inwestycji kapitałowych na łączną kwotę **6 170 803,00 zł** kolejno:

- 1 970 803,00 zł w Pergamin sp. z o.o., tworząc autorskie narzędzie SaaS umożliwiające cyfrowe zarządzanie umowami w oparciu o dane (data-driven contract management). Dzięki wsparciu DFR Inwestycyjny (oraz innych uczestników rundy) udało się wprowadzić do produktu nowe narzędzia, które poprawiły jego funkcjonalność;
- 3 500 000,00 zł w LiveKid sp. z o.o. – spółkę oferującą narzędzie do zarządzania żłobkami i przedszkolami. Dzięki środkom pozyskanym od spółki DFR Inwestycyjny, LiveKid dokonała kolejnej akwizycji przejmując swojego konkurenta, lidera rynku hiszpańskiego - spółkę Dinantia;
- 700 000,00 zł w Code White sp. z o.o. (umowa inwestycyjna o wartości 2 000 000,00 zł, z czego druga transza w wysokości 1 300 000,00 zł wypłacona została w styczniu 2023 r.), właściciela DokDok – najnowocześniejszej przychodni w Polsce. Inwestycja DFR Inwestycyjny pomoże spółce w rozwijaniu sieci przychodni oraz rozwoju produktu cyfrowego będącego jej największym wyróżnikiem.

Spółki portfelowe DFR Inwestycyjny sp. z o.o. odnosiły sukcesy:

- ✓ spółka KFB Acoustics sp. z o.o. ukończyła budowę i otworzyła największe centrum badawczo-rozwojowe akustyki w Środkowej Europie (łączna wartości przedsięwzięcia to ponad 36 mln zł);
- ✓ Ponadto KFB Acoustics oraz LiveKid zostały wyróżnione w finale konkursu E&Y Przedsiębiorca Roku;
- ✓ Firma Bright Future sp. z o.o. (działająca pod marką Your Kaya) przeprowadziła ekspansję na rynki zagraniczne, przekroczyła pułap 150 tysięcy klientek i znacząco powiększyła portfolio swoich produktów;
- ✓ Spółka Scanway S.A. przygotowuje się do debiutu na giełdzie papierów wartościowych.

Wg stanu na 31.12.2022 r. DFR Inwestycyjny sp. z o.o. udzielił finansowania 9 spółkom, a wartość nominalna jego portfela inwestycyjnego wynosi **19 097 672,00 zł.**

1.2.1 Promocja gospodarcza i turystyczna regionu.

1.3.3 Stymulowanie współpracy sfer biznesu, nauki i edukacji.

Centrum druku 3D przy ul. E. Kwiatkowskiego we Wrocławiu

- Dostarczono zestaw do tworzenia modeli drukowanych w technologii druku 3D na bazie dokumentacji powstałej w procesie digitalizacji obiektów fizycznych z użyciem narzędzi do wirtualnej rzeczywistości oraz urządzenie do druku materiałów stomatologicznych;
- W II półroczu 2022 r. zakupiono:
 - komputery laboratoryjne oraz szkoleniowe;
 - zestaw do mobilnego skanowania w technologii 3D;
 - wszystkie elementy warsztatowo – narzędziowe;
- DC3D podjęło współpracę z Zespołami Szkolno – Przedszkolnymi w zakresie popularyzacji technologii druku 3d wśród najmłodszych, a także współpracę z ASP we Wrocławiu, Politechniką Rzeszowską, spółką Wro – Lot, Szkołą Wyższą Rzemiosł Artystycznych i Zarządzania, Coventry University Wrocław, czy Clone Incorporated;
- DC3D – jako wystawca - wzięło udział w wydarzeniach takich jak m.in. XXXI Forum Ekonomiczne w Karpaczu, Otwarcie Centrum Badawczo – Rozwojowego w Innovation Park w Wałbrzychu, Piknik naukowy "Wejście do świata nauki" organizowany przez Centrum Edukacji Technologicznej PORT - Ogrody Doświadczeń, targi Formnext we Frankfurcie, Dni Druku 3D w Kielcach, V Krajowej Konferencji Naukowej – Szybkie Prototypowanie: Druk 3D & 4D w zastosowaniach inżynierskich;
- DC3D zorganizowało I otwartą konferencję w swoim Centrum – „Noc Innowacji”;
- Dolnośląskie Centrum Druku 3D przeprowadziło szkolenia z zakresu druku 3D dla podmiotów zewnętrznych. DC3D było również miejscem realizacji szkoleń dla Fundacji Platformy Przemysłu Przyszłości 4.0;
- Obecnie 90 % hali i 100% powierzchni biurowej jest skomercjalizowane, a swoją siedzibę w DC3D mają przedsiębiorstwa z sektora MŚP działające w zakresie inteligentnych specjalizacji.

1.3.5 Wzmacnianie regionalnego systemu wsparcia finansowego dla przedsięwzięć innowacyjnych.

5.3 Wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej

Projekt „EnergyTransPolSax”

Projekt realizowany przez KARR S.A. oraz Wirtschaftsförderung Sachsen GmbH. Celem projektu jest wzmocnienie współpracy gospodarczej na polsko-saksońskim pograniczu, w szczególności w zakresie wyzwań w gospodarce energetycznej i związanych ze zmianą klimatu. Okres realizacji: 1.10.2020–31.03.2023 r. Budżet KARR S.A. w ramach projektu wynosi 1 087 886,80 zł. Działania 2022:

- Wizyta studyjna w Saksonii nt. SMART CITY i przemysłu neutralnego dla klimatu 11-12.05.2022 r. W wydarzeniu brali udział przedsiębiorcy, przedstawiciele jednostek naukowo-badawczych i samorządu z Dolnego Śląska;
- **29. Polsko-Niemiecko-Czeskie Forum Kooperacji Firm** 10.11.2022, wzięło w nim udział 247 uczestników: 31 DE, 11 CZ, 205 PL);
- Udostępnienie informacji nt. aktualnych trendów w gospodarce w zakresie ochrony środowiska (rozszerzenie atlasu kompetencji gospodarczych polsko-saksońskiego pogranicza);
- Cykl webinarów dla przedsiębiorców na temat zakładania działalności gospodarczej w Niemczech (29.03.2022 r., 26.04.2022 r.);

Promocja polsko-saksońskiego obszaru gospodarczego na wiodących europejskich targach branży energetycznej i wodnej E-world energy & water w Essen 21-23.06.2022 r.

Energy Business Matchmaking

W dniu 10.11.2022 r. w Karpaczu KARR SA zorganizowała 1 edycję konferencji Energy Business Matchmaking na temat nowych trendów w gospodarce energetycznej. W wydarzeniu wzięło udział ponad 250 osób. Mecenasek wydarzenia była PGE Górnictwo i Energetyka konwencjonalna S.A. - umowa sponsoringowa na kwotę 40 000,00 zł netto.

Część III - Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

INTEGRACJA SPOŁECZNA

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: **Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy**

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Dolnośląski regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia

Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 3 ustawy) samorząd województwa opracowuje corocznie Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na podstawie uchwalanego przez Radę Ministrów Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia.

Zgodnie z przywołaną wyżej ustawą Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia ma określać priorytetowe grupy bezrobotnych i osób wymagających wsparcia.

Grupy wymagające szczególnego wsparcia na rynku pracy Dolnego Śląska w roku 2022

Grupy priorytetowe:

- długotrwale bezrobotni,
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych,
- bezrobotne osoby w starszych grupach wiekowych tj. powyżej 50 lat,
- bezrobotni do 30 roku życia.

Ponadto szczególnym wsparciem objęte będą następujące grupy:

- bezrobotni bez doświadczenia zawodowego,
- bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia,
- bezrobotne osoby niepełnosprawne,
- bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- przedsiębiorcy dotknięci negatywnymi skutkami wojny w Ukrainie,
- uchodźcy z Ukrainy korzystający z usług Publicznych Służb Zatrudnienia.

Podstawowymi źródłami finansowania działań ujętych w Dolnośląskim Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia w 2022 roku są:

- Fundusz Pracy,
- środki Europejskiego Funduszu Społecznego,
- Krajowy Fundusz Szkoleniowy.

Wszystkie działania wynikające z ustawy na rzecz tych grup prowadzone są przez powiatowe urzędy pracy – podlegające poszczególnym samorządom powiatów.

Na realizację w 2022 roku w województwie dolnośląskim programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych przeznaczona została z Funduszu Pracy decyzją Ministra Rodziny i Polityki Społecznej kwota 248 340 685,67 zł. Z kwoty tej:

- 60 000 001,00 zł przeznaczony jest na współfinansowanie projektów realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój,
- 72 369 328,00 zł przeznaczony jest na współfinansowanie projektów realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego.

Niezależnie od powyższego, powiatowe urzędy pracy województwa dolnośląskiego składają wnioski o pozyskanie dodatkowych środków Funduszu Pracy pochodzących z rezerwy Ministra właściwego do spraw pracy w ramach ogłaszanych przez Ministerstwo naborów. Do końca 2022 roku urzędy pozyskały dodatkowe środki FP w wysokości 4 412 431,55 zł.

Kolejnym źródłem finansowania są środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Rada Rynku Pracy dokonała podziału pomiędzy województwa limitu tych środków na rok 2022. Kwota dla powiatowych urzędów pracy województwa dolnośląskiego wyniosła 13 525 000 zł.

Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej województwa dolnośląskiego**Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej****Finansowanie:**

RPO WD 2014-2020, Priorytet 9 Włączenie społeczne, 9.4 Wspieranie gospodarki społecznej, 9.4.B Koordynacja w zakresie ekonomii społecznej w regionie

Okres realizacji projektu 1.01.2019–31.03.2023

Kwota projektu: 2 750 000,00 zł

Działania zrealizowane w 2022 roku wpisują się w poszczególne przedsięwzięcia strategiczne zgodnie z Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030:

REGIONALNY PROGRAM ROZWOJU EKONOMII SPOŁECZNEJ w województwie dolnośląskim na lata 2021-2027 (2030) został opracowywany we współpracy z przedstawicielami szerokiej grupy PES oraz sektora publicznego. Zarządzeniem nr 7/2021 Dyrektora Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej z dnia 1.04.2021 r. na okres pracy nad RPRES 2021-2027 (30), skład grupy roboczej ds. aktualizacji planu działającej przy Dolnośląskim Komitecie Rozwoju Ekonomii Społecznej został rozszerzony o nowych członków, w tym przedstawiciele organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W 2022 roku trwały prace nad przyjęciem nowego Programu.

Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej - konsultacje społeczne dokumentu, trwały w okresie 15.09.2022-20.10.2022. Program został przyjęty Uchwałą 6301/VI/22 Zarządu Województwa z dnia 21.12.2022 r. W programie przedstawiona została wizja rozwoju ekonomii społecznej w regionie poprzez określenie wskaźników i rezultatów, których osiągnięcie do roku 2030 jest istotne dla Samorządu Województwa. Program zawiera propozycje konkretnych działań, które mają prowadzić do osiągnięcia rozwoju ekonomii społecznej w województwie dolnośląskim.

Regionalne Programy Rozwoju Ekonomii Społecznej w województwie dolnośląskim opracowywane są w ramach pracy członków grupy roboczej ds. aktualizacji planu powołanej przez Dyrektora Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej, początkowo w ramach projektu „Koordynacja Ekonomii Społecznej w województwie dolnośląskim”, a następnie kontynuowana od 2019 r. w ramach projektu „Dolnośląska Ekonomia Społeczna”. Grupa działa przy Dolnośląskim Komitecie Rozwoju Ekonomii Społecznej, powołanym uchwałą nr 1840/V/16 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 22 lutego 2016 r.

Wyznaczone w ramach RPRES 2021-2027 (2030) cele, działania i wskaźniki określone zostały dla czterech obszarów priorytetowych. Działania planowane są z uwzględnieniem horyzontu czasowego 2021-2027, czyli nowej perspektywy programowej w Polsce oraz zawierają założenia i kierunki działań do końca 2030 roku.

Za monitorowanie rozwoju przedsiębiorczości społecznej na poziomie regionu, zgodnie z założeniami RPRES dla województwa dolnośląskiego na lata 2016-2020 oraz RPRES 2021-2027 (2030) odpowiada Samorząd Województwa poprzez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej. Monitoring Programu wykonywany jest przez cały okres wdrażania Programów, w celu zapewnienia zgodności realizacji Programu z założeniami i określonymi celami. Ponadto monitoring wykorzystywany jest do bieżącego wykrywania nieprawidłowości i trudności oraz ich korygowania. W 2022 roku powstał Raport za 2020 rok.

Monitoring Programu polega na bieżącym gromadzeniu i analizowaniu informacji o przebiegu procesu realizacji Programu rozwoju z myślą o podjęciu działań korygujących. Sposób zbierania danych, zakres badań oraz zakres raportu określany został przez grupę ds. aktualizacji planu działającą przy Dolnośląskim Komitecie Rozwoju Ekonomii Społecznej. Monitorowanie realizacji Programu odbywa się poprzez badanie stopnia osiągnięcia wskaźników. W prezentowanym corocznie Raporcie przedstawione są wartości wskaźników zarekomendowanych przez członków grupy ds. monitorowania planu zgodnie z harmonogramem monitoringu.

Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej w województwie dolnośląskim jest aktualizacją: *Wieloletniego regionalnego planu działań na rzecz promocji i upowszechniania ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej i jej otoczenia w województwie dolnośląskim do roku 2020*, zgodnie z uchwałą nr 164 Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 2014 r.

Dolnośląska Strategia Integracji Społecznej**Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej****Przedsięwzięcie strategiczne 3.2.2.****1. Realizacja Wojewódzkiego Programu „Nestor” (działania na rzecz wsparcia i aktywizacji dolnośląskich seniorów) – 97 325,00 zł (BWD)**

- Prowadzenie na stronie internetowej DOPS bazy podmiotów i organizacji działających na rzecz seniorów w obszarach form wsparcia opiekuńczego, zdrowotnego, rehabilitacyjnego, prawnego, psychologicznego, rekreacyjnego i kulturalnego wg układu powiatowego i gminnego.
- Udział w organizacji Dolnośląskiego Forum Rad Senioralnych w subregionie wałbrzyskim w dniu 09.06.2022 r. w Nowej Rudzie.
- Zakup audiobooków (na płytach CD w formacie MP3) z dziełami literatury polskiej i światowej dla mieszkańców domów pomocy społecznej z terenu województwa dolnośląskiego. Zakupione audiobooki zostaną nieodpłatnie przekazane DPS, które zgłosiły chęć ich otrzymania, celem swobodnego wykorzystywania ich przez mieszkańców DPS. Działanie ma na celu wsparcie DPS z terenu województwa dolnośląskiego w zapewnianiu mieszkańcom o ograniczonej sprawności wzrokowej dostępu do uczestnictwa w kulturze i spędzania czasu wolnego. Ogółem przekazano 567 audiobooków (88 tytułów) 23 domom pomocy społecznej z terenu województwa, w tym 71 audiobooków DPS prowadzonym przez 3 podmioty prywatne i 47 prowadzonym przez 2 NGO's.
- Zakup 1378 biletów dla seniorów na przedsięwzięcia kulturalne (koncerty, spektakle) organizowane przez dolnośląskie instytucje kultury: Teatr Dramatyczny im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu, Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, Filharmonię Dolnośląską w Jeleniej Górze oraz Narodowe Forum Muzyki we Wrocławiu. Bilety przekazano dolnośląskim UTW, organizacjom pozarządowym, działającym na rzecz aktywizacji i wsparcia dolnośląskich seniorów oraz przedstawicielom Rad Senioralnych działających na terenie województwa dolnośląskiego.
- przygotowanie i przeprowadzenie szkolenia pn. **„Prawa i obowiązki mieszkańca i pracownika DPS. Zasady stosowania przymusu bezpośredniego”** w wymiarze 12 h zegarowych, skierowanego do pracowników domów pomocy społecznej z terenu województwa dolnośląskiego. W szkoleniu uczestniczyło 16 osób.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

2. Działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 179 999,10 zł (dotacja z budżetu państwa, BWD)

- **Przygotowanie superwizji grupowej dla kadr służb społecznych**
Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej w 2022 r., podobnie jak w latach ubiegłych, zaplanował objęcie wsparciem w postaci superwizji grupowej pracowników systemu pomocy społecznej, którzy w swej codziennej pracy stykają się z problemem przemocy w rodzinie i pracują z osobami doświadczającymi przemocy, ukierunkowując swe działania na członków Zespołów Interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i Grup Roboczych.
W 2022 r. superwizja grupowa zaplanowana została w następujących miejscowościach: Lwówek Śląski, Żmigród, Szklarska Poręba, Kostomłoty, Oborniki Śląskie, Brzeg Dolny, Sulików, Strzegom, Szczytna, Platerówka, Bolków, Ciepłowody, Prochowice, Krotoszyce, Rudna, Radwanice, Kłodzko, Czernica.
W ramach superwizji w pierwszej edycji (I półrocze) przeprowadzono 18 spotkań superwizyjnych, w których uczestniczyło 141 osób. W ramach II edycji superwizji grupowej dla ZI przeprowadzono 18 spotkań, w których uczestniczyło 127 osób. Łącznie w superwizji grupowej w 2022 r. wzięło udział 268 członków ZI i GR ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie z terenu województwa dolnośląskiego.
- przygotowanie i przeprowadzenie szkolenia specjalistycznego pn. **„Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie – z wykorzystaniem metody Duluth oraz Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniu”**, w wymiarze 100 godzin zegarowych, skierowanego do osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy przygotowujących się do pracy z osobą stosującą przemoc w rodzinie w formie pracy grupowej oraz do osób, mających zawodowe doświadczenie w pracy z osobą stosującą przemoc, realizujących swoją pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem szkolenia było pogłębienie wiedzy i umiejętności uczestników szkolenia (osób pracujących z osobami stosującymi przemoc w rodzinie) do wykorzystania w ramach prowadzonych oddziaływań metody Duluth oraz elementów Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniu. W szkoleniu w wymiarze 100 godzin zegarowych uczestniczyło 14 osób.
- przygotowanie i przeprowadzenie 4 edycji szkolenia specjalistycznego pn. **Komunikacja wolna od przemocy. Warsztat prowadzony w oparciu o model M.B. Rosenberga** skierowanego do osób bezpośrednio pracujących z osobą lub rodziną w zakresie wspierania rodziny, usamodzielnienia, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz interwencji w sytuacjach kryzysowych. Szkolenie zaadresowane zostało do osób pracujących z ww. klientem w ramach zadań instytucji sektora pomocy społecznej lub organizacji pozarządowych realizujących zadania w tym zakresie.

Celem szkolenia było pogłębienie umiejętności oraz rozwój kompetencji uczestników szkolenia w zakresie, komunikacji wolnej od przemocy, nastawionej na empatyczne rozumienie potrzeb innych osób ze świadomością odpowiedzialności za własne uczucia

W 4 edycjach szkolenia, w wymiarze 12 godzin zegarowych dla każdej z grup, uczestniczyły łącznie 62 osoby.

- przygotowanie i przeprowadzenie 2 edycji szkolenia specjalistycznego pn. **„Warsztaty rozwoju kompetencji zawodowych w zakresie prowadzenia interwencji kryzysowej”** w wymiarze 60 h dydaktycznych, skierowanego do pracowników Ośrodków Interwencji Kryzysowej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie Ośrodków Pomocy Społecznej oraz członków Zespołów i Grup Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Celem szkolenia było nabycie oraz pogłębienie wiedzy na temat interwencji kryzysowej oraz nabycie praktycznej umiejętności wykorzystywania zróżnicowanych narzędzi pracy z osobami dotkniętymi różnego rodzaju kryzysami życiowymi. z terenu województwa dolnośląskiego.

W 2 edycjach szkolenia, w wymiarze 60 godzin dydaktycznych każde, uczestniczyły łącznie 32 osoby.

- przygotowanie i realizacja kampanii społecznej poświęconej problematyce przeciwdziałania przemocy wobec dzieci – opracowanie i napisanie 4 artykułów prasowych poświęconych problematyce przeciwdziałania przemocy wobec dzieci, całostronicowa publikacja artykułu dotyczącego przeciwdziałania przemocy w rodzinie wobec dzieci w drukowanym wydaniu Gazety Wrocławskiej, 3 publikacje wielkości ½ strony artykułów dotyczących przeciwdziałania przemocy wobec dzieci w drukowanych wydaniach Gazety Wrocławskiej, 10 artykułów online w serwisie gazetawroclawska.pl i wroclaw.naszemiasto.pl – po 5 artykułów w każdym serwisie, 10 postów – po 5 na FP Gazeta Wrocławska i FP Wrocław Nasze Miasto, kampania odstonowa – 1,4 mln odston kampanii w serwisach wydawcy z gwarantowanym dotarciem do mieszkańców Wrocławia i Dolnego Śląska
- zakup książek na potrzeby Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie z terenu województwa dolnośląskiego w celu wspierania ich działalności z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (tytuły: Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły; Odetnij napięcie. Jak pokonać stres, dzięki praktykom psychosomatycznym; Techniki i metody relaksacyjne w wychowaniu, edukacji i terapii; Uleczyć traumę. 12-stopniowy program wychodzenia z traumy).

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

3. Upowszechnianie i rozwój rodzicielstwa zastępczego jako formy wsparcia, rozwój i wsparcie systemu adopcji – 4 070 449,09 zł (dotacja z budżetu państwa, BWD)

Prowadzenie 3 ośrodków adopcyjnych – jednego publicznego (DOPS) i dwóch niepublicznych.

W ramach działalności **OA DOPS** w 2022 r.:

- zdiagnozowano sytuację 666 dzieci zgłoszonych do przysposobienia,
- zakwalifikowano do adopcji 234 dzieci,
- przeprowadzono procedury przysposobienia 217 dzieci w przysposobieniu krajowym,
- przeszkolono 191 kandydatów do przysposobienia dziecka w ramach 14 grup szkoleniowych,
- rozpoczęto szkolenie 2 grup kandydatów do adopcji dziecka (28 osób), którego zakończenie planowane jest w 2023 r.,
- przyjęto 232 zgłoszenia osób (115 par małżeńskich i 2 osoby samotne) jako kandydatów na rodziców adopcyjnych,
- udzielono 7142 porad rodzinom przysposabiającym, rodzinom naturalnym, rodzinom adopcyjnym,
- przeszkolono 22 kandydatów do pełnienia funkcji opiekunów zastępczych,
- uzyskano Decyzję Ministra Rodziny i Polityki Społecznej zatwierdzającą na 5 lat autorski program szkolenia dla kandydatów na rodziców adopcyjnych „Kochania Godne”,
- wydano 189 opinii i sprawozdań na zlecenia sądów rodzinnych,
- w ramach prowadzenia Wojewódzkiego Banku Danych przez OA DOPS przyjęto 781 zgłoszeń dzieci oczekujących na przysposobienie.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

4. „Doskonalenie kompetencji kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej”

Finansowanie: POWER

2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym

Okres realizacji projektu 01.09.2020–31.11.2022

Kwota projektu: 4 402 612,72 zł w tym dla DOPS 1 402 896,50 zł.

Liderem Projektu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach, Partnerami w Projekcie są: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu.

Cel: Celem głównym projektu jest: zwiększenie profesjonalizmu zawodowego kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej wykonujących zadania na terenie makroregionu południowego obejmującego województwa: dolnośląskie, małopolskie, opolskie i śląskie, w okresie od 2020 do 2022.

Cel główny projektu zostanie osiągnięty poprzez realizację szkoleń służących podnoszeniu kompetencji zawodowych kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz superwizji umożliwiającej wieloaspektowy ogląd wykonywanej pracy.

Merytoryczny zakres szkoleń obejmie między innymi następujące obszary: organizację polityki społecznej, pracę z rodziną, organizację pieczy zastępczej, problematykę psychologii rozwojowej dzieci i młodzieży, metodykę pracy z dzieckiem i rodziną, prawa dziecka.

Grupą docelową w niniejszym projekcie są: przedstawiciele jednostek systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej, w tym również podmiotów, którym zlecono realizację zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz służb zaangażowanych w realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej funkcjonujących na wszystkich szczeblach samorządu terytorialnego, jak również pracowników instytucji uczestniczących zarówno w działaniach skierowanych bezpośrednio na wsparcie rodziny i pieczy zastępczej, jak i bezpośrednio pracujących z i na rzecz rodzin biologicznych.

Wsparciem zostanie objęte 702 osoby z województwa dolnośląskiego.

W 2022 roku zrealizowano 42 szkolenia w ramach projektu.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

5. Realizacja działań na rzecz rodziny – 5000 zł (BWD)

Przygotowanie i przeprowadzenie superwizji grupowej dla asystentów rodziny. Pierwsze z dwóch zaplanowanych spotkań superwizyjnych dla 2 grup uczestników, w wymiarze 5 godzin zegarowych dla każdej z grup, zorganizowane zostało w maju 2022 r. W spotkaniu uczestniczyło 22 asystentów rodziny. W drugim spotkaniu superwizyjnym, zorganizowanym we wrześniu 2022 r. uczestniczyło 18 asystentów rodziny. Ogółem w 2022 roku superwizją dla asystentów rodziny objęto 40 osób.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

6. Realizacja działań na rzecz grup defaworyzowanych – 42 600,07 zł (BWD)

- Przygotowanie i organizacja we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Kultury i Sztuki w Bielawie wydarzenia pn. **Dolnośląski Kongres Dostępności** w dniu 28.10.2022 r. w Teatrze Robotniczym w Miejskim Ośrodku Kultury i Sztuki w Bielawie. W wydarzeniu, poświęconemu problematyce sukcesów, wyzwań, potrzeb i problemów w zakresie form wsparcia osób ze szczególnymi potrzebami w województwie dolnośląskim uczestniczyło ogółem 138 osób, w tym 58 przedstawicieli dolnośląskich organizacji pozarządowych.
- Przygotowanie i przeprowadzenie szkolenia pn. „**Praca z osobą dorosłą w traumie, z PTSD oraz w żałobie**” w wymiarze 8 h dydaktycznych, skierowanego do pracowników systemu pomocy i integracji społecznej. W szkoleniu on-line uczestniczyło 21 osób.
- Przygotowanie i przeprowadzenie szkolenia pn. „**Praca z dzieckiem w traumie, z PTSD oraz w żałobie**” w wymiarze 8 h dydaktycznych, skierowanego do pracowników systemu pomocy i integracji społecznej. W szkoleniu on-line uczestniczyły 22 osoby.
- Zakup abonamentu na korzystanie z platformy e-learningowej ZOOM PRO do prowadzenia szkoleń, spotkań, warsztatów, konferencji w formie on-line w związku z pandemią COVID-19 oraz wynikającymi z tej sytuacji restrykcjami epidemiologicznymi.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

7. Otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych dotyczących prowadzenia działań aktywizujących dolnośląskich seniorów

Celem konkursu było wsparcie projektów dotyczących działalności na rzecz seniorów. W ramach konkursu realizowane były zadania polegające na:

- 1) prowadzeniu działań zapewniających wsparcie psychologiczne i środowiskowe seniorów, jako formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, a także wsparcie seniorów w czasie ogłoszonej pandemii,
- 2) udostępnieniu usług asystenckich, tj. wsparcie seniorów w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego niezbędnych do aktywnego funkcjonowania społecznego, np. wsparcie w przemieszczaniu się

do m.in. lekarza, punktów usługowych i innych miejsc publicznych oraz asysta w tych miejscach, spędzanie czasu wolnego,

- 3) wzmocnieniu różnych form aktywności i kompetencji seniorów, w tym również wsparcie w sytuacjach kryzysowych mające na celu przeciwdziałanie defaworyzacji oraz wykluczeniu społecznemu seniorów (dopuszczalne formy działań zdalnych),
- 4) prowadzeniu międzypokoleniowych działań integracyjnych seniorów z dziećmi i młodzieżą.

Z budżetu Województwa Dolnośląskiego na konkurs przeznaczono kwotę 365 000 zł. W ramach konkursu odbył się jeden nabór ofert, w którym złożono 64 oferty, dotację otrzymało 13 ofert.

Podmiot realizujący: Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy

8. Otwarty konkurs ofert na organizację i przeprowadzenie Dolnośląskiego Kongresu Obywatelskiego

Zadaniem konkursowym była organizacja i przeprowadzenie Dolnośląskiego Kongresu Obywatelskiego będącego płaszczyzną spotkań, dialogu, wymiany doświadczeń, nawiązania szeroko rozumianej współpracy wewnątrz i międzysektorowej.

Z budżetu Województwa Dolnośląskiego na konkurs przeznaczono kwotę 20 000 zł.

Podmiot realizujący: Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy

9. W trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

(tryb pozakonkursowy) organizacje pozarządowe złożyły 40 ofert, z czego dotację otrzymały 23 oferty. Łączna kwota przekazanych dotacji wyniosła 183 987 zł.

Podmiot realizujący: Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy

10. Funkcjonowanie organów konsultacyjno-opiniodawczych z obszaru integracji społecznej

- **Dolnośląska Rada Działalności Pożytku Publicznego** – organ konsultacyjny i opiniodawczy Marszałka Województwa Dolnośląskiego. W 2022 r. odbyło się jedno posiedzenie Rady. Dolnośląska Rada Działalności Pożytku Publicznego odpowiedzialna była za przeprowadzenie naboru organizacji pozarządowych do składu Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021–2027.
- **Dolnośląska Społeczna Rada Senioralna** – organ doradczy oraz inicjatywny regionalnej polityki na rzecz osób starszych działający przy Marszałku Województwa Dolnośląskiego. W 2022 r. odbyło się pięć posiedzeń Rady. Dolnośląska Społeczna Rada Senioralna była współorganizatorem Forów Rad Senioralnych.
- **Fora Rad Senioralnych w subregionach: jeleniogórskim, legnickim, wałbrzyskim oraz wrocławskim** zorganizowane we współpracy z Dolnośląską Społeczną Radą Senioralną. Ich celem była wymiana wiedzy i doświadczeń rad seniorów w ramach poszczególnych subregionów Dolnego Śląska w zakresie prowadzonych działań na rzecz osób starszych oraz rola i znaczenie rad seniorów i ich jaki udział w budowaniu lokalnej i regionalnej polityki senioralnej.
- **II Dolnośląskie Forum Rad Senioralnych** zorganizowane we współpracy z Dolnośląską Społeczną Radą Senioralną. Celem Forum była integracja dolnośląskich rad seniorów, wymiana wiedzy i doświadczeń w zakresie prowadzonych działań na rzecz osób starszych oraz potrzeby partycypacji osób starszych w życiu obywatelskim. Podczas Forum poruszony został aspekt innowacji w zarządzaniu politykami społecznymi oraz przedsiębiorczości seniorów.

Podmiot realizujący: Dział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy

11. Działania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień – 977 771,57 zł (BWD-CEL)

- Kontynuowano świadczenie usług w powołanym **Dolnośląskim Centrum Diagnostyki i Terapii FAS**. Celem działalności Centrum jest diagnostyka i wsparcie w rozwoju dzieci, które zmagają się ze skutkami ekspozycji na alkohol w okresie prenatalnym. W trakcie obowiązywania umowy wykonano 85 diagnoz (FAS-32 diagnozy, ND-PAE-12 diagnoz, ryzyko FASD-31 diagnoz, brak cech FASD 10 diagnoz). Diagnozy prowadziły dwa zespoły diagnostyczne w składzie pediatra, psychiatra, psycholog i logopeda. Ponadto jeden z zespołów odbył specjalistyczne szkolenie z zakresu diagnostyki i terapii FASD.

- Zlecono do realizacji **programy ponad standardową ofertę** dla pacjentów podmiotów leczniczych wykonujących działalność w zakresie leczenia odwykowego oraz ich rodzin, w tym m. in. Program Terapii Dorosłych Dzieci Alkoholików, Zjazdy Absolwentów, Nawrót w Uzależnieniu, Sesje Rodzinne, Trening Asertywności, Programy Rozwoju Osobistego, Treningi Umiejętności Społecznych. Programy realizowano w Dolnośląskim Centrum Leczenia Uzależnień, Dolnośląskim Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o., Wojewódzkim Szpitalu Dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu, Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Lubiążu. Łącznie z programów skorzystało 1408 pacjentów.
- Zlecono do realizacji **programy superwizji grupowych** dla personelu następujących podmiotów leczniczych wykonujących działalność w zakresie leczenia odwykowego: Dolnośląskie Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze, Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o., Wojewódzki Szpital Dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu, Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Złotorii. Z programów skorzystały łącznie 74 osoby.
- Dofinansowano **programy uzyskiwania kwalifikacji zawodowych** dla pracowników podmiotów leczniczych wykonujących działalność w zakresie leczenia odwykowego.
- Utrzymano **ofertę doradczą** w trzech z pięciu dostępnych na terenie województwa dolnośląskiego **Punktach Konsultacyjno-Diagnostycznych HIV/AIDS**. Dotacja pozwoliła na zwiększenie ilości wykonywanych badań testowych, przyczyniła się ponadto do zwiększenia świadomości dotyczącej profilaktyki HIV/AIDS. W okresie obowiązywania umowy przeprowadzono łącznie 462 testy w kierunku HIV/AIDS. Najczęstszym powodem wykonania badania były ryzykowne kontakty seksualne (ok. 80% wszystkich klientów). Najlicniejszą grupę klientów stanowili 30-39 latkowie, kolejno 20-29 latkowie. Punkty świadczyły także usługi w zakresie badań w kierunku innych chorób przenoszonych drogą płciową.
- Zakupiono testy na obecność narkotyków w ślinie i moczu dla Dolnośląskiego Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o. o.
- Utrzymano **ofertę programu leczenia substytucyjnego** na terenie województwa dolnośląskiego. Program pozwolił na zwiększenie dostępności usługi terapii indywidualnej, grupowej oraz interwencji środowiskowej dla osób objętych programem leczenia substytucyjnego, ich rodzin oraz osób oczekujących na terapię. Z programu skorzystały 343 osoby, w tym również obywatele Ukrainy, Białorusi, Gruzji. Odbyło się 1422 spotkań indywidualnych. Do programu leczenia substytucyjnego przyjęto 63 nowe osoby w 2022 roku. Program realizowano w Ośrodku Profilaktyczno-Lecznicznym Chorób Zakaźnych i Terapii Uzależnień WCZ SP ZOZ.
- Zorganizowano dwudniową **konferencję szkoleniową** dla przedstawicieli samorządów lokalnych z terenu województwa dolnośląskiego zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień pn. „Skuteczny samorząd - integracja i rozwój”. Uczestniczyło w niej 70 osób. Wiodącymi tematami spotkania była integracja działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom na poziomie lokalnym oraz zwiększenie efektywności działań profilaktycznych realizowanych w samorządach.
- Wspierano **rozwój placówek lecznictwa odwykowego**, zakupiono sprzęt, wyposażenie oraz dokonano modernizacji istniejących i nowopowstałych placówek prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i współuzależnionych.

Podmiot realizujący: Dział Zdrowia Publicznego, Wydział Zdrowia, Departament Zdrowia

Przedsięwzięcie strategiczne 3.2.3.

Realizacja projektu „Dolnośląskie żłobki II”

Finansowanie:

RPO WD 2014–2020, Oś Priorytetowa 8 Rynek pracy, Działanie 8.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego

Okres realizacji projektu 1.11.2019–31.12.2022

Kwota projektu: 14 833 511,00 zł

Obszar realizacji projektu:

Subregion (wg NUTS 3): WROCŁAWSKI Powiat: oleśnicki Gmina: Oleśnica - gmina wiejska,

Subregion (wg NUTS 3): JELENIOGÓRSKI Powiat: bolesławiecki Gmina: Gromadka,

Subregion (wg NUTS 3): WAŁBRZYSKI Powiat: kłodzki Gmina: Kłodzko - gmina wiejska,

Subregion (wg NUTS 3): WAŁBRZYSKI Powiat: kłodzki Gmina: Lądek-Zdrój,

Subregion (wg NUTS 3): WROCŁAWSKI Powiat: wołowski Gmina: Brzeg Dolny,

Subregion (wg NUTS 3): WROCŁAWSKI Powiat: wołowski Gmina: Wińsko,

Subregion (wg NUTS 3): WROCŁAWSKI Powiat: wrocławski Gmina: Długołęka.

Projekt realizowany w partnerstwie z: Gmina Długołęka, Gmina Brzeg Dolny, Gmina Wiejska Kłodzko, Gmina Gromadka, Gmina Wińsko, Gmina Lądek Zdrój, Gmina Wiejska Oleśnica

Celem projektu realizowanego od 01.11.2019 do 31.12.2022 jest aktywizacja zawodowa oraz utrzymanie zatrudnienia poprzez zapewnienie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 dla 240 (226 K i 14 M) mieszkańców 7 dolnośląskich gmin, tj. Długołęka, Łądek-Zdrój, Brzeg Dolny, Kłodzko (gm. wiejska), Gromadka, Wińsko, Oleśnica (gm. wiejska).

Cele szczegółowe:

a) Umożliwienie powrotu na rynek pracy/utrzymanie zatrudnienia 240 uczestnikom będącymi rodzicami/opiekunami prawnym dzieci do lat 3 z terenu 7 dolnośląskich gmin, dzięki tworzeniu miejsc opieki dla dzieci do lat 3 i zapewnieniu ich funkcjonowania.

b) Poszerzenie obszaru działania systemu opieki dziennej dla dzieci do lat 3, dzięki utworzeniu i utrzymaniu na terenie 7 gmin 240 miejsc opieki w okresie od 01.04.2020–31.03.2022 dla gmin: Łądek-Zdrój, Brzeg Dolny, Kłodzko (gm. wiejska), Gromadka, Wińsko, Oleśnica (gm. wiejska) oraz w okresie od 01.01.2021 do 31.12.2022. dla gminy Długołęka - okres realizacji wynika z braku możliwości utworzenia miejsca opieki we wcześniejszym terminie ze względu na skalę inwestycji i wynikający z tego termin oddania do użytkowania nowego miejsca świadczenia opieki.

Realizacja projektu polega na utworzeniu 240 nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 obejmujących:

- a) sfinansowanie adaptacji pomieszczeń do potrzeb dzieci, w tym do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami;
- b) zakup i montaż niezbędnego wyposażenia;
- c) zakup pomocy do prowadzenia zajęć w punkcie opieki, sprzętu i narzędzi do rozpoznawanych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych dzieci;
- d) zapewnienie bieżącego funkcjonowania utworzonych miejsc opieki przez okres 24 miesięcy, w tym pokrycie kosztów wynagrodzenia personelu;
- e) sfinansowanie innych wydatków, niezbędnych do prawidłowego działania miejsca opieki.

Działania w 2022 roku:

- Żłobki utworzone w gminach Brzeg Dolny, Kłodzko, Gromadka, Wińsko, Oleśnica, Łądek Zdrój oraz Długołęka kontynuowały funkcjonowanie. W III kwartale 2022 r. żłobki w gminach Brzeg Dolny, Kłodzko, Wińsko i Oleśnica zakończyły swoje działania finansowane w ramach projektu i działają nadal w ramach utrzymania trwałości projektu;
- łącznie od początku realizacji projektu utworzono 240 miejsc opieki;
- Środki ogółem wydatkowane i przedstawione do rozliczenia w 2022 roku wynoszą 3 863 980,41 zł. Od początku realizacji projektu rozliczono 12 681 544,56 zł;
- W 2022 roku 187 osób zakończyło, natomiast 100 osób rozpoczęło udział w projekcie. 341 osób zakończyło udział od początku realizacji projektu.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej

**Przedsięwzięcie strategiczne 3.2.5.
„Dolnośląska Ekonomia Społeczna”**

Finansowanie:

RPO WD 2014–2020, Priorytet 9 Włączenie społeczne, 9.4 Wspieranie gospodarki społecznej, 9.4.B Koordynacja w zakresie ekonomii społecznej w regionie

Okres realizacji projektu 1.01.2019–31.03.2023

Kwota projektu: 2 750 000,00 zł

Celem projektu jest podniesienie do 31 marca 2023 jakości i efektywności funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej działających w województwie dolnośląskim w obszarze pomocy i integracji społecznej oraz zwiększenie współpracy pomiędzy tymi podmiotami a samorządem.

Cel główny jest zgodny z osią priorytetową 9 Włączenie społeczne, Działaniem 9.4 Wspieranie gospodarki społecznej. Typem projektu 9.4.B. Koordynacja w zakresie ekonomii społecznej w regionie.

Cele szczegółowe:

a). Zwiększenie komplementarności działań realizowanych przez OWES w poszczególnych subregionach województwa dolnośląskiego oraz umacnianie i wzmacnianie sieci współpracy.

b). Rozwijanie potencjału podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym poprzez umacnianie i rozwijanie sieci współpracy tych podmiotów oraz tworzenie sprzyjających warunków do współpracy międzyinstytucjonalnej.

c). Zwiększenie widoczności podmiotów ekonomii społecznej funkcjonujących na terenie województwa dolnośląskiego i profesjonalizacja realizowanych przez nie usług oraz wytwarzanych produktów.

d). Wzmocnienie współpracy podmiotów ekonomii społecznej w zakresie łączenia ich potencjałów w celu realizacji wspólnych zleceń.

e). Tworzenie korzystnych rozwiązań prawnych prowadzących do ekonomizacji podmiotów ekonomii społecznej oraz rozwoju ekonomii społecznej w regionie.

f). Podniesienie wiedzy na temat ES w regionie wśród m.in. przedstawicieli JST, biznesu, uczelni wyższych.

Grupę docelową projektu stanowią:

- przedsiębiorstwa społeczne,
- PES,
- organizacje pozarządowe,
- instytucje wspierające ES,
- przedstawiciele samorządu terytorialnego (w tym władz samorządowych) i ich jednostek organizacyjnych,
- przedstawiciele nauki i biznesu,
- podmioty uprawnione do tworzenia PES o charakterze reintegracyjnym,
- kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych,
- publiczne służby zatrudnienia i instytucje rynku pracy oraz pomocy i integracji społecznej.

Działania w 2022 roku:

Zadanie I: EKONOMIA SPOŁECZNA JAKO ELEMENT RYNKU PRACY

Zadanie II: ROZWÓJ LOKALNY A EKONOMIA SPOŁECZNA

Zadanie III: WSPÓŁPRACA MIĘDZYSEKTOROWA

Zadanie IV: SIEĆ USŁUG WSPARCIA EKONOMII SPOŁECZNEJ

Zadanie V: BUDOWANIE POZYTYWNEGO WIZERUNKU EKONOMII SPOŁECZNEJ

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej

Przedsięwzięcie strategiczne 2.2.3.

Dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami: w 2022 r. podpisano umów – 8, kwota realizacji 4 541 884,00 zł (środki PFRON).

Podmiot realizujący: Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

Przedsięwzięcie strategiczne 3.5.2.

- Udostępnianie usług wspierających dla OzN (m.in. asystentura, przerwa wytchnieniowa) w 2022 r.: podpisanych umów – 10, kwota 2 799 745,00 zł (BWD).
- Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy w 2022 r.: podpisanych umów – 13, kwota 250 000,00 zł (PFRON).
- Organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych w 2022r.: podpisanych umów – 24, kwota 514 560,00 zł (PFRON) oraz 4 umowy, kwota 31 450,00 zł (BWD).
- Dofinansowanie działania zakładów aktywności zawodowej w 2022 r.: podpisanych umów – 8 ze środków PFRON i 8 umów ze środków BWD, kwota 9 918 000,00 zł ze środków PFRON i 1 063 488,00 zł ze środków BWD (utrzymanie stałego zatrudnienia dla 348 osób z niepełnosprawnościami). Dofinansowanie kosztów utworzenia zakładów aktywności zawodowej: podpisano jedną umowę. Zakład ma być tworzony w latach 2022–2023. W 2022 r. wypłacono dotacje ze środków PFRON w wysokości 1 500 000,00 zł.
- Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej w 2022 r.: podpisanych umów – 2, kwota 13 550,00 zł (BWD).
- Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć usprawniających w 2022 r.: podpisanych umów – 10, kwota 235 440, 00 zł (PFRON).
- Promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego w 2022 r.: podpisanych umów – 1 umowa na 10 000,00 zł (BWD).
- Przeprowadzenie konsultacji w sprawie zadań w planowanym Ogłoszeniu konkursowym dot. zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym wg Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2008 r.
- Produkcja i emisja programów TV, audycji radiowych – kampania „Nie ma barier. Dolny Śląsk”, której założeniem jest m.in. pokazanie integracji społecznej i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu osób

z niepełnosprawnościami na Dolnym Śląsku m.in. poprzez informowanie o wydarzeniach sportowych, społecznych, kulturalnych, sukcesach zawodowych i społecznych osób niepełnosprawnych. W 2022 roku zlecono produkcję i emisję audycji radiowych pod roboczym tytułem „Pełnosprawni” i audycji telewizyjnych pt. „Nie ma barier. Dolny Śląsk” w ramach 9 umów. łączna wartość umów w ramach współpracy z mediami wyniosła 99 969,67 zł (BWD).

Podmiot realizujący: Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

Przedsięwzięcia strategiczne 2.2.3., 3.2.1., 3.2.3., 3.2.4., 3.2.5.

Realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

W ramach Osi Priorytetowej 9 – Włączenie Społeczne:

Działanie 9.1 Aktywna Integracja

Projekty na rzecz integracji społeczno-zawodowej Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz organizacji pozarządowych z wykorzystaniem usług aktywnej integracji o charakterze: społecznym, zawodowym, edukacyjnym, zdrowotnym.

Projekty na rzecz integracji społeczno-zawodowej dla osób przebywających w Zakładach Poprawczych, Schroniskach dla Nieletnich, Ośrodkach Kuratorskich, Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych, Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii i ich rodzin.

Wsparcie służące poprawie dostępu do usług reintegracji zawodowej i społecznej realizowanych przez Centra Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej oraz wsparcie dla zatrudnienia i usług rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami (WTZ, ZAZ).

Działania 9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych

Usługi asystenckie i opiekuńcze nad osobami niesamodzielnymi świadczone w lokalnej społeczności, usługi wsparcia rodziny i pieczy zastępczej oraz mieszkania wspomagane.

Działania 9.3 Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych

Opracowanie i wdrożenie programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych oraz wsparcie deinstytucjonalizacji opieki nad osobami zależnymi, poprzez rozwój alternatywnych form opieki nad osobami niesamodzielnymi.

Działania 9.4 Wspieranie gospodarki społecznej

Usługi wsparcia ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych realizowane w sposób komplementarny w ramach modułów:

- a) Usług animacji
- b) Usług rozwoju ekonomii społecznej
- c) Usług wsparcia istniejących przedsiębiorstw społecznych.

oraz koordynacja w zakresie ekonomii społecznej w regionie.

W ramach w/w Działań w Osi 9 w 2022 r. podpisano 20 umów na kwotę 24 512 618,42 PLN w tym:

9.1 – 20 umów na kwotę 24 512 618,42

Podmiot realizujący: Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

W ramach Osi Priorytetowej 8 – Rynek pracy:

Działanie 8.1 Projekty powiatowych urzędów pracy

Projekty na rzecz zatrudnienia osób bezrobotnych, zwłaszcza tych, które znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach) realizowane przez Powiatowe Urzędy Pracy.

Działanie 8.2 Wsparcie osób poszukujących pracy

Projekty konkursowe na rzecz poprawy szans na zatrudnienie osób bezrobotnych i biernych zawodowo, zwłaszcza tych, które znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach).

Projekty konkursowe z zakresu aktywizacji zawodowej dla pozostających bez zatrudnienia imigrantów od 30 roku życia, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy.

Działanie 8.3 Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy

Tworzenie nowych miejsc pracy dla osób od 30 roku życia pozostających bez zatrudnienia, w tym znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby z niskimi kwalifikacjami poprzez zastosowanie bezzwrotnych środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości.

Działanie 8.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego

Zwiększenie zatrudnienia wśród osób opiekujących się dziećmi do 3 roku życia.

Działanie 8.5 Przystosowanie do zmian zachodzących w gospodarce w ramach działań outplacementowych

Projekty na rzecz poprawy zdolności adaptacyjnych pracowników do zmian zachodzących w gospodarce w ramach działań outplacementowych poprzez wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie.

Działanie 8.6 Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw i przedsiębiorców z sektora MMŚP

Projekty na rzecz poprawy konkurencyjności przedsiębiorstw i przedsiębiorców sektora MMŚP oraz ich pracowników poprzez usługi realizowane w ramach Bazy Usług Rozwojowych.

Działanie 8.7 Aktywne i zdrowe starzenie się

Projekty na rzecz poprawy dostępu do programów zdrowotnych dotyczących chorób negatywnie wpływających na rynek pracy, dedykowanych osobom aktywnym zawodowo oraz wydłużenie aktywności zawodowej na rynku pracy osób powyżej 50 roku życia w zakresie raka szyjki macicy, raka jelita grubego i raka piersi a także profilaktyki chorób odkleszczowych oraz zapobiegania i wczesnego wykrywania cukrzycy typu 2.

W ramach w/w Działań w Osi 8 w 2022 r. podpisano 39 umów na kwotę 112 585 461,34 PLN, w tym:

8.1 – 26 umów na kwotę 63 706 759,46 PLN,

8.2 – 11 umów na kwotę 44 790 633,56 PLN,

8.3 – 2 umowy na kwotę 4 088 068,32 PLN,

8.4 – 0 umów,

8.5 – 0 umów,

8.6 – 0 umów,

8.7 – 0 umów.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

Cel operacyjny 3.2.

Realizacja działań w obszarze edukacji

- **Program stypendialny „zDolny Śląsk”** – Program został zainicjowany w 2001 roku przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego oraz Fundację Edukacji Międzynarodowej (FEM) w ramach Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień. Działania wspierające dzieci i młodzież w zakresie edukacji szkolnej i pozaszkolnej. Niwelowanie nierówności w edukacji (duże ośrodki miejskie, gminy i powiaty w województwie).

Wydatkowana kwota: 180 000,00 zł. Źródło finansowania: BWD

- **Projekt – konkurs „Gruzja fascynująca podróż”**, wyjazd laureatów do Gruzji. Realizatorem konkursu był Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu (we współpracy z Dolnośląskim Kuratorem Oświaty). Uczestnikami konkursu byli uczniowie z dolnośląskich szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych. Wydatkowana kwota: 80 266,34 zł. Źródło finansowania: BWD

- **Projekt Organizacji i przeprowadzenia szkoleń dla pracowników szkół i placówek oświatowych z zakresu przeciwdziałania przemocy wobec dzieci i młodzieży.** Działania wspierające integrację społeczną jak również edukację promującą zdrowy styl życia w wymiarze psychologicznym. Przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji oraz przemocy.

Wydatkowana kwota: 99 998,65 zł. Źródło finansowania: BWD

- **Dolnośląski Festiwal Piłki Ręcznej w Karpaczu.** Działania wdrażające upowszechnianie sportu, kultury fizycznej oraz rekreacji. Realizacja działań promocyjnych z uwzględnieniem walorów regionu (Karkonosze, Karpacz). W roku 2022 Festiwal nie odbył się z powodu organizowanych w tym samym czasie rozgrywek ligowych i turniejowych zaproszonych na festiwal drużyn. Kalendarze zespołów układane są między innymi pod rozgrywki ligowe oraz ważne wydarzenia sportowe rekomendowane przez związki sportowe. Źródło finansowania: BWD
- **Konkurs „Patriotyzm jutra – edukacja regionalna”.** Realizacja działań promocyjnych, dolnośląskich kampanii z wykorzystaniem walorów regionu oraz promocji miejsc o znaczeniu kulturowym i historycznym. Projekt upowszechniający realizację działań społecznych – regionalnych. Promocja i rozwój talentów, przede wszystkim w zakresie kultury i twórczości młodych ludzi.
Wydatkowana kwota: 2310,40 zł. Źródło finansowania: BWD
- **Projekt „Cyfrowy nauczyciel z Dolnego Śląska. Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”** – Ośrodek Rozwoju Edukacji. Podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie wykorzystywania nowych technologii w edukacji.
Wydatkowana kwota: 189 201,00 zł. Źródło finansowania: Program: Program Operacyjny Wiedza i Edukacja Rozwój. Numer i nazwa osi priorytetowej: II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy. Gospodarki i edukacji Działanie 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.
- **Projekt „LEKCJA ENTER”** na zDolny Śląsk – projekt pod patronatem Dolnośląskiego Kuratora Oświaty. Edukacja w zakresie wykorzystywania nowych technologii. Działania wdrażające powszechny dostęp do zajęć edukacyjnych dla uczniów w tym dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
Wydatkowana kwota: 238 182,00 zł. Źródło finansowania: Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.
- **Projekt „Kompetencje 4.0”** – realizowany we współpracy z partnerem czeskim – Partner wiodący Okręgowa Izba Handlowa z Liberca. Wdrażanie programów niwelujących nierówności w edukacji. Edukacja uczniów w zakresie nowych technologii. Realizacja działań promujących województwo. Wydatkowana kwota: 207 612,00 zł. Źródło finansowania: Program Interreg V-A Republika Czeska – Polska, oś III – Edukacja i kwalifikacje.

Podmiot realizujący: Wydział Edukacji, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy

Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej

Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej jest dokumentem wykonawczym do Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej; realizując zadania w ramach Programu realizowane są jednocześnie zapisy Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej. W związku z powyższym informacje zawarte w opisie działań realizowanych w ramach Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej w obszarze wsparcia rodziny oraz działań Programu są tożsame treściowo.

Przedsięwzięcie strategiczne 3.2.2.

1. Upowszechnianie i rozwój rodzicielstwa zastępczego jako formy wsparcia, rozwój i wsparcie systemu adopcji – 4 070 449,09 zł (dotacja z budżetu państwa, BWD)

Prowadzenie 3 ośrodków adopcyjnych – jednego publicznego (DOPS) i dwóch niepublicznych.

W ramach działalności **OA DOPS** w 2022 r.:

- zdiagnozowano sytuację 666 dzieci zgłoszonych do przysposobienia,
- zakwalifikowano do adopcji 234 dzieci,
- przeprowadzono procedury przysposobienia 217 dzieci w przysposobieniu krajowym,
- przeszkolono 191 kandydatów do przysposobienia dziecka w ramach 14 grup szkoleniowych,
- rozpoczęto szkolenie 2 grup kandydatów do adopcji dziecka (28 osób), którego zakończenie planowane jest w 2023 r.,
- przyjęto 232 zgłoszenia osób (115 par małżeńskich i 2 osoby samotne) jako kandydatów na rodziców adopcyjnych,
- udzielono 7142 porad rodzinom przysposabiającym, rodzinom naturalnym, rodzinom adopcyjnym,
- przeszkolono 22 kandydatów do pełnienia funkcji opiekunów zastępczych,
- uzyskano Decyzję Ministra Rodziny i Polityki Społecznej zatwierdzającą na 5 lat autorski program szkolenia dla kandydatów na rodziców adopcyjnych „Kochania Godne”,
- wydano 189 opinii i sprawozdań na zlecenia sądów rodzinnych,

- w ramach prowadzenia Wojewódzkiego Banku Danych przez OA DOPS przyjęto 781 zgłoszeń dzieci oczekujących na przysposobienie.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

2. Realizacja działań na rzecz rodziny – 5000 zł (BWD)

Przygotowanie i przeprowadzenie superwizji grupowej dla asystentów rodziny. Pierwsze z dwóch zaplanowanych spotkań superwizyjnych dla 2 grup uczestników, w wymiarze 5 godzin zegarowych dla każdej z grup, zorganizowane zostało w maju 2022 r. W spotkaniu uczestniczyło 22 asystentów rodziny. W drugim spotkaniu superwizyjnym, zorganizowanym we wrześniu 2022 r. uczestniczyło 18 asystentów rodziny. Ogółem w 2022 roku superwizją dla asystentów rodziny objęto 40 osób.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

Przedsięwzięcie strategiczne 3.2.3.

Realizacja projektu „Dolnośląskie żłobki II”

Finansowanie:

RPO WD 2014–2020, Oś Priorytetowa 8 Rynek pracy, Działanie 8.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego

Okres realizacji projektu 1.11.2019–31.12.2022

Kwota projektu: 14 833 511,00 zł

Obszar realizacji projektu:

Subregion (wg NUTS 3): WROCŁAWSKI Powiat: oleśnicki Gmina: Oleśnica - gmina wiejska,

Subregion (wg NUTS 3): JELENIOGÓRSKI Powiat: bolesławiecki Gmina: Gromadka,

Subregion (wg NUTS 3): WAŁBRZYSKI Powiat: kłodzki Gmina: Kłodzko - gmina wiejska,

Subregion (wg NUTS 3): WAŁBRZYSKI Powiat: kłodzki Gmina: Łądek-Zdrój,

Subregion (wg NUTS 3): WROCŁAWSKI Powiat: wołowski Gmina: Brzeg Dolny,

Subregion (wg NUTS 3): WROCŁAWSKI Powiat: wołowski Gmina: Wińsko,

Subregion (wg NUTS 3): WROCŁAWSKI Powiat: wrocławski Gmina: Długołęka.

Projekt realizowany w partnerstwie z: Gmina Długołęka, Gmina Brzeg Dolny, Gmina Wiejska Kłodzko, Gmina Gromadka, Gmina Wińsko, Gmina Łądek Zdrój, Gmina Wiejska Oleśnica

Celem projektu realizowanego od 01.11.2019 do 31.12.2022 jest aktywizacja zawodowa oraz utrzymanie zatrudnienia poprzez zapewnienie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 dla 240 (226 K i 14 M) mieszkańców 7 dolnośląskich gmin, tj. Długołęka, Łądek-Zdrój, Brzeg Dolny, Kłodzko (gm. wiejska), Gromadka, Wińsko, Oleśnica (gm. wiejska).

Cele szczegółowe:

a). Umożliwienie powrotu na rynek pracy/utrzymanie zatrudnienia 240 uczestnikom będącymi rodzicami/opiekunami prawnym dzieci do lat 3 z terenu 7 dolnośląskich gmin, dzięki tworzeniu miejsc opieki dla dzieci do lat 3 i zapewnieniu ich funkcjonowania.

b). Poszerzenie obszaru działania systemu opieki dziennej dla dzieci do lat 3, dzięki utworzeniu i utrzymaniu na terenie 7 gmin 240 miejsc opieki w okresie od 01.04.2020–31.03.2022 dla gmin: Łądek-Zdrój, Brzeg Dolny, Kłodzko (gm. wiejska), Gromadka, Wińsko, Oleśnica (gm. wiejska) oraz w okresie od 01.01.2021 do 31.12.2022. dla gminy Długołęka - okres realizacji wynika z braku możliwości utworzenia miejsca opieki we wcześniejszym terminie ze względu na skalę inwestycji i wynikający z tego termin oddania do użytkowania nowego miejsca świadczenia opieki.

Realizacja projektu polega na utworzeniu 240 nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 obejmujących:

a) sfinansowanie adaptacji pomieszczeń do potrzeb dzieci, w tym do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami;

b) zakup i montaż niezbędnego wyposażenia;

c) zakup pomocy do prowadzenia zajęć w punkcie opieki, sprzętu i narzędzi

do rozpoznawanych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych dzieci;

d) zapewnienie bieżącego funkcjonowania utworzonych miejsc opieki przez okres 24 miesięcy, w tym pokrycie kosztów wynagrodzenia personelu.

e) sfinansowanie innych wydatków, niezbędnych do prawidłowego działania miejsca opieki

Działania w 2022 roku:

- Żłobki utworzone w gminach Brzeg Dolny, Kłodzko, Gromadka, Wińsko, Oleśnica, Łądek Zdrój oraz Długołęka kontynuowały funkcjonowanie. W III kwartale 2022 r. żłobki w gminach Brzeg Dolny, Kłodzko, Wińsko i Oleśnica zakończyły swoje działania finansowane w ramach projektu i działają nadal w ramach utrzymania trwałości projektu.

- łącznie od początku realizacji projektu utworzono 240 miejsc opieki.
- Środki ogółem wydatkowane i przedstawione do rozliczenia w 2022 roku wynoszą 3 863 980,41 zł. Od początku realizacji projektu rozliczono 12 681 544,56 zł.
- W 2022 roku 187 osób zakończyło, natomiast 100 osób rozpoczęło udział w projekcie. 341 osób zakończyło udział od początku realizacji projektu.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej

Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest dokumentem wykonawczym do Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej; realizując zadania w ramach Programu realizowane są jednocześnie zapisy Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej. W związku z powyższym informacje zawarte w opisie działań realizowanych w ramach Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz działań Programu są tożsame treściowo.

Przedsięwzięcie strategiczne 3.2.2.

Działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 179 999,10 zł (dotacja z budżetu państwa, BWD)

- **Przygotowanie superwizji grupowej dla kadr służb społecznych**
Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej w 2022 r., podobnie jak w latach ubiegłych, zaplanował objęcie wsparciem w postaci superwizji grupowej pracowników systemu pomocy społecznej, którzy w swej codziennej pracy stykają się z problemem przemocy w rodzinie i pracują z osobami doświadczającymi przemocy, ukierunkowując swe działania na członków Zespołów Interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i Grup Roboczych.
W 2022 r. superwizja grupowa zaplanowana została w następujących miejscowościach: Lwówek Śląski, Żmigród, Szklarska Poręba, Kostomłoty, Oborniki Śląskie, Brzeg Dolny, Sulików, Strzegom, Szczytna, Platerówka, Bolków, Ciepłowody, Prochowice, Krotoszyce, Rudna, Radwanice, Kłodzko, Czernica.
W ramach superwizji w pierwszej edycji (I półrocze) przeprowadzono 18 spotkań superwizyjnych, w których uczestniczyło 141 osób. W ramach II edycji superwizji grupowej dla ZI przeprowadzono 18 spotkań, w których uczestniczyło 127 osób. Łącznie w superwizji grupowej w 2022 r. wzięło udział 268 członków ZI i GR ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie z terenu województwa dolnośląskiego.
- przygotowanie i przeprowadzenie szkolenia specjalistycznego pn. **„Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie – z wykorzystaniem metody Duluth oraz Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniu”**, w wymiarze 100 godzin zegarowych, skierowanego do osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy przygotowujących się do pracy z osobą stosującą przemoc w rodzinie w formie pracy grupowej oraz do osób, mających zawodowe doświadczenie w pracy z osobą stosującą przemoc, realizujących swoją pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
Celem szkolenia było pogłębienie wiedzy i umiejętności uczestników szkolenia (osób pracujących z osobami stosującymi przemoc w rodzinie) do wykorzystania w ramach prowadzonych oddziaływań metody Duluth oraz elementów Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniu.
W szkoleniu w wymiarze 100 godzin zegarowych uczestniczyło 14 osób.
- przygotowanie i przeprowadzenie 4 edycji szkolenia specjalistycznego pn. **Komunikacja wolna od przemocy. Warsztat prowadzony w oparciu o model M.B. Rosenberga** skierowanego do osób bezpośrednio pracujących z osobą lub rodziną w zakresie wspierania rodziny, usamodzielnienia, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz interwencji w sytuacjach kryzysowych. Szkolenie zaadresowane zostało do osób pracujących z ww. klientem w ramach zadań instytucji sektora pomocy społecznej lub organizacji pozarządowych realizujących zadania w tym zakresie.
Celem szkolenia było pogłębienie umiejętności oraz rozwój kompetencji uczestników szkolenia w zakresie, komunikacji wolnej od przemocy, nastawionej na empatyczne rozumienie potrzeb innych osób ze świadomością odpowiedzialności za własne uczucia
W 4 edycjach szkolenia, w wymiarze 12 godzin zegarowych dla każdej z grup, uczestniczyły łącznie 62 osoby.
- przygotowanie i przeprowadzenie 2 edycji szkolenia specjalistycznego pn. **„Warsztaty rozwoju kompetencji zawodowych w zakresie prowadzenia interwencji kryzysowej”** w wymiarze 60 h dydaktycznych, skierowanego do pracowników Ośrodków Interwencji Kryzysowej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie Ośrodków Pomocy Społecznej oraz członków Zespołów i Grup Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Celem szkolenia było nabycie oraz pogłębienie wiedzy na temat interwencji kryzysowej oraz nabycie praktycznej umiejętności wykorzystywania zróżnicowanych narzędzi pracy z osobami dotkniętymi różnego rodzaju kryzysami życiowymi z terenu województwa dolnośląskiego.

W 2 edycjach szkolenia, w wymiarze 60 godzin dydaktycznych każde, uczestniczyły łącznie 32 osoby.

- przygotowanie i realizacja kampanii społecznej poświęconej problematyce przeciwdziałania przemocy wobec dzieci – opracowanie i napisanie 4 artykułów prasowych poświęconych problematyce przeciwdziałania przemocy wobec dzieci, całostronicowa publikacja artykułu dotyczącego przeciwdziałania przemocy w rodzinie wobec dzieci w drukowanym wydaniu Gazety Wrocławskiej, 3 publikacje wielkości ½ strony artykułów dotyczących przeciwdziałania przemocy wobec dzieci w drukowanych wydaniach Gazety Wrocławskiej, 10 artykułów online w serwisie gazetawroclawska.pl i wroclaw.naszemiasto.pl – po 5 artykułów w każdym serwisie, 10 postów – po 5 na FP Gazeta Wroclawska i FP Wrocław Nasze Miasto, kampania odsłonowa – 1,4 mln odsłon kampanii w serwisach wydawcy z gwarantowanym dotarciem do mieszkańców Wrocławia i Dolnego Śląska
- zakup książek na potrzeby Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie z terenu województwa dolnośląskiego w celu wspierania ich działalności z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (tytuły: Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły; Odetnij napięcie. Jak pokonać stres, dzięki praktykom psychosomatycznym; Techniki i metody relaksacyjne w wychowaniu, edukacji i terapii; Uleczyć traumę. 12-stopniowy program wychodzenia z traumy).

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

Dolnośląski Plan Rozwoju Usług Społecznych

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej

Finansowanie:

RPO WD 2014-2020, Priorytet 9 Włączenie społeczne, 9.4 Wspieranie gospodarki społecznej, 9.4.B Koordynacja w zakresie ekonomii społecznej w regionie

Okres realizacji projektu 1.01.2019–31.03.2023

Kwota projektu: 2 750 000,00 zł

Działania zrealizowane w 2022 roku wpisują się w poszczególne przedsięwzięcia strategiczne zgodnie z Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030:

Pracę nad Dolnośląski Plan Rozwoju Usług Społecznych - Regionalnym Programem Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji (RPDI) trwają od stycznia 2022 r. Działania rozpoczęto od powołania Zarządzeniem Dyrektora DOPS nr 19/2022 z dnia 11 kwietnia 2022 r. zespołu ds. opracowania Regionalnego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji. W skład zespołu wchodzi Przedstawiciele DOPS, IP oraz IZ, Przedstawiciele Wydziałów UMWD zajmujących się współpracą z organizacjami pozarządowymi, Wspieraniem Osób z Niepełnosprawnościami oraz Rozwoju Regionalnego i Zarządzania EFS. Członkowie grupy na bieżąco konsultowali dokumenty związane z opracowaniem metodyki badań oraz narzędzi badawczych służących do przeprowadzenia „Kompleksowego badania, diagnozy i oceny stanu usług społecznych stacjonarnych i środowiskowych w województwie dolnośląskim” w obszarze usług społecznych realizowanego przez UMWD. Ze względu na potrzebny czas na opracowanie narzędzi oraz przeprowadzenia samego badania, wyniki będą dostępne dopiero na koniec 2023 r. i posłużą aktualizacji RPDI na kolejny okres. W grudniu 2022 r. skierowano zaproszenie do przedstawicieli JST, Nauki, Podmiotów Ekonomii Społecznej do włączenia się w pracę zespołu, na które odpowiedziało 66 osób z ww. podmiotów oraz biznesu. 4 stycznia 2023 Zarządzeniem Dyrektora DOPS poszerzono skład zespołu ds. opracowania Regionalnego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji (RPDI) o 66 osób (przedstawicieli oraz Biznesu) – łącznie zespół liczy 82 członków. W styczniu 2023 roku zaplanowano 11 spotkań zespołu, w efekcie których powstanie Projekt RPDI na okres 2023-2024, który zostanie poddany konsultacjom społecznym i przyjęty Uchwałą Zarządu Województwa Dolnośląskiego.

Polityka wspierania bezpieczeństwa w województwie dolnośląskim do 2030 roku

Wydział Bezpieczeństwa

1. Organizacja Pikników bezpieczeństwa.

- Piknik integracyjny na terenie Szkoły Podstawowej im. A. Mickiewicza w Udaninie (27.05.2022 r.); w programie wydarzenia m.in. spotkania z przedstawicielami służb, inspekcji, straży oraz innych zaproszonych instytucji/organizacji realizujących zadania z zakresu bezpieczeństwa, warsztaty „Fascynujący świat pszczoł”, występy artystyczne, pokazy samoobrony, konkursy z nagrodami; w wydarzeniu wzięło udział około 300 osób (środki z BWD: **25 440,00 zł**).
- Piknik integracyjny na terenie Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego we Wrocławiu (20.06.2022 r.); w programie wydarzenia m.in. spotkania z przedstawicielami służb, inspekcji, straży oraz

innych zaproszonych instytucji/organizacji realizujących zadania z zakresu bezpieczeństwa, rejs statkiem, zagroda z wielbłądem i alpakami (alpakoterapia), konkursy z nagrodami; w wydarzeniu wzięło udział około 250 osób (środki z BWD: **26 545,80 zł**).

- Piknik integracyjny w miejscowości Jeszkowice (25.06.2022 r.); w programie wydarzenia m.in. spotkania z przedstawicielami służb, inspekcji, straży oraz innych zaproszonych instytucji/organizacji realizujących zadania z zakresu bezpieczeństwa, animacje dla dzieci, występy artystyczne, zagroda z wielbłądem i alpakami (alpakoterapia), warsztaty „Fascynujący świat pszczół”, konkursy z nagrodami; w wydarzeniu wzięło udział około 350 osób (środki z BWD: **11 550,00 zł**).

Podczas pikników oprócz wsparcia bezpieczeństwa mieszkańców Dolnego Śląska dbano o integrację społeczną osób dotkniętych kryzysem wojny w Ukrainie. Na poczet realizacji ww. przedsięwzięć zakupiono materiały edukacyjne dla dzieci: środki z BWD: **7507,57 zł**).

Powyższe wydarzenia odbywały się w ramach realizacji programu edukacyjnego pn. „Bezpieczny Dolnoślązak”.

Łączna kwota: 71 043,37 zł

2. Organizacja spotkań z seniorami.

- Spotkanie z seniorami w Sycowie (13.06.2022 r.); w programie wydarzenia m.in. prelekcje zaproszonych gości, spotkania z przedstawicielami służb, inspekcji, straży oraz innych zaproszonych instytucji/organizacji realizujących zadania z zakresu bezpieczeństwa, warsztaty „Fascynujący świat pszczół”, konkursy z nagrodami; w wydarzeniu wzięło udział około 80 osób (środki z BWD: **4145,00 zł**).
- Leśna gra terenowa w gminie Miękinia (28.08.2022 r.); w programie wydarzenia m.in. gra terenowa dla seniorów, spotkania z przedstawicielami służb, inspekcji, straży oraz innych zaproszonych instytucji/organizacji realizujących zadania z zakresu bezpieczeństwa, ścianka wspinaczkowa, symulator zderzeń, konkursy z nagrodami; w wydarzeniu wzięło udział około 350 osób (środki z BWD: **7560,00 zł**).
- Konferencja „Zwiększenie bezpieczeństwa dolnośląskich seniorów w ramach Wojewódzkiego Programu Profilaktycznego pn. „Bezpieczny Senior” w Żmigrodzie (14.10.2022 r.); w programie wydarzenia m.in. prelekcje zaproszonych gości, spotkania z przedstawicielami służb, inspekcji, straży oraz innych zaproszonych instytucji/organizacji realizujących zadania z zakresu bezpieczeństwa, konkurs wiedzy o bezpieczeństwie, występy artystyczne; w wydarzeniu wzięło udział około 220 osób (środki z BWD: **7000,00 zł**).

Podczas wydarzeń uczestnicy mogli poznać zasady cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa publicznego; zaproszeni goście/prelegenci omówili problematykę oszustw i manipulacji, których głównymi poszkodowanymi są seniorzy.

Powyższe wydarzenia odbywały się w ramach realizacji programu edukacyjnego pn. „Bezpieczny Dolnoślązak”.

Łączna kwota: 18 705,00 zł

3. Organizacja szkoleń i ćwiczeń:

- Wojewódzkie Samorządowe Ćwiczenie Obronne pod kryptonimem Wrzesień-22 oraz szkolenie z elementami praktycznymi; (środki z BWD: **18 384,84 zł**; środki z budżetu państwa: **9155,00 zł**)

Pierwszy etap przedsięwzięcia rozpoczął się w dniach 20-21 września 2022 r. i zakładał sprawdzenie kwestii dot. realizacji zadań obronnych przez pracowników i kadrę kierowniczą UMWD, wskazanych w niejawnych dokumentach planistycznych. 20 września ćwiczenie zostało zrealizowane w oparciu o infrastrukturę urzędu przy ul. Wybrzeże Słowackiego. Drugiego dnia (21 września) kadra kierownicza i pracownicy UMWD przenieśli się do Rudy Sułowskiej, gdzie oprócz realizacji zadań obronnych sprawdzone zostały procedury reagowania na wprowadzanie stopni alarmowych. **Drugi etap** stanowiło szkolenie z elementami praktycznymi, które odbyło się w dniach 22-23 września w Parku Krajobrazowym Doliny Baryczy. Scenariusz szkolenia zakładał realizację gry terenowej, do której zaangażowano służby, inspekcje i straże, WOT oraz organizacje pozarządowe. Podczas gry terenowej uczestnicy nie tylko zdobyli wiedzę teoretyczną w zakresie pierwszej pomocy, ratownictwa wodnego czy elementów samoobrony, ale także mogli zweryfikować nabyte umiejętności podczas realizacji zadań praktycznych.

Dodatkowymi, niezwykle wartościowymi elementem wydarzenia były wykłady uznanych specjalistów w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego i międzynarodowego oraz cyberbezpieczeństwa.

Łączna kwota: 27 539,84 zł

- Szkolenie obronne dla przedstawicieli podmiotów leczniczych, instytucji kultury oraz DSDiK – jednostek organizacyjnych województwa wykonujących zadania obronne w dniu 25.11.2022 r. (przedsięwzięcie realizowane **bezkosztowo**).

Celem szkolenia było poszerzenie wiedzy z zakresu obronności wśród przedstawicieli podmiotów leczniczych, instytucji kultury oraz DSDiK – jednostek organizacyjnych województwa wykonujących zadania obronne. Poruszone zostały m. in. zagadnienia dotyczące gotowości obronnej państwa, funkcjonowania stałych dyżurów oraz HNS, tworzonych dokumentów planistycznych, ochrony informacji niejawnych.

- Szkolenie on-line dotyczące ochrony danych osobowych dla pracowników UMWD w dniu 28.11.2022 r. przeprowadzone przez Inspektora Ochrony Danych (przedsięwzięcie realizowane **bezkosztowo**).

Celem szkolenia było poszerzenie wiedzy z zakresu zasad przetwarzania danych osobowych w UMWD. Poruszone zostały m. in. zagadnienia dotyczące umów powierzenia, legalności przetwarzania danych, obowiązku informacyjnego, rejestrowania czynności przetwarzania oraz wybranych zagadnień z Polityki Ochrony Danych.

4. Otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych (środki z BWD).

- **Otwarty konkurs ofert na realizację w 2022 roku zadania publicznego Województwa Dolnośląskiego w zakresie ratownictwa wodnego realizowanego przez organizację pozarządową.**

W ramach konkursu dofinansowanie w kwocie **250 000,00 zł** otrzymało Dolnośląskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe na zakup specjalistycznego sprzętu: samochodu osobowego do przewozu sprzętu i ratowników wraz wyposażeniem, zestawu 2 quadów z napędem 4x4 z przyczepą i wyposażeniem, łodzi kabinowej RIB z silnikiem doczepnym, przyczepy z wyposażeniem specjalistycznym, mobilnego przemiennika cyfrowej łączności radiowej, profesjonalnego sonaru do poszukiwań pod wodą.

- **Otwarty konkurs ofert na realizację w roku 2022 zadania publicznego Województwa Dolnośląskiego o tematyce bezpieczeństwa publicznego, ratownictwa, udziału w sytuacjach nadzwyczajnych i edukacji dla bezpieczeństwa realizowanego przez organizację pozarządową.**

W ramach konkursu udzielono dotacji dla 6 organizacji pozarządowych na szkolenia, warsztaty i konferencje na kwotę **205 800,00 zł**.

- **Otwarty konkurs ofert na realizację w roku 2022 zadania publicznego Województwa Dolnośląskiego dla organizacji pozarządowych na zakup sprzętu do monitorowania zakazu uprawiania amatorskiego połowu ryb, wsparcia bezpieczeństwa publicznego.**

Dotację otrzymały: Polski Związek Wędkarski Okręg w Legnicy: zakup łodzi, silnika oraz przyczepy podłodziowej (80 000,00 zł) oraz Polski Związek Wędkarski okręg we Wrocławiu: zakup łodzi, agregatu spalinowego, silnika, przyczepy podłodziowej (80 000,00). **Łączna kwota dofinansowania: 160 000,00 zł**.

5. Dotacje celowe (środki z BWD).

- Grupa Sudecka GOPR; wsparcie w kwocie **500 000,00 zł** na zakup specjalistycznych pojazdów do działań ratowniczych oraz remont i modernizację obiektów ratowniczych.
- Grupa Karkonoska GOPR; wsparcie w kwocie **500 000,00 zł** na kontynuację budowy stacji ratunkowej w Karpaczu.
- Grupa Sudecka GOPR; wsparcie w kwocie **45 000,00 zł** na organizację wydarzenia pod nazwą „Bezpieczna Zima 2022” w dniach 16-17.12.2022 r. Celem przedsięwzięcia było szerzenie zasad bezpieczeństwa w górach. Podczas wydarzenia ratownicy GOPR zaprezentowali swój sprzęt, wyjaśnili zasady poszukiwania osób zaginionych w górach a także zaprezentowali sposoby udzielania pomocy poszkodowanym w wypadkach na stoku. W wydarzeniu wzięły udział m.in. szkoły, które zgłosiły swój udział w V edycji programu Bezpieczny Dolnoślązak.
- Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu; wsparcie w kwocie **500 000,00 zł** na zakup 2 quadów, 1 bezzałogowego statku powietrznego oraz szkolenia z jego obsługi, 45 szt. przystawek powiększających do celowników, 70 szt. oświetlenia, 6 psów służbowych ze sprzętem oraz 30 szt. kabur do broni krótkiej.
- Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu; wsparcie w kwocie **63 000,00 zł** na zakup 2 motocykli typu cross oraz naprawę sprzętu muzycznego.
- Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu; wsparcie w kwocie **1 000 000,00 zł** na zakup wozów strażackich, w tym: 5 ciężkich samochodów specjalnych pożarniczych ratowniczo-gaśniczych z napędem 4x4 oraz 5 średnich samochodów ratowniczo-gaśniczych z napędem 4x2.
- Nadodrzański Oddział Straży Granicznej - Placówka Straży Granicznej we Wrocławiu – Strachowicach; wsparcie w kwocie **50 000,00 zł** na remont pomieszczeń służbowych, w tym wymianę systemu monitoringu.
- Akademia Wojsk Lądowych; wsparcie w kwocie **6000,00 zł** na publikację monografii pod redakcją dr Beaty Zysiak-Christ pt. "Systemy ratownicze a bezpieczeństwo cywilne i wojskowe".

6. Bezpieczny Dolnoślązak.

W październiku 2022 r. rozpoczęto realizację **V edycji** programu profilaktycznego pn. „**Bezpieczny Dolnoślązak**”, w którym udział biorą 73 szkoły (w tym przedszkola oraz inne placówki oświatowe z terenu Dolnego Śląska). Zainaugurowana edycja programu „Bezpieczny Dolnoślązak” w szczególny sposób nawiązuje do zwiększenia świadomości dzieci i młodzieży w zakresie bezpiecznego zachowania w górach w ramach ogłoszonego roku 2022 „Rokiem Ratownictwa Górskiego na Dolnym Śląsku”. Założenia programu odpowiadają również na zmiany wprowadzone rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 roku w zakresie edukacji dla bezpieczeństwa.

Łączna kwota przeznaczona na realizację programu w 2022 r.: 107 725,50 zł (środki z BWD) - zakup materiałów promujących bezpieczeństwo:

- opasek odblaskowych, smyczy odblaskowych, kamizelek odblaskowych, świateł led i odblasków, ogrzewaczy do dłoni, osłon na twarz i szyję (tzw. kominów), latarek czołowych (wszystkie materiały opatrzone zostały logo programu) – **87 725,50 zł**;
- czujników tlenu węgla – **20 000,00 zł**,

7. Inne przedsięwzięcia.

- Organizacja Obchodów XVI Dnia Ochrony Danych Osobowych (**28.01.2022 r.**); konkurs z zakresu ochrony danych osobowych dla pracowników UMWD. Inspektor Ochrony Danych Osobowych organizował cotygodniowe konkursy mające na celu wdrożenie zasad ochrony danych osobowych w życiu codziennym;
- Akcja „Bezpieczna droga do szkoły” (**12.09.2022 r.**);
- VI Wojewódzkie Zawody Sportowo-Pożarnicze OSP Województwa Dolnośląskiego w Borzygniewie (**24.09.2022 r.**);
- Obchody 70-lecia Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Karpaczu (**29.10.2022 r.**).

W ramach integracji oraz współpracy ze służbami oraz organizacjami proobronnymi pracownicy UMWD wzięli udział w wydarzeniach organizowanych na terenie Dolnego Śląska. Uczestnictwo w różnych inicjatywach miało na celu rozpowszechnianie wiedzy dot. zasad bezpieczeństwa wśród lokalnej społeczności m.in. podczas konkursów wiedzy o bezpieczeństwie:

- XXVII Ogólnopolskie zawody w ratownictwie górskim Karłów 2022 (**3-4.09.2022 r.**); podczas wydarzenia zorganizowano działania z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa;
- 55 Rocznica powstania 62 Kompanii Specjalnej oraz 15 rocznicy utworzenia Wojsk Specjalnych w Bolesławcu (**3.09.2022 r.**); podczas wydarzenia zorganizowano działania z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa;
- Dożynki Wojewódzkie w Udaninie (**11.09.2022 r.**); podczas wydarzenia zorganizowano działania z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa.

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

Konkurs dla gmin „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2022 roku

Wydział Obszarów Wiejskich

W ramach konkursu „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2022 roku dofinansowano 27 projektów w dziedzinie integracja społeczna. Konkurs był finansowany ze środków Budżetu Województwa Dolnośląskiego.

W ramach konkursu wykonano:

- budowę/remont wiat rekreacyjnych oraz miejsc spotkań – 9,
- remont świetlic – 15,
- zakup wyposażenia do świetlic wiejskich – 3.

Łączne środki przekazane na ten cel – 996 949 zł, w tym na:

- subregion legnicko-głogowski – 209 822 zł,
- subregion jeleniogórski – 297 463 zł,
- subregion wałbrzyski – 199 937 zł,
- subregion wrocławski – 289 727 zł.

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich**Wydział Obszarów Wiejskich**

W ramach Planu Operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w 2022 r. w województwie dolnośląskim zrealizowano następujące działania:

- szkolenia, seminaria, inne formy szkoleniowe - 15, w tym 14 zrealizowanych przez partnerów KSOW i 1 zrealizowane przez UMWD;
- konferencje, kongresy - 4, w tym 2 zrealizowane przez partnerów KSOW i 2 zrealizowane przez UMWD;
- targi, wystawy, prezentacje – 3, UMWD zapewnił stoisko wystawiennicze dla dolnośląskich producentów żywności i twórców rękodzieła na Targach Smaki Regionów w Poznaniu i Targach Natura Food w Łodzi. Ponadto zorganizowano wystawę tradycyjnych stołów wielkanocnych;
- wyjazdy studyjne krajowe - 2 zrealizowane przez partnerów KSOW;
- publikacje - 2 wydane w ramach projektów partnerów KSOW;
- audycje telewizyjne - 10 zrealizowanych przez partnera KSOW;
- spoty/filmy promocyjne w internecie – 2, w tym 1 zrealizowany przez partnera KSOW i 1 zrealizowany przez UMWD;
- artykuły/filmy w internecie – 29 zrealizowanych przez partnera KSOW;
- konkursy - 3, w tym 2 zrealizowane przez UMWD, tj. Piękna Wieś Dolnośląska i konkurs na najpiękniejszy wieniec dożynkowy oraz 1 konkurs na najbardziej innowacyjną pasiekę zrealizowany przez partnera KSOW;
- certyfikacja 8 produktów lokalnych w ramach projektu partnera KSOW.

Partnerzy KSOW, którzy w 2022 roku zrealizowali operacje w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich i otrzymali refundację poniesionych kosztów:

- Gmina Żukowice,
- Stowarzyszenie Dolnośląski Instytut Korfantego,
- TVP Wrocław,
- Gmina Długotęka,
- DODR we Wrocławiu,
- Dolnośląska Zielona Dolina Sp. z o.o.,
- Gmina Radków.

Źródło finansowania: Schemat II Pomocy Technicznej PROW 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Łączny koszt: 618 478,08 zł, w tym na zadania własne UMWD przeznaczono 333 621,91 zł, na zadania realizowane przez partnerów KSOW przeznaczono 284 856,17 złotych.

Łączne wydatki w 2022 roku w podziale na subregiony:

- subregion legnicko-głogowski - 14 010,43 zł,
- subregion wałbrzyski – 19 649,25 zł,
- subregion wrocławski – 110 896,49 zł,
- m. Wrocław – 473 921,91 zł.

Otwarty konkurs ofert „Przedsięwzięcia promujące ideę odnowy wsi” dla organizacji pożytku publicznego**Wydział Obszarów Wiejskich**

W ramach otwartego konkursu ofert z budżetu województwa dolnośląskiego przyznano dotację 28 organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych na kwotę 200 000 zł.

Łączne wydatki w 2022 roku w podziale na subregiony:

- subregion jeleniogórski – 47 009 zł,
- subregion legnicko-głogowski - 20 000 zł,
- subregion wałbrzyski - 58 680 zł,
- subregion wrocławski - 74 311 zł.

Dotacje przyznawane w trybie art. 19a, oferty składane z własnej inicjatywy organizacji pożytku publicznego**Wydział Obszarów Wiejskich**

W ramach trybu art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na realizację zadań z własnej inicjatywy organizacji pozarządowych sfinansowano realizację 10 zadań publicznych na kwotę 39 170,00 zł.

Łączne wydatki w 2022 roku w podziale na subregiony:

- subregion jeleniogórski – 17 370 zł,
- subregion legnicko-głogowski - 2000 zł,
- subregion wałbrzyski - 15 500 zł,
- subregion wrocławski - 4300 zł.

Prezentacja tradycyjnych stołów wigilijnych

Wydział Obszarów Wiejskich

W ramach realizacji zadania w Galerii Nowy Rynek w Jeleniej Górze odbyła się prezentacja tradycyjnych stołów wigilijnych. W prezentacji wzięły udział Koła Gospodyń Wiejskich z Dolnego Śląska. Celem tego wydarzenia było kultywowanie tradycji i zwyczajów związanych z okresem Świąt Bożego Narodzenia przez m.in. zaprezentowanie świątecznych potraw i wypieków, występy zespołów ludowych, promowanie i sprzedaż rękodzieła charakterystycznego dla mieszkańców obszarów wiejskich naszego regionu. Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego. Kwota wydatkowana: 4 536,24 zł.

Festiwal produktów regionalnych „Made in Dolny Śląsk”

Wydział Obszarów Wiejskich

W ramach realizacji zadania w Centrum Handlowym Galeria Victoria w Wałbrzychu oraz na Rynku w Strzegomiu odbył się Festiwal produktów regionalnych „Made in Dolny Śląsk”. Wzięli w nim udział producenci żywności regionalnej i tradycyjnej z Dolnego Śląska. Festiwal miał na celu promocję produktów regionalnych i tradycyjnych wytwarzanych na ziemi dolnośląskiej. Źródło finansowania: Budżet Województwa Dolnośląskiego. Kwota wydatkowana: 45 265 zł.

Festiwal Tradycji Dolnego Śląska

Wydział Obszarów Wiejskich

W Operze Wrocławskiej odbył się XIII Festiwal Tradycji Dolnego Śląska. Celem wydarzenia było kultywowanie tradycji, pobudzenie aktywności społeczności lokalnej, integracja środowisk ludowej twórczości artystycznej oraz dążenie do poszerzenia kręgu wspólnych działań w oparciu o folklor i tradycje prowadzące do upowszechniania dziedzictwa kulturowego Dolnego Śląska. Kwota wydatkowana: 83 121 zł.

Kalendarz imprez Kulinarynych Dolnego Śląska

Wydział Obszarów Wiejskich

Kalendarz imprez kulinarnych Dolnego Śląska zawierał informacje o imprezach, konkursach, festynach, festiwalach odbywających się na m.in. na obszarach wiejskich województwa dolnośląskiego, nawiązujących do produktów tradycyjnych i regionalnych. Kalendarz stanowił źródło informacji o tradycjach kulinarnych Dolnego Śląska. Kwota wydatkowana: 12 300 zł.

Wianki Dolnośląskie

Wydział Obszarów Wiejskich

W ramach zadania w 2022 roku w Sobótce odbyło się wydarzenie pn. „Wianki Dolnośląskie”. Wydarzenie miało na celu promocję produktów regionalnych i tradycyjnych oraz kultywowanie tradycji ludowych podczas wydarzeń związanych z obchodami nocy świętojańskiej. Kwota wydatkowana: 46 823 zł.

Dożynki wojewódzkie w Udaninie

Wydział Obszarów Wiejskich

W 2022 roku organizatorem dożynek wojewódzkich była gmina Udanin. Gmina otrzymała dotację celową z Budżetu Województwa Dolnośląskiego na dofinansowanie organizacji dożynek. Organizacja dożynek wojewódzkich przyczynia się do podtrzymania jednej z najpiękniejszych tradycji polskiej historii. Dożynki to pielęgnacja staropolskich obyczajów związanych z wyrażeniem podziękowania za plony i zbiory. Kwota przekazanej dotacji: 150 000 zł.

Działania na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego

Wydział Edukacji

W ramach działań na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego wydatkowano środki (BWD) w wysokości ogółem 44 955,69 zł na:

- organizację spotkań i zakup materiałów promocyjnych w ramach upowszechniania aktywności wspólnot lokalnych w ramach Forum Gminnych i Powiatowych Rad Działalności Pożytku Publicznego na Dolnym Śląsku we Wrocławiu oraz na organizację spotkań i zakup materiałów promocyjnych w ramach aktywizacji i integracji dolnośląskich seniorów podczas II Dolnośląskiego Forum Rad Senioralnych w Wałbrzychu.

Realizatorami zadań były: Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu oraz Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 13 dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących oraz z innymi niepełnosprawnościami we Wrocławiu. Wydatkowano 22 976,71 zł;

- organizację warsztatów dla seniorów w zakresie e-Administracji. W programie warsztatów była edukacja w zakresie: Założenie profilu zaufanego/ Poznanie usługi ePUAP/ Internetowe konto pacjenta: moje IKP/ Poznanie usługi mobilnej mObywatel/ Zasady tworzenia haseł. Celem projektu było wsparcie w rozwijaniu kompetencji korzystania przez seniorów drogą elektroniczną z usług publicznych. W programie warsztatów była Przeprowadzono 22 szkolenia w 21 powiatach. W warsztatach uczestniczyło 279 Seniorów. Warsztaty prowadzili nauczyciele Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej z Wrocławia oraz filii w Jeleniej Górze, Legnicy oraz Strzelinie. Na zadanie wydatkowano kwotę 21 978,98 zł

Działania w dziedzinie Integracja społeczna realizowane przez spółki województwa dolnośląskiego Spółki województwa dolnośląskiego

3.1.3 Podnoszenie kompetencji interkulturowych.

Projekty realizowane przez KARR

- Realizacja projektu **„Aktywni seniorzy! Transgraniczny marketing oferty instytucji kultury, turystyki, edukacji i opieki zdrowotnej w polsko-saksońskim regionie przygranicznym poprzez wolontariat”** przez KARR S.A oraz Międzynarodowe Centrum Spotkań ST. Marienthal (IBZ). Okres realizacji: 01.07.2019–31.12.2022. Budżet KARR S.A. w ramach projektu: 1 078 433,70 zł. W 43 działaniach projektowych (konferencje, warsztaty, wyjazdy studyjne, seminaria oraz kurs języka polskiego i niemieckiego) udział wzięło łącznie 782 seniorów z Polski i Saksonii. Wydano przewodnik turystyczny dla seniorów po najciekawszych miejscach polsko-saksońskiego pogranicza.
- Realizacja projektu **„Wykształcenie nie zna granic”** przez KARR S.A. Okres realizacji: 01.01.2019-31.12.2022 Budżet KARR S.A. w ramach projektu: 340 962,00 zł. W ramach projektu KARR zrealizował: nabór uczestników do 4 edycji kursu języka czeskiego oraz trzy 3-dniowe warsztaty z języka czeskiego, jedno spotkanie 1-dniowe. Partnerzy projektu: Partner Wiodący - Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej NOVUM z o.o., Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis, Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
- Realizacja projektu **„Stworzenie Punktów Szybkiej Informacji na pograniczu polsko-czeskim”** przez KARR S.A. Budżet KARR S.A. w ramach projektu: 334 871,14 zł. Okres realizacji: 01.09.2022-31.08.2023. U każdego z partnerów projektu: Okresní hospodářská komorta v Jablonci nad Nisou, Krajská hospodářská komora Královéhradeckého kraje, Sudecka Izba Przemysłowo-Handlowa w Świdnicy powstały Punkty Szybkiej informacji. Partnerzy opracowują oraz publikują bieżące informacje z zakresu aktualnych informacji dot. ograniczeń związanych z pandemią, zatwierdzonych tarcz i późniejszych form wspierających odmrażanie gospodarek obu Państw po kryzysie, oraz dot. przekraczania granic, obowiązku kwarantanny, mobilności pracowniczej. W ramach realizacji projektu został opracowany i wydany poradnik dla małego biznesu: „Uwarunkowania prawne transgranicznej sprzedaży produktów i usług”. Poradnik obejmuje zagadnienia dotyczące cz-pl przepisów prawa, przepisów celno-skarbowych dotyczących uczestnictwa w transgranicznych wystawach, targach, prezentacjach itd. Oraz zostały opracowane i wydane pakiety informacyjne: Uwarunkowania prawne w zakresie przedsiębiorczości w Polsce i Republice Czeskiej 2022. Pakiety informacyjne obejmują zagadnienia z zakresu: podatki, ubezpieczenia, działalność gospodarcza, prawo pracy.
- Realizacja projektu **„Wspólnie dla Ukrainy”**. Okres realizacji: 01.10.2022–31.12.2023. Budżet KARR S.A. w ramach projektu: 336 122,00 zł. Celem projektu jest stworzenie silnej i stabilnej sieci współpracy w strefie przygranicznej, która pozwoli wyeliminować negatywne skutki obecnej sytuacji spowodowanej napływem uchodźców wojennych z Ukrainy, stworzenie stałych mechanizmów współpracy pozwoli na złagodzenie negatywnych skutków podobnej sytuacji w przyszłości. Partnerem wiodącym projektu jest Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej NOVUM. Partnerzy projektu: Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., Fundacja Inicjatyw Polsko-Ukraińskich PRZYSZŁOŚĆ, Královéhradecký kraj, Okresní hospodářská komora v Jablonci nad Nisou, Okresní hospodářská komora Liberec, Krajská knihovna v Pardubicích, Sdružení TULIPAN, z.s.

3.3.2 Wspieranie i pobudzanie aktywności zawodowej mieszkańców regionu.

Projekty realizowane przez KARR

- Projekt **„Wyzwania gastronomii na polsko-czeskim pograniczu”** realizowany przez KARR S.A. oraz Venkovský prostor o.p.s.. Okres realizacji: 01.10.2020-31.12.2022 r. Planowany budżet KARR S.A. w ramach projektu: 763 601,52 zł. Celem projektu była identyfikacja przyczyn i problemów związanych z niewystarczającym zatrudnieniem osób starających się o pracę w gastronomii na rynku pracy oraz zaproponowanie możliwych rozwiązań do wdrożenia zarówno po stronie instytucji edukacyjnych, jak i potencjalnych pracodawców. W organizowanych warsztatach wzięło udział w sumie 89 uczniów

z Polski + 60 z Czech. KARR S.A. wydał czesko-polski słownik z przepisami. Opracowano polsko-czeską publikacją dot. kształcenia i zatrudniania absolwentów gastronomii na transgranicznym rynku pracy.

- Realizacja projektu „**Żyj, mieszkaaj, pracuj w Jeleniej Górze**” przez KARR S.A. oraz Miasto Jelenia Góra (Lider), Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych i Karkonoski Park Narodowy. Okres realizacji projektu przez KARR S.A.: 01.01.2022 r.–30.04.2024 r. Budżet KARR S.A. 490 562,47 zł. Działania KARR S.A. w ramach projektu obejmują: „Doradztwo zawodowe w szkołach”, „Targi zawodów – cykl spotkań uczniów z przedsiębiorcami”, „Szkolenia w zakresie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz z zakresu przedsiębiorczości dla podmiotów gospodarczych”, „Szkolenia dla osób w wieku przedemerytalnym umożliwiające dokoształcenie lub zmianę kwalifikacji oraz kursy komputerowe dla seniorów”
- Realizacja przez KARR S.A. projektu „**FUNDUSZ DOTACYJNY - SILESIA**” w ramach Działania 8.3 Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy. Planowany budżet projektu – 4 006 393,00 zł. Okres realizacji: 01.04.2021–30.06.2023. Celem projektu jest wzrost przedsiębiorczości na obszarze woj. dolnośląskiego, z uwzględnieniem obszarów wiejskich poprzez utworzenie w wyniku kompleksowego wsparcia udzielonego uczestnikom projektu - 74 przedsiębiorstw.

Część III - Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

KULTURA

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: **Departament Kultury i Turystyki oraz Departament Sportu i Infrastruktury Sportowej**

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Program opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego na lata 2021-2024

Dział Dziedzictwa Kulturowego

1: WSPARCIE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z DOKUMENTOWANIEM ZABYTKÓW W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM

Działanie 1: Wsparcie dla opracowania dokumentacji konserwatorskiej, technicznej, architektonicznej dla obiektów zabytkowych wymagających podjęcia działań ratowniczych. Działanie polega na wsparciu finansowym opracowań dokumentacji określonej w art. 77. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w odniesieniu do obiektów zabytkowych w stanie zagrożenia, w szczególności obiektów o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym.

1. Z Budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Uchwały nr XLIII/855/2022 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 24.02.2022 r. (z późniejszymi zmianami) udzielono 1 dofinansowania w 2022 r.:

- Osoba fizyczna, właściciel rokokowej herbaciarni w Kowarach, tzw. pawilon oficcerski w parku – wykonanie dokumentacji, analiz, opracowań wymienionych w art. 77 ustawy o ochronie zabytków – dokumentacja jako pierwszy etap rewitalizacji zabytku i przywrócenia do użytkowania - 30 000 zł

2. Muzeum Gross-Rosen. Wykonano 11 dokumentacji konserwatorskich (w tym ekspertyzy) związane z badaniami betonowych słupów ogrodzeniowych, z remontem budynku dawnego kasyna SS i dawnej łaźni. Dotacja podmiotowa UMWD: 154 365 zł, Środki własne Muzeum: 6150 zł.

Działanie 2: Wsparcie dla obiektów i zespołów zabytkowych ubiegających się o wpisanie na listę pomników historii, listę światowego dziedzictwa UNESCO oraz na tworzenie parków kulturowych:

- pomoc w opracowaniu wniosku o wpis na listę Pomników Historii „Krajobrazu kulturowego opactwa cystersów w Henrykowie, gm. Ziębice” (opracowanie w trakcie);

- Młyn Papiernia w Dusznikach/ Dział Współpracy z Zagranicą/ Muzeum w Dusznikach – działania własne.

Działanie 3: Wytypowanie obiektów i zespołów zabytkowych do wpisania na listę pomników historii

Zadanie zrealizowane w 2021 r. i ujęte w sprawozdaniu z 2021

Działanie 4: Wytypowanie obiektów do nadania Znak Dziedzictwa Europejskiego

Wytypowano i zgłoszono 1 obiekt:

Ornamental Farm w Bukowcu – obiektu znajdujący się na Liście Pomników Historii (jeden z zespołów pałacowo-parkowych w Dolinie Pałaców i Ogrodów Kotliny Jeleniogórskiej).

Działanie 5: Prowadzenie i aktualizowanie zbiorów danych przestrzennych i zasobów cyfrowych dotyczących obiektów zabytkowych.

Geoportal – Wydział Geodezji i Kartografii we współpracy z Działem Dziedzictwa Kulturowego

Stopień realizacji: Działanie w trakcie realizacji. Działanie jest realizowane przez Wydział Geodezji i Kartografii oraz Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych, we współpracy z Działem Dziedzictwa Kulturowego.

Aktualnie trwają prace nad opracowaniem modułu tematycznego „Zabytki Województwa Dolnośląskiego”, który zostanie udostępniony w Geoportalu Dolny Śląsk. W oparciu o bazę Narodowego Instytutu Dziedzictwa – zabytek.pl. Zweryfikowano wykazy zabytków zawarte w POnZ 2021-2024. Wydział Geodezji i Kartografii zweryfikował 775 obiektów (3 obiekty wpisane na listę UNESCO, 19 pomników historii, 68 zabytków o wartościach ponadregionalnych, 689 o wartościach regionalnych, 49 zabytków zagrożonych). Zlokalizowano i wprowadzono do bazy 325 obiektów z informacjami (z tabeli dotacji): obiekt zabytkowy, podmiot wnioskujący, nazwa zadania, opis zadania oraz kwota dofinansowania. Każdy obiekt uzupełniono informacjami pochodzącymi z bazy NID.

W kolejnych etapach prac jest planowane wprowadzenie do bazy danych pozostałych obiektów zabytkowych oraz pozyskanie fotografii i udostępnienie modułu tematycznego dla wszystkich użytkowników Geoportalu Dolny Śląsk.

PRIORYTET 2: WSPARCIE FINANSOWE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z RATOWANIEM I UŻYTKOWANIEM ZABYTKÓW

Działanie 1: Poprawa stanu zachowania obiektów zabytkowych stanowiących mienie województwa i określenie możliwości ich wykorzystania dla realizacji zadań własnych samorządu województwa.

Dział Dziedzictwa Kulturowego:

Liczba udzielonych dotacji: 6 na łączną kwotę: 1 381 143 zł

Wykaz dotacji:

1. Teatr im Heleny Modrzejewskiej w Legnicy 219 000 zł,
2. Uzdrowisko Szczawno-Jedlina S.A. (Remont tarasu wschodniego budynku uzdrowskiego Dom Zdrojowy z 1911 r. przy ul. Kolejowej 14 w Szczawnie-Zdroju) 300 000 zł,
3. Uzdrowisko Łądek-Długopole S.A (Remont elewacji wschodniej, północnej oraz wszystkich części nad dachem płaskim ZP Wojciech) 300 000 zł,
4. Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju 145 000 zł,
5. Uzdrowisko Szczawno-Jedlina S.A. (Remont dachu i wykonanie hydroizolacji budynku uzdrowskiego Anka przy ul. Wojska Polskiego 6 w Szczawnie-Zdroju) 137 822 zł,
6. Sanatoria Dolnośląskie Sp. z o.o. (Wymiana stolarki oraz montaż systemu ppoż. W budynku Specjalistycznego Szpitala Chorób Płuc w Rościszowie) 279 321 zł.

Prace remontowe finansowane z budżetu jednostek:

- W 2022 r. w Zamku Piastowskim w Legnicy, ze środków własnych Województwa Dolnośląskiego, wykonane zostały prace remontowo- budowlane w skrzydle D budynku, w ramach realizacji zadania: **Modernizacja Zamku Piastowskiego w Legnicy**, na kwotę 823 357,00 zł.
- Remont pawilonu wejściowego do Młyna Papierniczego w Dusznikach Zdroju. Koszt prac konserwatorskich 679 000 zł (w tym dotacja z Ministerstwa Kultury w wysokości 239 000 zł i dotacja celowa z UMWD 440 000 zł)
- Konserwacja maszyn wielkogabarytowych ekspozycji plenerowej Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju
- etap I (dofinansowanie ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Wspieranie działań muzealnych 2022 w wysokości 76 988,00 zł oraz z budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach dotacji celowej w wysokości 50 000,00 zł).

Działanie 2: Dofinansowanie prac remontowo-konserwatorskich oraz konserwacji zabytków znajdujących się na terenie województwa.

W 2022 r. udzielono z budżetu Województwa Dolnośląskiego 87 dotacji na kwotę 4 663 610 zł. Dotacje udzielono na podstawie Uchwały nr XLIII/855/2022 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 24.02.2022 r. (z późniejszymi zmianami: link do archiwum z wykazem dotacji udzielonych w 2022 r: <https://umwd.dolnyślask.pl/kultura/dzial-dziedzictwa-kulturowego-ochrona-zabytkow/nabory-archiwalne/>).

W ramach udzielonych dotacji wsparcie uzyskały m.in. obiekty UNESCO oraz zabytki znajdujące się na Liście Pomników Historii RP.

- Remont murów Fortu Ostróg w obrębie Twierdzy Srebrna Góra,
- Konserwacja zabytkowej klatki schodowej Młyna – Muzeum Papiernictwa w Dusznikach,
- Remont ratunkowy dachów klasztoru cysterek (obecnie Boromeuszki) w Trzebnicy,
- Remont i konserwacja barokowego budynku w zespole Kościoła Pokoju w Świdnicy.

Dofinansowanie do prac przy zabytkach ze środków w dyspozycji RPO (środki UE) - do rewitalizacji i remontu dwóch zabytkowych kamienic w Świdnicy: łączna kwota udzielonego dofinansowania 223 573,87 zł

Wydział Obszarów Wiejskich:

Udzielono 4 dotacji z PROW na lata 2014-2020 na sumę: 451 783, 26 zł

Udzielono 1 dotacji z budżetu Województwa Dolnośląskiego: „Rewitalizacja zabytkowego pałacu wraz z zagospodarowaniem terenu we wsi Kiełczyn” – datacja 39 945,00 zł.

Działanie 3: Wspieranie działań związanych z zabezpieczaniem zabytków.

Działanie polega na dofinansowaniu wyposażenia zabytków w systemy zabezpieczeń przeciwłamaniowych i przeciwpożarowych, w szczególności w obiektach posiadających cenne dzieła sztuki i rzemiosła artystycznego

oraz w obiektach architektury drewnianej. Działanie dotyczy także czasowego zabezpieczenia zabytków zagrożonych przed pogłębiającym się procesem destrukcji.

Wyposażenie obiektów zabytkowych w system przeciwpożarowy:

Z budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Uchwały nr XLIII/855/2022 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 24.02.2022 r. (z późniejszymi zmianami) udzielono 1 dofinansowania w 2022 r:

1. Sanatoria Dolnośląskie Sp. z o.o. (Wymiana stolarki oraz montaż systemu ppoż. w budynku Specjalistycznego Szpitala Chorób Płuc w Rościszowie) łączny koszt zadania 279 321 zł

Inne działania zabezpieczające obiekty zabytkowe:

Muzeum Gross – Rosen: Zakup 1 systemu wypompowywania wody z historycznego kamieniołomu znajdującego się w Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy. Dotacja celowa z MKiDN: 373 920,00

Działanie 4: Wspieranie działań związanych z dostosowaniem obiektów dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

- Muzeum Gross-Rosen: Wykonanie 1 planu tyflograficznego głównego budynku ekspozycyjnego Muzeum; Finansowanie- środki własne Muzeum: 19 425 zł

- Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy, Wydział Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami:

1 udzielone dofinansowanie do robót budowlanych w obiektach Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Lubaniu – 128 468,08 zł; środki pochodzą z PFRON.

Działanie 5: Wspieranie poprawy efektywności energetycznej obiektów zabytkowych wraz z wymianą źródeł ciepła na zero- lub niskoemisyjne

Dofinansowanie ze środków w dyspozycji RPO (środki UE). 11 dotacji na kwotę 25 361 316,00 zł

PRIORYTET 3: BUDOWANIE I WZMACNIANIE WSPÓŁPRACY PODMIOTÓW ZAANGAŻOWANYCH W OCHRONĘ DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Działanie 1: Stymulowanie opracowywania Gminnych programów opieki nad zabytkami oraz Gminnych ewidencji zabytków w województwie dolnośląskim.

Organizacja 3 szkoleń dla gmin i powiatów: w Kłodzku (dla samorządów z powiatu kłodzkiego i ząbkowickiego), w Wałbrzychu (powiaty wałbrzyski, świdnicki, kamiennogórski, dzierzoniowski) i w Mysłakowicach (powiat karkonoski i lubański).

łącna liczba uczestników: 50 osób

Liczba reprezentowanych gmin: 29

Starostwa: 2

Liczba gmin uczestniczących, nieposiadających programu: 20

Uczestnikom szkoleń przesłano drogą mailową materiały szkoleniowe, instrukcje opracowane przez NID – dotyczące opracowania Gminnych Programów Opieki nad Zabytkami, zamieszczenie na stronie internetowej UMWD, zakładka Dział Dziedzictwa Kulturowego – przydatnych materiałów i prezentacji dotyczących PONZ. Uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez NID, dotyczących opieki nad zabytkami w gminie oraz dokumentów programowych.

Wydział Rozwoju Regionalnego w ramach zadania zorganizował warsztaty dla 4 jednostek samorządu terytorialnego (wybrane gminy z terenu woj. dolnośląskiego) z zakresu rewitalizacji, w ramach których udostępniono czas dla przedstawicieli Narodowego Instytutu Dziedzictwa (NID) na prezentację z zakresu dziedzictwa kulturowego.

Działanie 2: Wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej na rzecz ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego.

Wydział Rozwoju Regionalnego udzielił dofinansowania na realizację 8 przedsięwzięć z zakresu dziedzictwa kulturowego w ramach środków z Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020.

Muzeum Papiernictwa w Dusznikach: Działania zabytkowego Młyna papierniczego o wpis na listę światowego dziedzictwa UNESCO

Działanie 3: Wspieranie zintegrowanych działań służących ochronie dziedzictwa kulturowego, krajobrazu i wartości przyrodniczych. Działanie polega na promowaniu zintegrowanego i kompleksowego podejścia

do ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego poprzez wspieranie lub kreowanie inicjatyw na rzecz ochrony zabytków, krajobrazu i wartości przyrodniczych wykraczających poza jedną jednostkę administracyjną (inicjatywy międzygminne, sieciowe, subregionalne, tematyczne, itp.).

Dział Dziedzictwa Kulturowego: 1 działanie – Opactwo cystersów w Henrykowie – współpraca z gminą, powiatem, parafią, kurią, organizacja spotkań i próba konsolidacji – działanie merytoryczne i organizacyjne, w ramach zadań własnych i własnych środków – związane z wpisem opactwa na listę pomników historii i działaniami w ramach tzw. „koalicji dla zabytków” – próba reaktywacji i aktywizacji szlaku cysterskiego na Dolnym Śląsku oraz popularyzacji dziedzictwa pocysterskiego.

Wydział Rozwoju Regionalnego udzielił dofinansowania na realizację 8 przedsięwzięć z zakresu ochrony krajobrazu i wartości przyrodniczych w ramach środków z Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020.

CEL OPERACYJNY 2: WZMACNIANIE TOŻSAMOŚCI I MARKI REGIONU POPRZEZ ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Działanie 1: Wspieranie programów i projektów edukacyjnych dotyczących dziedzictwa kulturowego.

Wydział Kultury: 11 dotacji przyznanych na realizację zadań publicznych z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego na kwotę 129 500 zł.

Działanie 2: Wspieranie programów i projektów promujących dziedzictwo kulturowe w powiązaniu z edukacją historyczną.

Działanie realizowane jest m.in. poprzez udzielanie Patronatów Marszałka Województwa Dolnośląskiego: **Departament Marszałka, Wydział Komunikacji Społecznej, Dział Kontaktów Społecznych**. W 2022 roku przyznano 11 patronatów honorowych związanych z wydarzeniami kulturalnymi promującymi dziedzictwo dolnośląskie w powiązaniu z edukacją historyczną.

Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu:

Liczba zorganizowanych wystaw czasowych /innych wydarzeń związanych z zabytkami/ historią regionu **2**

Liczba zorganizowanych programów edukacyjnych /prelekcji, spotkań: **6**

Opera Wroclawska: realizacja 4 projektów o charakterze edukacyjnym; w tym liczba zorganizowanych prelekcji, spotkań: 96.

Muzeum Papiernictwa w Dusznikach: zakup banknotu kolekcjonerskiego do zbioru numizmatów (dofinansowanie ze środków Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów w ramach programu Rozbudowa zbiorów muzealnych w kwocie 425 000,00 zł)

Organizacja wystawy: Sąsiedzi. Banknoty polsko-czeskiego pogranicza. Dofinansowanie i patronat Narodowego Banku Polskiego.

Muzeum Gross Rosen: Ilość przeprowadzonych zajęć w 2022 r.: **40**, ilość uczestników: **739**.

Pozostałe działania:

- lekcje muzealne dla młodzieży z placówek oświatowych województwa dolnośląskiego;
- przygotowanie w formule on-line Międzynarodowej Nocy Muzeów;
- kolportaż materiałów informacyjnych w 4 wersjach językowych do miejsc historycznie związanych w II wojnę światową (m.in. sztolnie w Walimiu) oraz największych punktów informacji turystycznej na Dolnym Śląsku;
- kolportaż materiałów informacyjnych adresowanych do osób ze szczególnymi potrzebami (fundacje i stowarzyszenia osób z niepełnosprawnościami);
- promocja książek wydanych przez Muzeum Gross-Rosen dotyczących historii obozu (wykłady, prelekcje);
- udział w realizacji filmów lub materiałów telewizyjnych przeprowadzanych na terenie Muzeum Gross-Rosen informujących o historii obozu i działalności muzealnej.

PRIORYTET 2: WZMOCNIENIE ZAANGAŻOWANIA SPOŁECZNEGO W ZAKRESIE OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Działanie 1: Wsparcie merytoryczne i organizacyjne dla obecnych i potencjalnych właścicieli i użytkowników obiektów zabytkowych.

Dział Dziedzictwa Kulturowego:

- organizacja szkoleń i warsztatów związanych m.in. z opracowaniem aplikacji etc.,

1 działanie: 1 szkolenie dla wnioskodawców aplikujących o dotacje do prac przy zabytkach przyznawane corocznie z budżetu WD/ szkolenie on-line przed naborem wniosków w styczniu 2022/ organizator Dział Dziedzictwa Kulturowego:

- wdrażanie systemu internetowego e-NGO Generator wniosków mającego usprawnić wnioskowanie o dotacje do prac przy zabytkach i zmienić formę naboru z tradycyjnego, papierowe wnioski na nabór cyfrowy.

- ustanowienie corocznej nagrody za najlepsze działania w zakresie konserwacji zabytków.

Nagroda Marszałka Województwa Dolnośląskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie kultury oraz nagrody dla najlepszych użytkowników zabytków – Uchwała Nr 5830/VI/22 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 sierpnia 2022 r.

Przyznano 3 nagrody po 10 000 zł na łączną kwotę 30 000 zł

- 1) Fundacja „Twoje Dziedzictwo” (właściciel kościoła poewangelickiego w Żeliszowie oraz dawnego klasztoru Magdalenek w Nowogrodźcu) – 10 000 zł;
- 2) Właściciel Zamku Piastowskiego w Prochowicach – 10 000 zł;
- 3) Fundacja Pałac Struga – 10 000 zł.

Działanie 2: Wsparcie merytoryczne i organizacyjne dla inicjatyw społecznych związanych z opieką nad zabytkami.

Dział Dziedzictwa Kulturowego - współorganizacja wraz z OKiS seminarium w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa 2022 pt. „Dolnośląskie Zabytki: problemy, działania, perspektywy” – z udziałem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (mgr Daniel Gibski), dyrektora oddziału terenowego NID we Wrocławiu (dr Grzegorz Grajewski), dyrektora Instytutu Rozwoju Terytorialnego (dr Maciej Zathay).

- współpraca z następującymi organizacjami pożytku publicznego:

Fundacja „Twoje Dziedzictwo” (działająca na rzecz kościoła poewangelickiego w Żeliszowie oraz klasztoru Magdalenek w Nowogrodźcu), Fundacja „Pałac Struga”, Stowarzyszenie „Dom Kołodzieja” – Kraina Domów Prześlupowych.

PRIORYTET 3: WZMACNIANIE MARKI REGIONU W OPARCIU O ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Działanie 1: Promowanie i aktywny marketing dziedzictwa kulturowego województwa jako czynnika rozwoju gospodarczego Dolnego Śląska.

Działanie realizowane głównie przez **Wydział Rozwoju Regionalnego** w ramach programu: Pomoc Techniczna Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020.

Wykaz zrealizowanych projektów:

- 1) Aktualizacja regionalnej strony internetowej programów EWT/Interreg www.ewt.dolnyslask.pl ze szczególnym uwzględnieniem promocji rezultatów projektów m.in. z zakresu zabytków i dziedzictwa kulturowego.
- 2) Prezentacja wystawy o rezultatach projektów zrealizowanych przez dolnośląskich partnerów, w tym m.in. projektów z zakresu zabytków i dziedzictwa kulturowego.
- 3) Emisja cyklu audycji radiowych o rezultatach projektów zrealizowanych przez dolnośląskich partnerów, w tym m. in. projektów z zakresu zabytków i dziedzictwa kulturowego.
- 4) Emisja spotu promocyjnego o rezultatach projektów zrealizowanych przez dolnośląskich partnerów, w tym m.in. projektów z zakresu zabytków i dziedzictwa kulturowego w Kolejach Dolnośląskich.

Spotkania i szkolenia:

- udział w Dniach Kariery w Państwowej Uczelni Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu, wydarzenie stacjonarne (12.04.2022 r.).

- konferencja regionalna Programu Interreg Czechi – Polska 2021-2027 w Wałbrzychu, wydarzenie stacjonarne (21.10.2022 r.).

- szkolenie dla uczestników konferencji „30 lat współpracy transgranicznej” zorganizowanej przez Stowarzyszenie Gmin Ziemi Kłodzkiej, wydarzenie stacjonarne (01.12.2022 r.).

- szkolenia dla studentów uczelni wyższych z zakresu dobrych praktyk Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, w tym

prezentacja projektów dotyczących zabytków i dziedzictwa kulturowego:

- 22.04.2022 r. – Uniwersytet III Wieku,
- 19.05.2022 r. – warsztaty dla studentów Uniwersytetu Wrocławskiego,
- 23.05.2022 r. – spotkanie ze studentami ERASMUS,
- 28.05.2022 r. – Uniwersytet Wrocławski.

Wydział Promocji:

- działania promujące Dolny Śląsk podczas XXXI Forum Ekonomicznego w Karpaczu (tytuł Głównego Partnera konferencji).

Działanie 2: Wspieranie działań mających na celu wykorzystanie dziedzictwa kulturowego dla rozwoju sektora uzdrowiskowego i turystyki.

Działanie realizowane przez **Wydział Rozwoju Regionalnego** w ramach programu: Pomoc Techniczna Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020:

Szkolenie stacjonarne dla członków Lokalnej Organizacji Turystycznej Aglomeracji Wałbrzyskiej (17.03.2022 r.).

Wydział Promocji

Działania promocyjne i wizerunkowe realizowane w 2022 r. koncentrowały się przede wszystkim na turystyce rowerowej (kampania pn. #ZnajdźSwojąTrasę), prezentacji Dolnego Śląska jako silnej marki terytorialnej i miejsca pełnego potencjału, upowszechnianiu walorów turystycznych, kulturowych i przyrodniczych regionu.

- udział w cyklu eventów pn. „Projekt Zima” stacji telewizyjnej TVN organizowanych w czasie ferii zimowych w miejscowościach Dolnego Śląska oraz produkcja felietonów o regionie, zabytkach emitowanych na antenie TVN w ramach projektu;

- Kampania promująca region: Dolny Śląsk – znajdź swoją trasę!: <https://dolnyslask.travel/dolny-slask-znajdź-swoja-trase/>

- emisja spotu promującego turystykę rowerową na Dolnym Śląsku (kampania pn. #ZnajdźSwojąTrasę) na antenie telewizji regionalnych i ogólnopolskich (TVP, TVN, Polsat) oraz w Kolejach Małopolskich;

- współprodukcja audycji pt. „Turystycznie z Polsat News” zawierających materiały dotyczące atrakcji turystycznych województwa dolnośląskiego emitowanych w programie telewizyjnym Polsat News i Polsat; emisja wskazań sponsorskich przy cyklu audycji pt. "Dolny Śląsk: Zaginione skarby" w programie telewizyjnym History;

- opracowanie merytoryczne i graficzne projektu przewodnika po Dolnym Śląsku dla osób ze szczególnymi potrzebami w tym osób z niepełnosprawnościami, seniorów oraz rodzin z małymi dziećmi;

- akcje i kampanie realizowane w social mediach:

- #DolnośląskieBożeNarodzenie – Dolnośląski Kalendarz Świąteczny - prezentacja dolnośląskich atrakcji oraz organizacja konkursów.

- #GóryBezBrawury – propagowanie bezpieczeństwa podczas górskich wędrówek i odkrywania Dolnego Śląska;

- #ZnajdźSwojąTrasę – promocja turystyki rowerowej;

- #WakacjeNaDolnymŚląsku – akcja wakacyjna, prezentacja oferty regionu;

- wakacyjna odłona akcji #LubimySięWzajemnie – wzajemna publikacja postów na social mediach regionów (oficjalne profile, współpraca urzędów marszałkowskich z całej Polski zainicjowana przez Wydział Promocji);

- #DolnyŚląskWiosnąRozkwita – prezentacja oferty atrakcji idealnych na wiosnę;

- #FerieNaDolnymŚląsku - prezentacja atrakcji na wypoczynek zimowy;

- #KolejNaZabytki - promocja Dolnośląskiego Szlaku Zabytków Techniki;

- #Kultowe miejsca w dolnośląskich górach - stworzenie mapy miejsc z najciekawszymi obiektami położonymi przy szlakach;

- Solidarni z Ukrainą – cykl postów dotyczących pomocy dla Ukraińców w danych miastach Dolnego Śląska (w tym artykuły na stronie dolnyslask.travel)

- dodruk publikacji promujących atrakcje turystyczne regionu: „Dolnośląskie NAJ – 50 niekoniecznie znanych ciekawostek”, „Tajemniczy dolny Śląsk”, mapa „Zabytki techniki na Dolnym Śląsku”; razem 17 000 folderów

- opracowanie autorskiej rowerowej gry terenowej oraz gry terenowej na Zamku Czocho, premiera obu gier;

- ekspozycja wystawy fotograficznej promującej atrakcje turystyczne na terenie Portu Lotniczego Wrocław, Opery Wrocławskiej, Twardogóry;

- udział w targach, imprezach, wydarzeniach, w tym m.in. w: Międzynarodowych Targach Turystyki i Czasu Wolnego we Wrocławiu, Dniu Polski w Pradze, II Dolnośląskim Rajdzie Zabytków Techniki przy udziale 28 obiektów zabytków techniki, w otwarciu sezonu turystycznego na Dolnym Śląsku w Starej Kopalni, Twierdzy Legend - Srebrna Góra, Nocy Innowacji w DPiN, Festiwalu Tradycji Górniczych w Starej Kopalni w Wałbrzych, 27. Festiwalu Górskim w Łądku Zdroju, Festiwalu Winiarzy i Przyjaciele Grande Finale, Garmin Iron Triathlon Syców, Święcie Województwa na WTWK Partynice;
- stworzenie serii autorskich filmów i artykułów promujących województwo;
- przeprowadzenie promocji województwa podczas eventu pn. „Influencers Live Wrocław” we Wrocławskim Centrum Konferencyjnym oraz przygotowanie i realizacja wyprawy z twórcami Internetowymi po Dolnym Śląsku;
- przeprowadzenie działań promujących turystykę rowerową na Dolnym Śląsku oraz atrakcje turystyczne regionu w ramach projektu Gazety Wyborczej pn. „Supermiasta i Superregiony”.

Wydział Promocji/ Wydział Geodezji i Kartografii

- <https://dolnyslaskrowerem.pl/> uruchomienie strony internetowej z możliwością wyszukania tras rowerowych i połączenia aktywnego wypoczynku ze zwiedzaniem i poznawaniem regionu. Trasy rowerowe obejmują traktacje turystyczne i cenne kulturowo zabytki wraz z opisami i fotografiami.

REALIZACJA CELÓW PROGRAMU PRZEZ SAMORZĄDY GMINNE

Realizacja Programów Opieki nad Zabytkami

Gminy posiadające aktualny Program Opieki nad Zabytkami – łącznie 41 (ze 169).

Gminy nieposiadające Programu 101 (ze 169) oraz gminy, których Program utracił ważność w 2022 roku lub są w trakcie uzgodnień Programu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków: 25.

Nawet suma gmin posiadających programy oraz takich, która je aktualizuje bądź proceduje daje 46, czyli znacznie mniej, niż gminy nieposiadające Programów i niepodjęjące kroków w celu opracowania Programu. Kolejną ważną kwestią jest przystępowanie gmin do opracowania Gminnej ewidencji zabytków. To pierwszy i konieczny etap do opracowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami. Wiele gmin ze względu na nieposiadanie Gminnej Ewidencji nie może przystąpić do kolejnego etapu, jakim jest opracowanie Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.

Powiaty

Wykaz dotacji udzielonych przez powiaty w 2022 oraz posiadających PONZ

Liczba powiatów udzielających dotacji: 5 powiatów, kwota łączna dotacji: 481 000 zł

Powiaty posiadające PONZ: 4- lubański, lubiński, milicki, wrocławski.

REALIZACJA CELÓW PROGRAMU PRZEZ JEDNOSTKI RZĄDOWE

Jednostki rządowe – zestawienie dotyczące udzielonych dotacji w 2022 roku:

Ministerstwo Kultury Dziedzictwa Narodowego i Sportu 130 dotacji na kwotę: 35 771 010 zł.

MSWiA/ Fundusz Kościelny: 23 dotacje na kwotę: 1 603 000 zł.

Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków: 65 dotacji na kwotę: 8 246 680,93 zł.

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

Konkurs dla gmin „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2022 roku

Wydział Obszarów Wiejskich

W ramach konkursu „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2022 roku dofinansowano 2 projekty w ramach dziedziny kultura. Konkurs był finansowany ze środków Budżetu Województwa Dolnośląskiego. W wyniku zrealizowanego projektu wykonano elementy strojów ludowych dla dwóch zespołów pieśni i tańca.

Łączne środki przekazane na ten cel – 42 650 zł, w całości na subregion wałbrzyski.

Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich - 7.4.1. Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne

Wydział Obszarów Wiejskich

Operacje realizowane w ramach PROW na lata 2014-2020.

Limit środków: I nabór 6 750 802,87 euro.

Limit wydzielony zostały z kwoty 59 561 070 euro tj. limitu współdzielonego z operacjami: Budowa lub modernizacja dróg lokalnych/ Gospodarka wodno-ściekowa/ Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego/ Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne.

W 2022r. trwała realizacja finansowa działania. Beneficjenci w 2022 r. złożyli do SW 7 wniosków o płatność na kwotę dofinansowania 2 927 830 zł. ARiMR zrealizowała 8 płatności na kwotę 2 580 753,25 zł z czego 5 projektów zostało zakończonych. W wyniku zakończenia realizacji działań wybudowano pięć świetlic wiejskich, przebudowano dwie i jedną wyposażono.

Modernizacja Zamku Piastowskiego w Legnicy

Wydział Edukacji

W roku 2022 w ramach przedsięwzięcia Kultura kontynuowane było zadanie inwestycyjne pn.: „Modernizacja Zamku Piastowskiego w Legnicy”. Trwały Zarząd nad częścią tego zabytkowego obiektu należąca do Województwa Dolnośląskiego posiada Dolnośląskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego Kadr w Legnicy – jednostka oświatowa, dla której organem prowadzącym jest Samorząd Województwa Dolnośląskiego.

W roku 2022 zrealizowano wydatki ze środków budżetu Województwa Dolnośląskiego w wysokości 823 349 zł. W ramach zadania wykonano prace remontowe: modernizację i dostosowanie do wymogów prowadzenia działalności edukacyjnej, w pomieszczeniach w skrzydle D budynku.

Zakres prac zawiera wykonanie ochrony przeciwwilgociowej w formie izolacji pionowej na zewnątrz skrzydła D, instalacji elektrycznej, instalacji sygnalizacji pożaru, oddymiania, budowę sanitariatów wraz z instalacją wodno-kanalizacyjną, wymianą stolarki drzwiowej, naprawę powłok tynkowych, malowaniem ścian i sufitów, montażem wykładzin podłogowych, a także koszty nadzoru budowlanego.

Część III - Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

EDUKACJA I NAUKA

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: **Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy**

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Dolnośląski System Wspierania Uzdolnień

Wydział Edukacji

W ramach Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień realizowane były następujące wydarzenia:

KONKURSY

Wydział Edukacji w porozumieniu z Dolnośląskim Kuratorem Oświaty realizował w 2022 r. konkursy „**zDolny Ślązak**”. Konkursy „zDolny Ślązak” są konkursami wojewódzkimi, skierowanymi do wszystkich uczniów szkół podstawowych z terenu województwa dolnośląskiego. Obejmują przedmioty szkolne: język polski, matematykę, historię, biologię, geografię, chemię, fizykę, język angielski oraz język niemiecki. Realizatorem konkursów jest Dolnośląski Kurator Oświaty, we współpracy z Samorządem Województwa Dolnośląskiego - Dolnośląską Biblioteką Pedagogiczną, Dolnośląskim Ośrodkiem Doskonalenia we Wrocławiu, przy współpracy z Uniwersytetem Wrocławskim oraz dyrektorami i nauczycielami szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Konkursy odbywają się w trzech etapach: szkolnym, powiatowym oraz wojewódzkim. Laureaci konkursów otrzymują najwyższą pozytywną roczną oceną z zajęć edukacyjnych, z których uczeń otrzymał tytuł laureata, zwolnienie z danego zakresu odpowiedniej części egzaminu ósmoklasisty, przyjęcie w pierwszej kolejności do publicznej szkoły ponadpodstawowej.

Wydatkowana kwota to 33 778,53 zł - (środki BWD);

W ramach współpracy z Gruzją, Wydział Edukacji był organizatorem IV edycji Regionalnego Konkursu pn. „**Gruzja – fascynująca podróż**”. Realizatorem konkursu był Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu. Zaznaczyć należy, iż ta edycja przeprowadzona była we współpracy z Dolnośląskim Kuratorem Oświaty. Celem konkursu było propagowanie wiedzy o Gruzji, w tym o partnerskiej Adżarskiej Republice Autonomicznej. Uczestnikami konkursu byli uczniowie z dolnośląskich szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych. Nagrodą dla laureatów był wyjazd do Gruzji. Laureaci tożsamy konkursów przeprowadzonych w szkołach w Gruzji, w ramach nagrody przyjeżdżają do Polski, w celu poznania tradycji, kultury i historii naszego kraju, a także biorą udział w lekcjach języka polskiego.

Wydatkowana kwota to 80 266,34 zł – (środki BWD);

W 2022 r. konkurs „**Białe noce**” został zawieszony, w związku z sytuacją polityczną. Jako podziękowania uczniom, którzy wzięli udział w I etapie konkursu, osiągnęli najlepsze wyniki i przeszli do drugiego etapu, zakupiono upominki, które wraz z dyplomami wysłano do szkół.

Realizatorem konkursu był Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu.

Wydatkowana kwota to 3281,34 zł – (środki BWD);

W 2022 r. zlecono Dolnośląskiemu Ośrodkowi Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu realizację III edycji konkursu „**Edukacja Regionalna - Patriotyzm jutra**”. Nadrzędnym celem konkursu było umożliwienie dzieciom poznania regionu, poprzez odkrywanie jego historii, sztuki, zwyczajów i przyrody, co wpisuje się w priorytety polityki oświatowej państwa. Konkurs był interdyscyplinarny, pozwalał na wspieranie wielokierunkowej aktywności uczniów oraz na stymulację ich rozwoju w obszarach: emocjonalnym, społecznym i poznawczym.

Wydatkowana kwota to 2310,40 zł (środki BWD);

Samorząd Województwa Dolnośląskiego wraz z Politechniką Wrocławską, Wrocławskim Centrum Sieciowo Superkomputerowym, Dolnośląskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu i Stowarzyszeniem Startup Founders w 2022 r. był organizatorem konkursu „**CYBERTRON DOLNY ŚLĄSK 2022**”. Wydarzenie odbyło się we współpracy z czeskim regionem Kralovohradeckim. Przedmiotowy konkurs to zespołowa grywalizacja informatyczna, sprawdzająca umiejętności informatyczne i zdolności kreatywnego rozwiązywania problemów, z zakresu cyberbezpieczeństwa i infrastruktury krytycznej. Konkurs skierowany był do uczniów techników i liceów z terenu Dolnego Śląska. W ramach konkursu „CyberTron” Samorząd Województwa Dolnośląskiego przekazał również dotację dla Politechniki Wrocławskiej, na działania związane z jego realizacją.

Wydatkowana kwota to 209 590,55 zł – (środki BWD);

WYDARZENIA

W 2022 r. odbyła się **Dolnośląska Konferencja Wspierania Uzdolnień - Pasje, Zdolności, Talenty**. Wspieranie uzdolnień od juniora do seniora. Podczas Konferencji zostały wręczone Certyfikaty Szkoły Wspierającej Uzdolnienia szkołom, które jako nowe otrzymały Certyfikaty oraz szkołom, które przedłużały Certyfikaty.

Wydatkowana kwota to 10 996,26 zł (środki BWD);

W 2022 r. realizowany był projekt pn. **"Pomoc Psychologiczno-Pedagogiczna"**, polegający na przeprowadzeniu szkoleń i warsztatów dla nauczycieli i wychowawców, z zakresu rozpoznawania problemów emocjonalnych i psychicznych uczniów oraz udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Realizatorem projektu był Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu.

Wydatkowana kwota to 99 998,65 zł – (środki BWD);

Realizowany był również w 2022 r. projekt pn. **"Polityka ochrony dzieci w placówkach oświatowych"** polegający na przeprowadzeniu warsztatów dla nauczycieli przez zewnętrznych specjalistów.

Realizatorem projektu był Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu.

Wydatkowana kwota to 50 000 zł – (środki BWD);

DOTACJE

W ramach Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień Samorząd Województwa Dolnośląskiego od 2001 r. przekazuje dotację na realizację **Programu Stypendialnego „zDolny Śląsk”**. Program Stypendialny „zDolny Śląsk” realizowany jest w ramach otwartego konkursu ofert na realizację w danym roku szkolnym zadania publicznego w ramach Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień, polegającego na obsłudze regionalnego programu stypendialnego „zDolny Śląsk”. Przedmiotowe zadanie realizowane jest przez Fundację Edukacji Międzynarodowej we Wrocławiu.

Wydatkowana kwota to 180 000 zł – (środki BWD);

Samorząd Województwa Dolnośląskiego w ramach finansowania lub dofinansowania zadań publicznych, przekazał w 2022 r. dotacje w kwocie 105 000 zł dla dolnośląskich uczelni wyższych na następujące zadania:

- Uniwersytet Wrocławski - XXV edycja **Dolnośląskiego Festiwalu Nauki – pod hasłem „Liczy się nauka!”**. Dolnośląski Festiwal Nauki jest przedsięwzięciem mającym na celu upowszechnianie wiedzy i dokonania naukowych oraz edukacyjnych dolnośląskiego środowiska naukowego i artystycznego. Działanie to ma ogromny wpływ na wybór drogi zawodowej wśród młodzieży. Przedsięwzięcie jest realizowane w kilku miastach Dolnego Śląska.

Przekazana dotacja to 25 000 zł – (środki BWD);

Wyższa Szkoła Handlowa we Wrocławiu - **Konferencja „Best Practice in Accessible Tourism. Case Study of V4 Countries”** („Dobre praktyki w turystyce dostępnej. Studium przypadku krajów Grupy Wyszehradzkiej”). Celem konferencji była wymiana osiągnięć naukowych oraz praktycznych doświadczeń w zakresie szeroko rozumianej turystyki dostępnej dla osób niepełnosprawnych w regionie, kraju oraz Europie. Skierowana była do środowisk naukowych, studentów, szkół/placówek prowadzonych przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego, jednostek samorządu terytorialnego, indywidualnych osób zainteresowanych i zaangażowanych w turystykę dostępną w Europie, biznes turystyczny oraz organizacje branżowe.

Przekazana dotacja to 25 000 zł – (środki BWD);

Uniwersytet Wrocławski - **Wydanie monografii naukowej „Współczesne funkcje państwa wobec gospodarki”** – książki jubileuszowej prof. dra hab. Tadeusza Kocowskiego. Zadanie polegało na wydaniu monografii naukowej wybitnego znawcy publicznego prawa gospodarczego i prawa administracyjnego, autora licznych publikacji naukowych, wychowawcy pokoleń studentów i doktorantów. Treść monografii kierowana jest przede wszystkim dla studentów, pracowników akademickich, przedstawicieli nauk prawnych, ekonomii i finansów, nauk o polityce i administracji, pracowników administracji publicznej.

Przekazana dotacja to 5000 zł – (środki BWD);

Uniwersytet Wrocławski - **Projekt wielotorowej współpracy międzynarodowej pomiędzy Instytutem Filozofii Uniwersytetu Wrocławskiego a Southern Illinois University Carbondale, USA**. Zadanie polegało na organizacji cyklu otwartych wykładów „American Philosophy and Culture”, mających na celu popularyzację

filozofii i kultury amerykańskiej, cyklu wykładów dla pracowników, doktorantów, studentów i centrów Uniwersytetu Wrocławskiego – „Literature and Philosophy” (we współpracy z Instytutem Filozofii Angielskiej). Przekazana dotacja to 20 000 zł – (środki BWD);

Uniwersytet Wrocławski - **Konferencja naukowa „Uniwersytet Wrocławski – ile w nim Humboldta, a ile Clarka?”**. Celem konferencji było forum dyskusji na temat działalności uczelni oraz kondycji środowiska akademickiego w kontekście współczesnych zmian cywilizacyjnych, m.in. zmian demograficznych, zmniejszającej się liczby studentów.

Przekazana dotacja to 10 000 zł – (środki BWD);

Uniwersytet Wrocławski - **Publikacja pokonferencyjna: Sygnalista a ochrona danych osobowych**. Zadanie polegało na przygotowaniu monografii zbiorowej dotyczącej zagadnień takich jak: analiza regulacji związanych z ustawowo zdefiniowanymi podstawami konkretyzującymi zasady i zakres wdrożenia obowiązku ochrony sygnalistów w Polsce.

Przekazana dotacja to 5000 zł – (środki BWD);

Uniwersytet Wrocławski - **Publikacja pokonferencyjna: Materialne zmiany Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 r. po 25 latach od dnia jej uchwalenia**. Publikacja jest uwieńczeniem ogólnopolskiej konferencji, podczas której poruszone były zagadnienia dotyczące formalnych i materialnych zmian regulacji Ustawy Zasadniczej. Istotnym zagadnieniem publikacji jest kwestia bezpieczeństwa informacji, w związku z zagrożeniem wojennym.

Przekazana dotacja to 5000 zł – (środki BWD);

Akademia Wychowania Fizycznego im. Polskich Olimpijczyków we Wrocławiu - **III Ogólnopolska Konferencja Edukacyjna – „20 lat z Eduballami – zakładane a rzeczywiste efekty kształcenia z wykorzystaniem piłek edukacyjnych Eduball”**. Celem konferencji było podniesienie kwalifikacji uczestników wydarzenia w pracy z dziećmi oraz osobami starszymi w zakresie wykorzystania piłek edukacyjnych EDUball.

Przekazana dotacja to 10 000 zł – (środki BWD);

W roku 2022 Samorząd Województwa Dolnośląskiego pozyskał środki z budżetu państwa przeznaczone na realizację **„Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 – Aktywna tablica”** w kwocie 184 000 zł. Wsparcie otrzymały 4 jednostki oświatowe dla 7 szkół i placówek oświatowych.

Na realizację programu wydatkowano kwotę 228 375,97 zł, w tym 182 732,84 zł (z dotacji) i 45 643,13 zł ze środków BWD – wymagany wkład własny. Szkoły miały możliwość zakupu wybranego sprzętu, pomocy dydaktycznych lub narzędzi do terapii spełniających wymagania niezbędne do realizacji programów nauczania z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK), dzięki czemu na poszerzenie wachlarza metod kształcenia.

Również z budżetu Państwa w roku 2022 Samorząd Województwa Dolnośląskiego pozyskał środki z dotacji celowej w wysokości 6000,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu książek będących nowościami wydawniczymi, zakupu nowych elementów wyposażenia oraz realizację działań promujących czytelnictwo w ramach „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025” dla Filii Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu. W ramach zadania zabezpieczono 20% wkład własny ze środków BWD, w wysokości ogółem 1500 zł.

W roku 2022 szkoły i placówki oświatowe kontynuowały realizację przedsięwzięcia „Laboratoria Przyszłości”. 8 szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Samorząd Województwa Dolnośląskiego, otrzymało na lata 2021-2022 po 30 000,00 zł wsparcia finansowego z budżetu państwa na zakup wyposażenia technicznego niezbędnego do rozwoju umiejętności praktycznych wśród dzieci i młodzieży. Środki zostały wydatkowane w całości.

Celem inicjatywy było wsparcie wszystkich szkół podstawowych w budowaniu wśród uczniów kompetencji przyszłości z tzw. kierunków STEAM (nauka, technologia, inżynieria, sztuka oraz matematyka).

W ramach Laboratoriów Przyszłości zakupiono wyposażenie, dzięki któremu uczniowie mogą uczyć się poprzez eksperymentowanie i zdobywać w ten sposób praktyczne umiejętności.

Podmiot realizujący: Wydział Edukacji, Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy.

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

Konkursy

Wydział Edukacji

- **Konkurs plastyczny "Wolność jest w nas"** 40. rocznica wprowadzenia stanu wojennego w Polsce. Celem konkursu "Wolność jest w nas 40. rocznica wprowadzenia stanu wojennego w Polsce 13 grudnia 1981 roku" było kultywowanie wiedzy historycznej i patriotycznej oraz jej popularyzacja, a także upamiętnienie bohaterów, którzy walczyli o wolną Polskę. Konkurs był przeznaczony dla osadzonych w aresztach śledczych i zakładach karnych podlegających Okręgowemu Inspektoratowi Służby Więziennej we Wrocławiu. Współorganizatorami konkursu byli: Areszt Śledczy we Wrocławiu wraz z Oddziałem Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu, Wrocławski Klub Anima, Sejmik Województwa Dolnośląskiego oraz Centrum Historii Zajezdnia we Wrocławiu w ramach programu "Spotkania z historią". Konkurs skierowany był dla osadzonych, w celu rozbudzenia ich zainteresowań plastyczno-historycznych. Realizatorem zadania był Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu. Wydatkowana kwota to 7688,05 zł – (środki BWD);

- **Konkurs „Nasze ścieżki przyrodnicze”** - przedmiotem Konkursu było: opracowanie i przygotowanie ścieżki przyrodniczej znajdującej się w okolicy zamieszkania uczestników Konkursu. Celem Konkursu było uwrażliwienie uczniów na piękno przyrody Dolnego Śląska, nabycie umiejętności w zakresie czynnej ochrony przyrody, przedstawienie walorów przyrodniczych Dolnego Śląska, czy zwrócenie uwagi na konieczność propagowania idei ochrony przyrody.

Organizatorem Konkursu była Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu, we współpracy z: Dolnośląskim Zespołem Parków Krajobrazowych, Karkonoskim Parkiem Narodowym i Parkiem Narodowym Gór Stołowych. Konkurs prowadzony był na terenie województwa dolnośląskiego i był otwarty dla wszystkich uczniów klas I – V dolnośląskich szkół podstawowych.

Wydatkowana kwota to 27 195,88 zł – (środki BWD); Ponadto przekazano 370 000 zł (środki BWD) Dolnośląskiemu Zespołowi Parków Krajobrazowych we Wrocławiu na realizację warsztatów z zakresu edukacji ekologicznej w ramach konkursu „Nasze ścieżki przyrodnicze”.

- **Ogólnopolski Turniej Wiedzy „Pierwsza Pomoc”**. XIX edycja Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy "Pierwsza Pomoc" odbyła się w 2022 r. w Nowej Rudzie i skierowana była do szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Realizatorem zadania był Dolnośląski Zespół Szkół Medyczno-Sportowych w Świdnicy. Wydatkowana kwota to 9994,72 zł – (środki BWD);

- **Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny FOTON 2022 „Tu mieszkam – Polska”**. Przedsięwzięcie otrzymało patronat Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Do udziału zaproszono placówki MOW oraz MOS z całego kraju. Realizatorem konkursu był Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Wałbrzychu. Wydatkowana kwota to 3000 zł – (środki BWD);

- **Dolnośląska Liga Piłki Nożnej Placówek Resocjalizacyjnych**. Dolnośląska Liga Piłki Nożnej jest wydarzeniem sportowym, organizowanym przez Ośrodek już dziewiąty rok z rzędu. W rozgrywkach Ligi w bieżącym roku szkolnym uczestniczyło 11 placówek resocjalizacyjnych z obszaru Dolnego Śląska. Głównym celem Ligi było oddziaływanie resocjalizacyjne wobec młodzieży przebywającej w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii oraz zakładach poprawczych na terenie województwa dolnośląskiego, poprzez sportowe współzawodnictwo, promowanie aktywnego wypoczynku i zdrowego stylu życia. Realizatorem wydarzenia był Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Wałbrzychu. Wydatkowana kwota to 3700 zł – (środki BWD);

- **Ogólnopolski Rajd MOW-ów „Sudety”**. Rajd „SUDETY” jest coroczną imprezą turystyczno-krajoznawczą, propagującą idee aktywnej formy spędzania wolnego czasu, zdrowego trybu życia oraz poznawania walorów krajoznawczych i kulturowych Sudetów. Celem Rajdu jest integracja i resocjalizacja młodzieży, poprzez aktywne spędzanie wolnego czasu. Realizatorem wydarzenia był Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Wałbrzychu. Wydatkowana kwota to 6060 zł – (środki BWD);

- **Aleja Gwiazd Piłki Nożnej**. Aleja Gwiazd Piłki Nożnej jest imprezą sportowo-społeczną, mającą na celu popularyzację tej dyscypliny sportu. Realizatorem wydarzenia był Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Wałbrzychu. Wydatkowana kwota to 5000 zł – (środki BWD);

- **Mistrzostwa Dolnego Śląska Placówek Resocjalizacyjnych w Tenisie Stołowym.** Jest to impreza cykliczna, organizowana corocznie od 2015 roku. Mistrzostwa objęte są honorowym patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Realizatorem wydarzenia był Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Wałbrzychu. Wydatkowana kwota to 4500 zł – (środki BWD);

- **Dolnośląski Dzień Dziecka.** W wydarzeniu wzięły udział dzieci i młodzież ze szkół i przedszkoli z Legnicy, a także uczniowie z placówek prowadzonych przez Samorząd WD oraz uczniowie z Ukrainy. Dzień Dziecka będzie miał charakter festynu, z różnymi atrakcjami, m. in.: zawody „Wymiatacze” (tor przeszkód) dla reprezentacji szkół, animacje dla najmłodszych, konkursy, malowanie twarzy, dmuchanie balonów. Realizatorem wydarzenia było Dolnośląskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego Kadr w Legnicy. Wydatkowana kwota to 44 282,76 zł – (środki BWD);

- **Udziału Dolnośląskiego Zespołu Szkół w Jaworze we Florystycznych Mistrzostwach Europy - „Europa Cup 2022”,** które odbyły się po raz pierwszy w historii w Polsce, w Katowicach w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w dniach 26-28 sierpnia 2022 roku. Florystyczne Mistrzostwa Europy to jedno z najważniejszych wydarzeń branży florystycznej na świecie. „Europa Cup 2022” to nie tylko konkurs, ale również wydarzenia towarzyszące i niepowtarzalna okazja do promocji Szkoły i Dolnego Śląska. Dolnośląski Zespół Szkół w Jaworze przygotował i poprowadził w trakcie wydarzenia spektakl florystyczny oraz wykład o życiu pszczół. Wydatkowano środki w wysokości 7000 zł (BWD).

- **„Karkonoski Festiwal Młodych Kucharzy”.** W 2022 r. w Dolnośląskim Zespole Szkół w Karpaczu odbyły się polsko-czeskie warsztaty gastronomiczne pn.: „Kuchnia Karkonoska”. To cykliczna impreza odbywająca się w Szkole, w której po raz pierwszy udział wzięli uczniowie ze szkół czeskich. Realizatorem wydarzenia był Dolnośląski Zespół Szkół w Karpaczu. Wydatkowana kwota to 25 000 zł – (środki BWD);

- **Polsko – Czeski Turniej Sportowy.** To spotkanie młodzieży polskiej i czeskiej w piłce ręcznej. Realizatorem wydarzenia był Dolnośląski Zespół Szkół w Karpaczu. Wydatkowana kwota to 15 800 zł – (środki BWD);

- **Wojewódzki konkurs plastyczny „Przysięgam być wiernym Ojczyźnie mej, Rzeczypospolitej Polskiej...”.** 80 rocznica przekształcenia Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową. Przedmiotem Konkursu było przygotowanie artystycznej pracy plastycznej na temat historyczny. Tematem było wydarzenie historyczne, które dla uczestnika konkursu jest ważne i jest bezpośrednio kojarzone z okresem historycznym, zawartym w temacie konkursu. Konkurs adresowany był do wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych oraz młodzieżowych ośrodków socjoterapeutycznych na terenie Dolnego Śląska. Konkurs realizowany we współpracy z Aresztem Śledczym we Wrocławiu, Oddziałem IPN we Wrocławiu, Wrocławskim Klubem „Anima”. Realizatorem konkursu była Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu. Wydatkowana kwota to 24 979,83 zł – (środki BWD);

- W ramach edukacji obywatelskiej, w roku 2022, zrealizowano działania związane organizacją **konferencji Forum Rad Seniorów w Subregionie** w Subregionie Wrocławskim oraz w Subregionie Legnickim. Forum miało na celu edukację obywatelską seniorów, m.in. wymiana dobrych praktyk, integracja lokalnych Rad Seniorów, a także określenie potrzeb Rad Seniorów w zakresie wsparcia działalności w środowisku lokalnym. Zadanie realizowane było przez Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu oraz Dolnośląskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego Kadr w Legnicy. Wydatkowano – 24 999,04 zł – (środki BWD);

- **Projekt „Lekcje demokracji”.** Realizacja projektu polegała na opracowaniu i rozpowszechnieniu programu lekcji o konstytucji, demokracji i wolnościach obywatelskich dla dolnośląskich szkół. Realizatorem konkursu była Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu. Wydatkowana kwota to 44 776,08 zł – (środki BWD);

W ramach umowy partnerskiej na rzecz uczenia się przez całe życie poprzez **wdrożenie rozwiązań Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji na poziomie regionalnym i lokalnym**, zawartej pomiędzy Instytutem Badań Edukacyjnych w Warszawie a Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, Politechniką Wrocławską, Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu, IT Pass Sp. z o.o., Związkiem Dolnośląscy Pracodawcy, Wrocławskim Parkiem Technologicznym S.A., przeprowadzono wspólne działania polegające na upowszechnianiu idei uczenia się przez całe życie, organizowaniu wydarzeń, konferencji, seminariów, prelekcji i innych form przekazywania wiedzy nt. ZSK. Zadanie nie wygenerowało środków finansowych.

Samorząd Województwa Dolnośląskiego w ramach finansowania lub dofinansowania zadań publicznych, w zakresie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego, w trybie konkursowym przeznaczył w 2022 r. środki finansowe, w wysokości 50 000 zł (środki BWD), z przeznaczeniem na:

- wsparcie psychologiczne i poradnictwo dla dzieci i młodzieży w ramach **Punktu Pomocy Dzieciom i Młodzieży** w 2022 r. Zadanie realizowane było w ramach otwartego konkursu ofert, przez Fundację „NON LICET” Pomoc Ofiarom Przemocy w Rodzinie z Wrocławia. Celem zadania było wsparcie psychologiczne i poradnictwa w ramach czterech Punktów wsparcia w województwie dolnośląskim (Jelenia Góra, Legnica, Wałbrzych i Wrocław). Zadanie realizowane było we współpracy z jednostkami oświatowymi SWD.

Samorząd Województwa Dolnośląskiego w ramach finansowania lub dofinansowania zadań publicznych w zakresie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego, w trybie pozakonkursowym, przeznaczył w 2022 r. środki finansowe, w wysokości 24 800 zł (środki BWD), z przeznaczeniem na:

- **projekt „Wrocławska Mapa Akademicka 2022”**. WMA to poradnik pozwalający zaplanować uczniom dolnośląskich szkół ponadpodstawowych ścieżkę edukacji oraz karierę na Dolnym Śląsku. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Studentów Marketingu i Zarządzania w Łodzi. Wydatkowana kwota to 9800 zł.

- **„XX Wojewódzki konkurs BHP dla uczniów zakładów rzemieślniczych”**. Zadanie polegało na organizacji wojewódzkiego konkursu wiedzy o zasadach BHP dla uczniów zakładów rzemieślniczych, dotyczącego wiedzy z zakresu przepisów prawa pracy, technicznego bezpieczeństwa pracy, ergonomii, psychologii pracy itp. Realizatorem zadania była Dolnośląska Izba Rzemieślnicza we Wrocławiu. Wydatkowana kwota to 5000 zł.

- **„Organizacja zajęć dodatkowych dla dzieci w przedziale wiekowym 5-11, będących w edukacji domowej lub planujących ten tryb kształcenia”**. Celem zadania było udostępnienie wartościowych zajęć dla dzieci, uczących się w edukacji domowej, w ramach czterech bloków warsztatowych, mających na celu wsparcie rozwoju dzieci, poprzez doświadczanie w kluczowych obszarach: poznawczym, sensualnym, emocjonalnym oraz twórczym. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie EkoPozytywni we Wrocławiu. Wydatkowana kwota to 10 000 zł.

W obszarze edukacji w roku 2022 realizowano następujące projekty:

- **Wsparcie Kształcenia Zawodowego – Poprawa Efektów** – założeniem projektu jest objęcie kompleksowym wsparciem absolwentów dolnośląskich szkół zawodowych i dzięki wzrostowi ich kompetencji i umiejętności odnajdywania się na rynku pracy, wyraźny wzrost zatrudnienia. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez zaplanowane w projekcie dwie formy wsparcia (staże/praktyki zawodowe u pracodawców dla 2000 uczniów i cykl zajęć z przedmiotów zawodowych, przygotowujących do egzaminów zawodowych dla 2500 uczniów który kończyć się będzie obowiązkowym dla uczestnika próbnym egzaminem zawodowym), których efektem ma być lepsze przygotowanie uczniów do wykonywania pracy w wyuczonym zawodzie i aktywnego funkcjonowania na rynku pracy.

Projekt realizowany jest w partnerstwie 11 dolnośląskich JST (Województwa Dolnośląskiego, 3 Miast na prawach Powiatów: Legnicy, Wałbrzycha i Wrocławia i 7 Powiatów: Boleślawieckiego, Kłodzkiego, Lubińskiego, Lwóweckiego, Oleśnickiego, Świdnickiego, Wrocławskiego) które są organami prowadzącymi dla szkół i placówek kształcenia zawodowego.

W 2022 roku kontynuowano realizację staży zawodowych oraz zajęć dla uczniów. Przez cały rok zrealizowano ponad 800 staży.

Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Podmiot realizujący: Dolnośląska Szkoła Policealna Medyczna we Wrocławiu.

Wartość projektu: 11 511 500,00 zł

- **Profesjonalny Start** – założeniem projektu jest wzrost kompetencji zawodowych 300 uczniów poprzez podniesienie jakości kształcenia zawodowego. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących zadań: organizacja staży zawodowych u przedsiębiorców, organizacja zajęć dodatkowych i egzaminów próbnych przygotowujących do egzaminów zawodowych, organizacja kursów podnoszących kompetencje zawodowe uczniów oraz doposażenie bazy dydaktycznej szkół biorących udział w projekcie.

Projekt realizowany był do końca roku 2022 dla trzech placówek prowadzących kształcenie zawodowe będących jednostkami organizacyjnymi Samorządu Województwa Dolnośląskiego. Są to: Dolnośląski Zespół Szkół w Karpaczu, Dolnośląski Zespół Szkół w Lubinie, Dolnośląski Zespół Szkół Medyczno-Sportowych w Świdnicy, od roku 2023

wsparciem zostaje objęta czwarta placówka prowadząca kształcenie zawodowe dla której również organem prowadzącym jest Samorząd Województwa Dolnośląskiego DZS w Biedzychowicach.

W 2022 roku zrealizowano 50 staży zawodowych.

Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Zespół Szkół w Karpaczu, Dolnośląski Zespół Szkół w Lubinie, Dolnośląski Zespół Szkół Medyczno-Sportowych w Świdnicy, Dolnośląski Zespół Szkół w Biedzychowicach oraz Dolnośląskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego Kadr w Legnicy.

Wartość całkowita projektu: 2 085 814,80 zł.

- **Dolnośląski Program Pomocy Stypendialnej dla szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych uczniów dolnośląskich szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych – założeniem projektu** jest objęcie wsparciem stypendialnym 1800 szczególnie uzdolnionych, w zakresie przedmiotów zawodowych uczniów/słuchaczy publicznych, prowadzonych przez dolnośląskie JST szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych dla młodzieży. W każdym roku szkolnym (2020/2021, 2021/2022, 2022/2023) planuje się objąć wsparciem stypendialnym 600 osób. W roku szkolnym 2022/2023 wsparciem stypendialnym objęto 646 osób stypendia w wysokości 4500,00 zł każde.

Projekt realizowany jest w partnerstwie z Politechniką Wrocławską, która realizuje dla każdego ze stypendystów warsztaty podnoszenia kompetencji z obszaru nowoczesnych technik i technologii stosowanych w obszarze życia społecznego i zawodowego.

Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Podmiot realizujący: Dolnośląskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego Kadr w Legnicy, Dolnośląski Zespół Szkół Medyczno-Sportowych w Świdnicy.

Wartość całkowita projektu: 9 900 000,00 zł.

- **Europa gehört uns!** – Projekt zakończony 31 sierpnia 2022 r.

Projekt finansowany ze środków unijnych przekazanych przez Narodową Agencję w ramach programu Erasmus+. Realizatorem projektu był Dolnośląski Zespół Szkół w Karpaczu.

W projekcie uczestniczyło 6 szkół, dwie z Polski, dwie szkoły z Niemiec oraz dwie z Francji. Projekt koncentrował się głównie na problematyce społecznego zaangażowania młodzieży, podkreślenia wspólnych wartości europejskich co przyczyni się do procesu integracji europejskiej. Celem było przeciwdziałanie obserwowanemu w całej Europie trendowi: mieszkańcy tylko w ograniczonym stopniu partycypują w społeczeństwie demokratycznym, nie dysponują wiedzą o kwestiach mających wpływ na życie wszystkich obywateli i obywaterek UE.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Zespół Szkół w Karpaczu.

Wartość całkowita projektu: 76 979,00 zł.

- **Dobry Początek** – celem projektu jest objęcie kompleksowym wsparciem i przyczynienie się do wyraźnego ograniczenia zagrożenia wykluczeniem społecznym 393 wychowanków 8 dolnośląskich młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii oraz 76 członków rodzin wychowanków. Projekt realizowany w partnerstwie przez 4 dolnośląskie jednostki samorządu terytorialnego: Powiat Wrocławski, Powiat Świdnicki, Powiat Lubański, Powiat Lwówecki, które są organami prowadzącymi dla młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii. W partnerstwie biorą udział również Dolnośląski Ośrodek Wychowawczy w Jaworze i Dolnośląski Ośrodek Wychowawczy w Wałbrzychu.

Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Podmiot realizujący: Dolnośląskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego Kadr w Legnicy, Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Jaworze, Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Wałbrzychu.

Wartość całkowita projektu: 9 230 664,30 zł.

- **Dobry Start w Rzemiośle** – głównym celem projektu jest zwiększenie szans na zatrudnienie 210 uczniów kształcenia zawodowego oraz wzrost kompetencji 8 nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy wzmocnią swoje kwalifikacje w kontekście nauczanych przedmiotów.

Projekt realizowany w partnerstwie – Beneficjentem jest Dolnośląska Izba Rzemieślnicza, Partnerem Województwo Dolnośląskie/Departament Spraw Społecznych i Rynku Pracy. Projekt realizowany jest w Dolnośląskim Zespole Szkół w Jaworze, Dolnośląskich Specjalnych Ośrodkach Szkolno-Wychowawczych nr 12 i 13 we Wrocławiu, dla których organem prowadzącym jest Samorząd Województwa Dolnośląskiego oraz Dolnośląskim Zespole Szkół w Bożkowie - organem prowadzącym jest Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Podmiot realizujący: Dolnośląska Izba Rzemieślnicza we Wrocławiu, Dolnośląski Zespół Szkół w Jaworze, Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 12 dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących oraz z innymi niepełnosprawnościami we Wrocławiu, Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 13 dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących oraz z innymi niepełnosprawnościami im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu.

Wartość całkowita projektu: 514 148,48 zł.

- **„Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”** – projekt zakończony w 2022 roku głównym celem był zakup pomocy dydaktycznych, sprzętu komputerowego oraz szkolenia kadry pedagogicznej.

Efekty realizacji projektu:

- uczestnictwo w prowadzonych szkoleniach dla kadry Biblioteki wg Ramowego programu ORE – 13 osób;
- liczba przeszkolonych osób – 42 nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych, pracujących z uczniami szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz kształcące osoby dorosłe i niepełnosprawne ze szkół prowadzonych przez UMWD.

- zakup laptopów ułatwiających prowadzenie szkoleń w ramach grantu – 3 sztuk.

Projekt realizowany przez Dolnośląską Bibliotekę Pedagogiczną we Wrocławiu, finansowany z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja na lata 2014–2020.

Podmiot realizujący: Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu.

Wartość całkowita projektu: 33 183,27 zł.

- **„Cyfrowy nauczyciel z Dolnego Śląska”** – projekt zakończony w 2022 roku głównym celem był zakup pomocy dydaktycznych, sprzętu komputerowego oraz szkolenia kadry pedagogicznej.

Efekty realizacji projektu:

- uczestnictwo w prowadzonych szkoleniach dla kadry DODN wg Ramowego programu ORE – 11 osób;
- liczba przeszkolonych osób – 166 nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych, pracujących z uczniami szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz kształcące osoby dorosłe i niepełnosprawne ze szkół prowadzonych przez UMWD.

- szkolenia on-line i stacjonarnych dla nauczycieli – 795 godziny;

- konsultacje indywidualne dla nauczycieli – 966 godz.;

- zakup tabletów ułatwiających prowadzenie szkoleń w ramach grantu – 13 sztuk.

Projekt realizowany przez Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu, finansowany z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja na lata 2014–2020.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu.

Wartość całkowita projektu: 189 200,32 zł.

- **„Groß Und Klein gemeinsam – Duzi i Mali razem** – Projekt zakończony 31 grudnia 2022 r.

Działania w projekcie „Groß und Klein gemeinsam - Duzi i Mali razem. Transgraniczna współpraca dla wspierania edukacji przedszkolnej w zakresie kultury i języka sąsiada” w roku 2022 r. zrealizowane przez stronę polską:

W projekcie zaplanowano trzy zadania. Realizacja poszczególnych zadań wygląda następująco:

- Doskonalenie nauczycieli pracujących w edukacji przedszkolnej na obszarze wsparcia w zakresie języka i kultury sąsiada
- Opracowanie polsko-niemieckich materiałów dydaktycznych dla przedszkoli
- Nawiązanie nowych transgranicznych polsko-niemieckich partnerstw przedszkoli i przeprowadzenie polsko-niemieckich projektów partnerskich dla dzieci przedszkolnych

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Szkolenia Nauczycieli we Wrocławiu.

Wartość całkowita projektu: 429 049,00 zł.

- **Realizacja mobilności zawodowych** - projekt współfinansowany ze środków EFS w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Akcja 1 Mobilność edukacyjna.

Dolnośląski Zespół Szkół w Biedrzychowicach na podstawie akredytacji realizuje projekt pn. „Realizacja mobilności zawodowych” w ramach Programu Erasmus+. Głównym celem projektu jest udział 44 uczniów DZS w Biedrzychowicach w praktykach zawodowych Turynii w Niemczech oraz w Rimini we Włoszech.

W 2022 roku zrealizowano pierwszą mobilność w ramach projektu.

Okres realizacji: 01.06.2022 r. do 31.08.2023 r.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Zespół Szkół w Biedrzychowicach.

Wartość całkowita projektu: 485 571,00 zł.

- **Kompetencje 4.0** - projekt realizowany był w okresie od dnia 01.08.2020 do dnia 31.07.2022 r. Projekt ukierunkowany był na pobudzenie wśród uczniów przedsiębiorczości rozumianej jako kompetencja kluczowa dla rynku pracy z wykorzystaniem technologii cyfrowych i narzędzi innowacyjnych. Działania kluczowe dla uczniów polegały na przyswajaniu przez uczniów, pod nadzorem nauczycieli, w praktyce, kompetencji potrzebnych do skutecznego wejścia na rynek pracy, włącznie z rynkiem zagranicznym i transgraniczną wymianą handlową w ramach własnej działalności produkcyjnej lub świadczenia usług.

Projekt realizowany w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, oś III – Edukacja i kwalifikacje.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Szkolenia Nauczycieli we Wrocławiu, Dolnośląski Zespół Szkół w Biedrzychowicach, Dolnośląski Zespół Szkół w Karpaczu.

Wartość całkowita projektu: 207 612,00 zł.

- **Lekcja Enter** - W okresie od września 2020 do czerwca 2022 w projekcie przeszkolono 537 nauczycieli i dyrektorów szkół. Szkolenie obejmowało 4 grupy przedmiotowe po 40 godzin oraz grupę informatyczną po 35 godzin. Na bieżąco kontaktowano się z uczestnikami, sprawdzając ich frekwencję na zajęciach a także monitorowano czy każdy z uczestników wypełnia ankiety, niezbędne do ukończenia ścieżki edukacyjnej.

Z dniem 30.06.2022 projekt został zakończony. Ścieżkę edukacyjną zakończyło 537 uczestników.

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Ośrodek Szkolenia Nauczycieli we Wrocławiu.

Wartość całkowita projektu: 238 182,00 zł.

- **Dolnośląska Akademia Mobilności** – projekt zakończył się w 2022 roku. Inicjatorem i wnioskodawcą projektu mobilności w ramach programu Erasmus+ jest Fundacja Imago z Wrocławia. Projekt jest elementem prowadzonego przez Fundację programu aktywizacji zawodowej osób młodych. Projekt jest również kontynuacją polityki edukacyjnej prowadzonej przez UMWD (organ prowadzący szkoły uczestniczące w projekcie).

W ramach projektu Dolnośląskiego Zespołu Szkół w Biedrzychowicach brali udział w mobilnościach/stażach zawodowych w Hiszpani i Niemczech.

Okres realizacji: 01.10.2020 r. do 30.09.2022 r.

Projekt współfinansowany ze środków EFS w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Akcja 1 Mobilność edukacyjna.

Podmiot realizujący: Dolnośląski Zespół Szkół w Biedrzychowicach, Fundacja Imago.

Wartość całkowita projektu: 3000,00 zł.

- **Dolnośląska Strategia Rozwoju Edukacji Zawodowej** – projekt realizowany jest w latach 2022–2024 przez: Dolnośląską Szkołę Wyższą (lider) oraz Województwo Dolnośląskie – Urząd Marszałkowski i Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy (partnerzy).

Celem głównym projektu jest wypracowanie Dolnośląskiej Strategii Rozwoju Edukacji Zawodowej (DSREZ) przez dokonanie szeregu analiz rozwiązań strategicznych w państwach UE i OECD oraz uwarunkowań społeczno-gospodarczych funkcjonowania edukacji zawodowej w Polsce (w tym DŚ).

W 2022 roku przygotowano:

- Raport porównawczy „Istniejące rozwiązania strategiczne w zakresie VET w perspektywie międzynarodowej (UE, OECD) i krajowej;

- Raport „Uwarunkowania funkcjonowania edukacji zawodowej na Dolnym Śląsku”.

Projekt finansowany jest w ramach Komponentu III Współpraca instytucjonalna na rzecz poprawy jakości i dopasowania kształcenia i szkolenia zawodowego (VET) oraz kształcenia ustawicznego w ramach Programu Edukacja finansowanego z Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014–2021.

Całkowita wartość projektu: 147 712,00 zł.

Realizacja działań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Wydział Edukacji

Wszystkie działania i aktywności podejmowane na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 583) oraz uchwałą nr XLV/873/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie określenia zakresu pomocy zapewnianej obywatelom Ukrainy ze zm.

Zadania edukacyjne finansowane z Funduszu Pomocy

Województwo Dolnośląskie uzyskało środki w wysokości 1 027 920 zł z rachunku pomocniczego Funduszu Pomocy, z tytułu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, o których mowa w art. 50 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022, poz. 583 z późn. zm.). jednostki oświatowe, prowadzone przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego zrealizowały w 2022 roku wydatki, które były finansowane ze środków Funduszu Pomocy w kwocie 195 660,77 zł. Ze środków pozostałych na dzień 31 grudnia 2022 r. realizowane będą wydatki w roku 2023 r. na to zadanie.

Organizacja kursów języka polskiego dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli na teren Dolnego Śląska w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa

W związku ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 583) oraz uchwałą nr XLV/873/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie określenia zakresu pomocy zapewnianej obywatelom Ukrainy, wychodząc naprzeciw potrzebom lokalnych rynków pracy na terenie Dolnego Śląska, Dolnośląskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego Kadr w Legnicy, jako placówka prowadząca kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 652), zorganizowało w ramach swojej działalności statutowej, kursy języka polskiego, jako języka obcego dla obywaterek i obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny. Podjęte działania miały na celu pomoc osobom w trudnej sytuacji życiowej, które stały się ofiarami działań wojennych prowadzonych w Ukrainie. Celem bezpośrednim było natomiast wyposażenie uczestników kursów w podstawową znajomość języka polskiego oraz wiedzę na temat polskich realiów socjokulturowych, co sprzyjać będzie wyrównaniu ich szans, a także ich reintegracji zawodowej i społecznej w nowym środowisku i umożliwi odnalezienie się w obcej rzeczywistości (m. in.: załatwianie spraw urzędowych, poszukiwanie pracy, podjęcie zatrudnienia itp.). W pierwszej kolejności uruchomione zostały kursy dla poziomu A0 (brak znajomości języka), a następnie zajęcia prowadzące do opanowania języka polskiego na poziomie A.1.1. Uczestnicy kursu otrzymali materiały dydaktyczne oraz urzędowe poświadczenie udziału w formie pozaszkolnej. Grupy kursowe tworzone były w wybranych miejscowościach Dolnego Śląska (m. in.: Wrocław, Legnica, Jawor, Lubin, Trzebnica, Karpacz, Lubin, Oborniki Śląskie itd.)

Na realizację zadania wydatkowano w roku 2022 kwotę 252 519,24 zł, w tym: ze środków pozyskanej przez Dolnośląskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego Kadr w Legnicy darowizny z Fundacji KGHM Polska Miedź w kwocie 171 728,40 zł oraz z budżetu Województwa Dolnośląskiego na ten cel 80 790,84 zł.

Kampania promocyjna na rzecz promocji zawodu pielęgniarki, położnej i ratownika medycznego.

Wydział Zdrowia

Zlecono realizację kampanii promocyjnej na rzecz promocji zawodu pielęgniarki, położnej i ratownika medycznego. W ramach realizacji zadania ogłoszono postępowanie na platformie zakupowej, na podstawie którego wyłoniono wykonawcę Aplan Media Sp. z o. o. Osiągnięto wszystkie zakładane wskaźniki zawarte w umowie, w tym m. in.: Opracowanie koncepcji kreatywnej kampanii zawierającej kompleksowy pomysł na wygląd, treść oraz przekaz kampanii internetowej o charakterze społecznym; Zaprojektowanie kompletnej identyfikacji na bazie wybranej przez Zamawiającego linii kreatywnej; Opracowanie i emisja 8 postów na wskazanych kanałach Facebook, Instagram; Emisja 24-32 formatów reklam przygotowanych przez Wykonawcę oraz jednego filmu (spotu) dostarczonego przez Zamawiającego na Facebooku, Instagramie i YouTube; Uzyskanie 10 000 000 wyświetleń reklam i filmów łącznie, które przełożą się na 50 000 przekierowań na stronę Zamawiającego oraz 100 000 wyświetleń filmów (odtworzenie filmu równe lub większe 30 sekund); Przygotowanie 3 dodatkowych postów sponsorowanych, których celem jest przyrost o 1 tysiąc fanów profilu na FB. Emisja kampanii 01.06.2022-14.07.2022 r. Kwota wydatku 54 286,05 BWD

Program stypendialny dla kadry medycznej

Wydział Zdrowia

Samorząd Województwa wprowadził w 2019 r. pilotażowy projekt - program stypendialny dla przyszłych pielęgniarek, zmieniony w 2020 r. - umożliwia przyznanie stypendiów dodatków studentom studiów pierwszego stopnia kształcących się na kierunku położnictwo oraz w 2021 r. - dodatkowo studentom studiów pierwszego stopnia kształcących się na kierunku ratownictwo medyczne.

W roku akademickim 2021-2022 - 50-ciu najlepszych studentów trzeciego roku otrzymywało co miesiąc stypendium w kwocie 1 500,00 zł brutto od października 2021 do czerwca 2022 r.

W roku akademickim 2022-2023 - 69-ciu najlepszych studentów trzeciego roku otrzymuje co miesiąc stypendium w kwocie 1 500,00 zł brutto od października 2022 do czerwca 2023 r.

W zamian stypendyści zobowiązali się przez okres trzech lat po zakończeniu studiów do pracy w wybranym podmiocie leczniczym, dla którego podmiotem tworzącym jest Województwo Dolnośląskie.

W 2022 r. na zadanie wydatkowano 742 500,00 zł (źródło finansowania BWD).

Część III - Realizacja polityk, programów
i strategii wojewódzkich

KULTURA FIZYCZNA I TURYSTYKA

Zarząd Województwa Dolnośląskiego realizuje swoje zadania i obowiązki oraz wypełnia uchwały podjęte przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego, poprzez kierowanie oraz inicjowanie pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, a także w innych jednostkach podległych samorządowi województwa.

Jednostka koordynująca: **Departament Sportu i Infrastruktury Sportowej oraz Departament Kultury i Turystyki**

A. Realizacja dokumentów wykonawczych

Program Rozwoju Sportu w województwie dolnośląskim

Wydział Sportu

Najważniejsze działania zrealizowane w 2022 r.:

- zrealizowano budowę Dolnośląskiego Centrum Sportu - Jakuszyce w Szklarskiej Porębie;
- w ramach realizacji programu Dolnośląski Delfinek w 2022 r. przekazano dotację gminie Żmigród - środki w ramach środków niewygasających; środki finansowe w wysokości 1 250 000 zł; źródło finansowania BWD;
- realizowana jest inwestycja budowy hali lekkoatletycznej we Wrocławiu. W 2022 r. zrealizowano prace konstrukcyjne, budowlane, instalacyjne i dotyczące zagospodarowania terenu; na realizację zadania przekazano w 2022 r. kwotę 18 418 566 zł; źródła finansowania: BWD, pomoc finansowa z gminy Wrocław (w wysokości 10 000 000 zł);
- w ramach realizacji zadania „Poprawa bazy sportowej” dedykowanego stowarzyszeniom i klubom sportowym, polegającego na wsparciu finansowym modernizacji infrastruktury sportowej, przebudowie lub remoncie istniejących obiektów sportowych – zrealizowano 61 umów, na które przekazano łącznie 1 197 000,00 zł – źródło finansowania BWD;
- podpisano list intencyjny na realizację zamkniętego toru kolarskiego w gminie Bielawa;
- podpisano list intencyjny na realizację toru cross- country w Polanicy – Zdroju;
- przyznano 117 stypendiów dla sportowców – przekazana kwota 609 910,72 zł;
- przyznano Nagrody sportowe Dolnego Śląska za osiągnięte wyniki sportowe 168 zawodnikom i trenerom na łączną kwotę 426 500,00 zł; źródło finansowania BWD.

W latach 2021-2022 (listopad 2021 - październik 2022) realizowany był projekt Dolnośląskich Akademii Sportowych – 3 dyscypliny: piłka siatkowa, piłka ręczna, kolarstwo. W 2022 r. przekazano 3 organizacjom dotację w wysokości 480 000,00 zł. W listopadzie 2022 r. rozpoczęta została kolejna edycja programu (2022-2023 r.), na którą przekazano 120 000,00 zł – źródło finansowania BWD.

W ramach realizacji zadań dotyczących szkolenia sportowego, popularyzacji i upowszechniania sportu w różnych środowiskach (m.in. osób z niepełnosprawnościami, wiejskim i akademickim oraz wsparcia imprez promujących region przeprowadzono 6 otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych. W wyniku rozstrzygnięć konkursowych oraz w trybie pozakonkursowym zawarto łącznie 118 umów – na łączną kwotę 8 312 849,66 zł.

W zadaniu dotyczącym upowszechniania i popularyzacji sportu realizowano m.in. programy „Umiem pływać”, „Płynę dalej”, współzawodnictwo w sporcie szkolnym, upowszechnianie sportu w środowisku wiejskim i małomiasteczkowym oraz program popularyzacji różnych dyscyplin sportu (w tym program „Lekkoatletyka dla Każdego!).

W 2022 r. Województwo Dolnośląskie było gospodarzem Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w Sportach Zimowych. Zadanie było realizowane w ramach umowy 2-letniej (2021-2022 r.); w 2022 r. przekazano dotację w wysokości 500 000,00 zł; źródło finansowania BWD.

W ramach działań związanych z promocją kultury fizycznej zrealizowano działania promocyjne na rzecz Województwa Dolnośląskiego w obszarze inwestycji sportowych oraz projektów dla dzieci i młodzieży popularyzujących sport - umowa z Gazetą Wrocławską POLSKAPRESSE Sp. z o.o. na kwotę 70 000,00 zł; źródło finansowania budżet BWD.

Opracowano projekt „Program Rozwoju Sportu Województwa Dolnośląskiego na lata 2022-2030” obejmującego przeprowadzenie badania rynku sportowego i aktywności sportowej mieszkańców województwa, ewaluację dotychczasowego programu na lata 2018-2020 oraz wyznaczenie działań strategicznych województwa w obszarze sportu na lata 2022–2030; przekazano kwotę 36 900,00 zł; źródło finansowania BWD

Zainicjowano organizację szkoleń na młodzieżowych organizatorów sportu i sędziów sportu młodzieżowego.

Program Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego wraz z koncepcjami subregionalnych produktów turystycznych

Wydział Turystyki

1. Promocja na rynkach zagranicznych:

- aktualizacja bazy danych dotyczącej dotychczasowych oraz potencjalnych partnerów w zakresie promocji zagranicznej regionu;
- promocja zaktualizowanego zestawienia wyjątkowych miejsc noclegowych z projektu Slow Travel Dolny Śląsk w jęz. angielskim, czeskim, niemieckim;
- działania w porozumieniu z Dolnośląską Organizacją Turystyczną oraz Zagranicznymi Ośrodkami Polskiej Organizacji Turystycznej w zakresie udziału w wydarzeniach turystycznych za granicą w bieżącym oraz nadchodzącym roku;
- wysyłka materiałów promocyjnych: na Dni Otwarte Oxfordu, do Instytutu Polskiego w Bukareszcie, do Zagranicznego Ośrodka Polskiej Organizacji Turystycznej w Madrycie.

2. Działania promocyjne na rynku krajowym:

- aktualizacja danych do projektu Slow Travel Dolny Śląsk (obiekty noclegowe, atrakcje przyrodnicze i kulturowe);
- wdrożenie i realizacja projektu popularyzacji niszowej formy turystycznej – astroturystyki, we współpracy z Wydziałem Geodezji i Kartografii w formie mapy online w serwisie Geoportal;
- konferencja prasowa dotycząca przedstawienia mapy online – astroturystyki w serwisie Geoportal oraz przedstawienie planów poszerzenia jej o obiekty noclegowe i wydarzenia atrakcyjne dla astroturystów;
- wdrożenie i realizacja projektu popularyzacji niszowej formy turystycznej – apiturystyki we współpracy z Wydziałem Geodezji i Kartografii w formie mapy online w serwisie Geoportal;
- wdrożenie i realizacja projektu popularyzacji 'Turystyki Kulinarnej' we współpracy z Wydziałem Geodezji i Kartografii oraz z Dolnośląską Organizacją Turystyczną w formie mapy online w serwisie Geoportal;
- aktualizacja projektu popularyzacji 'Dziedzictwo kulinarne Dolnego Śląska' we współpracy z Wydziałem Geodezji i Kartografii oraz z Dolnośląską Organizacją Turystyczną w formie mapy online w serwisie Geoportal;
- wdrożenie i realizacja projektu „Magiczny Szlak Ducha Gór” we współpracy z Wydziałem Geodezji i Kartografii oraz z Dolnośląską Organizacją Turystyczną w formie mapy online w serwisie Geoportal;
- współorganizacja Międzynarodowych Targów Turystyki i Czasu Wolnego 2022 we Wrocławiu – wraz z partnerami wydarzenia – źródło finansowania: budżet województwa, wartość: 100.000,00 zł;
- przeprowadzenie konkursu „Kryształ Turystyki” podczas Międzynarodowych Targów Turystyki i Czasu Wolnego 2022 we Wrocławiu – wraz z organizatorem wydarzenia;
- udział w Międzynarodowych Targach Turystycznych w Poznaniu – we współpracy z Dolnośląską Organizacją Turystyczną, Wydziałem Kultury UMWD, Urzędem Miasta Wrocław;
- współorganizacja Światowego Dnia Turystyki we Wrocławiu;
- współorganizacja nagrody „Certyfikat Najlepszego Produktu Turystycznego Dolnego Śląska”;
- opracowanie i realizacja projektu popularyzacji dolnośląskich szlaków pieszych i rowerowych w formie aplikacji „Dolnośląskie Szlaki PTTK” w ścisłej współpracy z Wydziałem Geodezji i Kartografii;
- udział w szkoleniach i spotkaniach branżowych (m.in. Akademia Liderów Turystyki, Akademia Liderów Turystyki, I Forum Promocji Dolnego Śląska);
- aktualizacja bazy danych w zakresie zamków i pałaców na Dolnym Śląsku;
- badanie tematu dotyczącego oznaczeń o dostępności wybranych obiektów i atrakcji turystycznych dla osób z niepełnosprawnościami i ze specjalnymi potrzebami;
- promocja projektów turystycznych realizowanych z dotacji UMWD na stronach internetowych i kanałach społecznościowych urzędu;
- dystrybucja materiałów promocyjnych na wydarzenia zewnętrzne o zasięgu lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim;
- prowadzenie strony internetowej www.turystyka.dolnyślask.pl.

3. Inne działania:

- aktualizacja Programu Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego – zlecenie opracowania merytorycznego i graficznego programu, recenzja merytoryczna – źródło finansowania: budżet województwa, wartość: 34 539,04 zł;

- opracowanie merytoryczne zakresu badania oraz zlecenie wykonania badania ruchu turystycznego z użyciem danych z urzędzeń mobilnych za lata 2019, 2021-2022 – źródło finansowania: budżet województwa, wartość: 50 430,00 zł.
- organizacja uroczystości wręczenia certyfikatów przewodnikom sudeckim;
- realizacja otwartego konkursu ofert na zadania z zakresu turystyki: łącznie podpisano 58 umów z organizacjami pozarządowymi o łącznej wartości 561 500,00 zł (źródło finansowania: budżet województwa) na realizację zadań w zakresie:
 - wyznaczania nowych i renowacji istniejących szlaków turystycznych i tematycznych w województwie dolnośląskim; odnowienia oznaczeń szlaków i malowanie nowych, wymiany i montażu tabliczek, drogowskazów, montowania map poglądowych itp. w celu poprawy bezpieczeństwa na szlakach turystycznych a także wyznaczania nowych tras turystycznych m.in. pieszych, rowerowych, konnych, kajakowych,
 - upowszechniania turystyki i promowania walorów turystycznych regionu: imprezy turystyczne, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży, konferencje, seminaria dotyczące rozwoju turystyki, promocji regionu, promowania lokalnych produktów i atrakcji turystycznych, wydawnictwa o charakterze turystycznym (przewodniki, foldery, katalogi, informatory itp.);
- przyznanie dofinansowań dla organizacji pożytku publicznego na projekty promujące dolnośląską turystykę, w tym wzmacniające marki produktów regionalnych, w trybie pozakonkursowym na łączną kwotę 124 600,00 zł – 17 projektów; źródło finansowania: budżet województwa;
- ścisła współpraca z Dolnośląską Organizacją Turystyczną w zakresie m.in. promocji turystycznej Dolnego Śląska.

Realizacja zadań ujętych w rocznym planie merytorycznym działalności Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej objęła szereg ważnych dla rozwoju turystyki na Dolnym Śląsku działań, które w pełni korelują z zadaniami Samorządu Województwa wskazanymi w Strategii Rozwoju Województwa i Aktualizacji Programu Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego:

1. Promocja potencjału turystycznego Dolnego Śląska poprzez organizację i współorganizację ekspozycji targowych (8), wizyt studyjnych (34) i warsztatów (10), imprez regionalnych (9);
2. Promocja potencjału turystycznego regionu poprzez przyznawanie nagród, odznaczeń i wyróżnień za szczególne osiągnięcia w dziedzinie działalności turystycznej (Certyfikat Najlepszy Produkt Turystyczny Dolnego Śląska, Certyfikat Najlepszy Produkt Turystyczny Polski, Turystyczne mistrzostwa blogerów) oraz wsparcie działań promocyjnych członków DOT oraz branży turystycznej Dolnego Śląska. Organizacja lub współorganizacja konkursów: Konkurs na Zdobywcę Szlaku Tajemniczych Podziemi, Dolnośląskie Lato Movie, Wielki test wiedzy o Dolnym Śląsku;
3. Rozwój, aktualizacja i promocja serwisów internetowych DOT oraz promocja logo DOT w prasie, wydawnictwach, na innych stronach internetowych, np.: Koordynacja kampanii „Tak Smakuje Polska” wraz z POT i telewizją TVP 2 – Pytanie na Śniadanie; 4 konferencje prasowe; audycja Wieczór z Dolnego Śląska w Radio Wrocław; program Magazyn Dolnośląski – TVP Wrocław; program Rozmowa Dnia – TVP Wrocław;
4. Działania certyfikacyjne oraz szkoleniowe podnoszące wiedzę i kompetencję pracowników branży turystycznej na Dolnym Śląsku – rozpoczęcie projektu aktywizacji zawodowej imigrantów po 30 roku życia ze środków zewnętrznych o łącznej wartości ponad 4,7 mln zł;
5. Promocja atrakcji turystycznych regionu w formie materiałów reklamowych np. wydawnictw informacyjno-promocyjnych, ulotek, rollup’ów, banerów reklamowych, gadżetów – około 750 tys. sztuk materiałów promocyjnych;
6. Tworzenie pozytywnego wizerunku Dolnego Śląska jako regionu oferującego różnorodne formy spędzania czasu wolnego, atrakcyjną ofertę uzdrowiskową i kulturową poprzez udział w turystycznych imprezach plenerowych oraz piknikach masowych z uwzględnieniem udzielania patronatów i rekomendacji DOT (21);
7. Koszty administracyjno-pracownicze działalności Biura Zarządu DOT;
8. Prowadzenie Dolnośląskich Punktów Informacji Turystycznej: 2 punkty obsłużyły w sumie ponad 125 tys. turystów w 2022 roku;
9. Promocja turystyki rowerowej w zakresie promocji Dolnego Śląska: premiera aplikacji Dolny Śląsk Rowerem (Android, iOS), uruchomienie anglojęzycznej wersji portalu dolnyślaskrowerem.pl;

10. Promocja w mediach społecznościowych oraz na www.dolnyslask.travel, udział w kampanii promocyjnej Polskiej Organizacji Turystycznej promującej Dolny Śląsk za granicą, promocja stron internetowych oraz wybranych artykułów z portalu dolnyslask.travel z użyciem Google Ads.

Strony internetowe Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej:

- www.dolnyslask.travel,
- www.dot.org.pl,
- www.szlakzamkowipalacow.eu,
- www.dolnyslasktaniej.pl,
- www.szlakpodziemi.pl,
- www.smakidolnegoslaska.pl,
- www.dolnyslaskrowerem.pl,
- www.dolnyslask.travel.pl.

Profile prowadzone przez DOT na portalach społecznościowych:

- Facebook Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej,
- Facebook Dolny Śląsk w języku polskim,
- Facebook Europejski Szlak Zamków i Pałaców,
- Facebook Dolny Śląsk Rowerem,
- Facebook Szlak Kulinarny Smaki Dolnego Śląska,
- Facebook Szlak Tajemniczych Podziemi,
- Facebook Wspólne Dziedzictwo,
- Instagram Dolny Śląsk Travel,
- You Tube Dolny Śląsk Travel,
- You Tube Wspólne Dziedzictwo,
- Tik Tok Dolny Śląsk Travel.

Składka członkowska Urzędu Marszałkowskiego dla Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej finansowana z budżetu województwa wyniosła 1 852 742 zł.

B. Realizacja pozostałych działań podejmowanych w dziedzinie

Realizacja usług turystycznych

Wydział Turystyki

Wydział Turystyki działając na podstawie ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych oraz ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych w roku 2022 przeprowadził ok. 4600 postępowań z zakresu hotelarstwa, organizatorów turystyki i pośredników turystycznych oraz z zakresu przewodnictwa turystycznego w tym:

- przeprowadzone zostało 155 kontroli obiektów hotelarskich w województwie dolnośląskim w zakresie spełniania wymagań;
- 18 nowych obiektów hotelarskich uzyskało decyzję Marszałka Województwa Dolnośląskiego o zaszeregowaniu do odpowiedniego rodzaju i kategorii;
- 2 obiekty hotelarskie uzyskały potwierdzenie zaszeregowania do odpowiedniego rodzaju i kategorii;
- 4 obiekty hotelarskie otrzymały promesę - przyrzeczenie zaszeregowania obiektu hotelarskiego;
- 35 podmiotów wpisano do rejestru organizatorów turystyki i pośredników ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych;
- przeprowadzono 5 egzaminów na uprawnienia przewodnika turystycznego górskiego, w których wzięło udział 91 osób;
- nadano uprawnienia przewodnika górskiego 51 osobom;
- 3 jednostki organizacyjne uzyskały wpis do rejestru organizatorów szkoleń na przewodników turystycznych górskich.

W chwili obecnej w ewidencjach Marszałka Województwa Dolnośląskiego znajduje się 396 obiektów hotelarskich oraz 382 przedsiębiorców posiadających wpis do rejestru organizatorów turystyki i pośredników ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych.

Organizację egzaminów na uprawnienia przewodnika turystycznego górskiego sfinansowano z budżetu województwa – koszt: 29 008,55 zł.

Konkurs dla gmin „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2022 roku

Wydział Obszarów Wiejskich

W ramach konkursu „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2022 roku dofinansowano 16 projektów w dziedzinie kultura fizyczna i turystyka.

Konkurs był finansowany ze środków Budżetu Województwa Dolnośląskiego.

W ramach konkursu wykonano:

- budowę placu zabaw – 17,
- budowę siłowni zewnętrznej – 1,
- budowę/remont boisk sportowych – 4.

Łączne środki przekazane na ten cel – 586 414 zł

w tym na:

- subregion legnicko-głogowski – 35 000 zł,
- subregion jeleniogórski – 148 054 zł,
- subregion wałbrzyski – 271 151 zł,
- subregion wrocławski – 132 209 zł.

Działania w dziedzinie Kultura fizyczna i turystyka realizowane przez spółki województwa dolnośląskiego

Spółki województwa dolnośląskiego

Promowanie regionu jako atrakcyjnego miejsca dla turystyki, wypoczynku i poprawy stanu zdrowia.

"Historyczny spacer po Dolnośląskim Centrum Rehabilitacji Sp. z o.o. w Kamiennej Górze/ Historická procházka po Dolnośląskie Centrum Rehabilitacji Sp. z o.o. v Kamienna Góra" dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego za pośrednictwem Euroregionu Nysa. W 2022 roku Spółka zawarła umowę o dofinansowanie projektu. W listopadzie 2022 r. zakończono rzeczową realizację zadania. Całkowita wartość projektu wyniosła 194 580,00 zł, a dofinansowanie 118 881,37 zł.

Projekty zrealizowane przez KARR

- Realizacja projektu „**Blżej tradycji, bliżej siebie**” przez KARR S.A. oraz Okresni hospodářská komora v Jablonci nad Nisou. Okres realizacji: 01.05.2022-31.10.2023. Budżet KARR S.A. w ramach projektu: 553 045,59 zł. Przeprowadzono nabór atrakcji/obiektów/miejsc do Dziennika odkrywcy. W 2022 r. zostały zorganizowane:
 - ✓ **Polsko-Czeski Festiwal Smaków** w dniu 6.08.2022 r. w Jeleniej Górze, z pokazami kulinarnymi kuchni polskiej i czeskiej z degustacją. Liczba wystawców: 36 z produktami spożywczymi z Polski i z Czech
 - ✓ **20. Wystawa Produktów Regionalnych „Wyprodukowano pod Śnieżką”** w dniu 28.08.2022 r. w Jeleniej Górze, odbyły się warsztaty rękodzielnicze, pokazy muzyczne, zespół z Polski i z Czech, pokazy rzemiosła z Czech. Liczba wystawców: 69 z rękodziełem i regionalnymi produktami spożywczymi

Wspieranie inwestycji w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną.

Budowa Dolnośląskiego Centrum Sportu w Szklarskiej Porębie - Jakuszycach

W 2022 r. Spółka DPIN S.A. oddała do użytkowania i udostępniła turystom Ośrodek Narciarstwa Biegowego i Biathlonu w Szklarskiej Porębie – Jakuszycach. Obiekt wyposażony został w infrastrukturę, która pozwala trenować zarówno sporty zimowe, jak i letnie, w tym boisko ze sztuczną nawierzchnią trawiastą i bieżnią, pełnowymiarową strzelnicę biathlonową wraz z wyposażeniem zgodnym z przepisami IBU, asfaltowe trasy rolkowe, amatorskie i profesjonalne siłownie, w trakcie doposażania są pomieszczenia trenerów z możliwością regulacji ilości tlenu w powietrzu (atmosfera hipoksyjna), ponadto w obiekcie hotelowym wyposażonym w ponad 200 miejsc noclegowych znajduje się m.in. hala sportowa, siłownie, basen, szatnie, pomieszczenia do smarowania nart i serwisowania rowerów, strefa gastronomiczna i centrum kongresowe z salami multimedialnymi.

Spółka DPIN S.A. w dniu 07.05.2021 r. podpisała umowę ze Skarbem Państwa - Generalnym Dyrektorem Dróg Krajowych i Autostrad z siedzibą w Warszawie w sprawie wspólnej realizacji zadania pn. „Rozbudowa drogi

krajowej nr 3 od km 493+904 do km 494+588 w miejscowości Szklarska Poręba-Jakuszyce wraz ze skomunikowaniem Ośrodka Narciarstwa Biegowego i Biathlonu". W dniu 18 sierpnia 2021 r. Województwo Dolnośląskie przekazało na ten cel spółce DPIN S.A. środki w wysokości 10 300 000 zł, za które objęto 10 300 akcji o łącznej wartości nominalnej 10 300 000 zł. Realizacja prac projektowych w 2022 r. zakończyła się przygotowaniem przez Spółkę dokumentacji projektowej wraz z niezbędnymi uzgodnieniami wymaganymi do otrzymania decyzji ZRID. W dniu 16.12.2022 r. DPIN S.A. złożył do Wojewody Dolnośląskiego wniosek o wydanie ZRID.

Projekty realizowane przez Stawy Milickie S.A.

10.03.2022 r. została podpisana umowa na dofinansowanie operacji „Rozwój usług rekreacyjno-turystycznych CET NATURUM z poszanowaniem środowiska naturalnego” w ramach Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”. Wartość projektu brutto 410 283,38 zł, wysokość dofinansowania 134 049,00 zł. Operacja jest w trakcie realizacji, planowane zakończenie operacji: sierpień 2023 r.

10.03.2022 r. podpisano umowę na dofinansowanie dla operacji „Zachowanie rybackiego charakteru obszaru, cennego przyrodniczo na terenie gospodarowania spółki Stawy Milickie SA” w ramach Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”.

Wartość projektu brutto 192 814,46 zł, wysokość dofinansowania 125 390,00 zł. Operacja jest w trakcie realizacji, planowane zakończenie operacji: marzec 2023 r.

13.06.2022 r. została podpisana umowa o dofinansowanie dla operacji „Wsparcie rybackiego charakteru obszaru poprzez zwiększenie jakości oferowanych usług gastronomiczno-turystycznych w CET NATURUM” w ramach Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”. Wartość projektu brutto 204 201,01 zł, wysokość dofinansowania 94 026,00 zł. Operacja jest w trakcie realizacji, planowane zakończenie operacji: marzec 2023 r.

06.10.2022 r. podpisano umowę na dofinansowanie operacji „Zabezpieczenie obszarów cennych przyrodniczo poprzez kanalizację ruchu turystycznego na terenie gospodarowania spółki Stawy Milickie” w ramach Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”. Wartość projektu brutto 14 559,00 zł, wysokość dofinansowania 11 536,00 zł. Operacja jest w trakcie realizacji, planowane zakończenie operacji: marzec 2023 r.

Część IV

REALIZACJA UCHWAŁ SEJMIKU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

DOLNY
ŚLĄSK

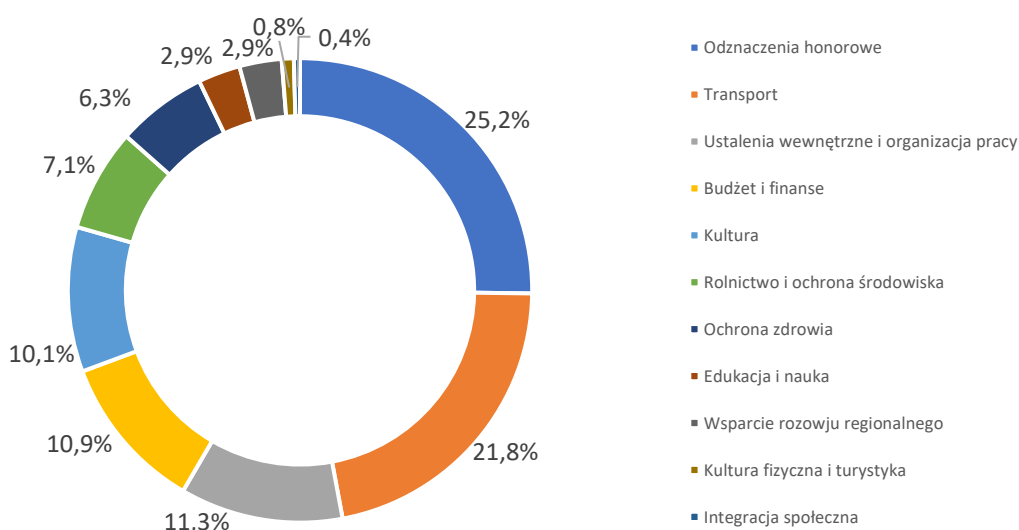

W 2022 roku Sejmik Województwa Dolnośląskiego podjął 235 uchwał. Ponad 25% podjętych w 2022 roku uchwał dotyczyło przyznania regionalnych odznaczeń honorowych zasłużonym osobom i instytucjom. Prawie 22% podjętych uchwał odnosiło się do zagadnień związanych z transportem, z czego większość dotyczyła powierzenia innym jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych, zmiany kategorii dróg lub udzielenia wsparcia finansowego innym jednostkom samorządu terytorialnego w ramach prowadzonych przez nie prac drogowych. Sporą grupę stanowiły uchwały dotyczące wewnętrznych ustaleń oraz organizacji pracy Sejmiku Województwa Dolnośląskiego oraz zagadnień powiązanych z kulturą (ponad 11%). Znaczny udział wśród podjętych uchwał stanowiły także uchwały odnoszące się do zagadnień związanych z budżetem oraz Wieloletnią Prognozą Finansową i ich zmianami (prawie 11%). Ponad 10% stanowiły uchwały dotyczące kultury.

Na mocy uchwał Sejmiku przyznawano pomoc finansową i rzeczową podmiotom zewnętrznym, w postaci dotacji lub darowizn, innym jednostkom samorządu terytorialnego czy organizacjom pozarządowym. Przyznano też stypendia dla uzdolnionych mieszkańców województwa dolnośląskiego.

Sejmik reagował również na bieżące wydarzenia związane z agresją Rosji na Ukrainę podejmując m.in. uchwałę w sprawie podjęcia rezolucji w związku z agresją militarną Rosji naruszającą integralność terytorialną i suwerenność Ukrainy oraz uchwałę w sprawie natychmiastowego wypowiedzenia Porozumienia o współpracy międzyregionalnej pomiędzy Województwem Dolnośląskim i Obwodem Leningradzkim. Wśród szczególnie istotnych uchwał podjętych w 2020 roku przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego wymienić należy przyjęcie Dolnośląskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024, Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 oraz Programu współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku w 2023 r.

Wykres 2. Udział podjętych przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwał wg kategorii Wieloletniej Prognozy Finansowej w 2022 roku.

Sejmik udzielił również Zarządowi Województwa Dolnośląskiego absolutorium z wykonania budżetu województwa za 2021 rok oraz uchwalił budżet województwa na 2023 rok wraz z Wieloletnią Prognozą Finansową.

Zdecydowana większość z podjętych przez Sejmik w 2022 roku uchwał została zrealizowana, część z nich ma charakter wieloletni i jest w trakcie realizacji. Brak jest natomiast uchwał, których realizacji zaniechano.

W Załączniku C do niniejszego Raportu przedstawione zostały najistotniejsze, z punktu widzenia oceny działalności Zarządu Województwa Dolnośląskiego, uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego. W zestawieniu pomieto uchwały, których przedmiotem było przyznanie nagród i odznaczeń honorowych, a także uchwały dotyczące rozstrzygnięcia spraw wewnętrznej organizacji prac Sejmiku.

Część V
REALIZACJA PROGRAMÓW
Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW Z UE

**DOLNY
ŚLĄSK**

Informacja o realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020**Informacja została przedstawiona wg stanu na dzień 31.12.2022 r.**

- 1) Alokacja środków Unii Europejskiej w ramach RPO WD 2014-2020 wynosi 10 309 683 760 zł¹⁰ (2 200 338 013 euro¹¹) i została przeznaczona na realizację:
- inwestycji infrastrukturalnych współfinansowanych z Regionalnego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w wysokości 7 746 572 432 zł, tj. 75,14% alokacji Programu,
 - projektów w zakresie rynku pracy, włączenia społecznego i edukacji współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w wysokości 2 563 111 328 zł, tj. 24,86% alokacji Programu.

W ramach mechanizmu REACT-EU Dolny Śląsk w 2022 r. otrzymał dodatkowe środki UE w wysokości 34 391 424 euro (Oś Priorytetowa 12). Środki przeznaczone zostały na wsparcie działań niwelujących skutki kryzysu powstałe w wyniku pandemii COVID-19. W ramach RPO WD 2014-2020 środki zostały przeznaczone na usługi zdrowotne, a także na działania przyczyniające się do odbudowy po pandemii ekologicznej gospodarki. W związku z sytuacją kryzysową, która wystąpiła w 2022 r. część środków przeznaczona na inwestycje mające na celu wsparcie uchodźców z Ukrainy.

- 2) Do 31 grudnia 2022 r. podpisano 6814 umów o dofinansowanie realizacji projektów o łącznej wartości 14 205 474 363,20 zł, w których współfinansowanie ze środków UE wyniosło 9 809 772 326,78 zł, tj. 95,15% alokacji Programu (w 2022 r. podpisano 922 nowe umowy o wartości ogółem 916 548 933,25 zł, w tym dofinansowanie UE – 672 593 130,87 zł, co stanowi 6,52% alokacji Programu), w ramach:
- EFRR podpisano 5048 umów o dofinansowanie realizacji projektów o wartości ogółem 11 194 025 619,59 zł, w tym współfinansowanie ze środków UE wyniosło 7 252 899 234,90 zł, tj. 93,63% alokacji EFRR,
 - EFS podpisano 1766 umów o dofinansowanie realizacji projektów o wartości ogółem 3 011 448 743,61 zł, w tym współfinansowanie ze środków UE wyniosło 2 556 873 092,69 zł, tj. 99,76% alokacji EFS.
- 3) Płatności przekazane beneficjentom ze środków UE do 31.12.2022 r. wyniosły łącznie 7 835 265 413,20 zł, tj. 76% alokacji Programu, w ramach:
- EFRR płatności wyniosły 5 770 993 478,40 zł, tj. 74,50% alokacji EFRR,
 - EFS płatności wyniosły 2 064 271 934,80 zł, tj. 80,54% alokacji EFS.
- 4) Do Komisji Europejskiej przekazano wnioski o płatność ze środków UE w wysokości 1 951 930 398,51 euro, tj. 88,71% alokacji Programu. Komisja Europejska dokonała refundacji środków UE w wysokości 1 764 245 571,80 euro, tj. 80,18% alokacji Programu.

Wykorzystanie środków UE w ramach poszczególnych Osi Priorytetowych**Oś Priorytetowa 1. Przedsiębiorstwa i innowacje**

Środki przeznaczono na wzmocnienie potencjału B+R, zarówno w szkołach wyższych, jak i w przedsiębiorstwach na rozwój innowacyjności, rozwój przedsiębiorstw oraz tworzenie dla nich infrastruktury. Dodatkowo w związku z pandemią COVID-19 przekazano wsparcie dla przedsiębiorstw dotkniętych skutkami pandemii – dotacje ze środków UE w wysokości 102 790 162 zł otrzymało 2613 przedsiębiorstw.

Oś Priorytetowa wdrażana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Dolnośląską Instytucję Pośredniczącą oraz Instytucję Pośredniczącą Aglomeracji Wałbrzyskiej.

Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) przeznaczone na finansowanie działań w ramach OP 1 wyniosły **1 640 709 216 zł**.

Do 31.12.2022 r. realizowanych było **3574 projektów**, których wartość ogółem wyniosła 2 637 437 027,15 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR w wysokości 1 572 211 286,96 zł, tj. 95,83% alokacji Osi 1.

¹⁰ W informacji nie uwzględniono Pomocy Technicznej (Oś Priorytetowa 11 i Oś Priorytetowa 13), w ramach której środki przeznaczone są na wsparcie administracji i zarządzanie Programem.

¹¹ Do przeliczeń zastosowano kurs EBC z dn. 29.12.2022 r. 1 euro = 4,6855 zł.

W 2022 r. podpisano 659 nowych umów o wartości ogółem 252 567 991,13 zł, w tym środki UE – 166 888 087,61 zł, tj. 10,17% alokacji Osi 1, przede wszystkim związanych ze wsparciem MŚP dotkniętych skutkami pandemii. Beneficjentom ze środków UE wypłacono 1 147 712 275,72 zł (69,95% alokacji Osi 1), w tym w 2022 r. – 147 723 741,28 zł, co stanowi 9,00% alokacji Osi 1.

Oś Priorytetowa 2. Technologie informacyjno-komunikacyjne

Środki przeznaczono na rozwój e-usług publicznych, głównie w zakresie zdrowia, edukacji, kultury, administracji, a także wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań informatycznych, podniesienie jakości e-usług świadczonych przez administrację publiczną.

Oś Priorytetowa wdrażana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego oraz Instytucję Pośredniczącą Aglomeracji Wałbrzyskiej.

Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) przeznaczone na ten cel wyniosły **270 351 823 zł**.

Do 31.12.2022 r. realizowanych było **131 projektów**, których wartość ogółem wyniosła 313 130 798,38 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR w wysokości 250 807 715,84 zł, tj. 92,77% alokacji Osi 2.

W 2022 r. nie podpisywano nowych umów.

Beneficjentom ze środków UE wypłacono 229 444 237,10 zł (84,87% alokacji Osi 2), w tym w 2022 r. – 16 842 988,23 zł, co stanowi 6,23% alokacji Osi 2.

Oś Priorytetowa 3. Gospodarka niskoemisyjna

Środki przeznaczono na rozwój produkcji i dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych, podniesienie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej i budynkach mieszkalnych, a także w przedsiębiorstwach (wymiana kotłów, termomodernizacja, zmiana linii technologicznych).

Oś Priorytetowa wdrażana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Dolnośląską Instytucję Pośredniczącą oraz Instytucję Pośredniczącą Aglomeracji Wałbrzyskiej.

Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) przeznaczone na ten cel wyniosły **2 079 232 822 zł**.

Do 31.12.2022 r. realizowanych było **538 projektów**, których wartość ogółem wyniosła 2 869 884 378,53 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR w wysokości 1 959 302 788,16 zł, tj. 94,23% alokacji Osi 3.

W 2022 r. podpisano 30 nowych umów o wartości ogółem 198 456 228,77 zł, w tym środki UE – 137 384 108,83 zł, tj. 6,61% alokacji Osi 3. Projekty dotyczyły przede wszystkim termomodernizacji budynków oświatowych.

Beneficjentom ze środków UE wypłacono 1 435 270 680,45 zł (60,03% alokacji Osi 3), w tym w 2022 r. – 246 772 271,66 zł, tj. 11,87% alokacji Osi 3.

Oś Priorytetowa 4. Środowisko i zasoby

Środki przeznaczono na wprowadzanie rozwiązań ograniczających negatywny wpływ na środowisko, m.in. na gospodarkę odpadami (w tym tworzenie punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych), gospodarkę wodno-ściekową (budowa kanalizacji, oczyszczalni ścieków, modernizacja punktów ujęć wody), ochronę zabytków i promowanie dziedzictwa kulturowego oraz ochronę zasobów przyrodniczych, realizację projektów z zakresu zabezpieczenia przed powodzią oraz klęskami suszy, a także wsparcie służb ochrony mieszkańców (straż pożarna).

Oś Priorytetowa wdrażana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego oraz Instytucję Pośredniczącą Aglomeracji Wałbrzyskiej.

Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) przeznaczone na ten cel wyniosły **822 002 091 zł**.

Do 31.12.2022 r. realizowanych było **188 projektów**, których wartość ogółem wyniosła 1 223 897 615,78 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR w wysokości 771 031 241,31 zł, tj. 93,80% alokacji Osi 4.

W 2022 r. podpisano 2 nowe umowy dotyczące kanalizacji ruchu turystycznego wzdłuż rzeki Odry, o wartości ogółem 86 811 864,57 zł, w tym środki UE – 56 511 398,54 zł, co stanowi 6,87% alokacji Osi 4.

Beneficjentom ze środków UE wypłacono 647 453 367,78 zł (78,77% alokacji Osi 4), w tym w 2022 r. – 70 874 952,04 zł, tj. 8,62% alokacji Osi 4.

Oś Priorytetowa 5. Transport

Środki przeznaczono na budowę i przebudowę dróg oraz modernizację linii kolejowych, zakup środków transportu, a także budowę i modernizację przystanków i stacji kolejowych.

Oś Priorytetowa wdrażana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego oraz Instytucję Pośredniczącą Aglomeracji Wałbrzyskiej.

Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) przeznaczone na ten cel wyniosły **1 596 004 552 zł**. Do 31.12.2022 r. realizowane były **42 projekty**, których wartość ogółem wyniosła 2 183 649 662,93 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR w wysokości 1 508 316 915,52 zł, tj. 94,51% alokacji Osi 5.

W 2022 r. podpisano 2 nowe umowy (projekty dotyczące modernizacji linii kolejowych zarządzanych przez samorząd województwa) o wartości ogółem 64 000 000,00 zł, w tym środki UE – 44 227 642,28 zł, co stanowi 2,77% alokacji Osi 5.

Beneficjentom ze środków UE wypłacono 1 289 615 973,45 zł (80,80% alokacji Osi 5), w tym w 2022 r. – 138 616 014,16 zł, tj. 8,69% alokacji Osi 5.

Oś Priorytetowa 6. Infrastruktura spójności społecznej

Środki przeznaczono na budowę, adaptację obiektów na potrzeby tworzenia żłobków, a także rozwój infrastruktury społecznej, w tym tworzenie domów opieki całodzienniej dla osób z niepełnosprawnością, osób niesamodzielnych i osób starszych oraz domów opieki społecznej. W ramach tej Osi prowadzone były również inwestycje w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych i termomodernizacji budynków mieszkalnych.

Dofinansowanie uzyskały inwestycje w infrastrukturę zdrowotną, w tym placówki POZ oraz szpitale. Inwestycje związane były z modernizacją obiektów oraz zakupem sprzętu medycznego w celu podniesienia jakości świadczenia usług medycznych. Dodatkowym dofinansowaniem objęto w 2020 r. 25 placówek medycznych (w tym szpitale i pogotowie ratunkowe), w celu wsparcia działań związanych ze zwalczaniem pandemii COVID-19. Wsparcie to wyniosło 99 973 076 zł.

Oś Priorytetowa wdrażana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego oraz Instytucję Pośredniczącą Aglomeracji Wałbrzyskiej.

Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) przeznaczone na finansowanie działań w ramach OP 6 wyniosły **884 101 541 zł**.

Do 31.12.2022 r. realizowane były **403 projekty**, których wartość ogółem wyniosła 1 303 708 850,78 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR w wysokości 823 669 544,05 zł, tj. 93,16% alokacji Osi 6.

W 2022 r. podpisano 7 nowych umów o wartości ogółem 2 350 284,96 zł, w tym środki UE – 1 432 019,09 zł, co stanowi 0,16% alokacji Osi 6 (projekty w zakresie termomodernizacji budynków mieszkalnych zarządzanych przez wspólnoty mieszkaniowe z terenu ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej).

Beneficjentom ze środków UE wypłacono 775 679 312,01 zł (87,74% alokacji Osi 6), w tym w 2022 r. – 71 615 185,64 zł, tj. 8,10% alokacji Osi 6.

Oś Priorytetowa 7. Infrastruktura edukacyjna

Środki przeznaczono na rozbudowę i modernizację placówek oświatowych oraz zakup wyposażenia i nowoczesnego sprzętu służącego poprawie warunków nauczania w przedszkolach, szkołach podstawowych, ponadpodstawowych oraz zawodowych.

Oś Priorytetowa wdrażana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego oraz Instytucję Pośredniczącą Aglomeracji Wałbrzyskiej.

Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) przeznaczone na ten cel wyniosły **293 029 370 zł**.

Do 31.12.2022 r. realizowanych było **147 projektów**, których wartość ogółem wyniosła 546 768 291,29 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR w wysokości 267 988 092,53 zł, tj. 91,45% alokacji Osi 7.

W 2022 r. podpisano 1 nową umowę o wartości ogółem 5 935 791,77 zł, w tym środki UE – 4 964 754,60 zł, co stanowi 1,69% alokacji Osi 7.

Beneficjentom ze środków UE wypłacono 241 357 197,81 zł (82,37% alokacji Osi 7), w tym w 2022 r. – 26 935 746,94 zł, tj. 9,19% alokacji Osi 7.

Oś Priorytetowa 8. Rynek pracy

Większość środków przeznaczono na projekty powiatowych urzędów pracy, mające na celu aktywizację zawodową, doradztwo i szkolenia zawodowe skierowane do osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Dofinansowanie uzyskały również projekty celem, których było przystosowanie pracowników i przedsiębiorców do zmian zachodzących na rynku pracy. Ponadto finansowano projekty z zakresu programów profilaktycznych, których celem jest utrzymanie pracowników na rynku pracy.

W odpowiedzi na kryzys związany z pandemią COVID-19 środki UE w wysokości 191 248 569 zł skierowano na wsparcie rynku pracy poprzez dofinansowanie zatrudnienia pracowników i wsparcie przedsiębiorstw.

W 2022 r. dodatkowo skierowano środki na wsparcie adresowane do obywateli Ukrainy w zakresie doradztwa zawodowego oraz podniesienia i uzupełnienia lub nabycia nowych umiejętności i kompetencji. W ten typ wsparcia zaangażowano środki w wysokości i 38 072 038 zł.

Oś Priorytetowa wdrażana przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy.

Środki Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) przeznaczone na finansowanie działań w ramach OP 8 wyniosły **1 218 803 370 zł**.

Do 31.12.2022 r. realizowanych było **516 projektów**, których wartość ogółem wyniosła 1 444 695 955,69 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFS w wysokości 1 227 205 376,79 zł, tj. 100,69% alokacji Osi 8.

W 2022 r. podpisano 39 umów o wartości ogółem 112 585 461,34 zł, w tym środki UE – 95 697 642,00 zł, co stanowi 7,85% alokacji Osi 8.

Beneficjentom ze środków UE wypłacono 1 044 286 000,38 zł (85,68% alokacji Osi 8), w tym w 2022 r. – 131 863 127,69 zł, tj. 10,82% alokacji Osi 8.

Oś Priorytetowa 9. Włączenie społeczne

Środki przeznaczono na integrację społeczną i zawodową osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Wsparcie skierowano także na podniesienie jakości i zwiększenie dostępności do usług w zakresie poradnictwa prawnego, rodzinnego, psychologicznego oraz usług wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Finansowane było również tworzenie mieszkań wspomaganych, chronionych i treningowych w celu pomocy w procesie usamodzielniania się osób opuszczających, m.in. placówki opiekuńczo-wychowawcze, osób zagrożonych bezdomnością, z niepełnosprawnościami. Innym rodzajem wsparcia było finansowanie opieki nad osobami zależnymi, niesamodzielnymi (starszymi, z niepełnosprawnościami), świadczonej przez asystentów, czy też tworzenie dziennych domów opieki medycznej. Realizowane były projekty mające na celu koordynację działań w zakresie ekonomii społecznej, m.in. tworzenie regionalnej sieci współpracy, promocja na rzecz rozwoju i zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej.

Ponadto w związku z pandemią COVID-19 wsparcie ze środków UE w wysokości 34 254 319 zł zostało skierowane do szpitali powiatowych oraz domów pomocy społecznej w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii oraz zwalczanie jej skutków.

Oś Priorytetowa wdrażana przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy.

Środki Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) przeznaczone na finansowanie OP 9 wyniosły **624 074 199 zł**.

Do 31.12.2022 r. realizowanych było **420 projektów**, których wartość ogółem wyniosła 738 251 043,89 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFS w wysokości 626 685 834,67 zł, tj. 100,42% alokacji Osi 9.

W 2022 r. podpisano 20 nowych umów o wartości ogółem 24 512 618,42 zł, w tym środki UE – 20 678 705,60 zł, co stanowi 3,31% alokacji Osi 9.

Beneficjentom ze środków UE wypłacono 465 299 267,01 zł (74,56% alokacji Osi 9), w tym w 2022 r. – 117 480 996,18 zł, tj. 18,82% alokacji Osi 9.

Oś Priorytetowa 10. Edukacja

Środki przeznaczono na podniesienie jakości nauczania poprzez uruchamianie nowych miejsc w przedszkolach, zakup wyposażenia oraz dofinansowanie dodatkowych zajęć edukacyjnych. Wsparcie takie skierowano również do pozostałych placówek oświatowych. Finansowano także podniesienie kwalifikacji i kompetencji nauczycieli. W zakresie rozwoju kształcenia zawodowego – dofinansowano staże i praktyki zawodowe u pracodawców, a w zakresie kształcenia ustawicznego – dofinansowano kursy i szkolenia osób dorosłych.

Ponadto w związku z pandemią COVID-19 środki w wysokości 49 395 350 zł przeznaczono na zakup sprzętu do prowadzenia zajęć edukacyjnych w formie zdalnej. Natomiast w celu zniwelowania różnic powstałych w związku z realizacją nauki zdalnej, środki przeznaczono na wdrożenie pracy indywidualnej z uczniem, na organizację dodatkowych zajęć wyrównawczych oraz doradztwo i opiekę psychologiczno-pedagogiczną.

W grudniu 2022 r. zakończono nabór wniosków o dofinansowanie projektów mających na celu pomoc uczniom z Ukrainy pobierającym naukę w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych na Dolnym Śląsku oraz wsparcie nauczycieli i pracowników pedagogicznych. Przewidziano również wsparcie dla dorosłych obywateli Ukrainy przeznaczone na kursy nauki języka polskiego. Łącznie środki UE przeznaczone na ten cel wyniosły 10 514 138 zł.

Oś Priorytetowa wdrażana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego.

Środki Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) przeznaczone na realizację OP 10 wyniosły **720 233 759 zł**.

Do 31.12.2022 r. realizowanych było **830 projektów**, których wartość ogółem wyniosła 828 501 744,03 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFS w wysokości 702 981 881,23 zł, tj. 97,60% alokacji Osi 10.

W 2022 r. podpisano 137 nowych umów o wartości ogółem 53 779 697,54 zł, w tym środki UE – 45 237 122,60 zł, co stanowi 6,28% alokacji Osi 10.

Beneficjentom ze środków UE wypłacono 554 686 667,41 zł (77,01% alokacji Osi 10), w tym w 2022 r. – 75 871 263,80 zł, tj. 10,53% alokacji Osi 10.

Oś Priorytetowa 12. REACT-EU

Środki przeznaczone na wsparcie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i przygotowania do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność. Realizowane są projekty dotyczące zakupu sprzętu i wyposażenia medycznego przeznaczonego na skoordynowaną opiekę postcovidową w zakresie chorób zakaźnych/infekcyjnych udzielaną w ramach opieki ambulatoryjnej i szpitalnej oraz zwiększenia dostępności do badań obrazowych w zakresie onkologii. Realizuje się także inwestycje przyczyniające się do ograniczania niskiej emisji poprzez modernizację energetyczną budynków. Ponadto wspierane są działania sprzyjające długoterminowej integracji uchodźców z Ukrainy, tj. inwestycje w infrastrukturę poprawiającą dostęp do edukacji dzieci do lat 3, edukacji przedszkolnej i szkolnej oraz mieszkalnictwa.

Oś Priorytetowa wdrażana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego.

Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) przeznaczone na realizację Osi 12 wyniosły **161 141 017 zł**.

Do 31.12.2022 r. realizowanych było **25 projektów**, których wartość ogółem wyniosła 115 548 994,75 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR w wysokości 99 571 649,72 zł, tj. 61,79% alokacji Osi 12.

Umowy na realizację powyższych projektów zostały podpisane w 2022 r. Proces kontraktacji środków rozpoczął się w 2022 r. ze względu na konieczność zatwierdzenia przez KE zmian w Programie, co nastąpiło dn. 15.12.2021 r.

W 2022 r. beneficjentom ze środków UE wypłacono 4 460 434,08 zł (2,77% alokacji Osi 12).

Tabela. Projekty RPO WD 2014-2020 w podziale na subregiony (31.12.2022 r.)

Subregion	Wartość ogółem projektów narastająco do 31.12.2022 r. w zł	Dofinansowanie ze środków UE w zł	Udział subregionu (środki UE)	Wartość ogółem projektów - umowy podpisane w 2022 r. w zł	Dofinansowanie ze środków UE w zł
jeleniogórski					
EFRR	1 886 482 289,71	1 236 914 379,60		201 566 089,00	141 364 781,33
EFS	563 949 967,28	478 979 561,84		26 870 679,84	22 788 414,27
razem	2 450 432 256,99	1 715 893 941,43	17,49%	228 436 768,84	164 153 195,60
legnicko-głogowski					
EFRR	1 289 900 714,64	849 063 668,67		147 740 635,82	97 049 394,45
EFS	321 457 268,09	273 083 855,94		23 703 954,05	20 061 918,36
razem	1 611 357 982,73	1 122 147 524,61	11,44%	171 444 589,87	117 111 312,81
Wałbrzyski					
EFRR	2 585 893 384,41	1 669 086 141,03		147 367 568,33	100 097 134,59
EFS	728 420 896,31	618 291 280,14		42 477 319,15	35 807 435,77
razem	3 314 314 280,72	2 287 377 421,16	23,32%	189 844 887,48	135 904 570,36
Miasto Wrocław					
EFRR	2 093 939 856,65	1 279 289 126,37		65 087 558,35	44 529 945,50
EFS	273 851 956,29	232 400 452,04		9 304 235,61	7 901 909,89
razem	2 367 791 812,94	1 511 689 578,41	15,41%	74 391 793,95	52 431 855,39
wrocławski					
EFRR	2 207 317 782,44	1 294 033 994,37		111 825 772,69	87 014 694,55
EFS	518 327 934,20	439 941 208,69		35 289 307,27	29 810 500,36
razem	2 725 645 716,64	1 733 975 203,06	17,68%	147 115 079,95	116 825 194,91
województwo*					
EFRR	1 130 491 591,74	924 511 924,06		52 083 531,77	40 923 710,25
EFS	605 440 721,44	514 176 734,05		53 232 281,38	45 243 291,56
razem	1 735 932 313,18	1 438 688 658,11	14,67%	105 315 813,15	86 167 001,81
Podsumowanie					
EFRR	11 194 025 619,59	7 252 899 234,09	73,94%	725 671 155,95	510 979 660,67
EFS	3 011 448 743,61	2 556 873 092,69	26,06%	190 877 777,30	161 613 470,20
razem	14 205 474 363,20	9 809 772 326,78	100,00%	916 548 933,25	672 593 130,87

* w kategorii „województwo” zostały sklasyfikowane projekty realizowane na obszarze większym niż gmina, powiat, których nie można przypisać do danego subregionu, tj. projekty realizowane przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego (np. drogi wojewódzkie, linie kolejowe), projekty realizowane w ramach instrumentów finansowych, projekty realizowane na terenie całego województwa przez przedsiębiorstwa, fundacje.

PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH 2014-2020

PROW na lata 2014-2020 w 2022 roku

W zakresie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach wszystkich działań powierzonych do realizacji Samorządowi Województwa Dolnośląskiego w 2022 roku złożono 729 wniosków o przyznanie pomocy na łączną kwotę kosztów kwalifikowalnych 610 721 247 zł, w tym 483 194 300 zł dofinansowania ze środków EFRROW. Podpisano 235 nowych umów o pomoc na kwotę kosztów kwalifikowalnych 73 788 187 zł w tym 46 951 423 zł dofinansowania ze środków EFRROW. Do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego złożonych zostało 447 wniosków o płatność (bez wniosków o wyprzedzające finansowanie) na kwotę kosztów kwalifikowalnych 96 732 723, zł - w tym 61 551 032 zł dofinansowania ze środków EFRROW. ARiMR zrealizowała płatności dla 401 zleceń (oraz dodatkowo 80 płatności wyprzedzającego finansowania) na kwotę pomocy ogółem 59 699 836, 21 zł w tym 38 952 358,74 zł ze środków EFRROW.

Realizacja Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 wg stanu na dzień 31.12.2022 r.:

Łączny limit środków dostępnych na wszystkie działania, które zostały powierzone do realizacji Samorządowi Województwa Dolnośląskiego w ramach PROW na lata 2014-2020 wynosi 167 929 159 euro.

Tabela 2. Aktualne limity (w euro) dla województw na działania PROW 2014-2020 w podziale na działania/operacje.

Nazwa działania	Poddziałania nazwa operacji	Limit w euro
4. Inwestycje w środki trwałe	4. 3 Scalanie gruntów	35 511 957
7. Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich	7.2.1 Budowa lub modernizacja dróg	59 561 070
	7.2.2 Gospodarka wodno-ściekowa	
	7.4.1 Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne	2 350 229
	7.6.1 Ochrona zabytków	
	7.4.2 Inwestycje w targowiska	
19 Leader	19 Leader 19.1;19.2;19.3;19.4	70 505 903
RAZEM:		167 929 159

Dodatkowo w budżecie PROW zapisane zostały środki z finansowaniem z EIO (Europejskiego Instrumentu Odbudowy), w ramach których województwo dolnośląskie otrzymało kwotę 19 871 418 euro na operacje typu gospodarka wodno-ściekowa. Ponadto w ramach PROW 2014-2020 wprowadzono nowe poddziałanie *Zarządzanie zasobami wodnymi* (limit ogólnokrajowy 215 307 245 euro).

Na dzień 31.12.2022r. w ramach realizacji PROW na lata 2014-2020 Samorząd Województwa podpisał 1708 umów (czynnych tj. zrealizowanych lub będących w realizacji) o przyznanie pomocy na kwotę kosztów kwalifikowalnych 699 926 717 zł, w tym 445 363 370 zł ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Beneficjenci złożyli 2493 wnioski o płatność na kwotę kosztów kwalifikowalnych 543 536 707 zł przy udziale środków EFRROW w wysokości 345 852 407 zł. Agencja Płatnicza (ARiMR) wypłaciła środki dla 2143 zleceń płatności (bez zleceń dla wyprzedzającego finansowania) na kwotę kosztów kwalifikowalnych ogółem 481 422 918 zł, w tym 298 225 552 zł ze środków EFRROW.

Tabela 3. Poziom realizacji poszczególnych działań wdrażanych przez SW w ramach PROW na lata 2014-2020 w podziale na subregiony (wg stanu na 31.12.2022 r.)

Nazwa działania/poddziałania/ typ operacji – w tym subregion:	Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)			Wnioski o płatność - złożone			Zrealizowane płatności		
	ilość	kwota (zł)		Ilość*	kwota (zł)		ilość*	kwota (zł)	
		ogółem	EFRROW		ogółem	EFRROW		ogółem	EFRROW
4.3 Scalanie gruntów w tym subregion:	13	154 470 713	98 289 715	9	27 114 635	17 253 042	9	27 114 635	17 253 042
jeleniogórski	4	43 606 277	27 746 674	4	15 981 149	10 168 805	4	15 981 149	10 168 805
legnicko-głogowski	3	33 393 726	21 248 428	2	5 350 898	3 404 776	2	5 350 897	3 404 776
wałbrzyski	4	61 572 019	39 178 276	3	5 782 588	3 679 461	3	5 782 588	3 679 461
wrocławski	2	15 898 691	10 116 337	0	0	0	0	0	0
7.2.1 Budowa lub modernizacja dróg lokalnych	76	84 547 243	53 797 411	96	90 468 598	57 565 169	90	82 916 365	52 759 682
jeleniogórski	13	22 075 420	14 046 590	19	25 949 014	16 511 358	16	21 540 508	13 706 225
legnicko-głogowski	12	13 469 918	8 570 909	16	15 012 626	9 552 534	14	12 518 856	7 965 748
wałbrzyski	33	31 666 503	20 149 396	40	32 177 750	20 474 702	39	31 576 179	20 091 923
wrocławski	18	17 335 401	11 030 516	21	17 329 207	11 026 575	21	17 280 821	10 995 786
7.2.2 Gospodarka wodno-ściekowa	82	151 402 548	96 337 441	118	128 378 107	81 686 989	92	102 993 305	65 534 640
jeleniogórski	20	30 941 110	19 687 828	28	25 424 429	16 177 564	22	18 037 693	11 477 384
legnicko-głogowski	10	22 247 544	14 156 112	13	21 605 785	13 747 761	11	18 522 072	11 785 594
wałbrzyski	28	49 027 490	31 196 192	38	37 771 393	24 033 937	29	32 702 877	20 808 841
wrocławski	24	49 186 404	31 297 309	39	43 576 500	27 727 727	30	33 730 663	21 462 821
7.4.1 Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne	57	48 250 185	30 701 593	97	51 856 715	32 996 428	81	42 683 945	27 159 794
jeleniogórski	9	7 088 883	4 510 656	17	8 267 729	5 260 756	13	6 275 523	3 993 116

Nazwa działania/poddziałania/ typ operacji – w tym subregion:	Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)			Wnioski o płatność - złożone			Zrealizowane płatności		
	ilość	kwota (zł)		Ilość*	kwota (zł)		ilość*	kwota (zł)	
		ogółem	EFRR		ogółem	EFRR		ogółem	EFRR
legnicko-głogowski	10	6 475 351	4 120 266	17	7 813 673	4 971 840	15	6 475 351	4 120 266
wałbrzyski	20	16 693 212	10 621 891	33	18 002 219	11 454 812	28	15 285 575	9 726 211
wrocławski	18	17 992 739	11 448 780	30	17 773 094	11 309 020	25	14 647 495	9 320 201
7.4.2 Inwestycje w targowiska	13	14 910 424	9 487 503	18	15 999 867	10 180 715	18	15 692 035	9 984 842
jeleniogórski	3	3 632 933	2 311 635	4	3 632 933	2 311 635	4	3 325 101	2 115 762
legnicko-głogowski	1	1 569 098	998 417	0	0	0	0	0	0
wałbrzyski	4	3 983 208	2 534 515	7	6 354 949	4 043 654	7	6 354 949	4 043 654
wrocławski	5	5 725 186	3 642 936	7	6 011 985	3 825 426	7	6 011 985	3 825 426
7.6.1 Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego	16	9 795 193	6 232 681	21	9 691 413	6 166 646	21	9 670 688	6 153 459
jeleniogórski	4	2 158 817	1 373 655	7	2 131 438	1 356 234	7	2 154 030	1 370 609
legnicko-głogowski	4	2 768 366	1 761 511	4	2 691 964	1 712 897	4	2 663 742	1 694 939
wałbrzyski	5	3 020 335	1 921 839	7	3 020 335	1 921 839	7	3 020 335	1 921 839
wrocławski	3	1 847 676	1 175 676	3	1 847 676	1 175 676	3	1 832 582	1 166 072
19.1 Wsparcie przygotowawcze	35	3 554 000	2 261 410	52	2 488 400	1 583 369	52	2 488 400	1 583 369
19.2 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju***	1 388	185 861 974	118 263 974	1 974	175 185 516	111 470 544	1 685	156 511 606	93 571 721
jeleniogórski	340	47 866 799	30 457 644	419	43 914 842	27 943 014	397	40 714 430	23 704 961
legnicko-głogowski	131	21 502 314	13 681 922	189	18 054 444	11 488 043	144	16 454 503	9 443 683
wałbrzyski	423	52 773 534	33 579 800	640	48 956 606	31 151 088	560	43 727 673	27 240 737
wrocławski	476	59 965 256	38 155 893	675	58 310 944	37 103 254	558	52 180 930	30 997 240
Inne	18	3 754 071	2 388 715	51	5 948 680	3 785 145	26	3 434 071	2 185 099
19.3 Wdrażanie projektów współpracy	11	6 915 023	4 400 029	9	3 763 028	2 394 415	6	4 316 642	946 214
19.4 Wsparcie kosztów bieżących i aktywizacji	17	40 219 414	25 591 613	99	38 590 429	24 555 090	89	37 035 298	23 278 789
RAZEM:	1 708	699 926 717	445 363 370	2 493	543 536 707	345 852 407	2 143	481 422 918	298 225 552

* w przypadku działania 19.2 19.3 i 19.4 w ilości złożonych wniosków o płatność i zrealizowanych płatności nie uwzględniono wniosków o wyprzedzające finansowanie i zleceń dla wyprzedzającego finansowania.

** w przypadku działań 19.1, 19.3, 19.4 ze względu na to, że dotyczą one projektów międzyregionalnych i/lub międzynarodowych, nie przedstawiono w ujęciu subregionalnym.

*** w przypadku podziałania 19.2 i projektów realizowanych na obszarze kilku subregionów klasyfikacji do danego subregionu dokonano po lokalizacji siedziby beneficjenta.

PROGRAM OPERACYJNY RYBACTWO I MORZE 2014-2020

PO Rybactwo i Morze 2014-2020 w 2022 roku

W zakresie realizacji Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 (PO RYBY 2014-2020), w roku 2022 Samorząd Województwa Dolnośląskiego zawarł 19 umów o dofinansowanie łączną kwotę 2 238 685 zł. Złożone i zweryfikowane zostało 14 wniosków o płatność na łączną kwotę pomocy 1 400 747,12 zł. Jednocześnie zrealizowano płatności dla 16 wniosków na kwotę 1 242 808 zł.

Realizacja PO Rybactwo i Morze 2014-2020 wg stanu na 31.12.2022 r.:

Program Operacyjny Rybactwo i Morze na terenie województwa dolnośląskiego realizowany jest na obszarze działania Lokalnej Grupy Działania Partnerstwo dla Doliny Baryczy (subregion wrocławski). Wysokość środków

do wykorzystania na realizację LSR przez LGD Partnerstwo dla Doliny Baryczy ustalono ogółem na kwotę 2 700 000 euro.

Do końca 2022 roku do Samorządu Województwa LGD przekazała 128 wnioski o przyznanie pomocy, w tym:

- 126 wniosków spełniało kryteria wyboru wniosków o dofinansowanie (zarówno mieszczące się, jak i niemieszczące się w limicie środków) w zakresie 4.2 „Realizacja lokalnych strategii rozwoju” na kwotę pomocy 21 847 545,35 zł (202,29% limitu),
- 2 wnioski w zakresie 4.3 „Działania z zakresu współpracy” na kwotę 249 448,51 zł (115,49% limitu).

Samorząd Województwa Dolnośląskiego, na dzień 31.12.2022 r., podpisał 76 umów na kwotę 13 195 583,00 zł, w tym:

- 74 umowy w zakresie działania 4.2 „Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność” na kwotę 12 946 422,00 zł,
- 2 umowy w zakresie 4.3 „Działania prowadzone w ramach współpracy” na kwotę 249 161,00 zł.

Beneficjenci złożyli łącznie 62 wnioski o płatność na kwotę 10 113 734,09 zł, w tym:

- 61 wniosków w zakresie 4.2 „Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność” na kwotę 10 098 425,09 zł (z czego wypłacono 9 709 520,88 zł),
- 1 wniosek w zakresie 4.3 „Działania prowadzone w ramach współpracy” na kwotę 15 309,00 zł (wypłacono 15 309 zł i dodatkowo 216 000,00 zł zaliczki dla drugiego wniosku o płatność, łącznie 231 309,00 zł).

Łączna wypłacona kwota pomocy wynosi 9 940 829,88 zł i obejmuje 56 operacji, w tym:

- 54 operacje w zakresie 4.2 ze środkami w wysokości 9 709 520,88 zł,
- 2 operacje w zakresie 4.3 ze środkami w wysokości 231 309,00 zł

W wyniku realizacji projektów utworzono m.in. 39 nowych miejsc pracy.

Część VI

REALIZACJA BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

**DOLNY
ŚLĄSK**

W związku z uchwałą nr XVII/416/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 kwietnia 2020 r. uchylającą uchwałę nr L/1772/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać projekt dolnośląskiego budżetu obywatelskiego oraz zasad i trybu przeprowadzania jego konsultacji z mieszkańcami zadania w ramach Dolnośląskiego Budżetu Obywatelskiego – Aktywny Dolny Śląsk w 2022 r. nie były realizowane.

ZAŁĄCZNIKI

A. Wykaz jednostek podległych samorządowi województwa

Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest Samorząd Województwa Dolnośląskiego

1. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu
2. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. J. Gromkowskiego we Wrocławiu
3. Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. T. Marciniaka - Centrum Medycyny Ratunkowej we Wrocławiu
4. Szpital Specjalistyczny im. A. Falkiewicza we Wrocławiu
5. Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej w Jeleniej Górze,
6. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Legnicy
7. Specjalistyczny Szpital im. dra Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu
8. Dzienny Ośrodek Psychiatrii i Zaburzeń Mowy dla Dzieci i Młodzieży we Wrocławiu
9. Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Lubiążu
10. Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Bolesławcu
11. Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Złotoryi
12. Wojewódzkie Centrum Psychiatrii Długoterminowej w Stroniu Śląskim
13. Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Uzależnionych od alkoholu w Czarnym Borze
14. Dolnośląskie Centrum Onkologii we Wrocławiu
15. Dolnośląskie Centrum Chorób Płuc we Wrocławiu
16. Specjalistyczny Szpital Ginekologiczno-Położniczy im. E. Biernackiego w Wałbrzychu
17. Dolnośląskie Centrum Transplantacji Komórkowych z Krajowym Bankiem Dawców Szpiku we Wrocławiu
18. Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny w Janowicach Wielkich
19. Dolnośląski Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy
20. Wojewódzki Zespół Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej
21. Pogotowie Ratunkowe we Wrocławiu
22. Pogotowie Ratunkowe w Jeleniej Górze
23. Pogotowie Ratunkowe w Legnicy
24. Pogotowie Ratunkowe w Wałbrzychu

Spółki prawa handlowego wykonujące działalność leczniczą, których Samorząd Województwa Dolnośląskiego jest (współ)właścicielem

1. Dolnośląskie Centrum Medyczne DOLMED S.A.
2. Sanatoria Dolnośląskie Sp. z o.o.
3. Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego Sp. z o.o.
4. Dolnośląskie Centrum Rehabilitacji i Ortopedii Sp. z o.o.
5. Uzdrowisko Łądek-Długopole S.A.
6. Uzdrowisko Szczawno-Jedlina S.A.

Jednoosobowe Spółki Województwa Dolnośląskiego

- Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej sp. z o.o.
- Dolnośląskie Centrum Rehabilitacji sp. z o.o.
- Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego sp. z o.o.
- Dolnośląski Fundusz Rozwoju sp. z o.o.
- Koleje Dolnośląskie S.A.
- Nowy Szpital Wojewódzki sp. z o.o.
- Sanatoria Dolnośląskie sp. z o.o.
- Stawy Milickie S.A.
- Uzdrowisko Łądek-Długopole S.A.
- Uzdrowisko Szczawno-Jedlina S.A.

Spółki z większościovym udziałem Województwa Dolnośląskiego

- Agencja Rozwoju Regionalnego Arleg S.A.
- Dolnośląski Fundusz Gospodarczy sp. z o.o.
- Dolnośląski Park Innowacji i Nauki S.A.
- Dolnośląskie Centrum Medyczne Dolmed S.A.
- Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
- Wrocławska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

Spółki prawa handlowego z mniejszościowym udziałem Województwa Dolnośląskiego

- Agencja Rozwoju Regionalnego AGROREG S.A.
- Port Lotniczy Wrocław S.A.
- POLREGIO S.A.
- Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego PZL - Krosno S.A.

Jednostki organizacyjne samorządu

- Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy w Wałbrzychu
- Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
- Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca
- Dolnośląska Służba Dróg i Kolei
- Instytut Rozwoju Terytorialnego
- Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych
- Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych

Wojewódzkie osoby prawne

- Dolnośląski Ośrodek Ruchu Drogowego – Wrocław

Instytucje kultury, dla których organizatorem jest samorząd

- Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze
- Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju
- Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy
- Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu
- Dolnośląska Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu,
- Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu
- Teatr Polski we Wrocławiu (instytucja prowadzona wspólnie z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego)
- Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy (instytucja prowadzona wspólnie z miastem Legnica)
- Teatr Dramatyczny im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu
- Wrocławski Teatr Pantomimy im. Henryka Tomaszewskiego we Wrocławiu
- Opera Wrocławska (instytucja prowadzona wspólnie z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego)
- Filharmonia Dolnośląska w Jeleniej Górze
- Filharmonia Sudecka w Wałbrzychu
- Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu
- Dolnośląskie Centrum Filmowe we Wrocławiu
- Muzeum Narodowe we Wrocławiu (instytucja prowadzona wspólnie z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego do końca stycznia 2022)
- Narodowe Forum Muzyki (instytucja prowadzona wspólnie z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz z miastem Wrocław)

Jednostki oświaty**Szkoły**

- Dolnośląska Szkoła policealna Medyczna im. M. Curie-Skłodowskiej we Wrocławiu
- Dolnośląski Zespół Szkół w Jaworze
- Dolnośląski Zespół Szkół w Lubinie
- Dolnośląski Zespół Szkół Medyczno-Sportowych w Świdnicy
- Dolnośląski Zespół Szkół w Biedrzychowicach
- Dolnośląski Zespół Szkół w Bożkowie
- Dolnośląski Zespół Szkół Specjalnych przy Wielospecjalistycznym Szpitalu w Miliczu
- Dolnośląski Zespół Szkół Specjalnych przy Szpitalu Uzdrawiskowym dla Dzieci "Jagusia" w Kudowie-Zdroju
- Dolnośląska Szkoła Podstawowa nr 4 przy Szpitalu Rehabilitacyjnym Hematologicznym "Orlik" w Kudowie-Zdroju
- Dolnośląski Zespół Szkół Specjalnych Przyszpitalnych w Wałbrzychu
- Dolnośląski Zespół Szkół w Karpaczu
- Dolnośląskie Samorządowe Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego Kadr w Legnicy

Placówki doskonalenia nauczycieli

- Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu
- Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu Filia w Jeleniej Górze
- Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu Filia w Legnicy
- Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu Filia w Wałbrzychu

Ośrodki wychowawcze

- Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 12 dla Uczniów Niestyszących i Słabosłyszących oraz z innymi niepełnosprawnościami im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu
- Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 13 dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących oraz z innymi niepełnosprawnościami im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu
- Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Jaworze
- Dolnośląski Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Wałbrzychu

Biblioteki pedagogiczne

- Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu
- Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu Filia w Legnicy
- Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu Filia w Jeleniej Górze
- Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu Filia w Strzelinie
- Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu Filia w Świdnicy
- Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu Filia w Wałbrzychu

Regionalne Biuro Województwa Dolnośląskiego w Brukseli

Regionalne Biuro Województwa Dolnośląskiego w Dreźnie

B. Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014–2020. Umowy o dofinansowanie podpisane do 31.12.2022 r. oraz w 2022 r.

Nazwa i nr Osi Priorytetowej / Działania	Alokacja (środki UE) w złotych	Umowy o dofinansowanie narastająco do 31.12.2022 r.				Umowy o dofinansowanie podpisane wyłącznie w 2022 r.			
		liczba	w złotych			liczba	w złotych		
			ogółem	wkład UE	% realizacji alokacji		ogółem	wkład UE	% realizacji alokacji
1 PRZEDSIĘBIORSTWA I INNOWACJE [EFRR]	1 640 709 216	3 574	2 637 437 027,15	1 572 211 286,96	95,83%	659	252 567 991,13	166 888 087,61	10,17%
1.1 Wzmacnianie potencjału B+R i wdrożeniowego uczelni i jednostek naukowych	174 577 555	4	270 074 740,94	165 219 386,51	94,64%	0	0,00	0,00	0,00%
1.2 Innowacyjne przedsiębiorstwa	275 511 387	161	465 654 490,78	280 178 002,61	101,69%	5	39 783 140,24	32 840 531,70	11,92%
1.3 Rozwój przedsiębiorczości	319 103 494	52	486 421 548,23	302 651 081,99	94,84%	1	5 117 570,00	2 999 537,12	0,94%
1.4 Internacjonalizacja przedsiębiorstw	43 472 472	267	55 946 325,62	44 076 589,78	101,39%	0	0,00	0,00	0,00%
1.5 Rozwój produktów i usług w MŚP	828 044 308	3 090	1 359 339 921,58	780 086 226,07	94,21%	653	207 667 280,89	131 048 018,79	15,83%
2 TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNE [EFRR]	270 351 823	131	313 130 798,38	250 807 715,84	92,77%	0	0,00	0,00	0,00%
2.1 E-usługi publiczne	270 351 823	131	313 130 798,38	250 807 715,84	92,77%	0	0,00	0,00	0,00%
3 GOSPODARKA NISKOEMISYJNA [EFRR]	2 079 232 822	538	2 869 884 378,53	1 959 302 788,16	94,23%	30	198 456 228,77	137 384 108,83	6,61%
3.1 Produkcja i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych	221 794 927	51	315 125 780,68	213 516 159,76	96,27%	4	44 779 771,08	25 450 118,23	11,47%
3.2 Efektywność energetyczna w MŚP	100 223 187	48	142 152 402,27	95 375 443,31	95,16%	0	0,00	0,00	0,00%
3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym	1 007 024 373	352	1 399 309 834,28	945 187 384,19	93,86%	26	153 676 457,69	153 676 457,69	11,12%
3.4 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych	709 518 410	74	936 245 763,96	666 809 302,70	93,98%	0	0,00	0,00	0,00%
3.5 Wysokosprawna kogeneracja	40 671 925	13	77 050 597,34	38 414 498,20	94,45%	0	0,00	0,00	0,00%
4 ŚRODOWISKO i ZASOBY [EFRR]	822 002 091	188	1 223 897 615,78	771 031 241,31	93,80%	2	86 811 864,57	56 511 398,54	6,87%
4.1 Gospodarka odpadami	129 973 662	16	207 590 295,79	121 357 609,18	93,37%	0	0,00	0,00	0,00%
4.2 Gospodarka wodno-ściekowa	257 255 068	42	400 305 117,25	243 163 475,63	94,52%	0	0,00	0,00	0,00%
4.3 Dziedzictwo kulturowe	150 839 229	55	217 847 897,35	139 544 108,61	92,51%	0	0,00	0,00	0,00%
4.4 Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych	158 445 693	45	215 830 750,95	148 662 769,73	93,83%	2	86 811 864,57	56 511 398,54	35,67%
4.5 Bezpieczeństwo	125 488 439	30	182 323 554,44	118 303 278,16	94,27%	0	0,00	0,00	0,00%
5 TRANSPORT [EFRR]	1 596 004 552	42	2 183 649 662,93	1 508 316 915,52	94,51%	2	64 000 000,00	44 227 642,28	2,77%
5.1 Drogowa dostępność transportowa	850 058 577	26	1 108 620 486,59	804 721 258,51	94,67%	0	0,00	0,00	0,00%
5.2 System transportu kolejowego	745 945 975	16	1 075 029 176,34	703 595 657,01	94,32%	2	64 000 000,00	44 227 642,28	5,93%
6 INFRASTRUKTURA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ [EFRR]	884 101 541	403	1 303 708 850,78	823 669 544,05	93,16%	7	2 350 284,96	1 432 019,09	0,16%
6.1 Inwestycje w infrastrukturę społeczną	113 657 879	53	208 484 120,34	104 669 326,23	92,09%	0	0,00	0,00	0,00%
6.2 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną	340 645 896	46	403 459 097,63	321 208 881,55	94,29%	0	0,00	0,00	0,00%
6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów	429 797 766	304	691 765 632,81	397 791 336,27	92,55%	7	2 350 284,96	1 432 019,09	0,33%

Nazwa i nr Osi Priorytetowej / Działania	Alokacja (środki UE) w złotych	Umowy o dofinansowanie narastająco do 31.12.2022 r.				Umowy o dofinansowanie podpisane wyłącznie w 2022 r.			
		liczba	w złotych			liczba	w złotych		
			ogółem	wkład UE	% realizacji alokacji		ogółem	wkład UE	% realizacji alokacji
7 INFRASTRUKTURA EDUKACYJNA [EFRR]	293 029 370	147	546 768 291,29	267 988 092,53	91,45%	1	5 935 791,77	4 964 754,60	1,69%
7.1 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną	177 300 361	93	412 229 103,07	161 981 119,48	89,61%	0	0,00	0,00	0,00%
7.2 Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną w tym zawodową	112 276 359	54	134 539 188,22	106 006 973,05	94,42%	1	5 935 791,77	4 964 754,60	4,42%
8 RYNEK PRACY [EFS]	1 218 803 370	516	1 444 695 955,69	1 227 205 376,79	100,69%	39	112 585 461,34	95 697 642,00	7,85%
8.1 Projekty powiatowych urzędów pracy	534 859 477	182	621 688 521,05	528 435 273,53	98,80%	26	63 706 759,46	54 150 745,45	10,12%
8.2 Wsparcie osób poszukujących pracy	129 719 989	93	163 423 090,23	138 909 626,49	107,08%	11	44 790 633,56	38 072 038,48	29,35%
8.3 Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy	229 025 010	79	269 171 331,18	228 795 631,45	99,90%	2	4 088 068,32	3 474 858,07	1,52%
8.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego	186 729 643	141	220 215 749,54	186 500 979,82	99,88%	0	0,00	0,00	0,00%
8.5 Przystosowanie do zmian zachodzących w gospodarce w ramach działań outplacementowych	35 302 150	3	40 275 298,80	34 234 003,98	96,97%	0	0,00	0,00	0,00%
8.6 Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw i przedsiębiorców z sektora MMŚP	73 647 017	2	81 463 962,83	69 244 187,40	94,02%	0	0,00	0,00	0,00%
8.7 Aktywne i zdrowe starzenie się	29 520 084	16	48 458 002,06	41 085 674,12	139,18%	0	0,00	0,00	0,00%
9 WŁĄCZENIE SPOŁECZNE [EFS]	624 074 199	420	738 251 043,89	626 685 834,67	100,42%	20	24 512 618,42	20 678 705,60	3,31%
9.1 Aktywna integracja	355 936 275	290	420 976 981,85	357 225 756,92	100,36%	20	24 512 618,42	20 678 705,60	5,81%
9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych	149 025 115	100	178 133 118,61	151 190 275,91	101,45%	0	0,00	0,00	0,00%
9.3 Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych	62 527 009	19	73 358 387,37	62 354 629,21	99,72%	0	0,00	0,00	0,00%
9.4 Wspieranie gospodarki społecznej	56 585 800	11	65 782 556,06	55 915 172,63	98,81%	0	0,00	0,00	0,00%
10 EDUKACJA [EFS]	720 233 759	830	828 501 744,03	702 981 881,23	97,60%	137	53 779 697,54	45 237 122,60	6,28%
10.1 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej	115 037 838	169	133 886 269,87	113 072 829,27	98,29%	0	0,00	0,00	0,00%
10.2 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej	283 200 358	433	315 860 846,80	268 006 098,41	94,63%	137	53 779 697,54	45 237 122,60	15,97%
10.3 Poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie	59 388 347	73	70 315 079,67	59 767 817,48	100,64%	0	0,00	0,00	0,00%
10.4 Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy	262 607 216	155	308 439 547,69	262 135 136,07	99,82%	0	0,00	0,00	0,00%
12. REACT EU [EFRR]	161 141 017	25	115 548 994,75	99 571 649,72	61,79%	25	115 548 994,75	99 571 649,72	61,79%
12.1 Zwiększenie jakości i dostępności usług zdrowotnych w walce z pandemią COVID-19	71 820 609	14	53 867 136,95	51 092 273,67	71,14%	14	53 867 136,95	51 092 273,67	71,14%
12.2 Inwestycje przyczyniające się do ograniczenia niskiej emisji	50 242 363	11	61 681 857,80	48 479 376,05	96,49%	11	61 681 857,80	48 479 376,05	96,49%
12.4 Inwestycje społeczne – długoterminowa integracja	39 078 045	0	0,00	0,00	0,00%	0	0,00	0,00	0,00%
OGÓLEM	10 309 683 760	6 814	14 205 474 363,20	9 809 772 326,78	95,15%	922	916 548 933,25	672 593 130,87	6,52%

C. Wykaz uchwał podjętych przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego w 2022 roku

Lp.	Numer uchwały	Tytuł uchwały	Data publikacji	Stan realizacji	Dziedzina WPF
1.	XLII/831/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr X/256/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 września 2019 r. w sprawie utworzenia rachunku dochodów samorządowych jednostek budżetowych prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe prowadzonych przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego	31.01.2022	zrealizowana	Edukacja i nauka
2.	XLII/832/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXIV/581/12 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 czerwca 2012 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków i trybu przyznawania Nagrody Marszałka Województwa Dolnośląskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie kultury	31.01.2022	zrealizowana	Kultura
3.	XLII/833/22	Uchwała w sprawie stypendiów dla osób zajmujących się twórczością artystyczną oraz upowszechnianiem kultury	31.01.2022	zrealizowana	Kultura
4.	XLII/834/22	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Gminy Karpacz na dofinansowanie w roku 2022 budowy plastikowego toru saneczkowego w Karpaczu	31.01.2022	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
5.	XLII/835/22	Uchwała w sprawie nadania statutu Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu	31.01.2022	zrealizowana	Kultura fizyczna i turystyka
6.	XLII/836/22	Uchwała w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2022 r.	31.01.2022	zrealizowana	Ochrona zdrowia
7.	XLII/837/22	Uchwała w sprawie nadania statutu Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu im. J. Gromkowskiego	31.01.2022	zrealizowana	Ochrona zdrowia
8.	XLII/838/22	Uchwała w sprawie powołania Rady Społecznej w Specjalistycznym Szpitalu Ginekologiczno-Położniczym im. E. Biernackiego w Wałbrzychu	31.01.2022	zrealizowana	Ochrona zdrowia
9.	XLII/839/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XVI/426/15 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie powierzenia jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań dotyczących eksploatacji, bieżącego utrzymania i napraw istniejących sygnalizacji świetlnych na drogach wojewódzkich	31.01.2022	zrealizowana	Transport
10.	XLII/840/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXX/961/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie powierzenia w latach 2017-2018 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	31.01.2022	wieloletnia	Transport
11.	XLII/841/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr VI/130/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie powierzenia w latach 2019-2020 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	01.02.2022	wieloletnia	Transport
12.	XLII/842/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXVII/602/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie powierzenia w roku 2021 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	01.02.2022	zrealizowana	Transport
13.	XLII/843/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXXVII/747/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 września 2021 r. w sprawie udzielenia Powiatowi Jaworskiemu pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na wykonanie zabiegów utrzymaniowych na drodze powiatowej (była droga wojewódzka nr 363)	01.02.2022	zrealizowana	Transport
14.	XLII/844/22	Uchwała w sprawie pozbawienia drogi wojewódzkiej bez numeru (dawna droga wojewódzka nr 330) w granicach powiatu głogowskiego kategorii dróg wojewódzkich	01.02.2022	zrealizowana	Transport
15.	XLII/845/22	Uchwała w sprawie pozbawienia drogi wojewódzkiej bez numeru (dawna droga wojewódzka nr 380) kategorii dróg wojewódzkich	01.02.2022	zrealizowana	Transport
16.	XLII/846/22	Uchwała w sprawie pozbawienia odcinka drogi wojewódzkiej nr 357 w granicach powiatu bolesławieckiego kategorii dróg wojewódzkich	01.02.2022	zrealizowana	Transport
17.	XLII/847/22	Uchwała w sprawie pozbawienia odcinka drogi wojewódzkiej nr 331 w granicach powiatu lubińskiego kategorii dróg wojewódzkich	01.02.2022	zrealizowana	Transport
18.	XLII/848/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XLI/829/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	01.02.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
19.	XLII/849/22	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2022	01.02.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
20.	XLII/850/22	Uchwała w sprawie przyjęcia przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego komplementarnego do Polskiego Ładu programu Dolnośląski Ład	01.02.2022	zrealizowana	Wsparcie rozwoju regionalnego
21.	XLIII/855/22	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2022 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach	01.03.2022	zrealizowana	Kultura
22.	XLIII/857/22	Uchwała w sprawie zmiany składu Rady Społecznej w Wojewódzkim Centrum Psychiatrii Długoterminowej w Stroniu Śląskim	02.03.2022	zrealizowana	Ochrona zdrowia
23.	XLIII/858/22	Uchwała w sprawie nadania statutu Specjalistycznemu Szpitalowi Ginekologiczno-Położnicznemu im. E. Biernackiego w Wałbrzychu	01.03.2022	zrealizowana	Ochrona zdrowia
24.	XLIII/860/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXX/961/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie powierzenia w latach 2017-2018 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	01.03.2022	wieloletnia	Transport

Lp.	Numer uchwały	Tytuł uchwały	Data publikacji	Stan realizacji	Dziedzina WPF
25.	XLIII/861/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr VI/130/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie powierzenia w latach 2019-2020 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	01.03.2022	wieloletnia	Transport
26.	XLIII/862/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXVII/602/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie powierzenia w latach 2021-2022 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	01.03.2022	zrealizowana	Transport
27.	XLIII/863/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/772/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 października 2021 r. w sprawie udzielenia jednostkom samorządu terytorialnego w roku 2022 pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na realizację zadań inwestycyjnych i bieżących na drogach gminnych i powiatowych	01.03.2022	zrealizowana	Transport
28.	XLIII/864/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XVI/426/15 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie powierzenia jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań dotyczących eksploatacji, bieżącego utrzymania i napraw istniejących sygnalizacji świetlnych na drogach wojewódzkich	01.03.2022	zrealizowana	Transport
29.	XLIII/865/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XV/381/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie podziału województwa dolnośląskiego na obwoły łowieckie oraz zaliczenia obwołu łowieckiego do kategorii	01.03.2022	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
30.	XLIII/866/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XLI/829/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	01.03.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
31.	XLIII/867/22	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2022	01.03.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
32.	XLIII/868/22	Uchwała w sprawie przyjęcia apelu Sejmiku Województwa Dolnośląskiego do Premiera Rządu RP oraz Ministra Infrastruktury o pozostawienie węzłów modernizowanej autostrady A4 w obecnych lokalizacjach	01.03.2022	zrealizowana	Transport
33.	XLIV/870/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XLI/829/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	03.03.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
34.	XLIV/871/22	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2022	02.03.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
35.	XLV/875/22	Uchwała w sprawie zatwierdzenia odwołania przewodniczącego Komisji Polityki Rozwoju Regionalnego i Gospodarki Sejmiku Województwa Dolnośląskiego	29.03.2022	zrealizowana	Wsparcie rozwoju regionalnego
36.	XLV/876/22	Uchwała w sprawie zatwierdzenia wyboru przewodniczącego Komisji Polityki Rozwoju Regionalnego i Gospodarki Sejmiku Województwa Dolnośląskiego	29.03.2022	zrealizowana	Wsparcie rozwoju regionalnego
37.	XLV/877/22	Uchwała w sprawie zatwierdzenia odwołania przewodniczącego Komisji Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Sejmiku Województwa Dolnośląskiego	29.03.2022	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
38.	XLV/879/22	Uchwała w sprawie przyjęcia do realizacji „Dolnośląskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024”	29.03.2022	wieloletnia	Integracja społeczna
39.	XLV/880/22	Uchwała w sprawie zmiany składu Rady Społecznej w Specjalistycznym Szpitalu Ginekologiczno-Położniczym im. E. Biernackiego w Wałbrzychu	29.03.2022	zrealizowana	Ochrona zdrowia
40.	XLV/881/22	Uchwała w sprawie określenia ogólnej powierzchni przeznaczonej pod uprawy maku i konopi włókniстых w województwie dolnośląskim oraz rejonizacji tych upraw w 2022 r.	29.03.2022	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
41.	XLV/882/22	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2022 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego na finansowanie ochrony, rekultywacji i poprawy jakości gruntów rolnych	29.03.2022	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
42.	XLV/883/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XVII/414/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie uchwalenia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: motywacyjnego, funkcyjnego, za wysługę lat, za warunki pracy oraz innych składników wynagrodzenia	29.03.2022	zrealizowana	Edukacja i nauka
43.	XLV/884/22	Uchwała w sprawie przyjęcia projektu Statutu Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze	29.03.2022	zrealizowana	Kultura
44.	XLV/885/22	Uchwała w sprawie pozbawienia drogi wojewódzkiej nr 344 w granicach powiatu wrocławskiego kategorii drogi wojewódzkiej	29.03.2022	zrealizowana	Transport
45.	XLV/886/22	Uchwała w sprawie pozbawienia drogi wojewódzkiej nr 348 w granicach powiatu wrocławskiego kategorii drogi wojewódzkiej	30.03.2022	zrealizowana	Transport
46.	XLV/887/22	Uchwała w sprawie pozbawienia odcinków drogi wojewódzkiej nr 357 w granicach powiatu zgorzeleckiego kategorii drogi wojewódzkiej	30.03.2022	zrealizowana	Transport
47.	XLV/888/22	Uchwała w sprawie pozbawienia odcinka drogi wojewódzkiej nr 395 w granicach powiatu ząbkowickiego kategorii drogi wojewódzkiej	30.03.2022	zrealizowana	Transport
48.	XLV/889/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XVI/400/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Województwo Dolnośląskie, udostępnionych dla operatorów publicznego transportu zbiorowego i przewoźników drogowych oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów	30.03.2022	zrealizowana	Transport

Lp.	Numer uchwały	Tytuł uchwały	Data publikacji	Stan realizacji	Dziedzina WPF
49.	XLV/890/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr VI/130/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie powierzenia w latach 2019-2020 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	30.03.2022	zrealizowana	Transport
50.	XLV/891/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXVII/602/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie powierzenia w latach 2021-2022 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	30.03.2022	wieloletnia	Transport
51.	XLV/893/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XLI/829/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	30.03.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
52.	XLV/894/22	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2022	30.03.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
53.	XLV/895/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XLI/830/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie budżetu Województwa Dolnośląskiego na rok 2022	30.03.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
54.	XLV/896/22	Uchwała w sprawie skargi Powiatu Głogowskiego na uchwałę nr XLII/844/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie pozbawienia drogi wojewódzkiej bez numeru (dawna droga wojewódzka nr 330) w granicach powiatu głogowskiego kategorii dróg wojewódzkich	30.03.2022	zrealizowana	Transport
55.	XLV/897/22	Uchwała w sprawie powierzenia Gminie Udantin realizacji w 2022 r. zadania własnego Województwa Dolnośląskiego pn. „Dożynki wojewódzkie”	30.03.2022	zrealizowana	Kultura
56.	XLVI/898/22	Uchwała w sprawie wotum zaufania dla Zarządu Województwa Dolnośląskiego	17.05.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
57.	XLVI/899/22	Uchwała w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Dolnośląskiego za rok 2021 wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2021	17.05.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
58.	XLVI/900/22	Uchwała w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Dolnośląskiego za wykonanie budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2021	17.05.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
59.	XLVI/901/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXIV/581/12 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 czerwca 2012 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków i trybu przyznawania Nagrody Marszałka Województwa Dolnośląskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie kultury	17.05.2022	zrealizowana	Kultura
60.	XLVI/902/22	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej Gminie Jelenia Góra na dofinansowanie realizacji zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w 2022 r.	17.05.2022	zrealizowana	Ochrona zdrowia
61.	XLVI/903/22	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy na dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych robót budowlanych, dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, na okres dłuższy niż jeden rok budżetowy, obejmujący lata 2022–2023	17.05.2022	wieloletnia	Ochrona zdrowia
62.	XLVI/904/22	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowej gminom wyłonionym w ramach konkursu pn. „Dolnośląski Fundusz Pomocy Rozwojowej 2022”	17.05.2022	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
63.	XLVI/905/22	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego pomocy finansowej, w formie dotacji celowej, na zadania realizowane przez gminy w zakresie projektów złożonych w ramach konkursu „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2022 roku	17.05.2022	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
64.	XLVI/906/22	Uchwała w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2022 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej wybranym gminom na bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych będących własnością gminy	17.05.2022	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
65.	XLVI/909/22	Uchwała w sprawie wyrażenia opinii do projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie pozbawienia dróg kategorii dróg krajowych	17.05.2022	zrealizowana	Transport
66.	XLVI/910/22	Uchwała w sprawie wyrażenia opinii do projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg krajowych	17.05.2022	zrealizowana	Transport
67.	XLVI/911/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XLI/829/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	17.05.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
68.	XLVI/912/22	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2022	17.05.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
69.	XLVI/916/22	Uchwała w sprawie rozpatrzenia petycji o usunięcie wszelkich ograniczeń eksploatacji urządzeń spełniających wymogi ekoprojektu i wykorzystujących jako paliwo stałe odnawialne źródła energii (drewno kawałkowe, pellet, brykiet drzewny) oraz zniesienie wszelkich zakazów i ograniczeń eksploatacji kominków i pieców na drewno (biopaliwo stałe), w szczególności miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń spełniających wymogi Ekoprojektu	17.05.2022	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
70.	XLVI/917/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XLV/882/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2022 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego na finansowanie ochrony, rekultywacji i poprawy jakości gruntów rolnych	17.05.2022	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
71.	XLVII/926/22	Uchwała w sprawie założenia Branżowej Szkoły Specjalnej II Stopnia dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących i włączenia jej do Dolnośląskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 13 dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących oraz z innymi niepełnosprawnościami im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu	19.07.2022	zrealizowana	Edukacja i nauka

Lp.	Numer uchwały	Tytuł uchwały	Data publikacji	Stan realizacji	Dziedzina WPF
72.	XLVII/927/22	Uchwała w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania pomocy stypendialnej w roku szkolnym 2022/2023 w ramach Dolnośląskiego Programu Pomocy Stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych	19.07.2022	zrealizowana	Edukacja i nauka
73.	XLVII/928/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr X/255/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 września 2019 r. w sprawie zasad udzielania stypendiów dla studentów studiów pierwszego stopnia kształcących się na kierunku pielęgniarstwo, położnictwo i ratownictwo medyczne	19.07.2022	zrealizowana	Edukacja i nauka
74.	XLVII/929/22	Uchwała w sprawie nadania statutu Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze	19.07.2022	zrealizowana	Kultura
75.	XLVII/930/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XLIII/855/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2022 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach	19.07.2022	zrealizowana	Kultura
76.	XLVII/931/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr VI/130/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie powierzenia w latach 2019-2020 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	19.07.2022	wieloletnia	Transport
77.	XLVII/932/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXX/961/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie powierzenia w latach 2017-2018 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	19.07.2022	wieloletnia	Transport
78.	XLVII/933/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXVII/602/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie powierzenia w latach 2021-2022 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	19.07.2022	zrealizowana	Transport
79.	XLVII/934/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XVII/423/20 z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie powierzenia jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych pn.: "Utrzymanie dróg wojewódzkich"	19.07.2022	zrealizowana	Transport
80.	XLVII/935/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/772/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 października 2021 r. w sprawie udzielenia jednostkom samorządu terytorialnego w roku 2022 pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na realizację zadań inwestycyjnych i bieżących na drogach gminnych i powiatowych	20.07.2022	zrealizowana	Transport
81.	XLVII/936/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXV/761/16 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 września 2016 r. w sprawie powierzenia jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań dotyczących zarządzania przystankami komunikacyjnymi zlokalizowanymi w ciągu dróg wojewódzkich	20.07.2022	zrealizowana	Transport
82.	XLVII/937/22	Uchwała w sprawie zaliczenia odcinka drogi do kategorii dróg wojewódzkich w Wałbrzychu	20.07.2022	zrealizowana	Transport
83.	XLVII/938/22	Uchwała w sprawie pozbawienia odcinków dróg wojewódzkich kategorii dróg wojewódzkich w Szczawnie-Zdrój, Wałbrzychu oraz Lubinie	20.07.2022	zrealizowana	Transport
84.	XLVII/939/22	Uchwała w sprawie uchwalenia Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029	20.07.2022	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
85.	XLVII/940/22	Uchwała w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja wrocławska, w której w 2020 r. został przekroczony poziom docelowy ozonu w powietrzu wraz z planem działań krótkoterminowych	25.07.2022	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
86.	XLVII/941/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XLI/829/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	20.07.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
87.	XLVII/942/22	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2022	20.07.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
88.	XLVII/968/22	Uchwała w sprawie rozpatrzenia petycji o uchylenie rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”	20.07.2022	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
89.	XLVIII/970/22	Uchwała w sprawie przyznania Markowi Krajewskiemu Dolnośląskiej Nagrody Kulturalnej SILESIA Sejmiku Województwa Dolnośląskiego za rok 2022 r.	05.10.2022	zrealizowana	Kultura
90.	XLVIII/971/22	Uchwała w sprawie przyznania Markowi Stanielewiczowi Dolnośląskiej Nagrody Kulturalnej SILESIA Sejmiku Województwa Dolnośląskiego za rok 2022 r.	05.10.2022	zrealizowana	Kultura
91.	XLVIII/972/22	Uchwała w sprawie przyznania Adżarskiemu Państwowemu Zespołowi Wokalnemu „Batumi” Dolnośląskiej Nagrody Kulturalnej SILESIA Sejmiku Województwa Dolnośląskiego za rok 2022 r.	05.10.2022	zrealizowana	Kultura
92.	XLVIII/973/22	Uchwała w sprawie przyznania Reprezentacyjnemu Dolnośląskiemu Zespołowi Pieśni i Tańca „Wrocław” Dolnośląskiej Nagrody Kulturalnej SILESIA Sejmiku Województwa Dolnośląskiego za rok 2022 r.	05.10.2022	zrealizowana	Kultura
93.	XLVIII/974/22	Uchwała zmieniająca uchwałę Nr XXV/668/12 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 19 lipca 2012 r. w sprawie ustanowienia Dolnośląskiej Nagrody Kulturalnej SILESIA Sejmiku Województwa Dolnośląskiego oraz określenia zasad i trybu jej przyznawania	05.10.2022	zrealizowana	Kultura
94.	XLVIII/977/22	Uchwała w sprawie zmiany nazwy Technikum w Biedzychowicach wchodzącego w skład Dolnośląskiego Zespołu Szkół w Biedzychowicach	05.10.2022	zrealizowana	Edukacja i nauka
95.	XLVIII/978/22	Uchwała w sprawie określenia planu sieci publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i placówek, prowadzonych przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego	05.10.2022	zrealizowana	Kultura

Lp.	Numer uchwały	Tytuł uchwały	Data publikacji	Stan realizacji	Dziedzina WPF
96.	XLVIII/979/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr VIII/170/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 23 maja 2019 r. w sprawie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela, nauczycieli szkół prowadzących kształcenie w formie zaocznej, pedagogów, psychologów, logopedów, bibliotekarzy bibliotek pedagogicznych oraz zasady zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w formie zaocznej	05.10.2022	zrealizowana	Edukacja i nauka
97.	XLVIII/980/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XLIII/855/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2022 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach	06.10.2022	zrealizowana	Kultura
98.	XLVIII/981/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XLV/882/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2022 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego na finansowanie ochrony, rekultywacji i poprawy jakości gruntów rolnych	05.10.2022	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
99.	XLVIII/982/22	Uchwała w sprawie uchylenia uchwały XXVI/582/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie powierzenia Gminie Wrocław realizacji zadania pn.: „Utrzymanie odcinków drogi wojewódzkiej nr 372 od km 0+600 – granica węzła A8/S8 (AOW) do km 3+149 – granica miasta Wrocław oraz od km 4+977 – granica miasta Wrocław do km 5+993 (skrzyżowanie z DW368 w Mirkowie) o łącznej długości 3,565 km”	05.10.2022	zrealizowana	Transport
100.	XLVIII/983/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXX/961/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie powierzenia w latach 2017-2018 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	05.10.2022	wieloletnia	Transport
101.	XLVIII/984/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr VI/130/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie powierzenia w latach 2019-2020 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	05.10.2022	wieloletnia	Transport
102.	XLVIII/985/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXVII/602/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie powierzenia w latach 2021-2022 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	05.10.2022	zrealizowana	Transport
103.	XLVIII/986/22	Uchwała w sprawie powierzenia Gminie Miejskiej Świdnica realizacji zadania pn.: „Utrzymanie dróg wojewódzkich na terenie miasta Świdnica”	05.10.2022		Transport
104.	XLVIII/987/22	Uchwała w sprawie udzielenia Powiatowi Świdnickiemu pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego będącej partycypacją w kosztach realizacji zadania pod nazwą „Budowa drogi powiatowej nr 3396D na odcinku pomiędzy drogą krajową nr 5 a drogą wojewódzką nr 382 i ul. Stęczyńskiego w Świdnicy”	05.10.2022	zrealizowana	Transport
105.	XLVIII/988/22	Uchwała w sprawie pozbawienia drogi i odcinków dróg kategorii dróg wojewódzkich	05.10.2022	zrealizowana	Transport
106.	XLVIII/989/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XVI/195/07 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 października 2007 r. w sprawie przekształcenia Dolnośląskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich we Wrocławiu w Dolnośląską Służbę Dróg i Kolei we Wrocławiu i nadania jej statutu	05.10.2022	zrealizowana	Transport
107.	XLVIII/990/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXXIV/695/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie udzielenia Gminie Kamieniec Żąbkowicki pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na zabezpieczenie skarpy przed osuwiskiem gruntu w miejscowości Byczeń	05.10.2022	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
108.	XLVIII/991/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XLI/829/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	05.10.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
109.	XLVIII/992/22	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2022	05.10.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
110.	XLVIII/993/22	Uchwała w sprawie rozpatrzenia skargi na zaniedbanie w wykonywaniu zadań przez Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. T. Marciniaka – Centrum Medycyny Ratunkowej w zakresie udzielenia świadczenia opieki zdrowotnej	05.10.2022	zrealizowana	Ochrona zdrowia
111.	XLVIII/994/22	Uchwała w sprawie rozpatrzenia skargi na zaniedbanie w wykonywaniu zadań Marszałka Województwa Dolnośląskiego w zakresie udzielenia odpowiedzi na pisma w sprawie lokalizacji inwestycji miejskich na terenie byłych obozów koncentracyjnych w Bolesławcu	05.10.2022	zrealizowana	Kultura
112.	L/1017/22	Uchwała w sprawie nadania statutu Regionalnemu Biuru Województwa Dolnośląskiego w Brukseli	02.11.2022	zrealizowana	Wsparcie rozwoju regionalnego
113.	L/1018/22	Uchwała w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku w 2023 r.”	02.11.2022	zrealizowana	Integracja społeczna
114.	L/1019/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XLIII/855/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2022 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach	02.11.2022	zrealizowana	Kultura
115.	L/1020/22	Uchwała w sprawie zmiany nazwy Zakładu Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze i nadania statutu samodzielnemu publicznemu zakładowi opieki zdrowotnej pod nazwą Dolnośląskie Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze	02.11.2022	zrealizowana	Ochrona zdrowia

Lp.	Numer uchwały	Tytuł uchwały	Data publikacji	Stan realizacji	Dziedzina WPF
116.	L/1021/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/769/21 z dnia 28 października 2021 r. w sprawie zmiany nazwy Dolnośląskiego Centrum Onkologii we Wrocławiu i nadania statutu samodzielnemu publicznemu zakładowi opieki zdrowotnej pod nazwą Dolnośląskie Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii	02.11.2022	zrealizowana	Ochrona zdrowia
117.	L/1022/22	Uchwała w sprawie nadania Statutu Wrocławskiemu Teatrowi Pantomimy im. Henryka Tomaszewskiego we Wrocławiu	02.11.2022	zrealizowana	Kultura
118.	L/1023/22	Uchwała w sprawie określenia terminów zakończenia zbiorów poszczególnych gatunków roślin rolniczych na terenie województwa dolnośląskiego	02.11.2022	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
119.	L/1024/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XVI/426/15 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie powierzenia jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań dotyczących eksploatacji, bieżącego utrzymania i napraw istniejących sygnalizacji świetlnych na drogach wojewódzkich	02.11.2022	zrealizowana	Transport
120.	L/1025/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXVII/602/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie powierzenia w latach 2021-2022 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	02.11.2022	zrealizowana	Transport
121.	L/1026/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr VI/130/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie powierzenia w latach 2019-2020 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	02.11.2022	wieloletnia	Transport
122.	L/1027/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr IX/229/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie udzielenia Gminie Miejskiej Głogów pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na realizację zadania „Budowa ronda na skrzyżowaniu ul. Legnickiej, ul. Piłsudskiego i ul. Poniatowskiego”	02.11.2022	zrealizowana	Transport
123.	L/1028/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/772/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 października 2021 r. w sprawie udzielenia jednostkom samorządu terytorialnego w roku 2022 pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na realizację zadań inwestycyjnych i bieżących na drogach gminnych i powiatowych	02.11.2022	zrealizowana	Transport
124.	L/1029/22	Uchwała w sprawie realizacji zadania pn.: „Poprawa stanu bezpieczeństwa na drogach wojewódzkich” w zakresie bieżącego utrzymania dróg wojewódzkich	02.11.2022	zrealizowana	Transport
125.	L/1030/22	Uchwała w sprawie skargi Powiatu Zgorzeleckiego na uchwałę nr XLV/887/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie pozbawienia odcinków drogi wojewódzkiej nr 357 w granicach powiatu zgorzeleckiego kategorii drogi wojewódzkiej	02.11.2022	zrealizowana	Transport
126.	L/1036/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XLI/829/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	02.11.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
127.	L/1037/22	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2022	02.11.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
128.	L/1041/22	Uchwała w sprawie przyjęcia apelu Sejmiku Województwa Dolnośląskiego do Komisji Europejskiej w sprawie Funduszu Sprawiedliwej Transformacji dla Dolnego Śląska	02.11.2022	zrealizowana	Wsparcie rozwoju regionalnego
129.	L/1042/22	Uchwała w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie kontroli składowisk odpadów oraz instalacji przetwarzających odpady na terenie województwa dolnośląskiego	02.11.2022	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
130.	L/1043/22	Uchwała w sprawie przystąpienia Województwa Dolnośląskiego do Stowarzyszenia Dolnośląska Dolina Wodorowa jako członka wspierającego	20.12.2022	zrealizowana	Wsparcie rozwoju regionalnego
131.	L/1044/22	Uchwała w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu opracowania Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030+	20.12.2022	zrealizowana	Wsparcie rozwoju regionalnego
132.	L/1045/22	Uchwała w sprawie wystąpienia Województwa Dolnośląskiego z Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarnego	20.12.2022	zrealizowana	Kultura
133.	L/1046/22	Uchwała w sprawie nadania statutu Specjalistycznemu Szpitalowi im. dra Alfreda Sokołowskiego	20.12.2022	zrealizowana	Ochrona zdrowia
134.	L/1047/22	Uchwała w sprawie nadania statutu Dolnośląskiemu Szpitalowi Specjalistycznemu im. T. Marciniaka – Centrum Medycyny Ratunkowej	20.12.2022	zrealizowana	Ochrona zdrowia
135.	L/1048/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XLII/837/22 w sprawie nadania statutu Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu im. J. Gromkowskiego	20.12.2022	zrealizowana	Ochrona zdrowia
136.	L/1049/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XLV/882/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Dolnośląskiego w 2022 roku pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego na finansowanie ochrony, rekultywacji i poprawy jakości gruntów rolnych	20.12.2022	zrealizowana	Rolnictwo i ochrona środowiska
137.	L/1050/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XLII/833/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie stypendiów dla osób zajmujących się twórczością artystyczną oraz upowszechnianiem kultury	20.12.2022	zrealizowana	Kultura
138.	L/1051/22	Uchwała w sprawie nadania Statutu Filharmonii Sudeckiej im. Józefa Wiłkomirskiego w Wałbrzychu	20.12.2022	zrealizowana	Kultura

Lp.	Numer uchwały	Tytuł uchwały	Data publikacji	Stan realizacji	Dziedzina WPF
139.	LI/1052/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXVI/576/20 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się na obszarze województwa dolnośląskiego	20.12.2022	zrealizowana	Kultura
140.	LI/1053/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXX/961/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie powierzenia w latach 2017-2018 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	20.12.2022	wieloletnia	Transport
141.	LI/1054/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr VI/130/19 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie powierzenia w latach 2019-2020 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	20.12.2022	wieloletnia	Transport
142.	LI/1055/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXVII/602/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie powierzenia w latach 2021-2022 jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań drogowych	20.12.2022	zrealizowana	Transport
143.	LI/1056/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XVI/426/15 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie powierzenia jednostkom samorządu terytorialnego realizacji zadań dotyczących eksploatacji, bieżącego utrzymania i napraw istniejących sygnalizacji świetlnych na drogach wojewódzkich	20.12.2022	zrealizowana	Transport
144.	LI/1057/22	Uchwała w sprawie wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania rocznych sprawozdań finansowych Województwa Dolnośląskiego za lata 2022 i 2023	20.12.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
145.	LI/1058/22	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XLI/829/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	20.12.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
146.	LI/1059/22	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Dolnośląskiego na rok 2022	20.12.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
147.	LI/1060/22	Uchwała w sprawie wydatków budżetowych, których niezrealizowane planowane kwoty nie wygasają z upływem roku budżetowego 2022	20.12.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
148.	LI/1061/22	Uchwała w sprawie apelu do Rady Miejskiej Jeleniej Góry o nadanie nazwy „Rondo im. Przewodników Sudeckich” skrzyżowaniu ulic w Jeleniej Górze na drodze wojewódzkiej E65 - rondo Jelenia Góra – Radomierz, w związku z 70. rocznicą powstania Koła Przewodników Sudeckich w Jeleniej Górze	20.12.2022	zrealizowana	Kultura
149.	LI/1062/22	Uchwała w sprawie podjęcia rezolucji ustanawiającej „Rok 2023 w Województwie Dolnośląskim Rokiem Przewodników Sudeckich”, w związku z 70. rocznicą powstania Koła Przewodników Sudeckich w Jeleniej Górze	20.12.2022	zrealizowana	Kultura
150.	LI/1063/22	Uchwała w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Dolnośląskiego	20.12.2022	zrealizowana	Budżet i finanse
151.	LI/1064/22	Uchwała w sprawie budżetu Województwa Dolnośląskiego na rok 2023	20.12.2022	zrealizowana	Budżet i finanse

**DOLNY
ŚLĄSK**